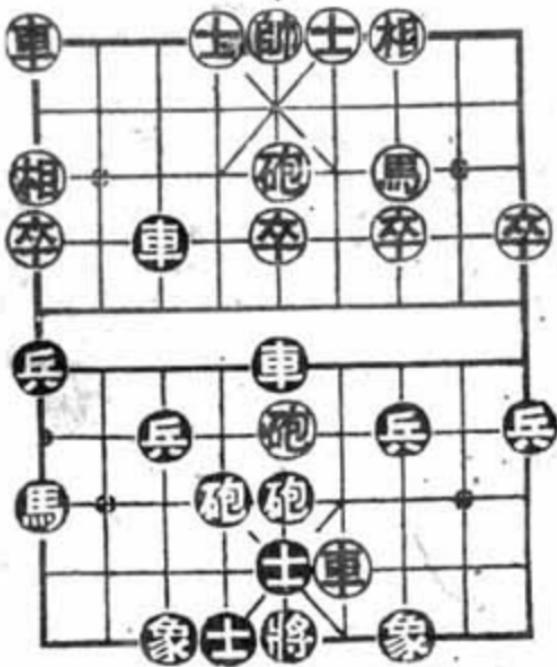

PHẠM TÂN HÒA - TRẦN TÂN MỸ
LÊ THIỀN VI - QUẠCH ANH TÚ

THẾ TRÂN THUẬN PHÁO

Cô diến và Hiện đại

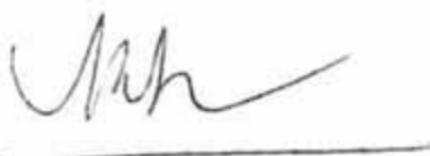
HỘI CỜ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

TRẦN TẤN MỸ - PHẠM TẤN HÒA
LÊ THIỀN VỊ - QUÁCH ANH TÚ

THẾ TRẬN

THUẬN PHÁO
CỔ ĐIỂN VÀ HIỆN ĐẠI

(Tập 1)

Ngô Đức Khải

HỘI CỜ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
- 1991 -

**Tài liệu này được phổ biến trong anh em hội viên và
sinh hoạt tại các CLB cờ của Hội Cờ Thành phố.**

Sắp chữ điện tử tại CADASA số 114 đường Duy Tân, Phú Nhuận Tp. Hồ Chí Minh. In 2.000 cuốn khổ 13x19cm tại

Giấy phép số 176/XBNT-GP ngày 18-7-1991 của Sở Văn Hóa và Thông Tin TP. Hồ Chí Minh. In xong và nộp lưu chiểu tháng 11-1991.

LỜI NÓI ĐẦU

Theo các nhà nghiên cứu thì trận Thuận Pháo là một trong những trận định hình và xuất hiện sớm nhất trong lịch sử Cờ Tướng Thế nhưng trong nhiều thế kỷ, lý thuyết cổ điển đánh giá thấp trận Thuận Pháo, mặc dù có nhìn nhận khả năng đối công phản quật của nó. Trải qua nhiều thời kỳ phát triển, danh thủ các nước đã tham gia nghiên cứu, đặc biệt là qua thực tiễn thi đấu, người ta đã sáng tạo, bổ sung rất nhiều vấn đề mới cho thế trận này. Những nước di sai lầm, những phương án thiếu tích cực của lý thuyết cổ điển được sửa đổi, cải thiện hoặc cách tân thành những phương án tích cực, những nước trả đòn mạnh mẽ. Cho đến ngày nay, hầu hết các cao thủ đều khẳng định rằng: để đối phó với trận Pháo đầu của bên di tiên thù ngoài các trận Bình Phong Mā, Phản công Mā, bên di hậu còn có trận Thuận Pháo dù sức chống đỡ và có nhiều khả năng đánh trả lại đối phương. Điều này được minh chứng tại các giải cờ trong và ngoài nước với kết quả thắng bại gần như tương đương.

Từ mấy thập niên gần đây khi tư tưởng tấn công được coi là tư tưởng chủ đạo trong nhiều môn thi đấu thể thao thì làng cờ các nơi càng tỏ ra ưa chuộng kiểu chơi Thuận Pháo. Vì chính kiểu chơi này tạo ra những tình huống đối công gay gắt, hai bên liên tục “ăn miếng, trả miếng” với nhau khiến trận đấu diễn ra sôi nổi, căng thẳng từ mở đầu đến kết thúc, rất hấp dẫn, lôi cuốn người chơi, cả người xem.

Để đáp ứng phần nào yêu cầu tìm hiểu, học tập của anh em hội viên và các bạn hâm mộ, chúng tôi cho xuất bản quyển "Thế trận Thuận Pháo cổ điển và hiện đại". Đây là một tài liệu nghiên cứu chuyên đề mang tính chất tổng kết trận Thuận Pháo qua các giai đoạn lịch sử phát triển, nhằm cung cấp cho bạn đọc một kiến thức căn bản và có hệ thống. Theo chúng tôi, muốn có kiến thức căn bản thì phải biết những bài học trong quyển "Quá trung bí" vì đây là một quyển tổng kết các phương án đúng của bên tiên và các phương án sai lầm của bên hậu rất sinh động. Muốn nắm vững một cách hệ thống phải đi sâu từng loại chiến lược hoành Xa hoặc Trực Xa và phải biết quá trình phát triển của nó. Theo tinh thần này, chúng tôi đánh giá cao quyển "Tượng kỳ trung phong" của Vương Gia Lương và Lý Đức Lâm đã tổng kết rất tốt chiến lược Pháo đầu Hoành Xa. Dối với hai quyển sách này, chúng tôi cải biên để các bạn mới chơi dễ học tập. Các phần khác, chúng tôi tổng kết từ thực tiễn các trận đấu của danh thủ trong và ngoài nước khái quát thành lý thuyết dành cho các bạn có trình độ tham khảo. Cuối cùng, chúng tôi chọn một số ván cờ tiêu biểu của danh thủ TP để các bạn hâm mộ thường thức và biết được phần nào trình độ của làng cờ thành phố qua các thời kỳ phát triển.

Dù có nhiều cố gắng trong nghiên cứu, biên soạn nhưng do trình độ có hạn, tư liệu ít ỏi, thất lạc nên sách còn nhiều thiếu sót thậm chí nhầm lẫn. Rất mong bạn cờ bốn phương xem lại, phát hiện chỉ điểm, chúng tôi chân thành cảm ơn.

HỘI CỜ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

QUY ƯỚC VÀ KÝ HIỆU

Hội cờ Thành phố Hồ Chí Minh đã xuất bản một số sách cờ tướng mạnh dạn sử dụng những Quy ước, ký hiệu để nội dung phong phú, được đông đảo bạn đọc hoan nghênh. Nay phổ biến quyển tư liệu này cũng xin dùng Quy ước ký hiệu đó để ít tốn giấy mà thông tin được nhiều điều. Do một số bạn chưa nắm rõ nên ở đây xin nhắc lại những quy ước ký hiệu này. Đồng thời qua ý kiến đóng góp của một số bạn nên chúng tôi bổ sung thêm một số điểm mới và hướng dẫn cách xem cho những bạn chưa nắm rõ cách trình bày của chúng tôi.

1. BÀN CỜ :

Các hình vẽ bàn cờ trong sách được quy ước phía dưới thuộc về bên Đen, phía trên thuộc về bên Trắng.

Hệ thống tọa độ vẫn giữ như cũ, tức là các lỗ thẳng đứng vẫn được đánh số thứ tự từ 1 đến 9 và tính từ phải sang trái. Xem hình.

2. QUÂN CỜ :

Dù thực tế quân cờ có mang màu gì thì trong thuật ngữ cờ tướng ta vẫn quy ước một bên là quân Đen và một bên là quân Trắng. Quân Đen luôn luôn đi trước còn Quân trắng đi sau.

3. KÝ HIỆU :

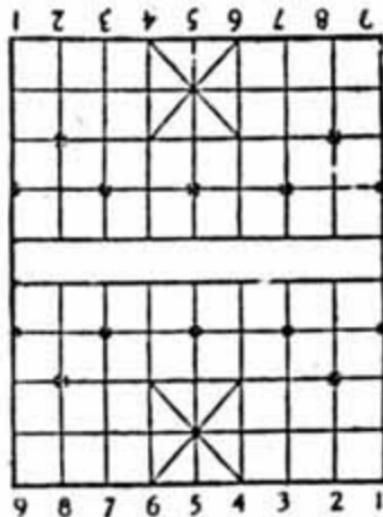
A- Về quân cờ : Các quân cờ được ghi tắt bằng những chữ như sau :

- Tướng : Tg
- Sĩ : S
- Tượng : T
- Xe : X
- Pháo : P
- Mã : M
- Chốt : C

B- Chữ viết tắt :

- Trước : t (như Xe trước : Xt)
- Sau : s (như Pháo sau : Ps)
- Giữa : g (như Chốt giữa : Cg)

Bên Trắng (đi sau)

Bên Đen (đi trước)

C. Về di quân :

- Tấn : (.) dấu chấm (như Xe 2 tấn 6 : X2.6)
- Bình : (-) dấu ngang như Pháo 8 bình 5 : P8-5)
- Thối : (/) gạch xéo (như Mả 6 thối 4 : M6/4)

D. Về đánh giá khen, chê :

- Nước hay di: !
- Nước di tuyệt hay : !!
- Nước di yếu : ?
- Nước di sai lầm : ??
- Nước di hay nhưng còn phải xem lại : !?
- Nước di dở nhưng không hẳn thật dở : ?!
- Thế cờ bên Đen ưu hơn Trắng : + -
- Thế cờ bên Đen ưu hơn một chút : +=
- Thế cờ bên Đen thắng : 1-0
- Thế cờ bên Trắng ưu hơn Đen : -+
- Thế cờ bên Trắng hơi ưu một chút : =+
- Thế cờ bên Trắng thắng : 0-1
- Thế cờ ngang ngửa, cân bằng : =
- Thế cờ còn phức tạp, chưa rõ ai hơn, kém : ∞
- Thế cờ hai bên hoà nhau : 1/2 - 1/2

4. CÁCH ĐỌC CÁC VÁN CỜ :

Để dễ dàng ghi nhớ và so sánh các nước biến, các phương án xin trình bày phần lý thuyết trên một bảng có 4 cột. Mỗi cột thực chất là một ván riêng, nhưng vì những nước di ban đầu hoàn toàn giống nhau nên để lên trên cùng. Nếu có những nước giống nhau nữa thì chỉ ghi ở cột đầu bên trái, còn ba cột khác thì chỉ ghi những nước bắt đầu những biến mới hoặc phương án khác. Như vậy nguyên tắc trình bày trên các bảng là lấy cột bên trái làm chuẩn cho các cột bên phải. Khi bắt đầu có nước di khác, tức là có nước biến hay phương án mới thì chuyển sang cột khác và dùng dấu chấm chấm nối những chỗ di khác cho dễ nhận và cũng đỡ rườm rà.

Phương pháp trình bày này gọn và khoa học được nhiều bạn đọc hoan nghênh nhưng cũng có một số bạn quen cách trình bày cũ cảm thấy lúng túng. Hội Cờ xin ghi nhận các ý kiến đóng góp của các bạn và hứa sẽ xem xét để xuất bản hai loại sách : Loại ghi theo ký hiệu và phương pháp này phục vụ những bạn có trình độ và khả năng cao. Loại ghi tương đối đầy đủ theo kiểu cũ cho những bạn mới chơi và trình độ còn yếu.

Dù sao đây cũng là một quyển nghiên cứu chuyên đề nên phải ghi theo ký hiệu và trình bày theo phương pháp mới. Rất mong các bạn thông cảm.

PHẦN THỨ NHẤT

THẾ TRẬN THUẬN PHÁO CỔ ĐIỂN

Nếu gọi cho chính xác và đầy đủ phải là "THẾ TRẬN PHÁO ĐẦU ĐỐI THUẬN PHÁO" chơi theo trường phái cổ điển. Thế nhưng trong dân gian xưa nay vẫn quen gọi tắt là trận Thuận Pháo và cũng không ai phân chia ra trường phái "cổ điển" hoặc "hiện đại". Hội Cờ TP căn cứ vào lịch sử ra đời và đặc trưng của từng kiểu chơi mà phân chia như vậy là để cho dễ nghiên cứu, học tập.

Theo các nhà nghiên cứu, lý luận về cờ thi đây là một trong những thế trận ra đời sớm nhất. Vì tuy Cờ Tướng xuất hiện từ lâu nhưng trước thế kỷ 11 chưa có các quân Pháo trên bàn cờ. Từ thế kỷ 12 trở đi, sau khi người ta sáng tạo, cho mỗi bên thêm 2 con Pháo, bỏ bớt Chốt và san định lại luật chơi thì Cờ Tướng hấp dẫn hơn, thu hút đông đảo người chơi hơn. Và cũng từ đó các thế trận từng bước được tìm tòi xây dựng, định hình và phát triển. Các trận đấu Pháo là loại sôi nổi, lôi cuốn nhất nên chúng là những thế trận đầu tiên ra đời. Điều này được kiểm chứng qua kho tàng sách vở, tài liệu cổ nhất. Người ta tìm thấy

đầu tiên là các ván cờ tàn và cờ thế, sau đó là các trận đấu Pháo mà chủ yếu là các trận Thuận Pháo.

Sở dĩ gọi là trận Thuận Pháo cổ điển là vì so với kiểu chơi hiện nay nó có những đặc trưng khác hơn. Trước hết hai bên cùng vào Pháo đầu với những con Pháo cùng bên, thuận chiêu nhau, tiếp nhảy Mã và ra Xe. Nếu một bên ra Xe thẳng (trực Xa) thì bên kia ra Xe hoành (hoành Xa) hoặc ngược lại. Còn con Mã kia, hai bên thường nhảy ra biên để rồi mỗi bên tập trung quân một cánh tấn công nhau. Các Chốt thì tùy từng trường hợp cụ thể được đẩy lên làm lực lượng xung kích hoặc mở đường cho Pháo Mã tấn công. Tư tưởng chiến lược của hai bên là *tấn công, phản công* chứ không phòng ngự vì mục tiêu họ cùng đặt ra là “*chiêu bí Tướng đối phương*” càng nhanh càng tốt.

Để hiểu vấn đề có căn bản, hệ thống ta cần đi sâu nghiên cứu cụ thể thế trận này từ những quyển “kỳ phô” cổ xưa mà hiện nay còn lưu giữ được.

CHƯƠNG MỘT

“QUẤT TRUNG BÍ” QUYẾN KỲ PHỔ TIÊU BIỂU CỦA TRƯỜNG PHÁI CỔ ĐIỂN

Thật ra trước khi Quất trung bí xuất hiện (năm 1632) người ta đã thấy lưu hành trong làng cờ một số quyển kỳ phổ. Đó là các quyển *Mộng nhập thần* cờ ra đời khoảng giữa thế kỷ 14; *Bách biến tượng kỳ phổ* ra đời năm 1522; *Kim bảng bí quyết* khoảng đầu thế kỷ 16 và *Tích tinh nhã thú* của Từ Chi xuất bản năm 1570. Trong các quyển trên, hầu hết đều thiên về cờ tàn và cờ thế, chỉ có *Kim bảng bí quyết* có nói về cờ bàn mà chủ yếu là trận Thuận Pháo. Nhưng rất tiếc là quyển này ngày nay vẫn chưa ai tìm được nguyên bản nên không rõ tác giả là ai và nội dung thế nào để thẩm định giá trị. Còn quyển “*Tích tinh nhã thú*” của Từ Chi gồm mười tập, với 8 tập đầu trình bày cờ tàn và cờ thế, 2 tập sau trình bày trận Thuận Pháo nhưng ghi rõ sao chép từ “*Kim bảng bí quyết*”. Chính nhờ đó mà ngày nay người ta biết được phần nào nội dung của cuốn “kỳ phổ” này.

Sau Quất trung bí từ cuối thế kỷ 17 đến đầu thế kỷ 20 người ta thấy có hơn 10 cuốn kỳ phổ khác lần lượt ra đời. Một số sách này cũng thiên về cờ thế và cờ tàn như: *Thao lược huyền cơ* (1707), *Tâm vũ tàn biến* (1800), *Bách cuộc tượng kỳ phổ* (1801), *Trúc hương trai*

(1817) , Lạn kha thắn cờ (1843) , Tiêu song dật phẩm (1879) . Một số sách khác có đề cập đến cờ bàn nhưng chủ yếu nghiên cứu trận Pháo đầu đối Bình Phong Mā. Có một số quyển đề cập đến trận Thuận Pháo nhưng hầu hết đều sao chép từ Quất trung bí mà ra. Như Mai hoa tuyền của Đồng Thánh Công biên soạn năm 1800 do Tiết Bính hiệu đính (a) Tự xuất động lai vô địch thủ của Thuần Dương đạo nhân, ra đời cũng khoảng đầu thế kỷ 19. Ngay quyển Mai Hoa phổ của Vương Tái Việt xuất bản khoảng 1690 là một quyển kỳ phổ lừng danh thời đó về trận Bình Phong Mā phá Pháo đầu, khi viết về trận Thuận Pháo cũng chỉ sao chép lại từ "Quất phổ". Nếu có sáng tạo thì đáng chú ý nhất là quyển Phản Mai hoa của Ba Kiết Nhân (dân tộc Mân) biên soạn vào khoảng cuối thế kỷ 19. Rất tiếc quyển này trước kia chỉ là bản chép tay nên không lưu hành rộng rãi. Cho đến khi Dương Kiếm Hồng deni "tàng bản" của mình ra phổ biến trên tạp chí Tượng kỳ chiến xuất bản tại Hồng Kông năm 1950 và năm 1962, tạp chí "Tượng kỳ nguyệt san" ở Quảng Châu phổ biến thêm nhiều ván cờ và các nước biến thì người ta mới biết rõ hơn về tác phẩm này. Chính những sáng tạo của Ba Kiết Nhân đã tác động mạnh để làng cờ hiện đại tìm tòi, sáng tạo thêm nhiều cái mới khiến cho trận Thuận Pháo càng phát triển mạnh mẽ.

Đi sâu tìm hiểu kho tàng sách cổ là để thẩm định giá trị của từng quyển, đặc biệt là phần nghiên cứu trận Thuận Pháo để cuối cùng có thể khẳng định là : "Quất Trung Bí" xứng đáng là quyển kỳ phổ tiêu biểu nhất của trường phái cổ điển trong thế trận Thuận Pháo.

Vì sao vậy ?

Vì sao vậy ?

Trước hết xin giới thiệu đôi điều về tác phẩm này.

Quát trung bí được in ra năm 1632 do Đông Hải Chu Tán Trinh biên soạn và sau này các cháu chắt là Chu Nhĩ Nghiệp và Chu Cảnh Tiêu hiệu đính, bổ sung. Sách gồm 4 tập, hai tập đầu trình bày cờ bàn, hai tập sau nói về cờ tàn và cờ thế. Phần cờ bàn có nhiều thế trận như: Pháo đầu phá Đen đè Mã – Pháo đầu phá Triều giác Mã – Bình phong Mã phá Pháo đầu – Trận Liệt Pháo – Cách chấp một nước tiên – Cách chấp hai nước tiên – Cách chấp một Mã và hai Mã, nhưng nổi bật và phong phú nhất là trận Thuận Pháo, chia ra phần “Đắc tiên” tức là di tiên thắng và phần “Nhiều tiên” tức là chấp một tiên và di hậu thắng. Nếu tính chung thì có 18 ván Thuận Pháo với 185 thế biến! So với các quyền kỳ phổ thời trước thì chỉ riêng phần này đã là một công trình khá qui mô, không quyền nào sánh kịp.

Xét về trình độ, phải nhìn nhận Chu Tán Trinh đã xây dựng rõ các chiến lược đúng đắn, với tư tưởng chủ đạo là tấn công liên tục, khai thác triệt để mọi sai lầm của đối phương để giành chiến thắng nhanh nhất. Rõ ràng ngay trong bố trí quân, mục tiêu được đề ra là bằng mọi giá phải “chém đầu Tướng địch” càng nhanh càng tốt, bất chấp các tổn thất có thể xảy ra. Chính với những tư tưởng này họ Chu đã tạo cho thế trận Thuận Pháo kiểu chơi đối công rất căng thẳng, quyết liệt. Quan niệm về “quân” và “thế” của Chu rất rõ ràng : “Bỏ quân thi cần giành được nước tiên. Bất quân chờ để bị thắt thế” (Khi từ tu yếu đắc tiên. Tróc tử mạc giáo lạc hậu). Quan niệm này cho đến tận ngày nay vẫn được các cao thủ đồng tình.

Điều đặc đáo nổi bật của Quất trung bí là kỹ thuật điêu binh thần tốc và nghệ thuật chơi đòn phối hợp, kết thúc cuộc chiến rất ngoạn mục và đây ấn tượng. Cho đến tận bây giờ ai xem đoạn kết thúc cũng đều phải khâm phục óc thông minh tuyệt vời của một danh tài sống cách đây gần 400 năm! Tất nhiên trong một số chỗ tác giả không tránh khỏi nhầm lẫn hoặc sai sót.

Ngay kiểu chơi nhảy Mā trong mà ngày nay coi là một đặc trưng của trường phái hiện đại thì Chu Tấn Trinh đã đã cập rồi và sau này Ba Kiết Nhân phát triển thêm. Rất tiếc, thời đó các tay cờ còn chưa sử dụng nhiều nên Chu Tấn Trinh trình bày rất sơ lược.

Tuy nhiên, lối trình độ của làng cờ ngày nay mà đánh giá thì "Quất trung bí" còn nhiều hạn chế. Đó là lý thuyết đề ra, tác giả thiên vị một bên, cho bên này đi những nước chính xác còn bên kia lại mắc nhiều sai sót, lỗi lầm, để kết thúc nhanh ván cờ. Xây dựng tư tưởng tấn công là đúng nhưng luôn đi những nước đối công, bất chấp nguy hiểm thì cần xét lại. Vì điều này không còn phù hợp với lối chơi ngày nay là "*tấn công chắc chắn, phòng thủ vững vàng*". Cuối cùng là do hạn chế về phương pháp trình bày nên cách sắp xếp không khoa học, nêu các biến lộn xộn khiến cho người đọc khó tiếp thu và nhớ, nhất là đối với những người trình độ còn kém.

Mặc dù có một số mặt hạn chế như vậy nhưng đánh giá chung thì đây vẫn là một tác phẩm rất quý, rất đáng trân trọng. Bởi vì ảnh hưởng của nó rất to lớn từ khi nó xuất hiện đến nay. Cách đây 50 năm nó là một trong những quyển kỳ phẩy được các cao thủ "gõ đầu giường" vì có rất nhiều điều cần nghiên ngâm học tập. Nếu nói Mai hoa

phổ của Vương Tái Việt là một tài liệu tổng kết xuất sắc trận Bình phong Mã phá Pháo đầu từ thế kỷ 14 đến thế kỷ 17 thì Quất trung bí của Chu Tấn Trinh cũng là một tài liệu tổng kết tài tình trận Thuận Pháo từ thế kỷ 12 đến thế kỷ 16. Chính 2 tác phẩm này đã góp phần to lớn phổ biến cờ tướng rộng khắp nhiều quốc gia châu Á và nâng cao trình độ người chơi lên một đỉnh cao đáng kể.

Với những đặc điểm và lý do trên, Quất trung bí được coi là một quyển kinh phổ chủ yếu dạy chơi Thuận Pháo, rất xứng đáng là tác phẩm tiêu biểu của trường phái cổ điển.

Cuối cùng cần nói rõ thêm về tên sách: Quất trung bí có nghĩa là “bí quyết hoặc bí mật trong trái quít” lấy từ điển tích một người mè cờ mong muốn tìm người tài giỏi để thụ giáo. Ngày nọ anh ta bắt gặp một trái quít lạ, bô ra xem thì thấy hai ông tiên đang ngồi đánh cờ ở trong. Từ đó người ta dùng điển tích này để nói về chuyện chơi cờ. Chu Tấn Trinh đặt tên sách như vậy là có ngụ ý : đây là bí quyết của cờ tiên! Tuy nghe không khiêm tốn nhưng rõ là một tên sách vừa gọn vừa có ý nghĩa.

*

Với nhận định đánh giá cao quyển Quất trung bí như vậy nên Hội cờ TP chủ trương cải biên toàn bộ phần Thuận Pháo để cung cấp cho các bạn hâm mộ nghiên cứu, học tập. Trong việc cải biên này, chúng tôi trung thành với chính bản, không sửa đổi nội dung, kể cả các biến có sai sót. Cân thiết lám chúng tôi mở ngoặc để ghi ý kiến của mình, còn thi hẫu hết chỉ đánh dấu hỏi. Để các bạn mới chơi có thể học tập và thường thức các đòn phối hợp kết

thúc đẹp mắt, chúng tôi ghi đây đủ phần này trong "chú giải".

Dối với một số bạn muốn biết các quyển kỵ phổ khác viết như thế nào, chúng tôi không trình bày riêng, vì cơ bản các sách này đều tương tự như "Quát phổ" nên chúng tôi chỉ ghi những chỗ có biến khác ở "chú giải". Riêng trường hợp mấy ván của Ba Kiết Nhân đáng lẽ xếp vào phần Thuận Pháo hiện đại, chúng tôi cũng đưa vào chương này nhằm bổ sung cho "Quát phổ" với phương án Mā nhảy trong, vì lịch sử của nó cũng đã trên 100 năm rồi.

Với cách hệ thống hóa của chúng tôi, sách được tóm thu vào 4 phần chính :

I - Chiến lược Hoành Xa phá Trực Xa : là phần đầu tiên có các phương án quan trọng :

- A - *Phương án bò Mā đánh trung lộ* (từ 1 đến 4) tức là cuộc khí Mā.
- B - *Phương án bò mā đánh hai gọng kèm* (từ 5 đến 8) cũng là cuộc khí mā nhưng bên hậu không ăn Mā.
- C - *Phương án sử dụng Mā phối hợp Xe, Pháo tấn công cánh* (từ 9 đến 12) bao gồm các cuộc "dụng Pháo" và "hoành Xa phá bối bối sĩ giác Pháo".
- D - *Phương án X6.5 tấn công Mā nhảy trong* (từ 13 đến 16) là cuộc hoành Xa phá giáp Mā, Pháo.
- E - *Phương án tiến Mā biên và Pháo oa tâm công Pháo tai sĩ* (từ 17-20) tức các cuộc hoành Xa phá tiên bối sĩ giác Pháo và Thuận Pháo oa tâm hoành Xa phá sĩ giác Pháo.

II - Chiến lược hoành Xa bị trực Xa phá : là phần “nhiều tiên” có các phương án quan trọng :

- A - *Phương án nhảy Mā trong chống X6.5* : (từ 1-4) tức là trở lại phương án (D) ở trên nhưng Đen có nhiều sai lầm nên thua cờ.
- B - *Phương án tiến Mā biên và Xe tuần hà* : (từ 5-8) trở lại các phương án trên nhưng chỉ bên Trắng nhảy sớm Mā biên và di Xe tuần hà còn Đen thì chơi sai lầm nên thua nhanh.
- C - *Phương án Phản mai hoa chống X6.7* : (từ 9-12) đây là các cuộc của Ba Kiết Nhân đăng trong quyển “Phản mai hoa” được đưa hết vào để bổ sung cho “Quất trung bí”

III- Chiến lược trực Xa phá hoành Xa : là phần đặc tiên có các phương án sau :

- A - *Phương án Xe qua hà phối hợp Pháo tuần hà phá X4.6* : (từ 1-4) tức là các cuộc tả Pháo tuần hà phá hoành Xa.
- B - *Phương án Xe tuần hà, nhảy Mā trong phá X4.5 hoặc X4.7* : (từ 5-8) tức các cuộc “trực Xa công hoành Xa áp lặc” cùng một số biến khác.

IV- Chiến lược trực Xa bị hoành Xa phá : đây là phần “nhiều tiên” có các phương án :

- A - *Phương án song hoành Xa chống Xe qua hà* : (từ 1-4) tức là cuộc thuận Pháo hoành Xa phá trực Xa đoạt tiên cùng 24 biến.

- B - Phương án chuyển Bình phong, nhảy Mã trong chống X2.6 : (từ 5-8) tức là các cuộc Thuận Pháo hành Xa phá trực Xa trầm Pháo cùng các biến.
- C - Phương án nhảy Mã trong chống Xe qua hào : (từ 9-12) tức là các cuộc Thuận Pháo trực Xa ngựa tào Mã và các biến.

Như vậy sách có 18 cuộc chính với 185 thế biến, chúng tôi cài biên thành 12 phương án và bổ sung 1 phương án của "Phản mai hoa" cộng chung là 13 phương án. Tất cả những biến không đưa vào các cột thì đưa xuống phần "chú giải" để bạn đọc dễ tham khảo. Nếu mạnh dạn cài biên hơn, có thể nhập các ván "nhiều tiên" vào chung với phần "độc tiên" thì sách càng gọn hơn, nhưng như thế không trung thành với nguyên bản.

Sách có các phần "Phản lệ", "ca quyết" và "toàn chí" tức là "lời tựa" và khái quát các bài học kinh nghiệm của từng thế trận cho người đọc dễ nhớ. Xin trích đoạn trong "ca quyết" dạy cách đánh Pháo đầu.

DƯƠNG DẦU PHÁO QUYẾT

*Khởi Pháo tại trung cung,
Tỉ chư cuộc giao hùng.
Mã thường thủ trung Tốt,
Sĩ thương Tướng phòng không.
Tượng yêu Xa tương hộ,
Tốt nghi tả, hữu công.
Nhược tướng Phao lâm địch,
Mã xuất độ hà tùng.*

Xin tạm dịch :

BÍ QUYẾT DÁNH PHÁO DẦU

*Trước tiên Pháo vào cung,
So ra mạnh vô cùng.
Mã luôn giữ Chốt giữa,
Sí lên che Tướng trung.
Tượng cần Xe yểm trợ,
Chốt hai cánh nên bung.
Nếu đem Pháo lâm trận.
Mã sang sông theo cùng.*

-
- (a) Theo nhà nghiên cứu Cư Vinh Hâm thì quyển "Mai Hoa Tuyền" được viết trong khoảng thời gian từ 1371-1524 tức là trước quyển "Kim băng bí quyết" nhưng sau "Mộng nhập thần cơ". Năm 1806 Tiết Bình hiệu đinh, bổ sung và xuất bản chứ không phải năm 1800, Đồng Thánh Công mới soạn xong. Tiểu sử của Đồng Thánh Công cho đến nay cũng chưa rõ, chỉ biết ông là một danh kỳ của tỉnh Giang Tô.

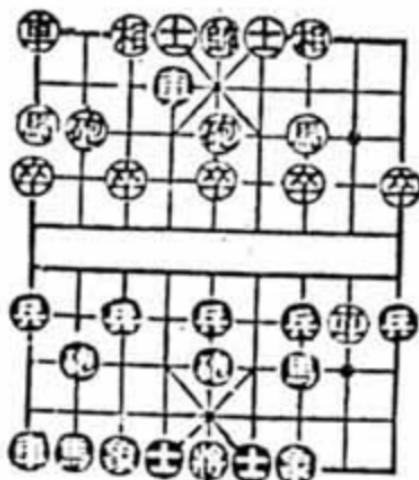
- (b) Chu Tân Trinh là một danh thủ thời Minh Sùng Tinh, tự là Tiên Chi. Gia cảnh thế nào không rõ, chỉ biết ông có người anh là Chu Dục Duy hiệu là "võ trù cự sĩ" từng làm tổng đốc tỉnh Van Nam.

Theo Đỗ Cảnh Minh thì "Quất trung bí" được biên soạn trên cơ sở tham khảo, tuyển chọn từ "Thích tinh nhâ thú" của Từ Chi, nhưng có bổ sung, chỉnh lý hoàn hảo hơn.

I - CHIẾN LƯỢC HÒA HÌNH XA PHÁ TRỰC XA

A- PHƯƠNG ÁN BỎ MĀ ĐÁNH TRUNG LỘ :

- 1.P2-5 P8-5
 2.M2.3 M8.7
 3.X1.1 X9-8
 4.X1-6 X8.6?
 5.X6.7 M2.1?
 (H)

1	2	3	4
6. X9.1	P2.7 ??		
7. P8.5			
M7/8?(a).....	X8.7.....	X8/4.....	S6.5
8. P5.4	P8.3	X6.3!(d)	X9.4?
S6.5	X7.6	X1.2	X1.2?(h)
9. X9.6	X6.3	P8.3	P8.3
Tg.6	T7.9	T7.9	P2/6
10.Xt.1	P5.4	P5.4	X4.7
Tg.1	S6.5(b)	S4.5(e)	X8/4
11.X6/1	X9.2	X9.6	X4.3
P5.6	X6/6	X2.4(f)	T7.9
12.P8.5	P3.2	X6.7	C3.1
Tg/1	P2/6	X2.5	C1.1
13.P5.4	P5/2	P3.1	M3.4
P6.8	P5.1	X8/2	P5.4
14.Xt.5	P2.2	X3/1	P5.4
T3.5	X6.2	X5/1	P2.5

15.X6-4	P2-1?	P1-5	M4.5
P2/7	T3.5	S5/4	X2.8
16.P4.1	X3.1	P5-8	P3-1!
	X6/2(c)	X8.7(g)	X8/2(i)
1-0	+ —	+ --	+ —

Chú giải :

- (a) Mục tiêu chính của Đen là đánh Chốt đầu, thế mà Trắng chạy Mã bỏ Chốt đầu thì thua nhanh. Tuy nhiên Chu Tấn Trinh chỉ rõ, nếu Trắng di 7...P2/2? càng thua nhanh hơn : 7...P2/2? 8.P8-3 P2-7 9.P5.4 S6.5 10.X9-6 Tg-6 11.Xt.1 S5/4 12.X6-4 P5-6 13.X4.6 Tg-5 14.X4.1, thắng.
- (b) Trắng nên 10...S4.5 để chống đỡ lâu dài, vì nếu 11.X9-6 P2/6! 12.P5/1 X6/4, đến đây Đen khó tấn công.
- (c) Đến đây sách dạy kết thúc : 17.X2.7 T5/7?? 18.X2-4, thắng. Nếu Trắng không di 17...T5/7?? mà 17...P2/2 thì còn giằng co lâu hơn. Cho nên Đen di ở nước 15.P2-1? là không chuẩn, đáng lẽ 15.X3.1 X6/2 16.X2-4, thắng nhanh.
- (d) Chu Tấn Trinh chỉ thêm một phương án khác Đen cũng thắng : 8.P5.4 M7.5? 9.P8-2 M5.6 10.T3.5 M6.5 11.S4.5 X1-2 12.X6-4 X2.4 13.P2/3 M5.7 14.Tg-4 S4.5 15.X9-6 P5-6 16.P2-5 X2-5 17.X4/1 X5.1 18.X4.2 S5/6 19.C5.1, Đen ưu thế thắng.
- (e) Trắng cũng thua nếu 10 ... S6.5 11.P3-1 X8/2 12.X9-2 X8-6 13.X3-2 X2.4 14.P1.2! X6-9 15.Xt.1, thắng.
- (f) Sách có nêu nước biến : 11... C3.1 12.X6.7 M1.3 13.P3-1! M3/4? 14.P1.2 X8/2 15.X3-5 Tg-4 16.X5.1, thắng
- (g) Đến đây sách dạy kết thúc như sau : 17.P8/6? X5-6 18.X3-2 S4.5 19.P8-5 X6/2 20.X3/2 X8-7? 21.X3-7, thắng. Ta nên sửa lại : 17.P8/3 X8-7 (như S6.5 18.X3.2 S5/6 19.P8-5, ưu thắng) 18.P8-5 S4.5 19.X6-5! thắng. Tất nhiên Trắng đòi Xe lấy Pháo thì vẫn cờ còn kéo dài hơn.
- (h) Đáng lẽ Đen nên 8.P8-3 an Mã vẫn giữ thế công vững chắc. Bây giờ Đen đã di 8.X9-4? thì Trắng nên 8...X8/4 phòng thủ hay hơn. nếu Đen di tiếp 9.X4.7 X1-2 10.P8-3 X8-7 11.P5.4 X2.4 12.S4.5 X2-5 13.X4/2 (như 13.P5.2 P5-6, trắng ưu) 13... T7.9 14.Tg-4 X7/2 15.X6/4? P2/6! 16.P5-8 X5-2, Trắng bắt lại Pháo chiếm ưu thế.

(i) Sách dạy kết thúc : 17.M5.3 M1.2 18.M3.5 P5/4 19.X3.1 X8-7 20.M5.3
X2-8-21 P1.2 X8/8 22.M3/4 thắng

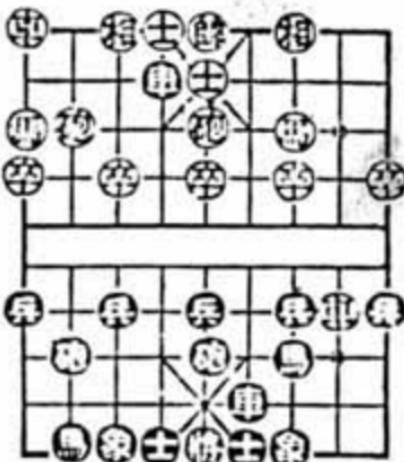
**B- PHƯƠNG ÁN BỎ MĀ
ĐÁNH HAI GỌNG KÈM :**

1.P2-5 P8-5

2.M2.3 M8.7

3.X1.1 X9-8

4.X1-6

5	6	7	8
4 . . .	X8.6?.....	M2.1?	
5. X6.7		X6.7.....	X6.6
M2.1?		C1.1?(g)	P2.2(j)
6. X9.1		C9.1	X6/2
S6.5.....	X8-7	C1.1	C1.1(k)
7. X9-4(H)	X9-4	X9.4	M8.7(1)
P2-4	S6.5(d)	P2.7?	P2-3
8. X4.7	P5-6(e)	P8.5	P8.5
X1-2	P2.7(f)	X8.2	P3.3
9. P8.6	P6.7	X6-3	P8-3
C3.1	S5/4	X1-2	P3-7
10.P8-5(a)	X6-3	P8-3	P5.4
S4.5	S4.5	T7.9	S6.5
11.P5-6	X3/1	P5.4	X9.2
P4-3(b)	Tg-4	S4.5	P7-8(m)

12.M8.7	X4.7	X9-6	X9-6
X8-7	X1 1	X2.4(h)	Tg-6
13.M3/5	X3.2	X6.4	X6.4
P5.4	Tg.i	X2-5	S5/4
14.M5.6	X4-5!	P3-1	X6-4
P3-4?	Tg-5	X8/2	P5-6
15.P6.5	X3/1	X3/1	X4.5
P5/1	Tg/1	X5/1	Tg-5
16.M6/4	P8.7!!	P1-5	X4.1
X7-5(c)		S5/4(i)	P8/4
+ —	1-0	+ —	1-0

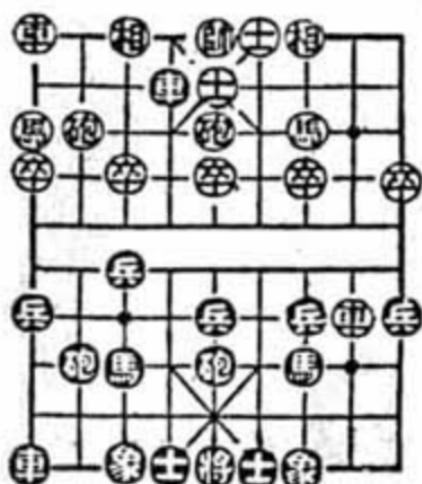
Chú giải :

- (a) Sách có phân tích khả năng : 10.P5-8 M1.3 11.P8.7 M3/4 12.Ps-7 X8-7 13.M3/1 P5.4?! 14.P8/2 P4.2 15.Tg.1 X7.2 16.Tg.1 X7-9? 17.P8-7 T3.1? 18.Pt-8 S5.4 19.X4-6! P4/3? (Như 19...X9-2 20.P7.2 S4.5 21.P7-9 X2/7 22.X6-8, ưu thắng) 20.P7.2 S4.5 21.P8.1, thắng. Thế nhưng phân tích này không đầy đủ, nhiều tinh huống còn phức tạp.
- (b) Sách nêu trường hợp 11...P4.7 12.Tg-6 X2.9 13.P6-5 P5-4 14.P5.4 rồi 15.X4-5, thắng
- (c) Đòn phối hợp kết thúc như sau : 17.M7/5 S5.4 18.M4.5 X5/1 19.X4-3 T7.5 20.X3/1 M1.3 21.X6-4, thắng.
- (d) Sách còn nêu hai khả năng khác là : - Như 7... P2-3 8.X6/1 P3.4 9.X4.6 S4.5 10.P5.4 X7.1 11.S6.5 M1/2 12.P8.6! rồi xuất Tượng, thắng.
 - Hoặc là 7...P2.7 8.X4.6 X1-2 (nếu S6.5 9.P5.4 X7.1 10.X4-3 Tg-6 11.X6.1 Tg.1 12.X3.1 Tg.1 13.X3-5, thắng) 9.P5.4 S4.5 10.P8-5 X7.1 11.X4-3 X7-6 12.X3.2 X6/6 13.X3/2 X2.2 14.Ps-2 X6-8 15.X6-5, thắng.
 - Quyền "Thạch Dương di cục" nêu thêm một khả năng khác : 7...S4.5 8.M8.9 P2.2 9.X6/3 C1.1 10.X4.?? P5-4! 11.C5.1 T3.5 12.X4/6 P2-3 13.P5-7 X1-2 14.P7.3 C3.1 15.C5.1 C5.1 16.X6-5 X2.3 17.P8-5 M1.3 18.X5-7 M7.5 19.X7-9 M3.4? 20.X9-5 M4.6, ván cờ hoà ở nước 38
- (e) Sách nêu trường hợp 8.X4.7 P2.7 9.P8.5 M7/6 10.P5.4 X7.1 11.Tg.1 P2/2 12.Tg-6 P2-4 13.X6/6?! X7-4 14.Tg.1 X1-2 15.Tg-5 X2.2 16.Tg-4!, thắng.

- (f) Sách nếu 8..P2-4 9.X4.7 X1-2 10.P8.6 X7.1 11.T3.5 P5.4 12.S6.5 X7/1? 13.P8-5! S4.5?? 14.X4-5 M7/5 15.X6.1 thắng.
- (g) Quyền "Mai hoa phô" nếu trung hợp 5..X8.6 6.C9.1 P2-3 7.M8.9 X1-2 8.P8.6 P3/1 9.X9-8 X8-7 10.X8.7!. Đến đây nếu tiếp hai khả năng :
- Một là : 10..X7.1 11.X6-7 P5.4 12.S6.5 T3.5 13.M9.8! P5-7 14.S5.4 P7.3 15.S4.5 X7/3 16.M8.7 S6.5 17.M7.9! P7-3 18.X7-6 X2-3 19.P5-7! X3.6 20.X8/4 X3.1 21.P8.1 X3/7 22.X6.1! S5/4 23.M9.7 Tg-6* 24.X8-4 ,thắng
  - Hai là : 10..S6.5 11.M9.8!. Đến đây chia hai biến : Nếu 11..P3.5 12.M8.7 X7.1 13.M7.9! P5-1 14.X8-3 T7.5 15.X3.1 P1/1 16.P5.4! X7-6 17.P8-5! P1-5 18.P5.2 Đen ưu thắng. Còn nếu 11..X7.1 12.M8.6 P5-4 13.X6-7 X7/3 14.M6.4 P4-6 15.X7-6 P6/1 16.M4.3 Tg-6 17.P8-5! S4.5 18.X8-4! X2.2 19.X4/1 X2.2 20.P5-4 X2-4 21.X6-9! X7-5 22.X4.1 X4/2 23.X4-6 P6-1 24. X6-4, thắng. Ta thấy biến sau, Trắng dì sei sót nhiều vì tình thế khá phức tạp.
- (h) Nếu như 12..P2/6 13.P5/1 M1.2 14.X6.4 M2/4 15.C3.1, đến đây Đen ưu thế, nếu bây giờ Trắng h lại di 15...M4.6?? 16.P3-1! X8-9 17.X6-5 thắng
- (i) Sách ghi đoạn kết thúc : 17.C3.1 M1.2 18.M3.4 X5.3 19.T3.5 M2.3 20.P5/1! X5/3 21.M4.5 M3.5 22.M5.7 S6.5 23.Tg.1, bất chết Mã thắng.
- (j) Sách có phân tích, nếu 5..P2.4 6.M8.7 P2/2 (Như 6.. X8.6 7.X6-8 X8-7 8.P5/1 P2-5 9.M7.5 P5.4 10.M3.5 X7-5 11.P8-5, h4t Xe thắng) 7.X6/2 P2-3 8.P8.5 P3.3 9.P8-3 P3-7 10.P5.4 S6.5 11.X9.2 X8.2 12.X9-4 T7.9 13.S4.5 X8-7 14.Tg-4 X7/2 15.X4-6 thắng
- (k) Nếu như 6.. P2/2 7.M8.7 P2-3 8.X6.2 P3.4? 9.X6/4 P3/2 10.P8.5 P3-7 11.X9.1 X1-2 (như 11..P7.3 12.P8-3 P7-3 13.P5.4 S6.5 14.X9-6 Tg-6 15.X6.6 Tg.1 16.X6/1 P5-6 17.X6.6 P3/3 18.X6-5! P3-5 19.S4.5 P5/2 20.P5-4 thắng) 12.P8-3 P7/2 13.P5.4 S6.5 14.X9-6 Tg-6 15.X6.6 S5/4 16.X6-4 P5-6 17.X4.6 Tg-5 18.X4-3 X8.7 19.M3/5 C1.1 20.M7.6 M1.2 21.M6.4 M2.3 22.X3-5(M4.5!)Tg-6 23.X5-4 Tg-5 24.M4.3 thắng
- (l) Sách có phân tích nếu Đen dì 7.C9.1 C1.1 8.X9.4 P2.5 9.P8.5 Bây giờ Trắng chọn 3 khả năng : - Một là : 9..X8.2 10.X9-4 - Hai là : 9..M7/9 10.P5.4. - Ba là : 9..P5/1? 10.X9-6,cả 3 cách, Đen đều thắng.

(m) Sách có nêu 11...X8.2 12.X9-4 T7.9 13.X6-4 (hoặc 13.P3.2 X8/2 14.P3-6, bắt Xe thắng) 13...X8/2 14.S4.5 rồi xuất Tướng, thắng.

C- PHƯƠNG ÁN SỬ DỤNG MÃ PHỐI HỢP XE, PHẢO TẤN CÔNG CÁNH

1.P2-5	P8-5
2.M2.3	M8.7
3.X1.1	X9-8
4.X1-6	.

	9	10	11	12
4	...			
	S4.5?		S6.5	
5.	X6.7		X6.7	
	M2.1		M2.1	
6.	C7.1		C9.1 (h)	
	X8.6?(a).....	C1.1(f)	X8.6?(i)	
7.	M8.7(H)	M8.7	M8.9	
	X8-7	P2-4	X8-7	
8.	M7.6	M7.8	X9.1	
	C7.1(b)	X8.4	P2-4?(j).....	P2.2!
9.	M6.7(c)	S6.5	M9.8	X9-4
	P2-4(d)	C3.1	X7/1(k)	P2-7
10.	M7.5(e)	C7.1	M8.6	M9.8
	T7.5	X8-3	X1-2(l)	P7.3
11.	P8.5	T7.9	M6.4	P8-3(n)
	M7.6	X3.2	X7.1	X7.1(o)

12.P5.4	M8.6	M4.3	X4.7
X7.1	X3-2	Tg-6	P5.4
13.P5-3	M6.4	X9-4	S6.5
X7-2	P5-6	P5-6	P5-7(p)
14.P8-5	P5.4	P8.6	S5.4
M6/5	T7.5	P6/1	P7.3
15.P3.3	P8-5	X6-5	S4.5
	M1.3	S4.5	X7/2
16.	Pt-6!	X4.7	P5.6!
	M3.4(g)	Tg-5(m)	S4.5(q)
1-0	+ -	1-0	1-0

Chú giải :

(a) Quyển "Mai hoa phổ" phân tích trường hợp Trắng di 6...X8.4 7.M8.7 bấy giờ có 2 khả năng :

- Một là : 7...C3.1 8.C7.1 X8-3 9.M7.6 P2-4 10.M6.5! M7.5 11.P5.4 X3.3 12.X9.2! X1-2 13.P8.2 X3-1 (nếu 13...X3/2 14.X6/1 X2.3 15.T3.5! X3-2 16.X9-7 X2-3 17.X7.4 M1.3, 18.X6-7 T3.1 19.X7/1, ưu) 14.P8-6! P4-2 15.P6-3 T7.9 16.T7.9 P2.7? 17.S6.5 X2.3 18.P5/1 X2-5 19.P5.2 X5/1 20.P3-5! C7.1 21.X6-8! P2-1 22.Tg-6 M1.3 23.X8.1, thắng.
- Hai là : 7...P2-4 8.M7.8! C3.1 9.C7.1 X8-3 10.T7.9! C7.1 11.S6.5 C1.1 12.X9-7 X3-6 (nếu 12...X3.5 13.T9/7 C9.1 14.T3.1 T7.9 15.C3.1 C7.1 16.T1.3 T9/7 17.T3/1 T7.9 18.T1/3 T9/7 19.M3.4 P5.4 20.Tg-6! T7.5 21.M4.5 P5-4 22.M8.6 M7.5 23.P5.5 S5.6 24.P8-2! P4-8 25.M6.8 P4-2 26.P2-5 P8/3 27.P5.1! P2/2 28.X6-7! P2.2 29.M8.6! Tg-4 30.P5-6 M5.4 31.P5/2! M1.2 32.P5-6 M2/4 33.P6.4, thắng) 13.C5.1 Sách nêu hai nước biến quan trọng sau khi Đen đẩy Chốt đầu :

a) 13... X6.2 14.M8.6! P5.3 15.P8.5 M7.8 16.X7.6 C5.1 17.X7-5! P5/2 18.P5.4 S5/4 19.X6/1 X6/3 20.M6.7! Tg.1 21/Tg.6! Tg-6 22.M7.6 Tg-5 23.X6-5, thắng

b) 13... P5.3 14.M3.5 C5.1 15.M5.7 M7.5 16.M7.6! M5/4 17.M6/4 P4-2 18.X7.5! P2.5 19.X7-5 P5.8 20.M4.3 Tg-4 21.M8.6 M1.2 22.P5-6 P8-4 23.M3.4 S5/6 24.S5.4! M4.5 25.X5.1 S6.5 26.M6.7 Tg-5 27.X5.2 Tg-6 28.X5.1 Tg.1 29.M7/5 Tg.1 30.M5.6, thắng

Quyền "Mai hoa tuyễn" cũng nêu hai khả năng của Tráng

- Một là : 6..X8.5 7.M8.7 X8.3 8.M7.6 P2-4 9.M6.4 C7.1 10.M4.5 T7.5 11.P8.5 M7.6 12.P5.4 X3-4 13.X9.1 X1-2 14.X9.2 X2.2 15.X6.5 Tg-4 16.X5.1, thắng.
- Hai là : 6..X8.4 7.M8.7 P2-4 8.M7.8 C3.1 9.C7.1 X8-3 10.T7.9 C7.1 11.S6.5 X3.2 12.M8.6 X3-2 13.M6.4 P5-6 14.P5.4 T7.5 15.P8.5 M1.3 16.Pt-6 M3/4 17.P5.5 Tg-4 18.P5.3, Đen thắng.

- (b) Chỗ này "Mai hoa phố" có nêu hai khả năng 8..P2-4 9.M6.4 X7-6 10.M4.5 X1-2 11.M5.3 X6/5 12.P8.6! X6-7 13.M3.4 P4-5 14.S6.5 X7-6 15.M4.5 X6.2 16.M5.7! P5.5 17.T7.5 X2-1 18.X9-6 M1/3 19.X6-7, thắng.
- (c) Sách chỉ một phương án khác. Đen cũng thắng : 9.C9.1 C7.1 10.C9.1 C1.1 11.X9.5 P2-3 (Như 11..P2-4 12.M6.5 M7.5? 13.P5.4 P4-2 14.X9-6 P2/2 15.S6.5 rồi 16.Tg-6, thắng) 12.X6-8! C7-8 13.M6.5 M7.5? 14.P5.4 X7.1 15.X9.2! X1.2 16.X8-5 S6.5 17.P8.7! thắng.
- (d) "Quát trung bí" có phân tích hai khả năng khác là :
- Một là : 9..P2-3 10.M7.5 T7.5 11.P8.5 M7.6 12.P5.4 X7.1 13.S6.5 X7/2 14.P8-5 M6/5 15.Tg-6, thắng.
  - Hai là : 9..C7.1 10.X9.1 (hoặc 10.M7.8 X7-6 11.X9.1 C7.1 12.X9-2 X6/5 13.S6.5 C7.1? 14.P8-3 T7.9 15.X2.7! X6-8 16.P5.4 M7.5 17.P3.7, thắng) 10...X7-8 11.X9-4 C7.1 12.M7.8 C7.1 13.X4.7 X1.1 14.X6.1 S5/4 15.M8/6 X1-4 16.X4-6 P5.4 17.P5-6! thắng. (Xe, Pháo, Mã phối hợp chiếu bí)
- (e) Quyền "Tự Xuất Động Lai Võ Dịch Thủ" đề ra một khả năng khác: 10.M7.8 P4-2 11.X9.1 C7.1 12.X5-2 X1.1 13.X2.7 C7-6 14.X6.1 S5/4 15.M8/6 X1-4 16.X2-6 S6.5 17.X6.1 Tg-4 18.P8-6, thắng.
- (f) Trong các quyền sách cổ không phân tích khả năng 6..X8.5 vì nếu 7.M8.7 P2-4 Tráng ngăn cản được Mã đổi phương nhảy lên, đồng thời còn tranh thủ ra Xe sớm, (X1-2) chống đỡ tích cực hơn.
- (g) Sách ghi chú : nếu 16..M3/4 17.P5.5 Tg-4 18.P5-3 rồi 19.P3.2, thắng. Còn dù 16..M3.4 thì kết thúc như sau 17.P5.5 S5/4 18.P5/3 X2/2 19.M4.6 X1.2 20.X6.1 Tg.1 21.X6-5 thắng.
- (h) Quyền "Mai hoa tuyễn" bổ sung thêm hai khả năng của Đen :
- Một là : 6.M8.9, Tráng có thể đổi phó :

+ Nếu như 6..P2-4 7.C9.1 X1-2 8.P8.2 X2.4? 9.X9.1 X8.6?
10.P5-8 X2-3 11.Ps-7 X3-2 12.P8-7 X2-3 13.M9.8 Tg-6 14.X9-4
P5-6 15.M8.9 X3-4 16.P7.5 Tg.1 17.Pt/2 P4.1 18.Ps-8 X8/2
19.P8.6 P4-1 20.X4.6 Tg.1 21.X6/1 T7.5 22.X6-5 Tg-5 23.P8/1
Đen thắng.

+ Nếu như 6..X8.6 7.X9.1, bây giờ Trắng có 2 biến :

- Biến 1 : 7..X8-7? 8.X9-4 P5-4 9.X4.7 P2.2 10.X4-3 T7.5
11.X3-4 P2-4 12.P8.5 P4/3 13.P8-5 S5/6 14.X4/1, Đen thắng.

- Biến 2 : 7..P5-4 8.X9-4 T7.5 9.X4.7 X8-7 10.P5-6 P2-3
11.T3.5 X1-2 12.P8.6 P3/1 13.P8-9 C7.1 14.S4.5 C7.1
15.P6.2 X7.1 16.P6-5 P3.1 17.P9-5 S4.5 18.P5-6 P4.7
19.P6-5 T5.7 20.Tg-6 P3-5 21.X4-5, Đen thắng.

Hai là : 6.C7.1, Trắng có thể đón phó :

+ Nếu như : 6..X8.6? 7.M8.7 X8-7 8.M7.6 C7.1 9.M6.7, bây giờ có 2 biến :

- Biến 1 : 9..P2-3 10.M7.5 T7.5 11.P8.5 M7.6 12.X9.1 P3.7
13.S6.5 X1-2 14.P5.4 X2.2?? 15.X9-6 Tg-6 16.P5.2 P3-1
17.S5.4 X2.7 18.Tg.1 X7.1 19.P5-3 M6.7 20.Xt.1 Tg.1
21.X6.7 Tg.1 22.Xt-4 Đen thắng.

- Biến 2 : 9..P2-4 10.M7.8 P4-2 11.X9.1 C7.1? 12.X9-4
P2-3 13.X4.7 X1.1 14.C7.1? P3.7 15.S6.5 X7-8 16.X6.1
S5/4 17.M8/6 X1-4 18.X4-6 S4.5 19.X6.1 Tg-4 20.P8-6,
Đen thắng.

+ Nếu như : 6..P2-4 7.M8.7 X1-2 8.P8.2 X8.6 9.P5-6 X8-7
10.T7.5 P5.4, Trắng hơi ưu.

+ Nếu như : 6..P2-4 7.X6-8 X8.6 8.M8.7 X8-7 9.M7.6 C7.1
10.X9.1 X7/1, Trắng hơi ưu.

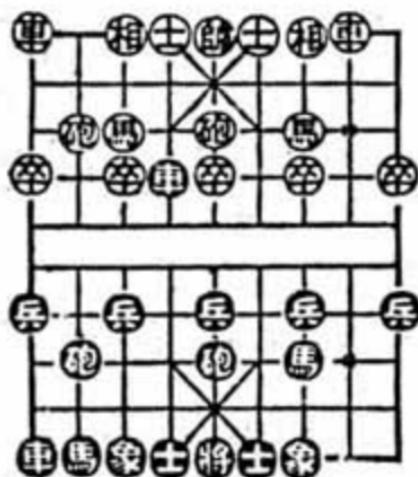
(i) Quyển "Mai hoa phổ" có nêu trường hợp 6..P2-4 7.M8.9 X1-2 8.P8.2!
X8.6 9.P5-8 X2-1 10.X9.1 X8-7 11.T3.5 X7-6 12.X9-2 C7.1 13.X2.7
C7.1 14.C7.1 C7.1 15.P8/1! P5.4 16.M3.5 X6-5 17.P8.4 M7.6 18.X2.1
X5-2 19.X2-3 S5/6 20.P8-6 S4.5 21.P8.1! X2-4 22.P8-5 X4.1 23.P5-1,
thắng.

(j) Quyển "Quất trung bí" có phân tích khả năng 8..X7-6 9.X9-2 C7.1
10.X2.3 X6-7? 11.X2-4 C7.1 12.X4.4 X7-8 13.S4.5 C7.1 14.M9.8 P2.5

15.M8.6 P2-7 16.M6.5 C7-6? 17.P5-8! X1-2 18.P8.5 X2.2 19.M5.7
thắng. Vì tiếp sau : 19..X2/1 20.X6-5!

- (k) Sách ghi, nếu 9..X7/2 10.X9-4 C1.1 11.C9.1 X7-1 12.X4.7 C7.1 13.M3.2
C7.1 14.M2.3 P5.4 15.S4.5 X1-7 16.M8.6! X7-4 17.P8.5 M7/9. 18.X4-1
X4-7 19.X1-3! X1-2 20.X3.1 S5/6 21.X3-4 Tg-6 22.X6.1 thắng.
- (l) Nếu như 10..X7-4 11.M6.5 T7.5 12.P8.5 M7/6 13.X9-2 X1-2 14.P8-5
M6.5 15.X2.8 S5/6 16.P5.4 S4.5 17.X6-5 thắng.
- (m) Đến đây coi như Tráng thua, vì 17.X4/3 Tg-4 18.P5-6 P4-5 19.X4-6,
thắng.
- (n) Các danh thủ sau này nghiên cứu thế cờ này cho rằng Đen nên
11.P8/1 đảm bảo ưu thế. Vì nếu Tráng di 11..P7-8 12.X4.7 P5.4
13.P8-5 P5/2 14.Pa.4 C5.1 15.M8.6 Đen ưu thế thắng. Hoặc nếu
11..C3.1 12.M8.6 X1-2 13.P8-5 X7-8 14.C5.1 M1.3 15.X6/2, Đen ưu.
- (o) Quyển "Mai hoa phổ" chỉ ra nước biến 11..P5.4 12.S6.5 X7.1? 13.M8.6
P5/2 14.X4.7 X1-2 15.M6.5! X7-5 16.M5.3 X5-3 17.S5/6, thắng. Còn
"Quất trung bí" phân tích : 11..P5.4 12.S6.5 X1-2 13.M8.6 P5/2
14.M6.7 Bây giờ Tráng có thể di :
- Nếu như 14..X2.2 15.X4.6! T7.5 16.Tg-6 X7-5 17.P5.3 C5.1 (như
17..X2-3 18.P5.2 S5.6 19.P5/4 Tg-6 20.X6.1 Tg.1 21.P3-4, thắng)
18.X4-5 Tg-6 19.X5-3 X5-3 20.X3.2 Tg.1 21.M7.6 thắng.
  - Nếu như 14..X2.9 15.Tg-6 X7-3? 16.X4.6! X3.2 17.P5.4 S5.4
18.X4-5 Tg-6 19.X6-4 Tg.1 20.M7.6 Tg/1 21.X5-4 Tg-5 22.M6/5
S4/5 23.M5.7, thắng. Ta thấy phân tích này sai từ nước 15, vì
nếu Tráng di 15..X2-3! 16.Tg.1 X3/3! hâm đổi Xe, Tráng chiếm
ưu.
- (p) Nếu như 13..X1-2 14.M8.6 P5/2 15.M6.5 X2.9 16.Tg-6 X2-3 17.Tg.1
X3/1 18.Tg/1 P5-7 19.X6.1! S5/4 20.M5.7, thắng.
- (q) Ván cờ kết thúc : 17.Tg-6 X7-2 18.X4-5 M7/5 19.X6.1 thắng.

**D- PHƯƠNG ÁN X6.5 TẤM
CÔNG MÃ NHẤY TRONG**

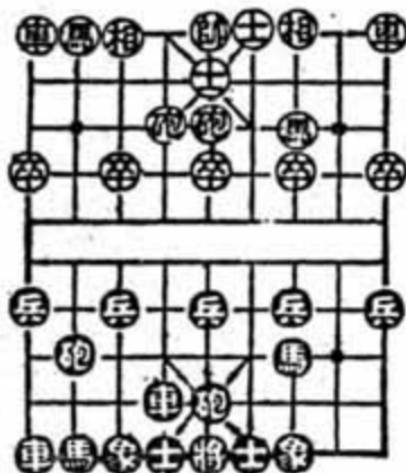
	13	14	15	16
4 . . .	M2.3(a).....		X8.4(f)	
5. X6.5(H)		M8.7		
X8.6?(b).....	T3.1	M2.3.....	X8-3	
6. X6-7	X6-7	X6.5	C7.1	
M3/5	X1-3	P5-6	X3.1	
7. M8.9	P8-7	C5.1	M7.6	
X8-7	M3/5	T3.5(g)	C7.1	
8. X9.1	X7-6	M7.5	T7.9(j)	
P2-3	P2-3(d)	S4.5	X3-2	
9. X9-4(c)	X6.2	C5.1	P8-7	
X1-2	P3.5	P6.1	M2.1	
10.P8-6	M8.7	X6.2	M6.7	
X2.4	X3.6	C5.1	X2/2	
11.S6.5	X9.2	X6-8	M7.8	
C7.1	X8.6?	X1.2	S4.5	
12.X7-6	M7/9	M5.6	P7.5	
P3.7?	X8-7	P6/2(h)	X1.1	

13.P5.4!	X9-6	M6.5	X6.7
M7.5	X3/6	P6-2	M7.6
14.X4.8!	S6.5	M5.7	X9-7
Tg-6	P5-2	Tg-4	M6.5
15.X6.3	Tg-6	P8-6	P7-9
Tg.1	P2/2?	Tg.1	X1/1
16.P6.6	X6.5	P6/1	X6.1
Tg.1	X7.1(e)	S5.6(i)	S5/4(k)
1-0	+ —	+ —	1-0

Chú giải :

- (a) Nước M2.1 đã làm cho Chốt đầu bị suy yếu, bây giờ đổi lại nhảy Mã trong tầng cùng phòng thủ trung lộ là đúng. Trong quyển "Phản Mai hoa" Ba Kiết Nhân cũng sớm khẳng định nước đi chính xác này.
- (b) Sách có nêu 5...C5.1? 6.X6-7 M3.5 7.P8.4 M5.7 8.C3.1, Trắng lỗ quân.
- (c) Sách cho rằng Đen nên chơi 9.X9-6! X1-2 10.P8-7 C7.1 11.X6.7 P3-2 12.X7.3 X2-3 13.P7.7, thắng.
- (d) Nên 8...X3.6 tạo tình thế cảng thẳng tốt hơn. Nhưng chờ đi 8..P5.4? 9.M3.5 M5.4 10.P7.7 T1/3 11.M5.4 M4/5 12.M4.3 X8.2 13.M3/5, ưu rõ.
- (e) Đoạn kết thúc : 17.X6-4 X7/3 18.P5.4 T7.5 19.X4-3 X7-5 20.X3-5 X5/1 21.X5/1, thắng.
- (f) Nếu đi tiên thi có quyền chơi X8.6, còn đi hậu thi nên X8.4 lo phòng thủ trước thi an toàn hơn. Có thể nói đây là nước đi chính xác của Trắng.
- (g) Nếu như 7...P6.5? 8.C5.1 P6-3 9.M3.5 P3.1 10.X9.1 P3-8 11.X6-7 M3/5 12.C5.1 P2.4 (như 12...P8.1 13.X9-4 P8-9 14.X4.7 X8.5 15.M5.4 M7.5 16.X7-5 P9-7 17.S4.5, Trắng không làm được gì phải thua) 13.M5.7 X1.1 14.M7.6 X1-4 15.C5.1 X4.2 16.C5.1 Tg.1 17.X7-6, thắng rõ.
- (h) Nếu đổi lại 12... M3/4 13.X8.1 P6-5 14.P5.4 M7.5 15.P8-5 M5.7 16.M6.5 T7.5 17.P5.5 S5.4 18.P5-8, Đen phá hai Tượng chiếm ưu thế.
- (i) Ván cờ kết thúc : 17.X9.2 T7.5 18.X9-6 Tg-5 19.M3.5 C5.1 20.P5.2 X8-5? 21.X6-2 thắng.
- (j) Nếu như 8.M6.5 M7.6? 9.P8.7 X1-2 10.M5.7, Hám bắt Xe thắng.
- (k) Đến đây Trắng thua ; 17.M8/6 Tg.1 18.X7.8, thắng.

E- PHƯƠNG ÁN TIẾN MÃ
BIÊN VÀ PHÁO Ở TÂM
CÔNG PHÁO TAI SĨ :

1.P2-5	P8-5
2.M2.3	M8.7
3.X1.1	P2-4(a)
4.X1-6	...

	17	18	19	20
4	...			
	S4.5.....		S6.5	
5.	C9.1(b).....	P5/1(e)H	C9.1	
	M2.1	M2.3	M2.3.....	M2.1
6.	M8.9	P8-5	M8.9	M8.9
	X1-2	X1-2	X1-2	X1-2
7.	P8.2	M8.7	X9-8	P8.2
	X9-8	X2.6?	X2.4(h)	X2.4(i)
8.	X9-8	C5.1	X6.3	P5-8
	X2.4	X2-3	C7.1?	X2-6
9.	X6.3(c)	M7.5	M9.8	Pt-7
	X8.6	X9-8	X2-6	X6-3
10.	P5-8	C5.1	M8.7	M9.8
	X2-6	P5.2(f)	X6-2	Tg-6
11.	P8.4	Pt.3	P5-7	X6-4
	X8-7	C5.1	X2/2	P5-6
12.	P8-9	M5.4	P8.2	M8.9
	P4/2	T3.5	X9-8	X3-2

13.T3.5	M4.5	P7-8!	P7.5
C7.1	T7.5		Tg.1
14.P8-6?	P5.6	1-0	X9-8
P4.7??	Tg.4		X9-8
15.P9.1	P5-7		P8-4
M1/2	X3-6		X2-6
16.X8.9	P7-3		X8.5
S5/4(d)	X7-6(g)		X6.2(j)
1-0	+ —		+ —

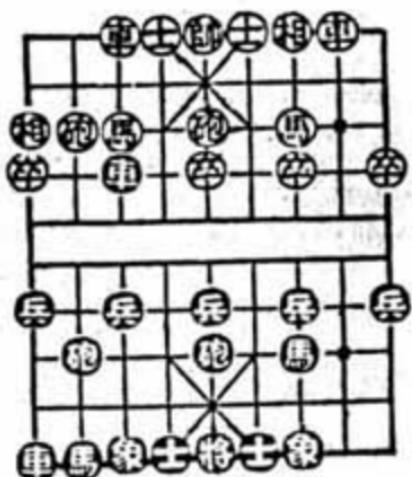
Chú giải :

- (a) Nhầm chổng Xe đổi phương tiến xuống cùp cổ, chặn Tượng, Tráng bình Pháo vào tai Sĩ hay cũng gọi là "Sĩ giác Pháo"
- (b) Sách có nêu trường hợp 5.P8.4 M2.3 6.P8-5 M7.5 7.P5.4 P4.7?(Nên 7...P4.2 8.P5/1 C3.1, Tráng đủ sức phản công) 8.X6.6 P4.2 9.X9-8 X1.2 10.Tg-6 X9-8 11.X8.9, thắng.
- (c) Sách có phân tích khả năng 9.P5-8 X2-6 10.Pt.4 X6-2 (có thể chơi 10...X6.3 bắt Mã) 11.Pt-9 X8.6 12.X6.3 X8-7 13.P8-6 X2.5 14.M9/8 P4.5(Nên X7.1) 15.X6/2 P5-3? 16.P9.1 T3.5 17.S6.5 M1/3 18.P9-8 C7.1? 19.X6.6 P3.4 20.M8.9 P3/2 21.M9.8 X7.1 22.T3.5 X7/1 23.Tg-6 S5.6 24.M8.6 C5.1?? (Nên M3.2) 25.M6.7! P3/2 26.X6.1 Tg.1 27.P8/1 M3/5 28.X6/1, thắng.
- (d) Ván cờ kết thúc : 17.X6.5! Tg-4 18.X8/1, thắng.
- (e) Pháo thối xuống giữa cung để chèo thêm con Pháo kia vào tấn công trung lộ, được gọi là "Oa tám Pháo" vì hình thế giống như "con ốc nằm ở giữa cung"
- (f) Nếu như 10...C5.1? 11.Pt.3 P4/2 12.X6.6 M7.5 13.Pt.2 S5.4?? 14.P5.5, thắng.
- (g) Ván cờ kết thúc : 17.X9-8 C5.1 18.X8.9 Tg.1 19.P3.1 K6/5 20.X8/1 Tg/1 21.X6.6 thắng.
- (h) Sách có phân tích trường hợp 7..X2.6 8.X6.3 C7.1 9.X6-8. Bây giờ Tráng có hai khả năng :
  - Một là : 9..X2-3 10.P8.1 X3/2 11.S4.5 X9-8 12.P8-7 X8.8 13.P5-7 bắt chết Mã, Đen ưu thế.

- Hai là : 9..X2/1 10.M9.8 C3.1 11.P5-7 T3.1 (nên 11...P5-6 ổn hơn) 12.C7.1! C3.1 13.M8.7 P4.1 14.M7.9! P5-1 15.P7.5 Tg-6 16.P8.6 S5.6 17.P8.1 S4.5? 18.P8-9 X9-8 19.X8.9 Tg.1 20.P7.1 P4/2 21.P9/1 M7/6 22.X8-5, thắng.

- (i) Nếu như 7..X9-8 8.X9-8 C7.1 9.P8-7 X2-1 10.X8-8 C3.1? (nên Tg-6) 11.X8-9 X1-2 12.X6-8, bắt Xe, ưu thế thắng.
(j) Ván cờ kết thúc : 17.P4.5 X6.2 18.P4-9 X8.7 19.S6.5 X8-7 20.X8-2, thắng.

II - CHIEN LUOC HOANH XA BI TRUC XA PHÁ

A- PHUONG ÁN NHẤY MÃ TRONG CHIẾNG X6.5

1.P2-5	P8-5
2.M2.3	M8.7
3.X1.1(a)	X9-8
4.X1-6	M2.3
5.X6.5	T3.1
6.X6-7	X1-3(H)

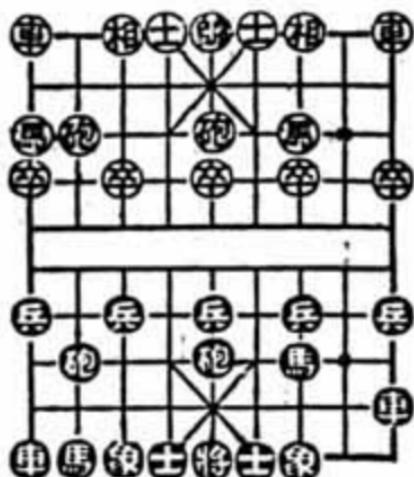
1	2	3	4
7. P8-7			
M3/5			
8. X7.3(b).....		X7-8	
M5/3		P2-3	
9. M8.9		X8.2.....	X8-7?
X8.6.....	X8.8	P3.5	P3.4!

10.X9-8	X9-8	M8.7	S6.5
M3.4	M3.4	X3.6	X3.3
11.C3.1	X8.4	X9.2	P7.4
X8.7	X8.7	X8.6	P3.7
12.X8.4	S4.5??	X8.6(d)	P7.3?
P2.3	P2.3	X8.7	X8.3
13.P7-6(c)	P7.5	M3/1	P3/2
C5.1	P5.3	X7.2	X8.7
14.X8-6	X8.7	M1.2	T3.1
S6.5	M4.3	X7.3	P7-8!
15.X6.2	X7-4	M7/9	M3.4
P3.7	X7/1	P5.4	X7.2
16.S6.5	X4.3??	S4.5(e)	M4.6
X7/1	M3/4	M5.6(f)	P8.3
— +	0-1	— +	0-1

Chú giải :

- (a) Sợ bên hậu chơi hoành Xe nên bên tiên thường hoành Xe sớm ở nước này. Vương Gia Lương viết quyển "Tượng kỳ trung phong" cũng đề xuất Đen nên di X1.1 ở ngay nước thứ nhì để buộc Trắng phải chơi trực Xa.
- (b) Ở phần trước sách chỉ bên Đen thắng (trong cột 14) sách nếu Đen nên 8.X7-6 P2-3 9.X6.2 P3.5 10.M8.7 X3.6 11.X9.2..bây giờ muốn cho Trắng ưu, sách nếu hai khả năng khác là X7.3 và X7-8 (xem cột 1 và cột 3)
- (c) Đen cũng thất thế nếu 13.X8-7 P3.2 14.S6.5 C7.1 15.C3.1 M4.5 16.P5.3 P5.2 17.T7.5 P3-7, Trắng ưu.
- (d) Nếu như 12.P5-6 X8-7 13.T7.5 C5.1 14.X8-6 C5.1 15.C5.1 M7.5 16.X6/3 P5.3 17.S6.5 M5.7 18.M3/1 X7-4 19.X6/2 X3-4, Trắng ưu thế.
- (e) Trường hợp S6.5 cũng không khả hơn : 16.S6.5 M5.6 17.M2.4 S6.5 18.Tg-6 C7.1 19.M4.5 M7.8 20.M5.7 Tg-6 21.M7.6 P5-4 22.M6/8 P4/2, Trắng ưu.
- (f) Ván cờ tiếp tục : 17.X6-4 M6.7 18.X4/4 Xa/1 19.K4-7 X3/3, Trắng ưu.

B- PHƯƠNG ÁN TIẾN MÃ
BIÊN VÀ XE TUẦN HÀ :

- 1.P2-5   P8-5
2.M2.3   M8.7
3.X1.1   . . .

5   6   7   8

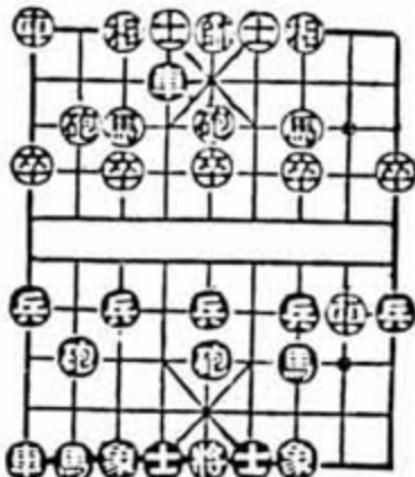
3 . . .	M2.1(a)H.....	X9-8	
4. X1-6		X1-6	
P2-3		X8.4.....	S4.5?
5. X6.6.....	M8.9	M8.9?	X6.7
P3.4	X9-8	M2.1	M2.1
6. X6/4?	C9.1	C9.1	C7.1(f)
X1-2	X1-2	C1.1	X8.4!
7. P8-6(b)	P8.2	C9.1	M8.7
X2.8	X8.5	X8-1	P2-4
8. P6.7(c)	X6.6	X6.6	M7.8
P5-3	P3.4	P2.4	X8-4
9. P6-4?	X9-8	S6.5(e)	S6.5
M7/6	S6.5	S4.5	X4.4
10.P5.4	X6/4	X6-8?	X9-8
Pt-2	P3.1	M1.2!	P4.4!
11.T3.5(d)	M3/5	X8/2	C3.1
P2.3	P3/3	P2-1!	P5-4

12.X9.2	P8-3!	X8-9	X6-8
X9-8	X2.9	P1.3	P4-2
13.X9-6	M9/8		
X2-4!	M7/9	0-1	0-1
14.X6.6	P5.4		
Tg.1	C7.1		
15.T5.7	P3-5		
X4/1	X8-6		
16.X6/7	M5.7		
X8.7	M9.7		
0-1	=		

Chú giải :

- (a) Để chống Xe đối phương phong tỏa, Trắng vội nhảy Mã biên và di P2-3 rất sớm. Tuy nhiên làng cờ hiện đại cho rằng chơi M2.3 tạo khả năng phản đòn mạnh hơn.
- (b) Nếu như 7.M8.7 X2.6 8.S6.5 X9-8 , Trắng vẫn chủ động hơn.
- (c) Nếu như 8.X6-7? P5-3 9.X7/1 X9.1 10.S4.5 P3.5 11.P5-7 X9-2, bát chết Mã, Trắng ưu thế thắng.
- (d) Trường hợp Đen chơi 11.T7.5 P2.3 12.S6.5 X9.2 13.X9.2 C1.1 14.X9-6 P2-1 15.Tg-6 X2.1 16.Tg.1 P3-4 17.X6.4 X9-4 18.X6.5 M6.7 19.X6-3 M1.2 20.S5.4 X2-5, ưu thắng.
- (e) Nên di 9.S4.5 vì Trắng chuẩn bị một cái bẫy rất tinh vi. Trước mắt không thể sai lầm 9.X6-8?? M1.2 10.X8/2 P2-5 11.M3.5 P5.4 12.S4.5 X1-2, bát Xe thắng.
- (f) Nếu như 6.C9.1 P2-4 7.X6-8 X8.4 8.S6.5 C1.1 9.C9.1 M1.2 10.X8.1? P4/2! 11.X8-9 P4-1 12.C9-8 P5-1, bát chết Xe, Trắng thắng.

C- PHƯƠNG ÁN PHẦN MAI
HOA CHỐNG X6.7 :

1. P2-5 P8-5
2. M2.3 M8.7
3. X1.1 X9-8
4. X1-6 X8.6?
5. X6.7 M2.3(a)
(H)

9	10	11	12
6. X6-7..... P2.2!(b)			X6/2 P5-6(m)
7. M8.9..... M7/5	.C7.1 M7/5		X6-7(n) T3.5
8. C3.1..... X8-7	P8-6(i) X8-7	M8.7 P2-7	C7.1?(ó) P2/2
9. T3.1(c) P2-8	X9.1 P2-7	M7.6 X1-2	X7-6 P2-3
10.X7-8 P5.4	M3/1 P5.4	P8-7 P7.3	M8.9 X8-7
11.S6.5(d) X1.1	S6.5 X1.1	P7-3 X8-7	P8-7?(p) M3.2
12.X8-9?(e) M3/1	X7-9 M3/1	P3-4 P5.4	P7.7 X1-3
13.X9.1?(f) P5-1?(g)	X9-8 X7.2	S6.5 P5/1	X6/1 X7.1
14.X9-6 M1.3	P6/1? P5-7	T3.1??(k) X7-4	X6-8 X7.2??

15.X6.6	T3.1	M6.7	P5.4
X7--3	X7—8	X2.8	S6.5
16.Tg—6	S5.4	P4/1	C7.1
X3.3(h)	X8--9(j)	X2/1(l)	P6.4(q)
— +	— +	0-1	— +

Chú giải :

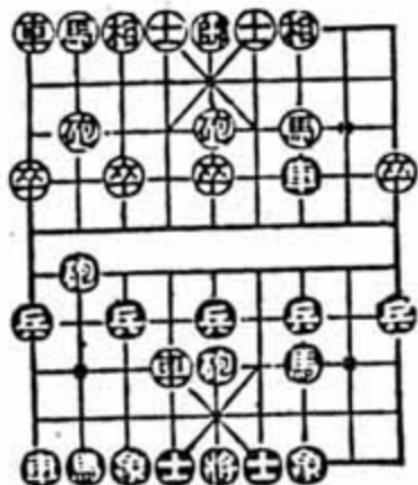
- (a) Ba Kiết Nhân là tác giả quyển "Phản Mai Hoa" cho rằng Trắng chơi . . . M2.1 không thể chống đỡ được mà phải chơi . . . M2.3 mới có thể chống đỡ và phản công.
- (b) Thắng Pháo lên hả vừa công vừa thủ. Vì nếu Đen di tiếp : 7. X7/1 P2-3 8. X7.5 T7.5 9. M8.9 X8-7 rồi sau đó Trắng di 10. . . . P2-7 bát Mã đen, chiếm ưu.
- (c) Đen nên 9. X7-6 để lui về phòng thủ. Trắng có hai cách chơi tiếp :
- Nếu như 9. . . . X7/1 10. X6/3 X7/1 11. X6/1 C3.1 12. P8-6 để rời X9.1, Đen vẫn còn tranh đua quyết liệt.
  - Nếu như 9. . P2-8 10. P5-6, công thủ vững, Đen di không khó.
- (d) Trường hợp Đen chơi 11. M3.5 thì Trắng có thể :
- Một là 11. . . . X7-5 12. P8.1 X5/1 13. M9/7 X1.1 14. X8/3 P8.5 15. S4.5 X1-4, Trắng có thể công.
  - Hai là 11. . . P8.5 12. T1/3 X7-5 13. P8.1 X5/1, Trắng hơi ưu. Nếu như 11. . . P8.5 12. T1/3 X7.3 13. P8.1 X7/4 14. S4.5 X7.4 15. S5/4 T3.5. Thế còn phức tạp vì Đen lối quân nhưng Trắng có thể công.
- (e) Đổi xe không hay, Đen nên 12. X8/3 P5/2 13. X8/1 dù sức giằng co với đổi phương.
- (f) Nên 13. M3.5 P8.5 14. T1/3 X7.3 15. S5/6 X7/4 16. S4.5 X7.4 17. S5/4 X7/3 18. S4.5 X7-5 19. P8.1 X5/2 20. M9/7 rồi Đen chơi tiếp 21. X9.2 dù sức chống lại Trắng.
- (g) Dáng lè Trắng chơi 13. . . P8.4! 14. X9/1 P5/2 15. X9-8 P5-9 bát Tượng, Trắng càng ưu thế.
- (h) Sách nên lên đoạn kết thúc như sau : 17. Tg.1 P8.4 18. Tg.1 P8/1. Đến đây sách ghi chú : sau khi 19. P5-2 X3/2 chiếu bát Mã chiếm ưu thế thắng. Lời ghi chú này chủ quan bởi vì sau khi 20. Tg/1

X3-7 21. S5.6 X7/1 22. P8-7 P1-3 23. P2-5, thế cờ còn phức tạp, hai Mã trắng kẹt, thắng thua chưa rõ ràng.

- (i) Đây là "Đệ nhị biến" của sách trình bày các quân đen chơi rời rạc không có khả năng uy hiếp đối phương.
- (j) Ba Kiết Nhân chỉ đoạn kết thúc đây sai sót : 17. C7.1 Pa-5 18. P6-5 X9 8 19.Tg-6 P7.3 20. Tg.1 M1.3? (nên 20...X8-5! 21. S4.5 P7/1 bắt Xe Trắng lời 2 quân thắng) 21. M9.7? P5.4, Trắng thắng. Dáng lê Đen di 21. X8.2 còn chống đỡ lâu.
- (k) Đen nén 14. X7-6 X7-4 15. M6.5 X4/5 16. M5.6 X2.1 17. M6/7 X2.5 18. T7.9 Đen vẫn còn chơi được.
- (l) Trắng thắng như sau : 17. T1.3 X2-4 18. T7.9 Xa-6. Sách ghi : Trắng được Pháo và được thế, thắng.
- (m) Nước yếu : Nên chơi 6...C5.1 . Nếu Đen di 7. X6-7 M3.5 8. P8.4 X8-7, sau khi đổi quân thì thế cờ cân bằng.
- (n) Đen nén di 7. C5.1 S4.5 8. C5.1 C5.1 9. M3.5 T3.5 10. X6-3 M7/9, Đen ưu. Còn như 7. C5.1 P6-5 8. X6-7 M3/5 9. M3.5 X8-7 10. M8.7 C7.1 11. C5.1 P5.2 12. S6.5 P2-5 13. M5.6 , hai bên đổi công nhưng Đen vẫn ưu.
- (o) Làm chậm bước phát triển. Dáng lê Đen chơi 8.M8.9 nếu Trắng di P2/2 thi 9. P5-6 P2-3 10. X7-6 X1-2 11. X9-8 X8-7 12. T7.5, hai bên bình ổn.
- (p) Sai lầm ! Nên 11. P5-6 X1-2 11. X9-8 C7.1 13. T7.5 M7.6 14. X6.2 M6.5 15. M3.5 X7-5 16. P8-7 X2.9 17. M9/8, Đen tuy lỗ Chốt nhưng còn chống đỡ quyết liệt.
- (q) Đoạn kết thúc, Ba Kiết Nhân trình bày ván đấu không rõ của ai nhưng hai bên có nhiều sai sót : 17. P5/2 P6-8 18. X9.1 P8/2 19. C7.1 P8.5 20. X8-2 X3.3 21. X9-4 X3.6 22. X4.6 M7/9? (nên P8-6) 23.Tg.1?? (nên X4-5) 23...X3-4 24. X2-4 X7/1 25. Tg.1 P8/9 26. S4.5 X4-8 27. X4-6 ? X7/1 28. X4/5 P8.7 29. Tg-6 X7-6 30. Tg/1 Tg-6 31. S5.4 P8-1, Trắng thắng.

III. CHIẾN LƯỢC TRỰC XA PHÁ HOÀN HÃNG

A- PHƯƠNG ÁN XE QUA HÀ PHỐI HỢP PHIÁO TUẦN HÀ PHIÁ X4.6 :

1.P2-5	P8-5
2.M2.3	M8.7
3.X1-2	X9.1
4.X2.6	X9-4
5.X2-3	X4.6?

1	2	3	4
6. P8.2! h			
P5-4	X4-2		X4/2
7. M8.7(a) X4/2	P8-3 P2.7	P8-9(f) M2.1(g)	P8-9(i) M2.1
8. C7.1 X4-3	X9-8(c) X2.2	P9-3 X2.1(h)	C7.1 X4-3
9. P8-9 M2.1	X3.1 T7.9(d)	X9.2 X1.1	T7.9 X3-2(j)
10. X9-8 P2-3	P3-2! M2.3	P3.3 P2-7	M8.7 X2-6
11. M7.8 X3.4	P2.5 S6.5	P5.4 S4.5	X9-8 P2-3?(k)
12. M8.9! X3-2	C3.1 X2/4	X9-6! P7-6	M7.8 X6.2
13. M9.7 M1.2	M3.2 P5.4	X3-4 P6-8	M8.6 P3-4?

14.X3.1	S4.5	S4.5	P9-3!
T7.5	X2-6	X2.1	M7/9
15.P5.4	M2.3!	Tg-4	P5.4
S4.5	X6-7?	P8/2	S4.5
16.X3-5	X3.2	X4/1	X8.8
M2/3(b)	S5/6(e)		X1-2(l)
+ —	1-0	1-0	+ —

Chú giải :

- (a) Sách ghi có thể chơi 7. S4.5 X4-2? 8. P8-3 P2.7 9. X9-8! X2.2 10. X3.1 T7.5 11. P5.4 S4.5 12. X3-5 Tg-4 13. P5-6, thắng.
- (b) Ván cờ kết thúc : 17. P9-3 Tg-4 18. P5-6 P4.7 19. X5-6 Tg-5 20. P3.5, thắng
- (c) Muốn đảm bảo hơn thì nên 8. X3.1 M2.3 9. P3.5 S6.5 10. P3-1. Bây giờ Trắng có hai cách chống đỡ :
- Một là : 10...Tg-6 11. X3.2 Tg.1 12. C3.1 X1-2 13. X9-8 Xt.2 14. P5-4 X2.7 15. M3.4 X2-6 16. M4.3 P5-7 17. S4.5 X6/5 18. X3/1 Tg/1 19. T7.5 (như vậy 19. M3.1? X6.7 20. S5/4 P7.7, bắt lại Xe) 19... C3.1 20. M3.1?! Tg-5 21. M1.2 S5/6? 22. M2/3 S6.5 23. X3.1, ăn Si và bắt Xe thắng.
  - Hai là : 10...S5.6 11. X3.2 Tg.1 (2. X3/1 Tg/1 13. C3.1 X2/2? 1. X9-8 X2.4 15. M3.4 P5.4 16. P5-2! P5-8 17. M4.6 X2/7 18. M6.4 X2.2 19. M4.2 X1.1 20. M2.3 P8/6 21. X3-5 ! Tg-6 22. P2-4 S6/5 23. M3/4, thắng.
- (d) Nếu như 9...M2.3 10.P3.5 S6.5 11.P3-1 Tg-6 12.C3.1 X2/4 13. X3.2 Tg.1 14. P5-4 P5.4 15. M3.4 S5.6 16. M4.3? (nên 16.X3/1 Tg/1 17.M4.5 Tg-5 18. M5.7 S6/5 19. P4-2 thắng) 16...Tg-5 17. X3/1 Tg/1 18. P4-2 P5-8 19. M3.1 S6/5 20. M1.2 S5/6 21. M2/3 P8/6 22. X3-2 (nên 22.X3-4 S4.5 23. M3.2 Tg-4 24.M2/3 Tg.1 25.M3.4 Tg.1 26.P2.5, thắng) 22...P8-7 23.X2-4 S4.5 24.P2.7 Tg-4 25. P1-3 Tg.1 26. P2.5, thắng) 22...P8-7 23. X2-4 S4.5 24. P2.7 Tg-4 25. P1-3 Tg.1 26. M3.4 Tg.1 27. X4-5 X1.1 28. X5/1 T3.5 29. P3/2 T5.7 30. P2/2 thắng.
- (e) Ván cờ kết thúc : 17. M3.1 X7/5 18. M1.3 Tg.1 19. P2/1, thắng.
- (f) Đây là phương án của "Mai hoa phổ" nhằm bổ sung cho "Quất trung bí" thêm phong phú.

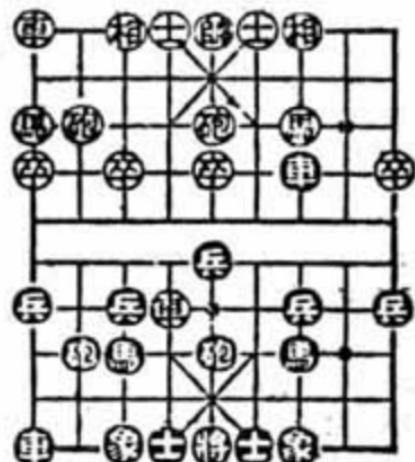
- (g) "Mai hoa phô" có phân tích trường hợp 7...T3.1 8.P9-3 M2.4 9.X9.2!
 X2.2 10. X9-6 X1.1 11. X6.5 S6.5 12. X6-7 M4/2 13. X7-8! X2/7 14.
 X3.1 M2.4 15. S4.5 P5-6 16. X3.2 S5/6 17. C5.1 X2.2 18. M3.5 S4.5
 19. C5.1 C5.1 20. X3-2 P6-7 21. M5.4 P7.2 22. X2-3 P7-8 23. M4.3
 P8.5 24. T3.1 Tg-4 25. M3.5 M4.2 26. X3-4 Tg.1 27. P3.4, thắng.
 Ở nước 16, sau khi 16. X3.2 nếu Trắng di 16...P6/2 thì 17. C5.1
 X2-6 18. C5.1 C5.1 19. X3/4 C5.1 20. P3-2 X6-8 21. X3/1 T1.3 22.
 P2-5 T3/5 23. X3-2! X8-6 24. M3.5 X6.4 25. M5.7 P6-7 26. X2-3
 Tg-6 27. Ps-4 S5.6 28. M7.5 X1-2 29. P5-4 X6/1 30. X3-4 Tg-5 31.
 P4-5 S4.5 32. M5.4 Tg-4 33. P5-6 S5.4 34. M4.3, thắng.
- (h) Quyền "Tự xuất động lai vô địch thủ" nếu trường hợp 8... P2.7
 9.X3.1 X1-2 10.P3.5 S6.5 11.X9-8 Xt.2 12.P5.4 Tg-6 13.T7.5 Xs.4
 14.P3-1 Xs-6 15.S4.5 C1.1 16.C3.1 M1.2 17.P5/2 M2.3 18.P5-4 P5-6
 19.C3.1 X6/1 20.C3-4 X6.1 21.M3.2, thắng.
- (i) "Mai Hoa Phô" phân tích trường hợp Đen chơi 7.C7.1 X4.3 8.M8.7
 Bây giờ Trắng có 2 khả năng :
- Một là : 8... X4-3 9.M7.6 X3/3 10.P8-9! M2.1 11.M6.4 X3-6
 12.M4.3 P2-7 13.X3.1 C1.1 14.P9.3 X1.2 15.P5.4 S4.5 16.T7.5,
 Đen ưu thắng.
  - Hai là 8... X4-7 9.C7.1! P2-3 10.P8-3 C3.1 11.M7.6 M2.1 12.M6.4
 M7/9 13.M4.2! M9.8 14.P5.4, thắng.
- (j) Quyền "Quất trung bí" có nếu 2 khả năng khác là :
- a) Nếu như 9... X3.3 10.P9-3 X3-2 11.S4.5 P2.7 12.X9-8 X2.1
 13.X3.1 S6.5 14.P5.4 Tg-6 15.X3.2 Tg.1 16.P5-4 S5.4 17.X3-5
 X2/4 18.P4/3! X2-7 19.C3.1 X1-2 20.M3.4 P5-6 21.M4.3 P6-7
 22.C3.1 S4.5 23.C3-4 S5.6 24.C4.1 X2.4 25.C4.1 Tg.1 26.X5-4,
 thắng.
  - b) Nếu như 9... X3-6 10.M8.7 C1.1 11.X9-8 P2-3? (Mai hoa phô
 nếu 11... P2-4 12.P9.3 X1.2 13.C3.1 X6.2 14.M3.2 X6-8 15.M2.1
 M7.9 16.X3-1 X8/3 17.P5.4 S4.5 18.X8.8 P4/2 19.X8-6 X1-2
 20.T3.5 X2.5 21.M7.6 X2-4 22.S6.5 X4/1 23.X1-3! X8/4 24.P5/1
 X4-5 25.M6.7 X5.1 26.X6.1 Tg-4 27.M7.6 Tg.1 28.X3-6 P5-4
 29.P5-6 S5.6 30.M8/6 Tg-5 31.M6.7 Tg/1 32.X6.3 Tg.1 33.X6-4
 Tg.1 34.X4-5 S6/5 35.X5/1, thắng) 12.M7.8! C1.1 13.M8.6 X6.2
 14.M6.7 X6-7 (Mai hoa phô nếu 14... P5.4 15.S4.5 X6-7 16.Tg-4
 X7.2 17.Tg.1 X7/2 18.X3.1 X7-5 19.X8.8! S4.5? 20.X8-5 P5/5

21.X3-4 P5-6 22.X4.1 S6.5 23.X4-5 (thắng) 15.X3.1 P4.5? 16.P5.4
X7-5 17.S4.5 X5-2 18.T3.5 X2.2 19.K3.1, thắng.

(k) "Mai hoa phố" b6 sung thêm 2 nước biến :

- Một là : 11... P2-4 12.M7.8! X6.2 13.M8.7 X6-7 14.M7.8! S6.5 15.P5.4 X7-4 16.S4.5 X4/4 17.X8.6! X4.2 18.M8/6 X4/5 19.X3.1 Tg-6 20.X3.2 Tg.1 21.P5-4 X4.3 22.P4/6, thắng.
- Hai là 11... X1-2 12.P9-7! P2-4 13.X8.9 M1/2 14.M7.8 S4.5 15.M8.7 M2.3 16.C5.1! X6-5 17.S4.5 M3/1 18.P5-8! M1.2 19.P8.2 M2.3 20.P8-5 P5.3 21.Tg-4, Đen ưu thế thắng.

(l) Ván cờ kết thúc : 17.X8-6 X2.2 18.X3.3 M9/7 19.M6.5 X6/5 20.P3-6 P4.7 21.X6.1! Tg-4 22.P5-6 Tg-5 23.M5.7! thắng.

**B- PHƯƠNG ÁN XE QUA HÀ
HOẶC XE TUẦN HÀ, NHẤY
MÃ TRONG PHÁ X4.5
HOẶC X4.7 :**

1.P2-5	P8-5
2.M2.3	M8.7
3.X1-2	X9.1

5	6	7	8
4. X2.6.....			X2.4(i)
X9-4			X9-4
5. X2-3			M8.7
M2.1(a).....		X4.7	M2.3
6. M8.7	M8.7		C7.1
X4.5?		X4-3(f)	X1.1
7. C5 1 (H)	P8.2		P8.2
X4-3		M2.1	X4.5

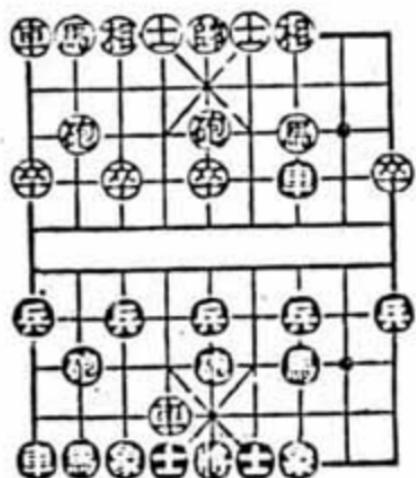
8. M7.5		M3/5(g)	S4.5
P2.4		P2-3(h)	X4-3
9. X3.1		P8-3	X9.2
P2-5		M7/9	C3.1?
10.M3.5		P5-2!	P5-4
X3-5		X3-4	X3/1
11.X3.2.....	P8/1	P2.6!	C3.1
X1-2	X5/1	S6.5	X1-6
12.X9.2	P8-5	P5.5	T3.5
P5.3	X5-4	Tg-6	X3.1?(j)
13.P5/1	Ps.5	X3.2	P8-4
P5.3(b)	S4.5		X6-4
14.S4.5	S6.5	1-0	Pt/1
T3.5?	X1.1?(d)		C3.1
15.X3/2	Pt-3		Pt-7
M1/3	T7.9		C3.1
16.P8-2	X3-1		M7/9
S6.5(c)	Tg-4(e)		M3.2
1-0	1-0		+ -

Chú giải :

- (a) Nên chơi M2.3 tạo thế đối công phức tạp. Trắng đi sau phải lo triển khai quân chờ vội trả đòn nguy hiểm (xem trường hợp X4.7? ở cột bên)
- (b) Nếu như 13... X5-7 14.P8-5 X7/6 15.Ps.3 S4.5 16.P5.4 Tg-4 17.X9-6, thắng.
- (c) Kết thúc bằng 17.P2.7 Tg-6 18.X9-4, thắng.
- (d) Nên 14... X4-5 15.Pt-3 P5.5 16.T7.5 T3.5, cân bằng
- (e) Kết thúc : 17.P3.3 Tg.1 18.X1-5, đến đây Trắng không đỡ được.
- (f) Nếu như 6.. X4/2 7.C5.1 X4-3 8.M7.5 P2.4 9.X3.1 P2-5 10.M3.5 X3-5 11.P8/1 M2.3 12.X3.2, Trắng ưu thế.
- (g) Sách ghi có thể chơi 8.X9.2 P2-4 9.P8-3 P4.5 10.X3.1 P4-1 11.P5.4, thắng.

- (h) Nếu như 8..P2-4 9.P8-3 M7/9 10.P5.4 S4.5 11.X3.2 P4.6 12.X9.2 Tg-4 13.X3-1, Đen ưu thế hơn.
- (i) Quyền "Mai hoa tuyền" có nêu trường hợp Đen chơi : 4.M8.9 9.X9-1 5.P8-7 X4.6? 6.P7.4 X4/4 7.X9-8! P2-4 8.X8.8 P4.7 9.P5-7 để rồi sau đó Pt-8 bắt chết đối phương một quân, chiếm ưu thế thắng.
- (j) Nên 12..P5.4 1' M7.5 X3-2, thế cờ cân bằng. Trắng có nhiều cơ may trả đòn.

IV- CHIẾN LƯỢC TRỰC XA BỊ HOÀNH XA PHÍA

A- PHƯƠNG ÁN SONG HOÀNH XA CHỐNG XE QUA HÀ :

1.P2-5	P8-5
2.M2.3	M8.7
3.X1-2	X9.1
4.X2.6	X9-4
5.X2-3	...

	1	2	3	4
5	...			
	X4.7(H).....			M2.3
6.	M8.9?(a)			P8.2(m)
	C1.1..... X1.1(e)			C3.1
7.	S4.5	P8.7		P8-3
	M2.1	P2.5		M3.4
8.	P8-6?	X3.1..... P5.4		M8.7(n)
	M1.2	P2-7	M7.5	M4.6

9. X3/1(b)	X3-4(f) M2.4	X3-5 X1-7(j)	X3-4 M7.8
10. X3-6?	T3.1 M4.6	X9-8 P2/6	X4/1 P2.2
11. P5-4	S4.5(g) P5.4	S6.5? X1-8	X4-7(6) M6.4
12. T3.5(c)	P8/8(h) X1.1	X5-7 X8.8	X7-8 M4.3
13. X9-8	X4/7 P2.6	X7.3 X7-8	Tg.1 M3.1
14. P4/1	P8-2 M6.7	M3.5 X4-5(k)	X8/5 X4.6
15. M3.5	X4.3 X1-8	Tg-6 P7.4	M7/9 X4.2
16. T5.3	X4/3 X8.8(d) 0-1	Tg.1 P4-1(i) 0-1	X8-9 X1-2(p) - +

Chú giải :

- (a) Nếu như 6.P8.2 P5-4 7.M8.9? T3.5 8.S4.5 M2.1 9.P8-3 P4.1 10.P5.4 M7.5 11.X3-5 P2.1 12.P3-5 S4.5 13.X9-8 P2.5 14.T3.5? P4.6 15.S5/6 X1-4 16.S6.5 P2-5 17.Tg-4 P5/2 18.X5-4 X4.1 19.Tg.1 X4.8 20.Tg.1 Tg-4 21.X8.7 Xs-7, thắng. Đây là biến 4 của sách.
- (b) Nếu đổi lại 9.C3.1 X1.1 10.C3.1 X1-6 11.X3-2 X6.7 12.C3.1 M2-4! 13.P5-4 P5.4 14.P4-5 P2.5! 15.P6.7 M4.3 16.M3.5 P2-5, thắng (biến 1)
- (c) Trường hợp Đen di 12.P4-5 P5/2 13.M3.5 P5.3! 14.T3.5 M6.7 15.Tg-4 X1.1 16.X9-8 P2-6 17.T5/3 M7.6 18.M5/4 X1-8 19.X6-4 X8.8 20.Tg-5? X8-7 21.S5/4 X7-6 22.Tg-4 X4.1, thắng. Đây là biến 3 của sách.
- (d) Kết thúc 17.S5/4 X8-6 18.Tg-4 X4.1, thắng.
- (e) Bên tiên từng hi sinh Mã để đánh trung lộ, bây giờ bên hậu cung bỏ Mã để hoành Xe đánh gọng kèm. Đây là một kiểu chơi rất mạo hiểm. Quyển "Mai hoa tuyền" nêu trường hợp trắng đổi lại : 6...X4/1? 7.P8.2 X4/2 9. P8-9 T3.1 9.X9-8 M2.4 10.X3/2 X4.3? 11.S4.5 P2-3 12.P5-6 M4.6 13.T3.5 X1.1 14.X3.2 M6.5 15.X3-4 M7.8 16.X4/4 M8.7

17.P9-6 X4-1 18.X8.9 S6.5 19.Ps.7 S5/4 20.Tg-4 P3/1 21.X4.7 Tg.1
22.X8-6 Xt-4 23.P6.4, Den thắng.

(f) Chỗ này Den còn 3 khả năng :

- Một là : 9.X3-2 X4-7 (cũng có thể 9...X1-4 10.S4.5 P5.4 11.Tg-4 X4.1 12.Tg.1 X4-6 13.P5-4 X4-7, ưu thế) 10.T3.1 P5.4 11.S4.5 X7-9 12.X2/7 X1-8 13.X2-4 P7-8 14.X9-8 P8.2 15.X4.3 P8-9 16.X4-5 X8.8 17.S5/4 X9-5! 18.S6.5 X8/1 thắng.
- Hai là : 9.P5.4? P5.4 10.X3-5 S6.5 11.X5-2 Tg-6 12.P8/6 X1-4, thắng.
- Ba là : 9.X3-5 T7.5 10.P5.4 S6.5 11.X9-8 X4-7, thắng ưu.

(g) Nếu 11.S6.5 X1-4 12.X4/4(Nên X4/5)X7-8 13.X4-5?/ P7.2, thắng

(h) Biến 5 ghi, nếu 12.X4/7 P7-8 13.X4-2 X7/1 14.Tg-4? (Nếu 14.X2-3 P8-5 15.T7.5 X7-5, Trắng cũng thắng) 14...X8-6 15.Tg-5 P8-5 16.T7.5 X7-5 17.P8/6 P5/2 18.X2-4 X5-1 19.S5.4 X1.2 bắt Xe thắng.

(i) Kết thúc ván cờ 17.M9/8 X8/1 18.X4.3 X8-5 19.Tg-4 X5/1, thắng.
(j) Biến 8 ghi, nếu 9...X4-7 10.M3/5 X7-6 11.M5.7 P2/6 12.S6.5 P2-7 13.T3.1 P7-8 14.T7.5? (Nên X5-2 có thể đỡ được) 14...P8-5 15.X5-6 Pt.5! 16.Tg-6 P5-4 17.X6-7 X1.1 18.X7.3 X1-4 19.S5.6 X4.5 20.Tg-5 X4.1, thắng.

(k) Nếu như 14...X7-5? 15.X7/2 S4.5 16.X7-5 T7.5 17.P8-9?? Tg-4, thắng
Đây là biến 6 nhưng ở nước cuối đổi lại 17.P8/6 X5/1 18.P8/1 Tg-4 19.P8-5, Den còn chống đỡ tốt.

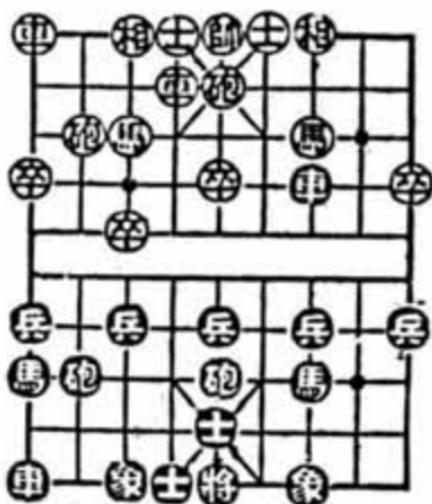
(l) Đoạn kết thúc : 17.M5/4 X7-6 18.Tg.1 X5-4 19.Tg-5 X6-4 20.X8.2 Xt-5 21.Tg-4 X5-6 22.Tg-5 X6-7, thắng.

(m) Sách có ghi 2 biến khác ngoài nước S4.5 mà ta sẽ xem ở cột 5 phía sau

- Một là biến 5 : 6.S6.5 P5/1 7.M8.9 X4.3 8.P8-7 (nên 8.C9.1 để sau nhảy Mã lên tranh tiên) 8...P5-7 9.X3-4 M7.8 10.X4-3 M8/9 11.X3/2 X1-2 12.C9.1 T3.5 13.X9-8 C1.1 14.C9.1 P7-1 15.X8.6 P2-1 16.X8-7 P1.5 17.P5-9 X2.9 18.T3.5 P1.6 19.X7.1 P1.2 20.S5/6 X4.5 21.Tg-6 X2/1! thắng
- Hai là biến 8 : 6.M8.9 C3.1 7.S6.5 M3.4 8.X3/1? M4.6 9.C3.1 T7.9 10.X3-7 M6.4 11.X7-8? M4.3 , thắng.

- (n) Sách ghi nếu 8.P3.3 M4.6 9.X3/2 P2-7 10.X3.3? (nên 10.X3-4 P7.5 11.P5.4 P5.4 12.X4-5 P5/3 13.X5.2 X4-5, cân bằng) 10...M6.7 11.P5.4 S4.5 12.T7.5 M7/5 13.P5-3? M5.3 14.X3-5 X4.8, thang.
- (o) Nếu như 11.P5.4 S4.5 12.X4-3 T7.9 13.X3-7 M6/5 14.X7-8 M5.4 15.X8-5 X4.3 16.X5/1 M8/6 17.X5.2 X4-2, bắt Xe thang.
- (p) Ván cờ kết thúc : 17.Tg-4 X2.8 18.S4.5 M8.6 19.P5-7 P5-6 20.P7-4 M6.7 21.P4-5 X4-6, thang.

B- PHƯƠNG ÁN CHUYÊN THÀNH BÌNH PHONG NHẤY MÃ TRONG CHỐNG X2.6 :

1. P2-5   P8-5
 2. M2.3   M8.7
 3. X1-2   X9.1
 4. X2.6(a)   X9-4

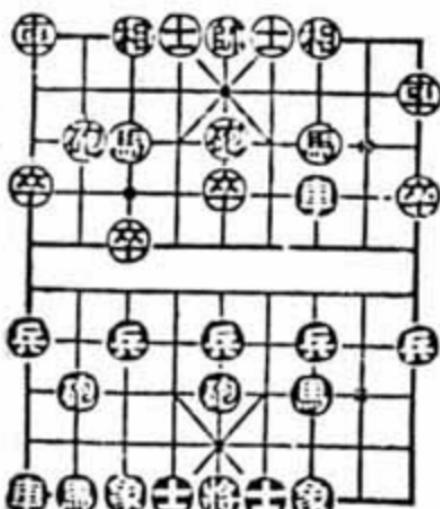
5	6	7	8
5. X2-3.....	M8.9.....	C9.1	
M2.3	C3.1	X4.7	
6. S4.5	X2-3	M8.9?	
P5/1	M2.3	M2.3.....	C1.1
7. M8.9?	S6.5	X2-3	C9.1
C3.1(H)	M3.4	C3.1	X1.4
8. P8-6?	C3.1	S6.5	P8.7?
X4.1	S4.5	M3.4	P2.5
9. X9-8	P8-6	C3.1	X2/4
X1-2(b)	M4.5	X1.1	X4-7

10.X8.4	M3.5?	C3.1	P8/6(g)
C3.1	P5.4	M4.5	P2-7
11.X8-7(c)	P6/2	M3.5	T3.1
P5-7	X4.7	P5.4	X1-4
12.X3-2	X3.1	X3.1?	S6.5(h)
P7-3	T3.5	T3.5	X4.4
13.X7-3	X3/1	X3/1	X9-8
M3.2	X1-4!	X1-4	C7.1
14.Tg-4(d)	P6.9	P8/2	M9.8
P3.8	Tg-4	S4.5	M7.6
	0-1		
15.Tg.1		X3-5	P5.4
X4-6		P2.4.	P5.4
16.P5-4		C7.1	P8-5
M2.4(e)		X4.5(f)	M6.5(i)
- +		0-1	- +

Chú giải :

- (a) Quyền "Mai hoa tuyền" nếu trường hợp : 4.P8-7 C1.1 5.M8.9 M2.1 6.X9-8 P2.2 7.X8.4 X9-4, Đến đây sách nêu hai khả năng :
- Một là 8.S6.5 X4.3 9.X2.6 P5-2 10.X8-4 Pt/1 11.X2-3 T3.5 12.X4.4 S4.5 13.P7-6 M1.2 14.P6/2 X4.4 15.C5.1 C3.1 16.X3/2 P2/1 17.X4/5 Pt/1 18.X3.2 C3.1 19.C5.1 C5.1 20.X4-5 X1-2 21.X5.2 C3.1 22.M3.5 Ps-3 23.M5.7 P2-3 24.X5/1 M2.1 25.M9.7 Ps.4 26.X5-7 M1/3 27.X3-7 M3/5 28.X7.1 M5.6 29.P5-4 X4-3, Trắng thắng.
  - Hai là : 8.X2.6 P5-2 9.X8-4 X4.3 10.X2-3 T3.5, Bây giờ có biến
    - + Nếu như : 11.S6.5 Pt/1 12.C9.1 M1.2 13.C9.1 X1.4 14.P7/1 X4.4 15.P5-6 M2.3 16.M9.7 X4-3 17.X4-9 P2.6 18.P6/2 X1.1 19.M7.9 X3.1 20.X3/2 P2.6 21.T3.5 X3/2 22.P6.2 Ps-1 23.M9/8 X3-2 24.X3-9 P1-3 25.S5.4 X2-4 26.X9/4 X4-5 27.S4.5 X5-2 Trắng thắng.
    - + Nếu như : 11.P5.4 M7.5 12.X3-5 X4.3 13.M3/5 S4.5 14.P7.4 Ps-3 15.P7/2 X4.1 16.M5.4 X1-4 17.S6.5 P3.1 18.X4.4 Xt-1 19.M4.5 P2.5 20.T7.5 X1/1 21.M5.7 X4.8 22.M7.9 P2/7 23.S5/6 X1.2, Trắng thắng.

- (b) Trắng có thể chơi 9..X1.2 giữ Pháo. Đây là nước mà Dương Quan Lân từng sử dụng và giành thắng lợi trong giải cờ TQ năm 1957.
- (c) Sách có nêu biến 5 đổi lại : 11.C7.1 P5-7 12.X3-2 P7-3 13.X8/4 M3.2 14.X8-9 P2-3 15.Tg-4 P3.7 16.Tg.1 X4-6 17.S5.4 M2.4 18.P6.1 X2.8 19.S6.5 P3/2 20.Tg/1 X2-5 21.P6/1 Ps-6 thắng.
- (d) Nếu như di 14.S5/4 P3-7 15.X3-4 X4.5, bát Pháo, Trắng thắng. Hoặc nếu đổi lại 14.X3-7 P2-3 15.X7.3 M2/3, Trắng hơn chất thắng.
- (e) Ván cờ kết thúc : 17.X3-6 P2.6 18.P6/1 X2.7 19.P4.2 X2-7 20.X2-3 P3/2 21.X6-8 X7.1 22.Tg.1 X6.3 23.X8-4 P2/1, thắng
- (f) Đến đây Đen thua rõ : 17.M9/7 Xt-3 18.T7.9 P2-1, bát Xe thắng.
- (g) Biến số 9 ghi, nếu 10.P8/2 P2-7 11.P8-3 P5.4, thắng.
- (h) Sách ghi biến số 11 đổi lại 12.S4.5 X4.4 13.X9-8? C7.1 14.M9.8 M7.6 15.P5.4 P5.4 16.P8-5 M6.5 17.X8.2? P7-9 18.X2-1 X7.1 19.S5/4 X7-6 20.Tg-4 X4.1, thắng.
- (i) Ván cờ kết thúc : 17.P5/1 X7-8 18.X2-3 M5.7 19.X8.2 X4-5 20.S4.5 X8.1, thắng.

C- PHƯƠNG ÁN NHẤY MÃ TRONG CHIẾNG XE QUA HÀ :

1.P2-5   P8-5

2.M2.3   M8.7

3.X1-2   . . .

9

10

11

12

3 . . .

X9.1.....

4. X2.6

C3.1

M2.3

X2.6

X9-8(n)

5. X2-3		X2-3	
M2.3(H)		C3.1	
6. S6.5(a)	P8.2.....	X3/1	S6.5
M3.4	X9-6(d)	X9-4	M3.4
7. C3.1	P8-3	X3-7	C3.1
X9-4	M3.4!	M3.4	M4.3
8. M8.9	P3.3	C3.1	M8.9?
S4.5	M4.6	T3.1	M3.2
9. P8-6	X3/2	X7-8(j)	P8-6
M4.5	P2-7	P2-3	X1.1
10.M3.5?	X3.3(e)	M8.9	P6/2(δ)
P5.4	M6.7	M4.3	X1-4
11.Tg-6(b)	S6.5	X8/2	X9.1
X4.4	P5.4(f)	M3.2	X4.7
12.P6/1(c)	Tg-6	S6.5	P5-7
T3.5	X6-4	P3.5	X8.8
13.X9-8	P5-6(g)	X9-8(k)	P7/1
X4.3!	X1-2	X4.7	P2.5
14.Tg.1	M8.9	M3.4(1)	X9-8
X1-4	X2.7!(h)	X1-3	P2-3
15.S6.6	X9-8	X8-6	X8/1?
P2-4	X2-4	X4/2	X8-6
16.S6/5	S5.6	M4/6	S5.6
P5-4	X4.6(i)	P3-1(m)	X4/1(p)
0-1	- +	- +	0-1

Chú giải :

- (a) Sách ghi biến số 24 : 6.S4.5 M3.4 7.M8.9 X9-6! 8.C3.1 M4.6 9.M3.4 X6.4 10.P8-6 X1.1 11.P5-4 P5.4 12.T3.5? X1-8 13.P4-2 P5-7, thắng.
- (b) Sách nêu trường hợp 11.X3.1 X4.6 12.M9/8 P2.6 rồi xuất Tướng, thắng. Hoặc nếu 11.P6-4 X4.7 12.X9-8 T3.5 13.X8.7 X1-4! 14.P6-9 Tg-4, thắng. Đây là biến số 11.
- (c) Biến số 12 ghi : nếu như 12.X3.1 P2-4 13.Tg.1(nên X3-6)/T3.5 14.X3/1 X4.2! 15.Tg.1 P5-4!, thắng.

- (d) Nếu như Trắng đổi lại 6..M3.4 7.P8-3 M4.6 8.X3-4(Nên 8.X3-2 bình ổn hơn) 8.. M7.8 9.X4/1 P2.2! 10.P5.4 S4.5 11.X4-7 P2-1 bắt Xe rồi sau đó Mã ăn Pháo, Trắng hơn quân cúng thắng. Như Đen tiếp tục sai Jầm 12.M8.9 M6/5 13.X7-2? M5.3! rồi 14..P1-8, bắt Xe đen.
- (e) Nếu như 10.M3/1 P5.4 11.S6 5 P7-5 12.M8.7 Pt/1 13.X3.5 X1-2, Trắng ưu thế.
- (f) Biển số 23 ghi, Trắng có thể chơi 11..X1.2 12.X3.2 X6.2 (nên đi trước 12..X1-4 13.M8.7 X4.5 càng uy hiếp mạnh) 13.M8.7 X1-4 14.X9-8 X4.5 15.X8.6 P5.4 16.X8-5 X6-5 17.X3/3 X5/1, Trắng hơn quân thắng.
- (g) Biển số 22 ghi, nếu 13.Tg-5 X1-2 14.M8.7 X4.6 15.X9.2 S4.5 16.X3/1 Tg-4! 17.X3-5 X2.9 18.X5/3 X2-3 19.S5/6 X3-4 20.M7/6 X4.2! thắng.
- (h) Biển số 21 ghi Trắng có thể 14..M7.5 15.S4.5 X2.8 16.X9-8 X2-5 17.X8.2 X4-6 18.P6-4 X6-4 19.P4-6 P5.1 20.T7.5(Nên 20.P6.5 cản Xe còn chống đỡ lâu) 20..X4-6 thắng.
- (i) Đoạn kết thúc : 17.Tg-5 X4-6 18.Tg-6 X6.2 19.Tg.1 X6-7 20.X8.2? M7.6 21.Tg/1 M6/5 22.Tg.1 X7-4, thắng.
- (j) Biển số 14 và 15 nếu 3 khả năng khác của Đen :
- Một là 9.X7/1 M4/2 10.X7.2 P2.5 11.X7-8 P2-7 12.M8.9? P5.4 13.S4.5 X4-6 14.X8/2 P7-8 15.X8-5 P8.2 16.T3.1 X6.5 17.M9/8 S6.5 18.M8.7 Tg-6, thắng.
  - Hai là 9.X7.1 P2.7! 10.X9-8 M4.2 11.X7/2 M2.3, thắng.
  - Ba là 9.P8.4 X1-3 10.C7.1 M4.5 11.M3.5 P5.4 12.S4.5 X4.6 Trắng chiếm ưu.
- (k) Biển số 19 ghi, nếu 13.X9.1 X4.7 14.M3.4 X1-3 15.M4.5 P3-1 16.X9/1 X4.1 17.S5/6 M2/4 rồi tiến xe chiếu bí.
- (l) Biển số 18 ghi, nếu 14.P5-4 X1-4 15.T3.5 P3-1 16.M3.4 P5-6! 17.P4-3 M7.8 18.C3.1 M8.9 19.P3/1 P1-5 (có thể chơi 19..X4.1 20.S5/6 M2/4 21.P3-6 M4/2 22.T7.9 X3.8 23.Tg.1 M2/4, Trắng hơn quân, ưu) 20.M4/5 P6-8 21.M5.3? P8.7 22.P3/1 X3.8 23.S5.4 X3/1 24.S4/5 X3-7, thắng.
- (m) Ván cờ kết thúc : 17.P5-9 P5.4 18.T3.5 X3-6 19.P8.7 S4.5 20.C3.1 M2/4 21.Tg-6 X3-4 22.P9-7 Tg-4 23.Tg.1 X4-7 24.X8.2 P5-4! 25.Tg.1 P4-2, thắng.
- (n) Đổi Xe đơn giản mà hay, như vậy Trắng không cần chơi hoành Xe cũng được. Nếu Đen chấp nhận đổi thì hai bên coi như cân bằng.

(d) Sách có nêu 2 trường hợp khác :

- Biển số 2 ghi : 10.X9.1?? M2/4 11.X9-6 M4/3 12.X6.6 P2.5
13.P5.4 M7.5 14.X3-5 X8.7 15.M3.4 X1-6 Trắng hơn quân, thắng thế.
- Biển số 3 ghi : 10.P6.5 X1-4 11.P6.3? X4 8! 12.S5/6 M2/4 13.Tg.1
X8.8, thắng.

(p) Ván cờ coi như kết thúc vì 17.S4.5 X4.1 hâm P3-5 hoặc P5.4, thắng

CHƯƠNG HAI

"TƯỢNG KỲ TRUNG PHONG" MỘT KỲ THU CÒN ĐẦY BÍ MẬT !

Hồi thập niên 60, làng cờ TP bỗng xôn xao về một tài liệu cờ rất quý được phổ biến hạn chế trong một số cao thủ. Tài liệu được đánh máy chỉ dẫn cách chơi Thuận Pháo, chủ yếu là *chiến lược hoành Xa phá trực Xa*, không có tựa và cũng không có tên tác giả. Lê thiên Vị có một bản tự đặt tên là "Kim cương chỉ lực", anh em làng cờ thi nhau mượn chép, học tập để nâng cao "công lực".

Ban đầu người ta cũng không rõ tài liệu này xuất phát từ đâu, sau hối mãi mới biết nó xuất phát từ một quyển "kỳ thư" của Phạm Tấn Hòa. Lúc đó trong làng cờ đang hâm mộ đọc sách của Vương Gia Lương, khen các quyển **Tượng kỳ tiền phong** và **Tượng kỳ hậu vệ**, còn quyển **Tượng kỳ trung phong** chỉ thấy quảng cáo chứ chưa thấy sách. Vì vậy nhiều người đặt dấu hỏi: phải chăng tài liệu được phổ biến được sao chép từ "*Tượng kỳ trung phong*"?

Tìm đến Phạm Tấn Hòa để rõ thực hư thì mới hay: Sách mất bìa, không có lời tựa hay lời giới thiệu; in tại đâu, năm nào và ai là tác giả cũng không rõ. Hồi nguồn gốc mới biết năm 1963 Lý Chí Hải, kỳ vương Đông Nam Á vào thăm và thi đấu với các cao thủ của TP lần thứ hai đã mang vào. Cảm tinh thanh tịnh của ông Hội trưởng Hội

Cờ lúc đó là ông Nguyễn Văn Anh đổi xử với mình nên khi về, Lý Chí Hải đã tặng cuốn sách này. Vì là sách in tại Trung Quốc nên sợ chính quyền Sài Gòn lúc đó làm khó dễ, Lý Chí Hải xé bỏ bìa, lời tựa, tên tác giả, rồi tháo rời tất cả ra để lót va-li. Không rõ khi tặng, Lý Chí Hải có nói tên sách, tên tác giả không, nhưng lúc đóng lại thì sách mang bìa giả và không ghi gì. Ông Hội trưởng sau đó đã tặng quyển sách này cho Phạm Tấn Hòa, rồi từ đó sách được phổ biến bằng cách sao chép như vậy. Bí mật vẫn bao trùm quyển sách này từ khi xuất hiện cho đến tận năm 1985 khi Hội Cờ TP được thành lập lại.

Lúc này, Hội Cờ sưu tập tài liệu, sách báo và hình thành tiểu ban nghiên cứu, mới phát hiện ra m- bài phân tích của Vương Gia Lương về ván đấu với Mạnh Lập Quốc ngày 5-10-1962. Bài phân tích này có đoạn khen Mạnh Lập Quốc sáng tạo một phương án mới và nói nếu Mạnh chơi theo kiểu cũ thì sẽ kém phân. Vương Gia Lương dẫn cụ thể phương án cũ một số nước đi rồi viết: "*Muốn hiểu rõ biến hóa thế nào thì xin đọc Tượng kỳ trung phong từ cuộc 12 đến cuộc 14*". Đem quyển kỳ thư kia ra kiểm tra thì hoàn toàn đúng như Vương Gia Lương chỉ dẫn. Như vậy bây giờ đã rõ, sự dự đoán của anh em trong làng cờ kéo dài 20 năm, đã được xác minh, khẳng định. Đây chính là quyển **Tượng kỳ trung phong** của Vương Gia Lương.

Trong khi mọi người đang hồn hở vì tìm ra "*chân lý*" thì có biết đâu ngay tại chính làng cờ ở Trung Quốc lại bị một hỏa mù bốc lên phủ lấy tác phẩm này nấy chục năm qua. Mãi đến ~~vì~~ ngày nay, các vấn đề cũng chưa sáng tỏ! Sự việc như thế này :

Sau khi quyển Tượng kỳ trung phong ra đời được một thời gian thì bỗng trong làng cờ Trung Quốc người ta chuyền tay nhau đọc say sưa một quyển sách cờ có tựa là: **Du hí đại toàn** (gọi tắt là *Du phò*). Đó là cuối năm 1962. Trong lời nói đâu, những người biên tập viết: "Đây là một quyển sách cờ ra đời trên dưới 600 năm do cố danh kỳ Vương Hạo Nhiên phát hiện, chỉnh lý và lưu giữ. (Vương Hạo Nhiên sống từ cuối thế kỷ 19 đến khoảng giữa thế kỷ 20, nổi tiếng cao cờ từ năm 1917, cùng Châu Hoán Văn, Trương Cẩm Vinh được tôn là "Dương Châu tam kiệt" - ND). Tác giả của *Du phò* là Sơn dã cư sĩ thuộc dòng dõi của danh thần nước Tống là Khấu Chuẩn, đã viết cuốn cờ này khoảng cuối đời nhà Nguyên (1341-1367). Viết xong, đem tặng cho bạn là đạo sĩ Nhất Tùng. Đến đầu thời nhà Minh (1383) Nhất Tùng chỉnh lý, bổ sung rồi in ra 100 bản tặng lại cho bạn bè, từ đó lưu truyền đến nay."

Theo mô tả thì *Du phò* có 8 tập gồm 237 ván cờ bàn và 200 ván cờ thế, trình bày như kinh Phật, khổ 18,5 x 26cm gần giống như Quất trung bí loại cổ bàn. Nói chung, qua lời nói đâu này những người biên tập trình bày, mô tả tỉ mỉ nhiều chi tiết để khẳng định đây là một tài liệu cổ thật sự và bác bỏ mọi nghi vấn có thể nêu ra. Đầu năm 1963, tạp chí **Tượng kỳ nguyệt san** ở Quảng Châu đăng *Du phò* giới thiệu liên tiếp trong các số từ 4 đến 7 cho bạn đọc xa gần đều biết. Tất cả nhưn, việc này gây chấn động trong làng cờ TQ lúc bấy giờ. Vì đối với nhiều nhà nghiên cứu, việc phát hiện một tài liệu cổ cách đây trên 600 năm là một việc bất ngờ, mà nếu đúng thật thì rất đáng mừng, rất đáng trân trọng. Còn đối với các tay cờ thì một dấu hỏi lớn đặt ra: Vì sao nhiều ván *Thuận Pháo hoành Xa phá trực Xa* giống y quyển Tượng kỳ trung

phong của Vương Gia Lương ? Và nếu đây là sự thật thì rõ ràng Vương Gia Lương đã "sao chép" sách cổ mà thôi! Một hoà mù được tung ra từ đó , không ai biết "chân, giả" ra sao.

Vì thiếu thông tin, ở đây không ai rõ lúc đó Vương Gia Lương phản ứng như thế nào. Mai sau này đọc được một bài viết đăng trong Bắc phương kỳ nghệ số tháng 6 năm 1981, chúng tôi mới thấy có bài của Bắc Lâm nêu trở lại "*Chân tướng của Du Hí đại toàn*". Chúng tôi dự đoán Bắc Lâm chính là Lý Đức Lâm, người cùng hợp tác với Vương Gia Lương biên soạn và xuất bản các quyển "*Tiền phong - Hậu vệ và Trung phong*"

Bắc Lâm đã viết như thế nào? Tất cả nội dung trên chúng tôi biết được đều do từ bài viết này. Nhưng Bắc Lâm tể nhị khi nhắc đến hai người biên tập là họ Châu và họ Vương mà không nêu rõ tên để phê phán. Ông nhắc lại hồi năm 1963 khi Tượng kỳ nguyệt san giới thiệu *Du phô* thì làng cờ xôn xao, nửa tin nửa ngờ và nỗi lên nhiều cuộc tranh luận trong làng cờ. Đa số không tin vì đi sâu nghiên cứu nội dung thấy có nhiều vấn đề đặt ra để khẳng định *Du phô* do Châu, Vương biên tập là ngụy tạo chứ không phải cổ phô như trong lời nói đầu giới thiệu. Có 3 lý do :

1- Trong *Du phô* có 20 ván hoàn toàn giống với 20 ván Thuận Pháo in trong *Tượng kỳ binh pháp* xuất bản tại Hồng Kông hồi tháng 11-54. Có lý nào một người cao cờ và biên soạn, trước tác sách có tiếng (muốn ám chỉ Lý Chí Hải) mà lại đem một cuốn sách cổ giá trị rất lớn làm thành tập sách nhỏ như vậy sao ?

2- Nếu quả thật có danh thủ Trần giang Vương Hạo Nhiên có “Tàng bản Du phô” thì hẳn nhiên hồi còn sống ông phải đọc kỹ và trong thi đấu ông sẽ vận dụng kiểu chơi này. Thế nhưng xem kỹ những ván cờ còn lưu lại của ông thì không thấy ông đã tiếp thu kinh nghiệm gì của quyền cỗ phô này.

3- Thời kỳ cuối của nhà Nguyễn, sách vở, văn phong và phương pháp ghi chép lúc đó khác xa với phương pháp ngày nay. Ấy vậy mà nội dung, phương pháp của **Du phô** rất giống ngày nay. Có thể nào như vậy được chăng?

Sau đó Bắc Lâm còn tường thuật rằng ngay từ tháng 8 năm 1964 ông đã đi nhiều nơi để điều tra, xác minh và cố tìm cho ra “tàng bản” nguyên bản. Thậm chí tìm gặp cả Trần Tùng Thuận, lúc đó là phó tổng biên tập của **Tượng kỳ nguyệt san** để thẩm tra, làm rõ sự thật. Thế nhưng các nhà biên tập lờ đi và yêu cầu cho xem nguyên bản và những người liên hệ dính dáng đến việc giới thiệu **Du phô** không có người nào thấy tận mắt chính bản của nó.

Cuối cùng bài viết kết luận: “*Dây là một vụ làm nhiễu loạn lịch sử cờ, dễ dàng cùng nói láo với nhau, gây tác động tiêu cực cho lớp người sau vi ngộ nhận. Một khía cạnh khác cần thấy trong công tác khảo chứng chính lý sách cổ, chúng ta cần nghiêm túc tôn trọng sự thật...*”

Đó là ý kiến của Bắc Lâm, tiêu biểu cho nhóm “Hắc Long Giang” hay đúng hơn là nhóm biên soạn **Tượng kỳ trung phong**. Còn đối với những nhà nghiên cứu khía cạnh trọng hơn, không vội bày tỏ ý kiến. Đó Cảnh Minh viết quyển **Trung Quốc tượng kỳ từ điển** đã nêu tên

**quyển Du hí đại toàn và xếp trên cả Mộng nhập thần
cơ nhưng cuối cùng có nói : Chân , giả hãy chờ khảo
chứng thêm một bước**

Có thể quyển Tượng kỳ trung phong có mối "liên quan" sao đó với quyển Du phô, Hội Cờ TP không đi sâu tìm hiểu mà chủ yếu nghiên cứu nội dung để đánh giá nhận định giá trị thực của nó.

Qua nghiên cứu, có thể khẳng định rằng : **Tượng kỳ trung phong** là một bước phát triển, nâng cao hơn nữa trình độ chơi Thuận Pháo của Quất trung bí chủ yếu là "*Chiến lược hoành Xa phá trực Xa*" hoặc nói khác hơn: **Tượng kỳ trung phong** đã tổng kết có hệ thống và rất phong phú thế trận Thuận Pháo hoành Xa phá trực Xa. Công lớn của nhóm biên soạn này là phân tích khá sâu nhiều phương án, nước biến và cũng xây dựng nhiều dòn phôi hợp kết thúc đẹp mắt. Sách rất phù hợp và hấp dẫn đối với những người mới học chơi, nhất là những người chưa có khái niệm rõ về chiến lược, chiến thuật sẽ mau tiếp thu các khái niệm này bằng những bài học cụ thể, sinh động.

Do đó Hội Cờ TP quyết định cài biên tài liệu này theo phương pháp hệ thống hóa của mình nhằm cung cấp cho các bạn hội viên và những người hâm mộ tham khảo.

Sách gồm 12 chương, với 72 cuộc (bắt chước như "Thát thập nhị huyền công" của Tề Thiên Đại Thánh). Chúng tôi hệ thống hóa thành 32 ván chính và nắn gọn trong 8 phương án, đồng thời bổ sung thêm 2 phương án mới với 8 ván chính được rút từ thực tiễn đưa vào. Những ván phụ hoặc nước biến quan trọng, đều được ghi trong "chú giải"

để các bạn nghiên cứu sâu thêm. Như vậy bản thân **Tượng kỳ trung phong** cũng còn thiếu sót và nhiều mặt hạn chế, tương tự như **Quát trung bí**. Vì tác giả thiên lệch, cho bên đi tiên chơi nhiều nước chính xác còn cho bên đi hậu đi nhiều nước thụ động hay sai lầm. Sau này xem phần cách chơi “hiện đại” các bạn sẽ thấy những nước đi không đúng trong sách của **Vương Gia Lương**.

Với phương pháp hệ thống hóa, chúng tôi trình bày như sau :

A - Phương án phong tỏa cánh, đánh Xe qua hà (từ 1 đến 4) : chỉ bên tiên đòn quân một cánh uy hiếp rất mạnh.

B - Phương án phong tỏa cánh, đánh P4.5 hoặc X8.4 (từ 5 đến 8) chỉ bên tiên phong tỏa cánh phá các phản đòn của đối phương.

C - Phương án hai Xe hoành, tiến Chốt biên phá Xe qua hà : (từ 9 đến 12) chỉ sự phối hợp của quân hai cánh tấn công mạnh mẽ.

D - Phương án tiến Chốt biên, Pháo tuần hà, phá Pháo tai Sĩ và X1-2 (từ 13 đến 16) đây cũng là một kiểu phong tỏa đối phương bằng Pháo để rồi tập trung quân một cánh tấn công địch.

E - Phương án Xe sườn thọc bắt Pháo, phá Xe kỵ hà (từ 17 đến 20): chỉ cách gây nhiễu loạn trong trận địa phòng thủ của địch để phối hợp quân tấn công.

F - Phương án Xe sườn thọc bắt Pháo, phá chậm ra Xe (từ 21 đến 24): chỉ cách chơi như trên nhưng bên hậu chậm ra Xe nên phòng thủ vững hơn. Chú ý hai phương

án này bên tiên đều nhảy Mã trong, chơi giống phong cách hiện đại.

G - Phương án nhảy Mã trong, P8.5 tấn công lên Sĩ trái : (từ 25 đến 28) Chỉ cách tấn công khi bên hậu chơi thụ động và thiếu chính xác. Vì bên hậu cứ nhảy Mã biên và Xe tuần hà rất chậm nên không chống đỡ nổi.

H - Phương án nhảy Mã trong, X9-8 công P2-3 và C3.1 : (từ 29 đến 32) chỉ cách tấn công khi Trắng phản đòn thiếu chính xác.

I - Phương án nhảy Mã trong, X9-8 c. ng P2-3 : (từ 33 đến 36) chỉ bên tiên trở lại phong cách cổ điển phá các phản đòn của Trắng. Đây là phương án được rút ra từ thực tiễn nên nó diễn ra căng thẳng hơn.

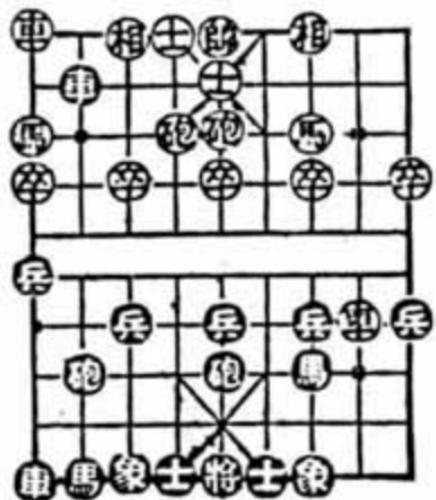
J - Phương án tập trung cánh, đánh Xe tuần hà: (từ 37 đến 40) chỉ những khả năng khác khi bên hậu thay đổi thứ tự các nước đi cho tích cực chính xác hơn, bên tiên vẫn tập trung phối hợp ở cánh để tấn công.

*

Như vậy có tất cả 10 phương án với 40 ván cờ chính ghi trong các cột, tiêu biểu cho cách chơi Thuận Pháo hoành Xa phá trực Xa thời cận đại. Để các bạn thấy rõ trong thực tiễn, các danh thủ đã từng sử dụng và sáng tạo, chúng tôi trích dẫn những chỗ đi khác với lý thuyết, ghi ngay trong phần "chú giải".

CHIẾN LƯỢC HÒA NHI XA PHÁ TRỰC XA.

A- PHƯƠNG ÁN PHONG TỎA CÁNH, ĐÁNH XE QUA HÀ:

1. P2—5   P8—5
2. X1.1(a)   M8.7(b)
3. X1—6(c)   X9—8
4. M2.3   S6.5
5. X6.7(d)   M2.1
6. X6—8(e)   P2—4
7. C9.1   X8.6(H)

1

2

3

4

8. C9.1(f)
    C1.1
9. X9.5
    X8—7
10. S6.5
    P5.4..... P4.3..... P5—6..... C7.1

11. M3.5 X7—5	T3.1 C7.1	M8.9(1) C3.1	M8.9 P4.3(p)
12. P8.5 T7.5(g)	X8/4(j) P4/3	X9—7(m) T7.5	X8/4(q) P4/3
13. X8—6 M7/6	M8.9 P5.4	X7/1 P4.2	X8—6 X7/1
14. M8.7(h) X5/2	M3.5 X7—5	P5—7 P4—7	X6—3 C7.1
15. X9—5 C5.1	P8.1 X5/2	T7.5(n) P7.3	X9—3 X1—2

16.M7.5	X9—5	P7—3	P8.2
X1—2(i)	C5.1(k)	M1.3(ô)	X2.4(r)
+ —	+ —	+ —	+ —

Chú giải :

- (a) Nhằm giành quyền chơi hoành Xe nên cần đi ngay X1.1 chờ không nên nhảy M2.3 trước. Vì nhảy Mã trước có thể bên hậu sẽ chơi X9.1
- (b) Nhảy Mã là hợp lý nhất. Tuy nhiên thỉnh thoảng các tay cờ cũng thử:
- Một là 2... P5.4? 3.S4.5! (Nếu 3.S6.5? P2-5 4.M8.7 Pt/2 5.X9-8 M2.3 6.M2.3 X9.1 7.X1-2 M8.9 8.X2.3 X9-4 9.X2-7 X4.2 10.M3.5 X1-2 11.P8.4 C3.1 12.X7.1 X4-2 13.X8.6 X2.3 14.X7.2 Pt.3 15.T7.5 C5.1 16.M5.7 X2-5 17.X7.2 C5.1, Trắng ưu) 3...P2-5 4.M2.3 Pt/1 5.M8.7 M2.3 6.X9-8 X1-2 7.P8.4 S4.5 8.X1-4 M8.9 9.M7.5 Pt.2 10.T7.5 C3.1 11.X4.4 P5-6 12.C7.1 C3.1 13.M5.7 M9/7 14.M7.6 M7.5 15.M3.5, ưu thế.
  - Hai là 2... X9.1 3.M2.3 M8.7 4.X1-6 X9-6 5.M8.7 M2.1 6.S6.5 S6.5 7.C7.1 X6.3 8.C9.1 P2-4 9.M7.8 M1/3? 10.M8.7 X1-2 11.P8-7, ưu.
- (c) Hoành Xe là dễ đưa sang cánh trái là đúng. Thế nhưng Tất Thiết San gặp Điện Gia Chu đã thử đi : 3.X1-4? X9-8 4.M2.3 X8.6 5.M8.7 M2.1 6.X4.3 P2-3 7.X9-8 X1-2 8.X4-3 C3.1 9.P8.4 T7.9 10.X3.2 C3.1 11.P8-7 C3-2 12.P7/1 S4.5, Trắng chủ động hơn.
- (d) Trong trận gặp Lưu Phong Xuân ngày 12-11-62, Vương Gia Lương đã sáng tạo nước đi mới 5.M8.7. Trước đó, ngày 3-10-62 Vương Hữu Thạnh gặp Hàn Phúc Đức cũng chơi nước này, tạo cho ván cờ nhiều phức tạp.
- (e) Vương Gia Lương cho rằng cần phải đi trước X6-8 phong tỏa ngay đối phương. Nếu như chơi 6.C9.1 X8.6 7.X6-8? X1-2! 8.X8.1 M1/2 9.P8.7? X8-7, Trắng phản đòn. Bây giờ Đen chơi thế nào cũng bị động. Chẳng hạn :
- a) 10.M3/1 P5.4 11.S6.5 P2.6, bắt lại Mã và có thế công.
  - b) 10.M3/2 X7.3 11.M2.1 P2.5 12.M8.7 P2-5 13.T7.5 X7/2 14.P8/7 X7-9, Trắng ưu thế.
  - c) 10.M8.7 X7.1 11.X9-8 P2-3 12.X8.6 P3.4 13.T7.9 C3.1 14.X8/1 X7/3, Trắng ưu thế.

Sau này Vương Gia Lương viết trong tạp chí "Bắc phương kỳ nghệ" số 5 năm 1981 nêu thêm trường hợp : 6.C9.1 X8.4 7.X6-8 P2.2 8.C3.1 X1-2 9.X8.1 P2-3 10.M8.9 M1/2 11.C7.1 P3-6 12.X9-8 C7.1 Đây giờ Đen có 2 cách, đổi phò:

- Một là : 13.P8.3 C3.1 14.P8-4 M7.6 15.X8.9 C7.1 16.X8-7 C7.1 17.P5-8 C7.1 18.X7/4 Tg-6 19.T7.5 P5.4 20.S6.5 C7.1 21.P8.7 Tg.1 22.P8/4 P5/2 23.P8-5, Đen hơi ưu.
- Hai là : 13.P8-7 M2.1 14.C7.1 P5-3 15.P7.4 P3.2 16.P7.1 C7.1 17.X8.7 X8-7 18.P5-7 M7.8 19.T7.5 C7.1 20.M3/1 P6/2 21.P7.1 S5.4 22.X8-6 T7.5 23.X6.1 M1/3, Trắng ưu. Đây là cách mà Vương Gia Lương đã chọn khi gặp Mạnh Lập Quốc ngày 5-10-62.

(f) Ván Hà Thuận An - Lý Nghĩa Định : 8.S6.5 X8-7 9.C9.1 C3.1 10.C9.1 M1.3 11.X8/2 M3.5 12.C5.1 M5.7 13.T3.1 M7/6? 14.C5.1 P5.2 15.X9.4 X7-3?? 16.P8-7 T3.5 17.X9-4 P4.5 18.M3.2 X3/1 19.X4-7 C3.1 20.M2/4 C3.1 21.P7-9 X1-3 22.M4.5, ưu thế.

(g) Trong "cuộc 2" sách nêu Trắng có 2 khả năng khác :

- Một là: 12...P4.3 13.M8.9 P4-5 14.P5.2 X5/1 15.X9-4 C5.1 16.X4.1 X5-7 17.T3.5 X7/1 18.M9.8 M1.2 19.M8.6 X1.3 20.X8-7 C5.1 21.M6.7 M7/8 22.M7.5, Đen thắng rõ.
  - Hai là: 12...M7/6 13.X9-4 X5/2 14.X4.3 M1.2 15.X8-6 M2.4 16.P8.1 M4.5 17.T3.5 X1.1 18.P8-5 X1-4 19.P5/3 S4.5 20.P5-2, Đen ưu thế.
- (h) Đen cũng có thể chơi 14.X9-2 X1-2 15.M8.7 X5/2 16.P8-5 M6.5 17.X2.4 S5/6 18.X6/1 S4.5 19.X6/4 X2.4 20.M7.5 X5-8 21.P5.4 M1/2 22.X2/4 X2-8 23.P5-1 M2.3 24.C1.1, Đen ưu thế.

(i) Ván cờ tiếp diễn : 17.M5.3 M6.7 18.P8-5 Tg-6 19.Ps-4 X2.5 20.M3.4 X2-6 21.M4.6 X6-4 22.M6/5, Đen thắng rõ.

(j) Ván Lữ Tôn Hà-Vương Gia Lương đổi lại : 12.P5-6 P4-8 13.T7.5 P8/1 14.P6.1? X7.1 15.P8-3 P8-1 16.P3.5 X1-2 17.X8.1 M2/1 18.M8.6 P1-4 19.M6.8 P5.4 Trắng ưu thế.

(k) Ván cờ tiếp diễn.. theo hai khả năng : (gửi theo cuộ: 3 và 4)

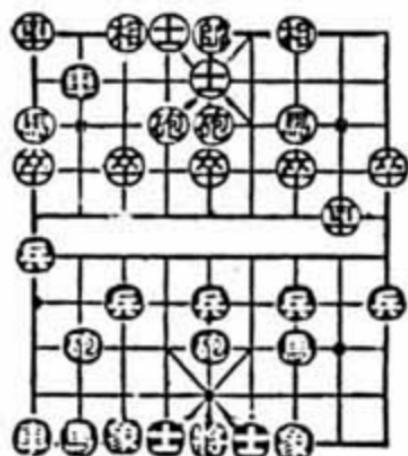
- Một là 17.X8.3 T7.5 18.M9.8 X1.1 19.M8.7 P4.1 20.P5-9 X1-3 21.P9-7 C5.1 22.P8.3 (Cũng có thể 22.P8/2 S5.6 23.M7.9 X3.5 24.M9/8 X3/2 25.P7.1 P4-5 26.P8-7 C5-4 27.T7.5 X3-4 28.M8.7 X4/2 29.X8/1 P5.2 30.X8-3 M7/6 31.X3-5 S4.5 32.M7/8 X4.2

33.M8.6 Den hơn quân, ưu) 22..P4-2 23.M7.5 X3.5 24.M5.3 Tg-6
25.X8/1 X3/3 26.X8/3 Tg.1 27.X8-4 S5.6 28.P7-2 X3-8 29.P2-4
Den tháng thế.

- Hai là 17.X8.3 P4-5 18.P5-3 M7/9 (Như ... M7.5 19.M9.8 X1.1
20.P3.7 C5.1 21.P8/1 M5.6 22.P8-9 X1-3 23.M8.6 P5.2 24.P9-2
S5.6 25.P2.7 Tg.1 26.M6.7 Tg-4 27.P3/1 Tg.1 28.P3/1 P5/2 29.P3-5
Tg-5 30.P2/2 S6/5 31.M7/5 S5.4 32.M5.3 Den tháng) 19.M9.8 X1.1
20.M8.7 S5.4 21.P3-5 P5.5 22.T7.5 C5.1 23.M7.8 S4.5 24.P8.3
X1/1 25.C7.1 T7.5 26.P8-6 M9.7 27.C7.1 M7.6 28.P6-5 Tg-6
29.C7-6 X1-2 30.C6-5 M6.7 31.T1/3 C9.1 32.P5-3 M7/8 33.P3.2
X2-1 34.X8/1 M8/9 35.P3-1 M9/7 36.P1-2, Den ưu thế.

- (l) Cuộc thử 7 nếu trường hợp Den chơi 11.P5-6 T7.5 12.T3.5 X7/2 (Nếu
12... P4-2 13.M8.9 X7/2 14.X9-3 C7.1 15.P6/1 M7.6 16.P6-9 M6.4
17.C7.1 C5.1 18.M3.2 M4.3 19.S5.6 M3/2 20.P8.5 P6/1 21.M9.8 M1.2
22.P8-9 P6-2 23.Ps.8 P2.4 24.Pa/3, Den tháng) 13.X9-3 C7.1 14.P6/1
P6/1 15.X8/1 X1.1 16.M8.9 X1-3 17.C7.1 C3.1 18.P6-7 M7.6 19.X8/1
M6.4 20.X8-6 M4.6 21.P8.1, Den ưu.
- (m) Cuộc thử 6 cho rằng Den có thể chơi 12.P5-7 T7.5 13.T7.5 C7.1
(Nếu 13... P4.2 14.X9.1 P4-7 15.M9.8 P7.3 16.P7-3 C7.1 17.M8.6 M7.8
18.X9-5 M8.9 19.P3-4 C9.1 20.X5-1 C7.1 21.X1.3 P6/2 22.M6.4 X7-6
23.M4.3 X6/5 24.X1-4 S5/6 25.X8-4 S4.5 26.X4/2, Den tháng) 14.P8.1
X7.6 15.C7.1 X6/2 16.C7.1 X6-3 17.X9-7 T5.3 18.X8-9 X1-2 19.M9.8
P4-2 20.M8.9 P2-5 21.M9/7, Den ưu thế.
- (n) Trong cuộc 5, sách có nếu Den có thể 15.T3.5 P6/1 16.X8/1 P7.3
17.P7-3 C7.1 18.X7-4 P6-9 19.X4.2 M7.8 20.X4-2 M8.9 21.P3-4 P9-6
22.X2.3 P6/1 23.P8.1 X7.2 24.X2/6 X7-9 25.P4.6 C9.1 26.P8/2 X9.1
27.P4-1 C9.1 28.X2.6 P6-7 29.P1.1 S5/6 30.X2/1 rồi 31.X2-6, tháng.
- (o) Ván cờ tiếp tục : 17.X7.2 X1.7 18.X8-6 X1.2 19.S5/6 P6/1 20.X6/4
X1/5 21.X6-4 P6-9 22.C1.1 C7.1 23.X4-2 X1-3 24.X7/1 T5.3 25.X2.3
M7.6 26.P3-4 M6.5 27.P8.1 P9.4 28.X2.2 S5/6 29.X2/3 C5.1 30.P4.4
C7.1 31.X2.3 C9.1 32.P4-9 C5.1 33.P9.3 X7-6 34.X3-5 S6.5 35.P8.6
T3/1 36.P8-6, Den tháng thế.
- (p) Tráng càng thua nhanh nếu 11... T7.9 12.M9.8 X7-6 13.M8.6 X6/2
14.M6.5 T3.5 (Như ... X6-1? 15.M5.3 Tg-6 16.P5-4 Xt-2 17.P8-5 X2/3
18.P4/1 P4.6 19.S5/6, Den tháng) 15.X9-4 M7.6 16.M3.4 M6.4 17.M4.5
M4.2 18.P8.2 C7.1 19.P5-8 M2.4 20.Ps.9 X1-3 21.X8/1 Den ưu.

- (q) Cuộc thử 8 nêu khả năng 12.P5-6 P4-7 13.X9-3 X7.1 14.T3.5 X7/1
 15.X3.2 P7/1 16.X3.2 S5/6 17.X8-4 S4.5 18.P6.1 X7-5 19.M9.8 P7-2
 20.P6.6 Tg-4 21.X4.5 X5-6 22.M8.6 P5-4 23.M6 7 M1/3 24.P8-6 P4-8
 25.X5-7, Đen thắng.
- (r) Ván cờ tiếp tục : 17.X3/1 S5/6 18.X3.2 T7.9 19.P5.4 M7.5 20.X3-5
 S4.5 21.T3.5, Đen ưu thế.

B- PHIƯƠNG ÁN PHIONG TỎA CÁNH, ĐÁNH P4.5 HÒA C X8.4

1. P2—5   P8—5
 2. X1.1   M8.7
 3. X1—6   X9—8
 4. M2.3   S6.5
 5. X6.7   M2.1
 6. X6—8   P2—4

5	6	7	8
7. C9.1.....			S6.5(i)
P4.5.....	X8.4 (H)		X8.4
8. P5/1	M8.9		C9.1
P4-6	C1.1		C1.1(j)
9. C9.1	M9.8		C9.1(k)
C1.1	C1.1..... X1-2		M1.2
10. X9.5	X9.4	X8.1	C9.1
P6/6(a)	P4.5(e)	M1/2	M2.3(l)
11. X8/1	P5/1	C9.1	P5-7
X1.1	P4—6	M2.3	P5—6
12. P8.2	P5—9	C9—8	T7.5
X8.7(b)	P5.4(f)	C3.1	X8—4

13.P8—7	M8/7	P5—7	C3.1
X1/1(c)	P6/6	X8.1	T7.5
14.P5—9	X8/1	P7.3	C9.1
X8—7	P5/2	T3.1	P6/1
15.X9.2(d)	X9—4	P7/1	X8/5
S5.4	M1.2	M3.4	X4.2
16.P9.8	P8—9	P8—7	P7.4
P5—2	M2.3(g)	P4—3(h)	X1.2
+ —	+ —	+ —	+ —

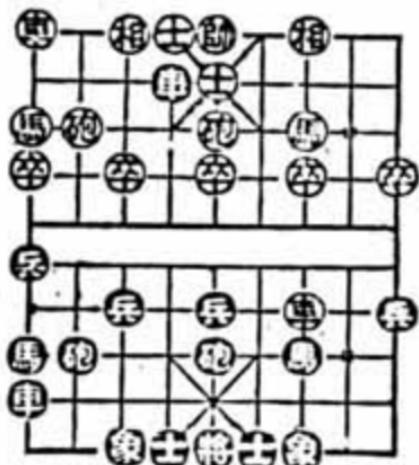
Chú giải:

- (a) Nếu như 10.... P5.4 i1.P8-5 P5.2 12.S6.5 P6/5 13.C3.1, Đen hơi ưu.
- (b) Biển 10 ghi khả năng : 12... S5.4 13.X8 6 X1-2 14.M8.9 P6.1 15.X6/2 X8.7 16.P8-3 S4.5 17.P5.1 X8/1 18.P5.4 P6.2 19.X6-4 M7.5 20.X4.1 M5.6 21.T3.5 M6.7 22.P3/2 X8-7 23.X9.2 X7.1 24.X9-7 X2/1 25.X4.2, Đen ưu thế.
- (c) Biển 11 nêu hai khả năng :
- Một là 13... S5.4 14.X8-6 S4.5 15.X6/5 P5.4 16.P5-9 P6.4 17.P7-5 T7.5 18.X9-4 X1-2 19.X4/1 X2.8 20.X4/1 C5.1 21.X4-5 C5.1 22.X5.1 X2/1 23.X6.6 M7/6 24.P9.1 X8-7, Đen ưu thế.
  - Hai là 13... S5.4 14.X8-6 X8-7 15.P7.5 Tg.1 16.T7.5 X7-6 17.P5-2 P6-8 18.S6.5 X6.1 19.P2.6 X6-8 20.P2-5 T7.5 21.X9.2 X1.1 22.X6-9 C7.1 23.M8.9 M7.6 24.P7-8, Đen ưu thế
- (d) Sách ghi có thể 15.X9-4 M1.2 16.M8.9 T3.1 17.M9.8 T1/3 18.T7.9 T3.1 19.X4.3 P5.4 20.X8-3 S5/6 21.P7-5 S4.5 22.X4-5 S6.5 23.X3.2, tháng.
- (e) Cuộc 13 ghi, nếu 10...X8-6 11.P5-7 C3.1. Bây giờ Đen có thể chơi :
- Một là: 12.M8.9 P5-6 13.M9/7 P4-3 14.T3.5 T7.5 15.M7.6 P6-4 16.P7.5 X6-3 17.P7-8 X3.2 18.C3.1 X3/4 19.P8-6 X3-4 20.M3.4 C7.1 21.C3.1 T5.7 22.X9.2, Đen ưu.
  - Hai là: 12.X9.1 P5-6 13.X9-7 X6-3 14.P7.3 T3.5 15.P7.2 C7.1 16.M8.6 M1.3 17.X8/2 M3.4 18.X8-5 X1.4 19.M6.5 T7.5 20.P7-5 Tg-6 21.P8.7 Tg.1 22.X5-2 P6.2 23.X2.2 Tg.1 24.P5-3 P4-7 25.X2/1 M4.6 26.X2-3 Tg/1, Đen ưu.
- (f) Nếu Tráng đổi lại 12... P6/6 13.X8/1 P6.1 14.X8.1 X8.1 15.T3.5 X8-4 16.X9.1 X1-2 17.X8.1 M2/1 18.M8.7 X4/2 19.M7/8 M2.3 20.P8-7 S5.4

21.X9-4 S4.5 22.P9.8 T3.1 23.M8.7 M6/2 24.P9-4 M7/6 25.M7.9, Đen ưu

- (g) Ván cờ tiếp tục : 17.Ps.8 M3.5 18.M7.5 M5.3 19.M5/6 X8.4 20.X8.2 P5-3 21.Ps-7 S5.6 22.P9-7 Tg.1 23.X4-6, Đen thắng.
- (h) Ván cờ tiếp diễn: 17.C3.1 X8-7 18.T3.5. Bây giờ Trắng có hai cách:
- Một là 18... X7.1 19.P7-3 M4.2 20.P7.5 X7.1 21.P3.3 X7-6 22.Sf.5 P5.4 23.P3-9 Tg-6 24.Tg-6 X6/3 25.P7.2 Tg.1 26.C7.1 X6-2 27.X9.3 P5/2, 28.X9-2 S5/6 29.C7.1 X2-1 30.P9-8 X1/2 31.X2.5 Tg.1 32.P7/1, Đen thắng.
  - Hai là 18... X7-4 19.C8-7 T1.3 20.Pt.3 M4/3 21.C7.1 S5.4 22.P7.3 C7.1 23.P7-9 C7.1 24.P9.4 Tg.1 25.X9-8 Tg-6 26.M8.7 X4/2 27.C7.1 C7.1 28.X8.4 C7.1 29.X8-4 iε 5 30.X4-3 P5.4 31.S4.5 M7.8 32.X3.4 Tg.1 33.X3/3 Tg/1 34.X3-2, Đen ưu thế thắng.
- (i) Đây là phương án của Dương Quan Lân bổ sung, được viết trong "Trung Quốc tượng kỳ phô".
- (j) Dương có nêu thêm 3 khả năng khác của Trắng :
- Một là 8... X8-4 9.M8.9 X4.4 10.C3.1 X4-2 11.X9-8 X2.1 12.M9/8 C3.1 13.M8.9 M1.3 14.X8-7 M3.5 15.P5.3 C5.1 16.X7/3 X1-2 17.P8.2, Đen ưu.
  - Hai là 8... X8-3 9.M8.9 X3.2 10.P8.1 X3/2 11.P8-7 P4-3 12.X8/5 X1-2 13.X8.6 M1/2 14.X9-8 M2.1 15.X8.3, Đen ưu.
  - Ba là 8... C3.1 9.X8/2 X8-7 10.C9.1 C1.1 11.X9.5 X7.2 12.X9-7 P5.4 13.M3.5 X7-5 14.M8.7 X5/2 15.X7-5 C5.1 16.X8-3 T3.5 17.M7.5 X1-2 18.P8.4, Đen ưu.
- (k) Đen có thể chơi 9.X8/4 C1.1 10.X9.4 M1/3 11.X9.5 M3/1 12.M8.9 X8-6 13.X8.5 M1.2 14.M9.8 Tg-6 15.M8.7 X6-2 16.P8.5 X2/2 17.X8/2 P5-2 18.C3.1, Đen ưu.
- (l) Trắng có thể chơi 10...M2.4 11.X9.4 M4.5 12.T7.5 P5-6 13.M8.9 đến đây Dương cho rằng nếu Trắng chơi 13...X8-6 14.M9.8 C3.1 15.C3.1 T3.5 16.C9.1 C7.1 17.C3.1 X6-7 18.X8-7 Đen ưu. Do đó trong trận gập Tảng ịch Khiêm năm 1950, Dương Quan Lân đổi lại : 13... T3.5 14.M9.8 C3.1 15.M8.7? X1-3 16.M7.9 P4-2! 17.P8-7 X3.3! 18.X8-6 X8-6 19.C3.1 C5.1 20.X6/8 X6/1 21.P7-9 T5/3 22.X6-8 T7.5 23.M9.8 P2-4, thế cờ phức tạp, sau Trắng thắng ở nước thế 67.

C- PHƯƠNG ÁN SONG
HOÀNG XA, TIẾN CHỐT
BIÊN PHÁ XE QUA LÀ:

1.P2—5	P8—5
2.X1.1	M8.7
3.X1—6	X9—8
4.M2.3	S6.5
5.X6.7	M2.1
6.C9.1	X8.6
7.M8.9	X8—7

9	10	11	12
8. X9.1			
C7.1.....	X7—6.....	P2.4(h).....	P2.2!
9. X9—4	T3.1(e)	X9—2	X9—4(l)
C7.1	C7.1	P2—5	P2—7
10.X4.7	X9—2	M3.5	M9.8
X7—8(a)	P5—6	P5.4	P7.3
11.X4—3	X2.7	S6.5	P8—3??
T7.9(b)	P6/1(f)	X1—2	P5.4(m)
12.M9.8	X6/3	P8.2	S6.5
P2.5(c)	T3.5	P5/2(i)	X1—2(n)
13.X3/1	C5.1	Tg—6	M8.6
P2—7	P6/1	C3.1(j)	P5/2
14.X3—5	C5.1	P5—8	M6.7
T9/7	C5.1	X2—1	M1/3(o)
15.X5/1	X6—5	X2.6	Tg—6
X8—6	X6/4	P5—7	X7—3
16.M8.6	P8—6	Pt-5	X4.6!
Tg—6(d)	P2—4(g)	Tg—6(k)	X3.1(p)
+ —	+ —	+ —	+ —

Chú giải :

- (a) Trường hợp Trắng chơi 10...C7-8 11.S6.5 Bây giờ Trắng có 3 cách đi:
- Một là 11... C3.1 12.P5-6 P2-4 13.M9.8 X7/1 14.M8.6 M1.3 15.M6.5 M3/4 16.M5.3 M7.6 17.T3.5 X7/3 18.P8.6 X7/1 19.X4-3, Đen ưu.
  - Hai là 11... C8.1 12.M9.8 P2.5 13.M8.6 P2-7 14.M6.5 X7-5 15.P5-8 X5/2 16.P8.5 X5-6 17.M5.7 X6/3 18.X6-5 Tg.1 19.P8.1 Đen thắng.
  - Ba là 11... P5.4 12.M3.5 X7-5 13.M9.8 P2.5 14.M8.6 X5-4 15.M6.5 P2.2 16.T7.9 X4/5 17.M5.3 X4.8 18.Tg.6 P2/8 19.X4-5 Tg.6 20.X5-8 X1-2 21.X8-6 S4.5 22.X6/4 Tg.1 23.X6-4 S5.6 24.P5-4 Tg.5 25.X4.3 M7.8 26.X4-2 M8.6 27.M3/4 Tg/1 28.X2-6, Đen thắng rõ.
- (b) Sách nêu hai khả năng khác :
- Nếu như 11... C7.1 12.X3.1 M7/6 13.P8-6 P2/2 14.M9.8 C7.1 15.M8.6 X8/4 16.P5.4 C3.1 17.M6.7 X8.1 18.P6.7, Đen thắng.
  - Hoặc như 11... X8/6 12.M9.8 P2.5 13.X3/1 P2-7 14.X3/3 P7-8 15.P5.4 P8/6 16.X3.4 X1-2 17.M8.6 X2.2 18.X3-4 M1/2 19.S4.5 T3.1 20.Tg-4 P8.8 21.T3.5 T7.9 22.X6-8 X2/1 23.M6.5 M2.4 24.M5.3 S5.6 25.X4/1 Tg.1 26.X4-5, Đen thắng.
- (c) Nếu như 12... P2-4 13.M8.6 X1-2 14.P8.6 C3.1 15.P5-8 M1.3 16.Ps.7 M3/4 17.Ps-7 T9.7 18.M6.4 X8-6 19.X3.1 M7/6 20.M4.3 X6/5 21.P8/1 T7/9 22.P8-6 T9/7 23.P6-4 P5-6 24.Mt2, Đen hơn quân thắng.
- (d) Ván cờ tiếp diễn 17.M6.4 X1-2 18.X6.1 S5/4 19.X5.3 Tg.1 20.M4.2 Tg.1 21.X5-4, Đen thắng.
- (e) Ván Trần Quốc-Lý Anh Mậu 1977 đổi lại: 9.X9-2 C7.1 10.X2.3 X6-7 11.X2.2 P5-4 12.X2-3 T7.5 13.P5-6 C3.1 14.T7.5 X7-6 15.P6.4 X6/2 16.X6-8 X6-4 17.P6.3 Tg-4 18.X8/1, Đen ưu thế.
- (f) Trắng cung kém phần nếu 11... P6/2 12.X2-3 T7.5 13.M3.2 C7.1 14.M2.3 X6/3 15.M9.8 P2-4 16.M8.6 X6-7 17.P8.5 T5.7 18.P8-3 T7/5 19.X3-4 X7/1 20.P5.4 X7-6 21.X4-5 S4.5 22.X6-5 Tg-4 23.M6.7 M1/3 24.P5-6 P4.7 25.X5-7 T5.7 26.X7.1 Tg.1 27.X7-9 X6-3 28.X9-4 P4/3 29.T1.3 X3-5 30.X4/3 X5.4 31.S4.5 P4-9 32.C7.1, Đen thắng thế.

- (g) Ván cờ tiếp diễn : 17.X2-4 X6/1 18.P5.5 S5.6 19.P6-5 P4.3 20.Ps.2 P4/2 21.Pt/1 Tg.1 22.X5-6 Tg-4 23.X6.1 Đen thắng.
- (h) Trắng có 2 khả năng khác là P2.2 rất hay mà ta sẽ xem xét ở cột bên, và P2-4? rất yếu. Diễn biến khả năng này như sau : 8... P2-4? 9.M9.8 X7/1 10.M6.6 X1-2 (Như 10... X7/1 11.M6.5 T7.5 12.P8.5 M7/6 13.X9-2 X7.3 14.P8-5 M6.5 15.X2.8 S5/6 16.P5.4 S4.5 Đen thắng) 11.M6.4 X7-4 12.M4.3 Tg-6 13.X9-4 P5-6 14.X4.6 S5.6 15.P5-4 S6/5 16.M3.4 P4-6 17.X6/4 P6.5 18.M4.2 X2.2 19.X6-4 X2-6 20.X4.3 S5.6 21.S4.5 P6/1 22.M2.3 P6-7 23.P8-4 S6/5 24.P4-3, Đen hơn quân thắng.
- (i) Nếu Trắng chơi 12... T7.5 13.X2.6. Bây giờ Trắng có 2 cách :
- Một là 13... P5/2 14.T3.1 M7/6 15.Tg-6 X7-5 16.P5-8 X2-1 17.Ps-6 X1-2 18.P6.7 X2.2 19.P6-4 Tg-6 20.X2.2 T5/7 21.X2-3 Tg.1 22.X3/3 X2-4 23.X6/1 S5.4 24.X3-4 Tg-5 25.X4-5 Tg-6 26.X5-4 Tg-5 27.X4-6, Đen thắng thế.
  - Hai là 13... M7/6 14.Tg-6 P5-4 15.X2.2 X7-5 16.P5-8 X2-1 17.Pt.3 X5-6 18.M9.8 X1-2 19.Pt.1 P4/4 20.Pt-5 S4.5 21.P8.7 M2/1 22.X6-8 P4/2 23.M8.9 X6-4 24.Tg-5 X4/4 25.X2-1, Đen ưu thế.
- (j) Nếu như 13.. X2.2 14.P8-7 X2-4 15.Tg-5 Tg-6 16.P7.5 Tg.1 17.X2.7 Tg.1 18.X6/1 S5.4 19.P7/2 T7.5 20.X2-3 P5-7 21.T3.1, Đen ưu thế lớn.
- (k) Ván cờ tiếp diễn : 17.X2/3 P7-5 18.X2-4 Tg-5 19.X4.1 X7/2 20.X4-3 C7.1 21.P8-3 M7/9 22.P5.2 Tg-6 23.X6/3 P5.1 24.X6-4 S5.6 25.X4.2 Tg-5 26.X4.1 M9.8 27.P3.7, Đen thắng rõ.
- (l) Đen cũng có thể chơi 9.X6/3 P2-3 10.P8.5. Bây giờ Trắng có 5 cách đi:
- Một là 10... P3.5 11.S6.5 M7/9 (như 11... P5.4 12.M3.5 X7-5 13.X9/1 P3/2 14.X9-7 P3-2 15.X7-8 P2-3 16.M9.8 P3.1 17.X6/4 X1-2 18.M8.6 X5/2 19.M6.7 X2.1 20.X6-7, Đen thắng) 12.P5.4 X7.1 13.X9-6 Tg-6 14.Xt-4 P5-6 15.X6.8 Tg.1 16.X6/1 X7/3 17.X4.1 T7.9 18.P5-9 X1-2 19.X4-5 M9/7 20.P8.1 X2.1 21.X6-8, Đen ưu.
  - Hai là: 10... M7/9 11.P5.4 P3.5 12.S6.5 X7-6 13.X9-6 Tg-6 14.M3.2 P5.4 15.Tg-6 X6/4 16.Xt-4 X6.2 17.M2.4 X1-2 18.P8/3 P5/1 19.X6.3 P5-2 20.X6-4 S5.6 21.M4.5 Tg.1 22.M5.6 Tg-5 23.X4.3 thắng.

- Ba là : 10... P5.4 11.M3.5 X7.5 12.S6.5 X1.2 13.X9.8 X5/2 14.X6.3 P3.2 15.P8.1 T7.5 16.P5.6 C7.1 17.P6.7 S5/4 18.X8.6 P2.4 19.M9.8 S4.5 20.M8.6 Tg.6 21.M6.7 X2.1 22.Xt.5 M7/5 23.X6.8, Den thắng.
- Bốn là 10... S5.4 11.X6.2 P5.2 12.X9.8 T7.5 13.X8.6 X7.1 14.X6.1 S4.5 15.X8.5 P3.7 16.C5.1 X1.2 17.P5.4 Tg.6 18.P5.2 P7.5 19.S4.5 P7.8 20.X5.4 Tg.5 21.Tg.4 X7.2 22.Tg.1 P8/9 23.P5.3, Den thắng.
- Năm là 10... X7.1 11.P8.3 X7.6 12.X9.2 P5.4 (Như 12... X6/5 . Den chơi 13.P3.1 Hoặc 13.P3.5 đều ưu thế) 13.S6.5 X6/5 14.P3.2 X1.2 15.P2.2 T7.9 16.X2.2 P5/2 17.P2.6 T3.5 18.X2.6 T9/7 19.P6.3 T5/7 20.X2.3 X6/2 21.X3/3 X2.4 22.X6.4 Tg.4 23.X3.5 X6.4 24.M9.8 Den ưu thế.

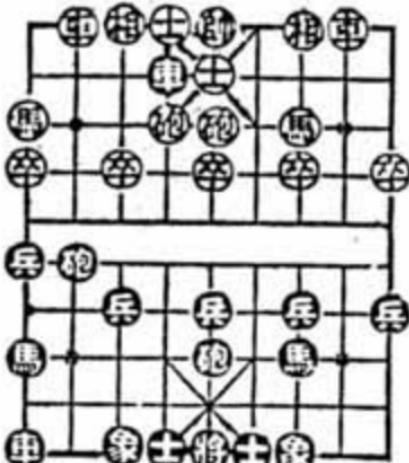
(m) Nếu như 11...X7.1 thi trở lại cách chơi của "Quất trung bì". Trong cuộc 23, Vương Gia Lương phân tích 6 khả năng :

- Một là 11... X7.1 12.M8.6 X1.2 13.X4.7 X2.2 14.X4.3 T7.9 15.S6.5 X2.4 16.X6/1 S5.4 17.X3/1 X7/3 18.M6.5 T3.5 19.X3.5 S4.5 20.X5.1, Den ưu thế.
- Hai là 11... X7.1 12.M8.6 P5.6 13.P5.4 Tg.6 14.X6.1 S5/4 15.X4.6 Tg.5 16.X4.3 X7.6 17.X3.2 X6/7 18.X3/1 X6.2 19.M6.5 S4.5 20.X3.5 Tg.4 21.X5.1 Tg.1 22.X5.6, Den thắng.
- Ba là 11... X7.1 12.M8.6 C3.1 13.X4.7 M1.3 14.X6/2 P5.4 15.X6.7 X7/3 16.M6/4 P4/1 17.X4/2 T7.5 18.M4.5 P4.1 19.X4.2 M7.5 20.P5.4 X1.2 21.T7.5 X7.8 22.S4.5 X8/2 23.P5/1 X8.6 24.X4/1 P4.6 25.X7.3 Tg.6 26.X3.1, Den ưu thế thắng.
- Bốn là 11... X7.1 12.M8.6 X7/1 13.X4.7 P5.4 14.S6.5 X1.2 15.M6.5 X7.6 16.X4/5 P5/4 17.P5.3 M7/9 18.P3.2 M9.8 19.X4.3 C7.1 20.X3.2 M8/6 21.P2.7 T7.9 22.M3.4 S5/6 23.X3/1 S6.5 24.P2.6 S5/4 25.X3.4 X2.2 26.Tg.6 P5.4 27.X4/1 S4.5 28.X4.5, Den thắng.
- Năm là 11... X7.1 12.M8.6 X7/3 13.X4.7 P5.4 14.X4.3 T7.9 15.M6.4 P4.6 16.X3/1 X7.6 17.P5.4 Tg.6 18.X6.1 S5/4 19.X3.4 Tg.5 20.P5.9 X6/1 21.X4/1 X1.2 22.X4.3, Den ưu thế.
- Sáu là 11... X7.1 12.M8.6 C5.1 13.X4.7 P5.4 14.P5.3 M7.5 15.M6.5 X7.6 16.X4/6 T7.5 17.X4.1 P5/1 18.X4.1 M5.7 19.X4.2 Tg.6 20.X6.1 Tg.1 21.X2.4 S5.6 22.X4.3 Tg.1 23.X6.4, Den thắng.

- (n) Nếu như 12... X7.1 13.X4.7! C3.1 14.Tg-6. Bây giờ Trắng có 2 cách:
- Một là 14... C3.1 15.X4.3 T7.5 16.X3/1 X7-5 17.T3.5 C3-2 18.X3-2 T5/7 19.X2.2 P5-7 20.T5.3 P7-6 21.X2-3 P6/6 22.X3/3 X1-2 23.X3-5, Đen ưu thế.
  - Hai là 14... X1-2 15.M8.6 M1.3 16.M6.7 X2.2 17.X4/1 X7-5 18.X4-3 T7.5 19.T3.5 X2-3 20.X3/1 M3.5 21.X3-1 T5/7 22.X6/4 X3-4 23.X6.3 S5.4 24.X1-4 S4/5 25.C1.1, Đen hơi ưu.
- (ô) Chỗ này "Quất trung bí" nếu 2 khả năng của Trắng là 14...X2.2 và 14...X2.9 (Xem lại cột 12 trong phần chiến lược hoành Xa phá trực Xa của "Quất trung bí" ở chương một). Do đó ở đây Vương Gia Lương không phân tích lại 2 khả năng này mà nêu khả năng M1/3.
- (p) Đến đây Trắng có 2 cách chơi đều không chống đỡ được :
- Một là 16... X2.8 17.P5.4 S5.4 18.T3.5 X3-4 19.S5.6 P5-4 20.X6-4 X4-5 21.S6/5 X5/3 22.Xs-3 P4-7 23.X3-6 M3.5 24.M7.6, Đen thắng rõ.
  - Hai là 16... T3.1 17.X4-3 P5-7 18.M7.5 X3-5 19.X3.2 P7/4 20.M5.3 M3.2 21.M3/4 Tg-6 22.P3-4 X5-6 23.M4.2, Đen thắng.

D- PHƯƠNG ÁN TIẾN CHỐT BIÊN, PHÁO TUẦN HÀ PHÁ PHÁO TAI SĨ VÀ X1-2:

- 1.P2—5 P8—5
- 2.X1.1 M8.7
- 3.X1—6 X9—8
- 4.M2.3 S6.5
- 5.X6.7 M2.1
- 6.C9.1 P2—4(a)
- 7.M8.9(b) X1—2(c)

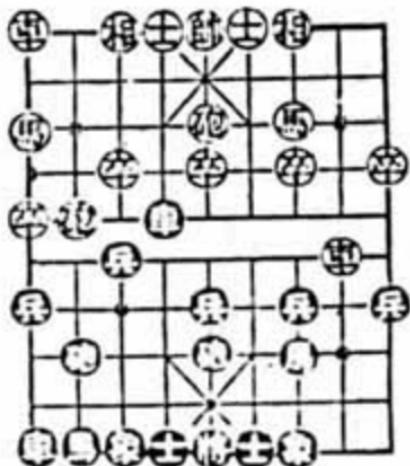
	13	14	15	16
8. P8.2(H)				
X8.6.....			X8.5	
9. P5-8..... X9-8			X9.1..... X9-8	
X2-1 X8-7(h)			X8-4(k) C3.1	
10.Pt-7(d) P8-7			X9-4 P5-6	
Tg-6(e) Tg-6(i)			P4.1 P5-6(n)	
11.X9.1 X8.9			P5-8 P8-5	
X8-7(f) M1/2			X2.5 X8-5	
12.X9-4 X6-8			M9.8 X8.9	
P5-6 X7.1			P5-4 M1/2	
13.X6/1 P7.5			X6/1 C5.1	
X7.1 Tg.1			S5.4 P6/1	
14.X4.6 P5-8			M8/7(l) X6/1	
S5.6 P5.4			X4-2 S5.4	
15.X6.2 Tg.1			P8-9 M9.8	
Tg.1 X7.1			X2.2 M2.3	
16.T3.5 Tg.1			M3/5 M3/5	
X7/1(g) C7.1(j)			S4/5(m) P6-5(δ)	
+ — — +			+ — =	

Chú giải :

- (a) Trong thi đấu các danh thủ cũng thường đổi lại 6..X8.4 7.M8.9 C1.1 8.X6-8 P2-4 9.M9.8 C1.1 10.X9.4 P4.5 11.P5/1 P4-6 12.P5-7, Đen ưu (Xem lại phần trước). Lý Chi Hải có nêu trường hợp 6..P2-3 7.X6-8 P3.4 8.C3.1 X8.4 9.M8.9 P3.1 10.P5/1 P3-6 11.P8-7 P6/6 12.X8/1 P6.1 13.X8.1 X8-3 14.M9.8 P5-3 15.P5-7 X3.3 16.M8/7 P3.5 17.M3.4 T5.7 18.P7-3, Đen ưu
- (b) Nếu Đen đổi lại 7.X6-8 thì có hai khả năng đáng chú ý :
- Một là 7..X8.6 8.C9.1 C1.1 9.X9.5 X8-7 10.M8.9 P5.4 11.M3.5 X7-5 12.S6.5 P4-6 13.P5-3 X5-7 14.T7.5 T7.5 15.M9.8 C3.1 16.M8.6 P6/1 17.X8/2 M1/3 18.X8-9 X1-2, cân bằng.
  - Hai là 7..C3.1 8.C9.1 C3.1 9.C9.1 M1.3 10.X8/2 M3.4 11.C7.1 X8.8 12.S6.5 M4.6 13.P5-4 P5.4 14.T7.5 X8-7 15.M8.7 P5-7 16.P8-9 T3.1 17.P9.5 X7/1, thế còn phức tạp

- (c) Có danh thủ cho rằng, nếu 7..C3.1 8.X9.1 X1-2 9.P8.2 X8.6 10.P5-8 X2-1 11.C3.1 X8-7 12.T3.5 M1.3 13.X6-7 M3.5 14.X7/3 (như 14.C5.1 M5.7 15.P8-3 P5.3 16.S6.5 X7/1 17.M9.8 P5/1 18.M8.7 X7-2 19.P8-9 T7.5, Trắng ưu) 14..P4.5 15.X9-3 M5.6 16.X3/1 P4-7 17.X3.2 P5.4 18.S6.5 X7-9, Trắng ưu. Cần nghiên cứu thêm.
- (d) Trong quyển "Tượng kỳ Pháo cục tinh hoa" Lam Xuân Vũ và Lâm Minh Ngạn trình bày thế trận giống như trên. Đến đây nếu khả năng : 10.Pt/1 X8-7 11.T7.5 C3.1 12.M9.8 C3.1 13.C7.1 P5.4 14.M3.5 X7-5 15.X9.3 X5-3 16.C7.1 X3/2 17.Pt-3 T7.5 18.X9-4 C7.1 19.X4.3, Đen ưu.
- (e) Cuộc số 32 nếu trường hợp 10..X8-7 11.X6-9 X1-2 12.M9.8 C3.1 13.P8.7 C3.1 14.C7.1 X7.1 15.X9.2. Bây giờ Trắng có thể:
- Nếu như 15..X7/2 16.T7.5 X7-4 17.S6.5 C7.1 18.M8/7 X4/1 19.Xs-8 P4.3 20.P8-9 M7.6 21.X9-8 P3.5 22.Xs-7 P5.4 23.X7.1 X4/2 24.C7.1, Đen ưu thế.
  - Nếu như 15..X7/3 16.C7.1 X7-3 17.X9-7 X3-2 18.X7.7 X2.1 19.P8-6 S5/4 20.X9-6 X2-4 21.X6.1 Tg.1 22.X6-3 Tg-4 23.X7-9 X4-3 24.T3.5 X3/1 25.S4.5 C7.1 26.X3/1 M7/5 27.X3/2 M5.7, diễn biến giằng co, có thể hòa.
- (f) Nếu đổi lại 11..C3.1 12.X9-4 P5-6 13.P7.5 X1-3 14.X6/1 S5.4 15.X4.6 Tg-5 16.X4-3 X8-7 17.X3.2 Tg.1 18.T3.5 X3-2 19.P8-6, Đen ưu
- (g) Ván cờ tiếp diễn : 17.X6-3 X7-5 18.X3/1 Tg/1 19.X3/1 X5-6 20.X3.2 Tg.1 21.M9.8, Đen ưu thế
- (h) Lý Chi Hải có phân tích, nếu 9..C3.1? 10.P5-8 X2-1 11.T7.5 X8-7 ? 12.Pt/1 C7.1 13.C7.1 P5.4 14.M3.5 X7-5 15.Ps-7 M7.6 16.C7.1 M6.4 17.P7.2 Tg-6 18.P8-7 M4.5 19.T3.5 X5.1 20.S4.5! X5-1 21.Pt.5 Tg.1 22.X8.4 X1-8 23.X8-4 P4-6 24.Ps-4 X8.2 25.S5/4 X1-3 26.P4.4 Tg/1 27.P4-5 S5.6 28.X4.3 Tg-5 29.X4.1, thắng.
- (i) Nếu đổi lại 10..X2-1 11.X6-9 C3.1 12.X9.1 C3.1 13.P5-7 (có thể 13.C7.1 X7.1 14.X8.3 X7.2 15.X9-7 X7/3 16.C7.1 P5.4 17.S6.5 T7.5 18.X7/2 T5.3 19.X7/2 C7.1 20.M9.8 M7.8 21.M8.6 P5-9 22.X8-3 M8.7 23.S5.6, Đen ưu, theo Lý Chi Hải) 13..X7.1 14.T7.5 P5.4 15.S6.5 X7.2 16.C7.1 T7.5 17.X8.3 P5/2 18.X9-7 X7/4 19.X8-5 P5-8 20.X5-2 P8-5 21.X7/2 M1/2 22.X7-8 M2.4 23.X8.1 X7-5 24.M9.7 P5.3 25.M7.5 X5.2 26.P7-6 X5/2 27.X8-6 X5-3 28.X2.4 M7.6 29.X2/1, Đen ưu.

- (j) Ván cờ tiếp tục : 17.P8.7 M7.6 18.X8/4 M6.7 19.Tg-6 P5-4 20.X8-6 X6-2 21.P7/1 Tg.1 22.P8-3 M7/6 23.X6.1 X2/1 24.Tg/1 M6.5, Trắng thắng rõ.
- (k) Nếu như 9...X8-6 10.P5-6 P5-6 11.C3.1 X6-7 12.T3.5 X7.1 13.X9-4 P6.4 14.P6-8 X2-1 15.Pt-7 P4-6 16.X6-9 Ps.6 17.X9.1 T7.5 18.X9-7 Ps/4 19.X7-9 Pt/1 20.P8-4 X7.1 21.S6.5 C7.1 22.X9/1, Đen ưu thế.
- (l) Quyền “Tượng kỳ Pháo cục tinh hoa” cho rằng, nếu 14.M8/9 X4.2! 15.P8.2 X4-7 16.P8-3 X7/1 17.P3.3 X7-5, Trắng hơi ưu.
- (m) Ván cờ tiếp tục 17.X4.7 P4/1 18.C7.1 C7.1 19.P9.4, Đen hơi ưu.
- (n) Trắng còn hai khả năng khác :
- Một là 10...C7.1 11.T7.5 X8-4 12.P6.5 X4/3 13.X6/1 S5.4 14.S6.5 S4/5 15.X8-6 P5-3 16.X6.6 T7.5 17.X6-9 P3/1 18.X9-6 P3-1 19.C9.1 M1/3 20.X6-9 M3.1, cân bằng, không thay đổi nước đi xử hòa.
  - Hai là 10...X8-6 11.T7.5 Tg-6 12.S6.5 P5-6 13.C3.1 X6/1 14.P6-8 X2-1 15.X8-6 P6/1 16.Xs.7 P6-4 17.X6-3 T7.5 18.X3-5 P4.6 19.X5-2 P4-1 20.X2.2 Tg.1 21.M3.2 S5.6 22.X2-5 X6-8 23.Pt-4 S6/5 24.T5.7 Tg.1 25.X5-2 X8/4 26.P8-4 Tg-5 27.M2.3 Tg-4 28.Ps-6 X8.7 29.T7/5 P1-5 30.Tg-6, Đen thắng.
- (o) Ván cờ kết thúc hòa : 17.M5.6 T3.1 18.M6/4 C5.1 19.P6-5, hòa.

E- PHƯƠNG ÁN XE SUÒN THỌC BẮT PHÁO, PHÁ XE KỲ HÀ :

1.P2—5	P8—5
2.X1.1	M8.7
3.X1—6	X9—8
4.M2.3	M2.1
5.X6.6	P2.2
6.X6/2	C1.1
7.C7.1	.

	17	18	19	20
7 . . .				
X8.5(H).....		S6.5		
8. M8.7		M8.7		
X8—3		P5—4		
9. M7.6		C9.1		
S6.5		C1.1		
10.T7.9		X9.4		
X3/1.....	C3.1	P2.2.....	C3.1	
11.X6—7	X6.3	C5.1	X6—7	
C3.1	X3.3	T7.5(e)	P2.2	
12.X9—7	X9—7	C5.1	C5.1	
P5—4	X3.1	C5.1(f)	T7.5(i)	
13.X7.5	T9/7	X9/1	X7—6	
T7.5	C3.1(c)	P2/5(g)	P4—3	
14.X7/1	M6.4	P8.5	X9/1	
P2—7(a)	P2/2	M7/6	P3.5(j)	
15.M6.5	X6—7	X6—5	X9—8	
M7.5	C7.1	X8.5	P3—7	
16.P5.4	M4.3	X5—6	P8—3(k)	
P7.3(b)	P2—7(d)	X8—5(h)		
+ —	+ —	+ —	+ —	

Chú giải :

- (a) Nếu như 14...P2-4 15.M6.4 X1-2 16.P8-7 C7.1 17.M4.3 Pa-7 18.P5.4 Tg-6 19.X7-4 Tg-5 20.S4.5 X2.3 21.X4.2 M1.2 22.T9.7 T3.1. 23.P7-5 P4/2 24.Pt-7 T1/3 25.P5.5 S5.6 26.P7-5 Tg-6 27.Pt-3 P4-7 28.X4.1 Tg-5 29.X4-3 X2-5 30.X3/2, Đen ưu thế lớn.
- (b) Ván cờ kết thúc : 17.P8-4 P4.2 18.P4.3 Tg-6 19.X7-2 T5/7 20.X2-4 P4/2 21.P4-3 P4-6 22.P3/3 X1-2 23.P3-4 P6/1 24.X4.4 Tg.1 25.P5-4, Đen thắng.
- (c) Trường hợp đổi lại 13...C7.1 14.M6.5 M7.6 15.S4.5. Bây giờ Trắng có 3 cách :
- Một là 15...M6.7 16.P5-7 S5/6 17.M5.7 S4.5 18.X6-8 P2/2 19.P8.4 M1.2 20.M7/8 P2.2 21.P8-3' M7/6 22.X8/3 M6.4 23.X8-7 X1.3

24.X7.4 S5/4 25.P3.2 C7.1 26.X7/5 M4.6 27.X7.3 M6.7 28.Tg-4
X1-6 29.X3-4 P5-6 30.P7-4, Đen thắng rõ.

- Hai là 15...C3.1 16.X6/3 M6.7 17.X6-3 M7.5 18.X3.4 S5/6 19.T3.5
X1.1 20.T5.7 X1-6 21.P8-7 X6.2 22.P7.7 S4.5 23.M5.7 P2.5
24.X3/4 X6-4 25.X3-6 X4.1 26.M7/6, Đen ưu thế.
- Ba là 15...P5-9 16.M5/7 T7.5 17.M7/5 P2-5 18.X6/3 M1.3 19.X6.1
M3.2 20.X6-4 M6.5 21.M3.5 P5.2 22.X4-1 T5/7 23.M5.6 P9-4
24.M6/7 M2.3 25.M7/5 M3/5 26.X1-5, Đen thắng thế.

(d) Ván cờ tiếp diễn : 17.X7/4 X1-2 18.P8-7 S5/6 19.P5.4 S4.5 20.T3.5
M1.2 21.X7.1. Bây giờ Trắng có 2 cách :

- Một là 21...T3.1 22.X7-3 M2.4 23.P5/2 M4.3 24.X3.2 X2.6 25.P5-3
S5.6 26.P3.5 S6.5 27.X3/1 M3/5 28.M3.5 X2-5 29.S4.5 X5-1
30.P3-1 Tg-4 31.X3-6 Tg-5 32.C3.1, Đen ưu thế
- Hai là 21...T7.9 22.P5-2 T3.1 23.X7-3 P7/2 24.X3.2 P5-6 25.P2.2
M2.4 26.X3.2 M4.6 27.S6.5 M6.7 28.Tg-6 X2-4 29.P7-6 X4.3
30.X3/5 P6-4 31.Tg.1 X4-8 32.X3-6 P4.5 33.X6/2 X8/2 34.C3.1,
Đen ưu thế.

(e) Trường hợp đổi lại 11... P4-5 12.C7.1 C3.1 13.X6-7. Bây giờ Trắng
có hai cách :

- Một là : 13... X8.6 14.M7.6 P5.3 15.P5.4 T7.5 16.M6/8 M7.5
17.X7-4 X8-7 18.X9-5 X7-2 19.P8-5 M5/7 20.X4.2 S5.6 21.X5.3
Tg-6 22.X5-4 Tg-5 23.X4-3 X2-6 24.M3.2 X6/3 25.X3-5 Tg-6
26.P5-4 X6.4 27.X5.2 Tg.1 28.M2.3 Tg.1 29.X5-4, Đen thắng.
- Hai là 13... X8.5 14.C3.1 X8-7 15.M7.5 X7.1 16.X9-8 P2-1 17.P5-7
S5/6 18.P7.7 S4.5 19.T3.5 P5-4 20.X8.3 T7.5 21.X8-9 X1-2 22.X7/3,
Đen thắng thế.

(f) Cuộc sốt 40 nếu 12...X8.4 13.X9-8 P2-3. Bây giờ Đen có 2 cách :

- Hoặc là 14.M7.5 P3-7 15.C5.1 X8-4 16.M5.6 M7.5 17.X8/1 P7/2
18.M6.5 T3.5 19.P5.5 S5.6 20.X8-5 M1/3 21.X5.3 P7.5 22.S4.5
M3.5 23.P8-5 S4.5 24.M3.4 C7.1 25.P5.5 Tg-4 26.X5-7, Đen ưu
lớn.
- Hoặc có thể 14.M3.5 C5.1 15.X8.3 P3-7 16.X6-5 X8-5 17.P5.3
Tg-6 18.M7.6 P7/2 19.P8-4 P4.1 20.M5.4 Tg-5 21.M4.5 T3.5
22.X8-5 M1/3 23.X5-3 P4-5 24.M6.5 P7/2 25.M5.3 M3.5 26.P4-5
X1.2 27.S4.5 C7.1 28.T3.1 X1-4 29.Tg-4 C9.1 30.M3.1 X4-2

31.M1/2 X2-4 32.Ps.5 (nên 32.M2.3 tháng ngay) X4-5 33.M2.4
Tg-6 34.P5-4. Đen thắng.

(g) Tráng còn 2 khả năng sau :

- Một là 13...P2/4 14.M7.5 X8.4 15.P5.3 P4-3 16.X9-6 P2/2 17.P5/1
X8-4 18.X6.2 P2.4 19.M5.3 C3.1 20.M3.4 P2-4 21.M4.3 Tg-6
22.P8-4 P4.2 23.P5/1. Đen thắng rõ.
- Hai là 13...P2/3 14.X6-5 M7/6 15.M7.5 M1/3 16.X9.6 M3/1 17.M5.6
M1.3 18.C7.1 C3.1 19.P8-7. Đen ưu thế hoàn toàn.

(h) Ván cờ tiếp tục : 17.M7.5 X5-6 18.M5.4 P2-1 19.M4.5 M6.5 20.P8-5
Tg-6 21.C3.1 P1.5 22.M3.4 T3.5 23.M4.3 P1-7 24.M3.5 Tg.1 25.P5-4
M1/3 26.M5/4 P7-6 27.M4.3 P4-6 28.X6-2 Ps.5 29.X2.3 Tg.1 30.M3.2,
Đen thắng rõ.

(i) Cuộc số 44 ghi 12...P2-3 13.X7-6 X1-2 14.T7.9. Bây giờ Tráng có 2 cách đi :

- Một là 14...X8.6 15.X9/1 X8-7 16.M3.5 P4-3 17.C5.1 X7/2 18.C5.1
Pt-9 19.X6-3 C7.1 20.M5.6 P3.5 21.X9-1 P3-1 22.P8.4 M1/3
23.M6.4 P1.2 24.Tg.1 Tg-6 25.M4.3 M7.5 26.P5-4 X2.3 27.X1-4
M5.6 28.X4.5 Tg.1 29.M3/4 S5.6 30.M4.6. Đen thắng.
- Hai là 14...T7.5 15.C5.1 X8.4 16.M3.5 C5.1 17.M5.3 X2.4 18.C7.1
X2-3 19.M3.4 X3-4 20.M4/6 P3-9 21.M6.5 X8/3 22.P8.6 M1/3
23.M5/4 X8.1 24.X9-7 M3.4 25.X7.5 M4.6 26.X7/3 Tg-6 27.X7-4
P4-6 28.M7.6. Đen thắng rõ.

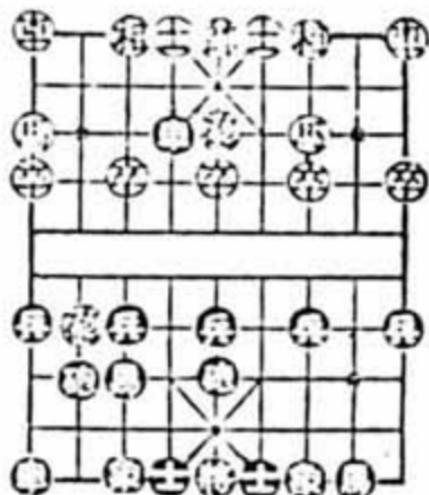
(j) Nếu như 14...P2/5 15.P8.5 P2-1 16.P8-5. Bây giờ Tráng có thể :

- Hoặc di 16...T3.5 17.X9.4 P3.5 18.M3.5 P3/1 19.C5.1 C5.1 20.X9-5
P1.5 21.M5.4 M7/6 22.X5/2 X1.1 23.X5.3 Tg.1 24.M4.6 Tg-4
25.P5-6 M6.5 26.X6-5 P3-4 27.X5.2. Đen thắng rõ.
- Hoặc di 16...S5/6 17.X9-8 P3.5 18.X8.4 P3-7 19.Pt-9 T3.1 20.X8-3
X8.5 21.X3-9 X8-5 22.C7.1 S6.5 23.X6.3 P7-6 24.X9.1 X1.1
25.X6-9. Đen có ưu thế thắng.

(k) Bây giờ Tráng có 3 khả năng :

- Một là 16...X1-2 17.X8.6 M1/2 18.X6.3 M2.1 19.P5-7 S5.6 20.P7.7
S4.5 21.P3-8 M1.2 22.C7.1 T5.3 23.X6-8 M2.1 24.P8.5 X8.5
25.P7-9 X8-5 26.T3.5. Đen thắng rõ.

- Hai là 16..X8.6 17.P5-7 C7.1 18.P7.1 X8.1 19.P3-9 X1-2 20.X8.6 M1/2 21.X6.3 S5/6 22.T3.5 X8/2 23.X6-8, Đen ưu thế thắng.
- Ba là 16..X8.5 17.X8-4 X1-2 18.X4.5 X2.6 19.X4-3 X2-7 20.P3-4 X8/3 21.P4.5 S5.6 22.P5.4 S4.5 23.S6.5 M1/2 24.Tg-6 M2.3 25.X6.2 X7/2 26.X6-7 X7-4 27.Tg-5 Tg-4 28.P5-8 X4-2 29.X7/1 C7.1 30.X7-3 C9.1 31.P8-6 X2-4 32.T3.5 X8-9 33.C7.1, Đen ưu thắng.

	21	22	23	24
4	.	.	P2.4	P2.2(h)
5.	M8.7	S6.5	P2-5	M2.3 S6.5
6.	X6-8	P2-5	M7.5	X6/2
7.	M7.5	P5.4	P5.4	C1.1
8.	P5.4	S6.5	S6.5	C7.1
9.	T7.5	T7.5	T7.5	P5-4(i)
10.	S6.5	M2.3	M2.3	M8.7
	T7.5	P5/2	P5/2	T7.5
	M2.3	M3.5	M3.5	C9.1
	P5/2	X1-2	X1-2	C3.1
10.	M3.5	P5.3	P5.3	X6/1
	X9-6	P5.3	X2.7(f)	C3.1

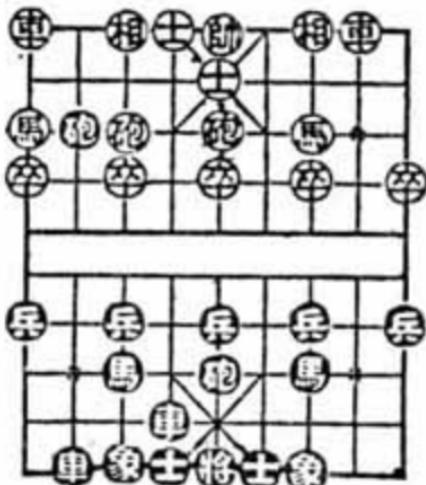
F- PHƯƠNG ÂN XE SUỜN THỌC BẤT PHÁO, PHÁ CHẬM RA XE :

11.P5.3	T7.5	P5.2	X6—7
C5.1	X9—6	M1/3	P2—3(j)
12.M5.7	X9—6	X6.1	M7.8
C5.1(b)	X1.1(d)	X9.1	P4—3
13.M7.6	C9.1	X6—1	X7—6
X1.1	X6.5	M7/9	C1.1
14.T7.5	M5.6	P5—2	X9.4
C5.1	X6—1	X2—8	Ps.7
15.X9—6	T5.7	P2—8	S6.5
X6.6	M7/8	M3.5	Pt—2
16.P8—9	M6.5	X9—8	X9/4
C5—4(c)	T3.5(e)	X8/3(g)	P2/4(k)
+ —	+ —	+ —	∞

Chú giải :

- (a) Ván Hậu Cửu - Lam Xuân Vũ đổi lại : 4.M2.3 P2-3 5.P8.4 X1-2 6.P8-5 M7.5 7.P5.4 S6.5 8.M8.7 X2.4 9.X6.5 X9-8 10.X9.1 X2-6 11.C7.1 X8.7 12.M7.6 X6/1 13.X9.1 Tg-6 14.S6.5 P5-7, Trắng chủ động hơn
- (b) Nếu như 12...X6.3 13.M7.8 C3.1 14.X9-8 X6-3 15.P8-9 X1-2 16.Xt.2 M1/2 17.P9.4 X3/1 18.M8/9 M2.1 19.X8.6 C7.1 20.T3.5 C9.1 21.P9/1 C5.1 22.X8-3 M7/6 23.P9.1 X3.1 24.X3-7 M1.3 25.M9.8 M3/4 26.M8.7 T5/7 2.P9-7 T3.1 28.P7-2 M6.5 29.M7/9, Đen thua.
- (c) Ván cờ tiếp tục : 17.P9.4 X1-4 18.X8-5 X4.2 19.X5-3 C3.1 20.P9/2 X6/1 21.X3-7 X6-2 22.X7.2 X4.1 23.X7/2 M1/2 24.X7/1 C7.1 25.X7-1, Đen thua.
- (d) Nếu đổi lại 12...X6.6 13.M5.6 X1.1 14.P8-9 C7.1 15.P9.4 X1-4 16.X8-5 X4.3 17.X5-3 X4.5 18.S5/6 X6-7 19.C9.1 X7-3 20.X3-7 X3-9 21.C9.1 X9-6 22.S4.5 C5.1 23.X7.2 Tg-6 24.P9-1 X6/3 25.P1/2 C3.1 26.X7/4 M1.3 27.P1-7 M3/5 28.X7-5, Đen thua thắng.
- (e) Ván cờ tiếp diễn : 17.X8-5 Xt-2 18.P8-5 X2/1 19.X5-2 M8.6 2.X2.1 X2-6 21.X2-3 X6-5 22.X3-4 X1-2 23.X4-3 X2.1 24.X6.6 X2-6 25.X3.1 X6/2 26.P5.4 S5.4 27.X3/2 M1/3 28.X6-7, Đen thắng rõ.
- (f) Nếu đổi lại 10...C5.1 11.P8-5 S6.5 12.X6.1 C5.1 13.M5.3 C5-6 14.M3.4 X9-7 15.X9.2 X2.4 16.M4.6 Tg-6 17.P5-4 C6-5 18.P4/1 X2-4 19.X6.1, Đen thắng rõ.

- (g) Ván cờ tiếp tục : 17.P8.2 M9.7 18.P8-9 X8-5 19.M5.7 X5-4 20.X8.9 C3.1 21.X8-7 Tg.1 22.M7/5 X4-5 ↗ M5/7 X5-4 24.X7-8, Đen ưu thế.
- (h) Đây là nước mà các danh thủ thường chơi trong thi đấu vì nó có thể tạo thế đối công mạnh hơn nước P2.4.
- (i) Ván Lý Nghĩa Định - Lưu Úc Từ năm 1958 đổi lại 7...P5-3 8.M8.7 T7.5 9.X6.3 P3-4 10.X9.1 X9-6 11.C5.1 P2-4 12.X6-8 X6.6 13.M3.5 P4-7 14.T3.1 P7-8 15.X9-2 C7.1 16.P8.1 X6/1, Đen ưu.
- (j) Ván Thái Phúc Như - Hồ Vinh Hoa đấu ngày 15-3-62 đổi lại : 11...C1.1 12.X9.4 P2-3 13.M7.8 P4-3 14.X7-6 P3.7 15.S6.5 Pt-2 16.P8-7 X1-2 17.C3.1 X9-6?? (Nên 17...P3/3 18.X9/4 M1.3 19.M8.7 P3.6 20.M7/8 P3-7 21.X9-8 X2.4, cân bằng) 18.M3.4 P3/3 19.X9/4 X2.4 20.P7.5, Đen ưu.
- (k) Ván Lý Nghĩa Định - Thẩm Chi Diệc chơi ngày 1-12-58 tiếp tục : 17.X6-8 X9-6 18.C3.1 P3-8 19.X8.3 X1.1 20.X9-7?? X6.4! Trắng phản đòn chiếm ưu.

G- PHƯƠNG ÁN NHẤY MÃ TRONG, P8.5 CÔNG LÊN SĨ TRÁI

1.P2—5   P8—5
2.X1.1   M8.7
3.X1—6   X9—8
4.M2.3   P2—3
5.M8.7(a)   S6.5(b)
6.X9-8   . . .

25

26

27

28

6 . . .

M2.1..... X8.4

7. P8.5(H)

X1-2..... X8.6

C3.1

M2.1

8. P8—5	P8 5		P8—9
T7.5	T7 5		C1.1
9. X8.9	C5.1		M3.4
M1/2	X8—7.....X1—2		X8—6
10.X6.7	M3.5	X8.9	M4.6??
M2.1	P3—4(e)	M2/1	P3—4
11.C5.1	C5.1(f)	X6.7	P9.3
X8.4	C5.1	M2.1	M1.2!
12.M7.5	X8.5	M3.5	M6.5
P3—4	C3.1(g)	P3.4(i)	X1.4
13.C5.1	P5.3	C5.1	M5.3
C5.1	X7/2	C5.1	Tg—6
14.M5.6	X8—7	M5.4	S6.5
X8—6(c)	X1—2	P3.3	M2.3
15.M6.5	M5.7	S6.5	P5—4
X6.3	X7—6	M7/6	P4—6
16.S4.5	Ms.5	M7.5	P4—3
X6—7(d)	X6.2(h)	C1.1(j)	X6.1(k)
+ —	+ —	+ —	=

Chú giải :

- (a) Ván Lý Nghia Định - Trương Đông Lộc năm 1958 đi : 5.X6.7 M2.1 6.X6—8 X8.4 7.C9.1 C1.1 8.C9.1 M1.2 9.C9.1 M2.3 10.P8—7 X8—2 11.X8/3 M3/2 12.X9.5 P3.5 13.M8.7 X1—2 4.P5—4 C7.1 15.T3.5 M7.6, cân bằng.
- (b) Trắng có thể 5... M2.1 6.X6.6 P3.4 7.X6/4 X1—2 8.X6—7 P5.3, Trắng bắt lại quân, có thể phản đòn.
- (c) Trong cuộc số 50 và 51 có nêu 2 khả năng của Trắng :
- Một là : 14... M7/6 15.M3.5. Bây giờ có 2 cách :
    - Như 15...C5.1 16.M5.3 X8—6 17.M3.2 M6.7 18.M6.5 X6/3 19.M5/4 X6.3 20.X6/1 C5.1 21.X6—3 C5.1 22.X3.2 S5/6 23.X3/3 X6/3 24.C9.1, Đen ưu thế.
    - Còn như 15...C3.1 16.M5.3 X8—6 17.M3.2 M1.3 18.X6—7 M3/1 19.X7—8 P4.1 20.M2.3 X6/3 21.X8—6 X6—7 22.X6/2 C7.1 23.X6—5, Đen ưu thế.

- Hai là 14..C3.1 15.M6.5 M1.3 16.M5.3 Tg.6 7.X6.7 M3/5 18.P5.5 X8/3 (như 18..T3.5 19.Mt.5 X8.7 20.X7/2 Tg.5 21.M5.3 Tg.6 22.X7.4 P4.6 23.Mt.5 Tg.1 24.C3.1 X7.1 25.M3.4, Đen ưu) 19.X7.1 X8.7 20.X7/4 C5.1 21.C3.1 X7.6 22.S6.5 X6.2 23.X7/1 P4.3 24.T3.5 S5.4, 25.X7.1 S4.5 26.X7.2 C5.6 27.X2.2 M7.5 28.M3.2 C7.1 29.X2.2 Tg.1 30.X2.3 S5.6 31.P5.2, Đen ưu thế.

(d) Ván cờ tiếp diễn : 17.Tg.4 M7/8 18.M5.3 M8.6 19.X6/1 X7.5 20.X6/1. Bây giờ Trắng chơi 20..X5.8 21.X6.4 S5.6 22.X4.1 S4.5 23.X4.1 Tg.4 24.X4.5 X8/6 25.X5.8 X8.1 26.X8/3, Đen ưu thắng. Hoặc như 20..X5.7 X6.4 X7.2 22.Tg.1 S5.6 23.X4.1 S4.5 24.X4.1 Tg.4 25.X4/5 S5.4 26.X4.6 Tg.1 27.M3/4 Tg.1 28.X6.4, Đen ưu thắng.

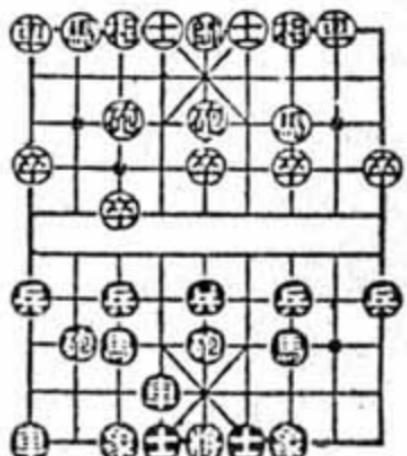
(e) Nếu như 10..X1.1 11.X8.7 P3.4 12.C5.1 C5.1 13.X6.4, Bây giờ Trắng có 3 cách :

- Một là 13..X7/2 14.P5.3 P4.1 15.T7.5 P4.6 16.C7.1 X1.3 17.M7.6 X7.2 18.M5.4 X7.4 19.X6.1 P6/1 20.M4.2 P6/1 21.X8.6 M7.5 22.M6.5 X4.5 23.P5.2 T3.5 24.X6.9, Đen hơn quân, thắng.
- Hai là 13..X7.6 14.X6.5 C7.1 15.M5.6 Tg.6 16.S6.5 P4.1 17.X8/3 P4.8 18.X8.2 P8.1 19.X5/2 X6.5 20.M7.5 S5.6 21.P5.4 Tg.5 22.M6.4 X1.8 23.P4.3 C7.1 24.X2.3 M7/6 25.P3.5 S4.5 26.M5.4, Đen ưu thắng.
- Ba là 13..C5.1 14.P5.2 X7.6 15.X6.2 Tg.6 16.X6/2 X6.3 17.Tg.1 C7.1 18.P5.7 X1/1 19.P7.5 X1.3 20.X8.5 M7.8 21.X6.3 X3.2 22.X3.4 Tg.1 23.X5.2 X2.8 24.M5/6 X6/1 25.Tg.1 X2.4 26.X3.1 Tg.1 27.X2.2, Đen thắng.

(f) Đen cũng có thể chơi 11.X8.8 X1.2 12.X8.6 C3.1 13.X6.5, Bây giờ Trắng có 2 cách đi :

- Nếu như 13..C7.1 14.C5.1 C5.1 15.M5.3 X7.6 16.M3.5 X6.2 17.M5.6 Tg.6 18.S6.5 X2.2 19.P5.4 X2.4 20.Xt.1 S5.4 21.X6.4 Tg.5 22.P4.5, Đen thắng rõ.
- Còn như 13..X7/2 14.C5.1 C5.1 15.M5.3 M7/6 16.M7.5 X2.5 17.C7.1 X2.1 18.C7.1 M6.8 19.C7.1 X2.3 20.C7.1 X3/4 21.M3.5 X3/1 22.Xt.7 M1.3 23.Mt.6 S5.4 24.X6.7 M3.1 25.M5.4 S4/5 26.X7.4 M1.3 27.M4.6 X7.4 28.M6.7 M3/4 29.X4.2 M8/6 30.S4.5 X4.5 31.Tg.4 X5.2 32.X4/2 M6.7 33.X4.6, Đen thắng rõ.

- (g) Nếu Trắng đổi lại 12..X7-6 13.X8-5 C7.1 14.X6-2 X1-2 15.M5.4 Tg-6 16.M7.5 X2.5 17.M4.3 P4-7 18.X2.8 P7/2 19.M5.4 Tg-5 20.X5.2 X6/2 21.X2-3 X6/4 22.X5-9, Đen thắng rõ.
- (h) Ván cờ tiếp diễn : 7.X6.5 Tg-6 18.S4.5 C7.1 19.X7.2 C7.1 20.M7.8 X2.3 21.X6-8 X6-5 22.X7-6 X5/2 23.X6/1 M1/3 24.X6-4 Tg-5 25.X8-9, Đen hơi ưu thế.
- (i) Trường hợp đổi lại 12..X8-7 13.C5.1 C5.1 14.M5.4 X7-6 15.M4.5 P3.4 16.S6.5 C7.1 17.Tg-6 Tg-6 18.X6.1 Tg.1 19.X6/1 Tg/1 20.P5-3 X6/4 21.M5/6 P3-7 22.P3-4 X6-4 23.X6/1 S5.4 24.M7.5 C5.1 25.M6.4 M7.6 26.M5.7 M1/3 27.M7.5, Đen ưu thế.
- (j) Ván cờ tiếp tục : 17.P5.3 M1.2 18.Tg-6 M2/3 19.M5.6 M3.5 20.X6/2 M6.7 21.M4.3 M5/7 22.M6.8 Tg-6 23.X6-7, Đen thắng rõ.
- (k) Ván Lý Nghia Định - Mạch Xương Hạnh tiếp diễn : 17.X6.2 M3/4 18.X6.1 X1-3 19.T7.5 P6-4 20.P3-4! X6.2 21.S5.4 P4.3 22.M7.6 M4/6 23.X8.7 T3.5. Ván cờ hòa ở nước 45.

H- PHƯƠNG ÁN NHẤY MÃ TRONG, X9-8 CÔNG BÌNH PHÁO TIẾN CHỐT 3

1.P2—5	P8—5
2.X1.1	M8.7
3.X1—6	X9—8
4.M2.3	P2—3
5.M8.7	C3.1

(H)

29	30	31	32
6. X6.3.....		X9—8	
M2.1		C3.1	
7. X9-8		C5.1	
X1-2		C3.1.....	C3—4

8. P8.4		M7.5	M7.5
C7.1		S6.5(g)	C4—5
9. P8—7		P8.5	M5.7
X2—1.....	X2.9(d)	M2.1	S6.5(k)
10.X8.6	P7.3	C5.1(h)	M7.8
C1.1(a)	S4.5	C5.1	M2.1
11.X6.3	M7/8	X6.7	M8/6
P3/1	X8.6	C5.1(i)	P3—4
12.P7.1	P5—8	P5.2	M6.4
P5—3(b)	X8—7	X8.4	P5—6(l)
13.X8—6	T7.5	T7.5	P5.4
S6.5	P3—2	X8—5	P4—5
14.Xt—7	M8.6	P5.3	P8—5
T7.5	P2/2(e)	T7.5	P6/1
15.X6.2	C7.1	M5.6	Pt/1
M7.6	C3.1	P3—4	X8.4
16.C5.1	X6—7	M6.5	X8.6
X8.2(c)	S5.4(f)	X1—2(j)	M1/3(m)
+ —	+ —	+ —	+ —

Chú giải :

- (a) Nếu đổi lại 10... X8.6 11.P7.9 X1.2 12.P9.5 S6.5 13.X8.6 M7.5 14.P5.4 Tg.6. Vậy giờ Đen chơi cách nào cũng ưu thế :
- Nếu như 15.Xt.3 S5/4 16.X6.4 P5.6 17.X4.3 Tg.5 18.X4.7 X2.3 19.X7.5 Tg.6 20.X5.4 Tg.5 21.P5/2 X8.7 22.M3/5 X2.4 23.M5.4 M1.2 24.M4.5 S4.5 25.X4.1 M2/3 26.T7.5 X4.4 27.S6.5 X4.3 28.M5.3 Tg.4 29.X4/2 X7.5 30.X4.6 S5.4 31.X6.1 Tg.5 32.P5.1 M3/2 33.Tg.6 T3.1 34.X6.5 Tg.6 35.X5.1, Đen thắng.
  - Hoặc đổi lại : 15.Xs.4 P5.6 16.C5.1 X8.7 17.M3.5 M1.2 18.C5.1 C3.1 19.X6.3 S5/4 20.X4.3 Tg.5 21.M5.4 X7.4 22.X4.1 M2.4 23.M4.3 P3.6 24.X4/1 X4.6 25.X4.5 S4.5 26.X5.8 M4/5 27.X8.2 M5/7 28.X8.7 S5/4 29.X7/5, Đen ưu thế.
- (b) Như 12... M7.6 13.X6/2 M6.7 14.X8.6 S6.5 15.P5.4 Tg.6 16.Xs.3 M7/8 17.M3.4 M8/9 18.M4.2 M9/7 19.M2.3 X8.3 20.X3.4 P5.6 21.X4.2 S5.6 22.X6.3 Tg.1 23.X6/1 Tg.1 24.X6.3 Tg.5 25.X3.4 X8.5 26.X4/1 P3.7 27.X4.1 X5.7 28.X4.3 T7.5 29.X3.2 Tg.4 30.X2.1 Tg.1 31.X2.5 M1.3

- 32.M3.4 X7/3 33.P7-6 M3.5 34.P6/6 M5/6 35.X5/2 X7-6 36.C7.1, Den tháng rõ.
- (c) Ván cờ tiếp diễn : 17.P5.4 M6.7 18.C5.1 X1-2 19.M7.5 X2.7 20.T7.5 X8-6 21.X7-6 Tg-6 22.P5.2 P3-5 23.Xt.1 Tg.1 24.Xt-5 M1.3 25.X6.2, Den tháng rõ.
- (d) Nếu như 9...X8.6 10.X8.9 M1/2 11.X6-8 M2.1 12.P7.3 S4.5 13.M7/5 X8-7 14.P5-8 M7.6 15.P7-9 S5.6 (như 15...Tg-4 16.X8-4 M6/7 17.X4-6 P5-4 18.P8-6 Tg-5 19.X6-8 S5.6 20.X8.5 Tg.1 21.X8/1 Tg/1 22.X8-6 P4-5 23.X6/1, Den hơn quân) 16.X8.5 Tg.1 17.P9/1 P5.4 18.M3.5 X7-5 19.P8.6 Tg.1 20.X8-7 P3-4 21.P8/1 P4.2 22.X7/2 Tg/1 23.P8.1 Tg/1 24.X7.2 P4/4 25.P8.1 Tg.1 26.X7-6, Den ưu thế thắng.
- (e) Trắng còn 2 khả năng khác :
- Một là : 14...P5-6 15.P7/2 M7.6 16.X6.1 X7-6 17.P8.3 M6.7 18.C7.1 C3.1 19.P8/2 C3.1 20.M6.7 X6/2 21.P7/2 X6-4 22.M7.6 P6-7 23.P7-3 T7.9 24.P3.1 M7.5 25.T3.5 P7.5 26.M6/4, Den ưu thế.
  - Hai là 14...C7.1 15.P7-9 M7.6 16.X6-8 P2.5 17.X8.5 S5/4 18.X8/7 S4.5 19.X8.7 S5/4 20.X8/2 S4.5 21.X8-9 X7.1 22.X9-7 P5.4 (như 22...S5.4 13.X7.2 Tg.1 24.X7/4 P5.4 25.S6.5 P5/2 26.X7.1 T7.5 27.X7-5, Den tháng) 23.S6.5 Tg-4 24.X7.2 Tg.1 25.X7/4 P5/2 26.M6.8 X7/1 27.P9-3 C7-6 28.X7.3 Tg.1 29.X7/2 P5.1 30.M8.9! X7/6 31.M9.7 X7.2 32.X7.2 Tg-5 33.X7/1 S5.4 34.M7.6 Tg/1 35.M6/4, Den tháng rõ.
- (f) Ván cờ tiếp tục : 17.P7/2 P2-4 18.P7-5 T7.5 19.M6.7 S6.5 20.X7.3 M1/2 21.X7-8 M2.4 22.X8.1, Den hơn quân thắng.
- (g) Trắng có thể chơi : 8... X8.4 9.C5.1 C5.1 10.X6.7 P5.4 11.M3.5 P3-5 12.M5.6 P5.5 (như 12... M2.1 13.P5.5 T7.5 14.M6.5 S6.5 15.P8.5 M7.5 16.X8.6 X1-2 17.X8-5 X2.2 18.M5.3 Tg-6 19.X6.1 Tg.1 20.X6/1, tháng) 13.T7.5 M2.1 14.M6.7 S6.5 15.P8.5 M7.9 16.X8.6 X8-6 17.X8-5 Tg-6 18.M7.5 X6.5 19.Tg.1 X1-2 20.X6.1 Tg.1 21.M5/7 X2.1 22.X5-3 X2.1 23.X3.2 Tg.1 24.X6-4 Tg-5 25.X3-5 Tg-4 26.X4-6, Den tháng)
- (h) Den cúng có thể 10.X6.7 tấn công, Trắng khó lòng chống đỡ. Chẳng hạn :
- Như Trắng đi: 10... X8.6 11.P8-5 T7.5 12.C5.1 C5.1 13.M5.4 (nếu Den sai lầm 13.M5.6? X1-2 14.X8.9 M1/2 15.M6.5 X8-7

16.M5.3 Tg-6 17.X6/2 X7.1 18.X6-4 P3-6 19.P5-4 Tg.1 20.S6.5
X7/3 21.X4-3 X7-6 Trắng ưu) 13..M7/6 14.M3.5 C7.1 15.X8.7
P3.7 16.S6.5 X8/3 17.Tg-6 X8-6 18.P5.3 X6-5 19.M4.5 M6.8
20.X6.1 S5/4 21.M5.3 Tg-6 22.X8-4, Đen thắng

- Hoặc như đổi lại 10..P5-2 11.X8.7 bây giờ Trắng có ba cách đi
  - + Một là 11..P3-5 12.C5.1 C5.1 13.M5.4 M7/6 14.M4.5 M6.5
15.P5.9 X8.6 16.P9.4 M1/2 17.P9-8 M2.1 18.P8-5 X8-7 19.X8-6
Tg-6 20.P5.2 M1.3 21.Xt.1 Tg.1 22.Xt-5 X1.2 23.X6/1 M5/3
24.X6-4 X1-6 25.X4.1 Tg.1 26.X5-4 Tg-5 27.P5.3 X7-4 28.M3-2
Đen ưu thắng
  - + Hai là 11..P3-6 12.X8-7 T7.5 13.X7/4 P6/1 14.X6/3 C7.1
15.C5.1 C5.1 16.X6-5 X8.3 17.M5.6 X8-4 18.X7-4 P6/1 19.X5-3
X1-2 20.X4.3 X4-6 21.M6.4 M7.5 22.X3-5 M5/3 23.X5.2, den
thắng.
  - + Ba là 11.. P3.7 12.S6.5 X1-2 13.X8.2 M1/2 14.X6-8 C3-4
15.X8.1 C4-5 16.M3.5 T7.5 17.C5.1 X8.4 18.X8/3 C5.1 19.X8-3
P3/7 20.M5.7 C5.1 21.M7.6 X8-4 22.M6.7 X4/3 23.P5.5 S5/6
24.P5/2 X4-3 25.X3.1 P3.4 26.X3-5 X3-5 27.P5.3 P3-5 28.Tg-6
P5/4 29.P5.4 P5-9 30.C3.1 P9.4 31.P5/2, Den dễ chơi hơn.

(i) Trắng còn hai khả năng khác nhưng đều thua nhanh:

- Đó là 11..P5.4 12.M3.5 P3-5 13.M5.6 M7/6 14.P5.5 M6.5 15.M6.7
X8.5 16.T7.5 C3-4 17.C3.1 X8.1 18.X8.6 X8-6 19.X8-6 Tg-6
20.S4.5 C5.1 21.P8-5 T7.5 22.M7.5 Tg.1 23.X6-3, Đen thắng.
- Hoặc như 11..P5-2 12.X8.7 P3.7 13.S6.5 X1-2 14.X8-3 P3-1
15.P5.3 Tg-6 16.Tg-6 X2.9 17.Tg.1 X2/6 18.M5.6 X2.5 19.Tg/1
X2.1 20.Tg.1 C3.1 21.X6.1 S5/4 22.X3-4 Tg-5 23.M6.5 S4.5
24.M5.7, Đen thắng.

(j) Ván cờ tiếp diễn : 17.X8.4 M7.5 18.X8-2 X5-6 19.X2.5 X6/4 20.X2-4
Tg-6 21.X6.1 Tg.1 22.M5/3 P4-7 23.X6/3 X2.2 24.X6-5, Den ưu thế lớn.

(k) Nếu như 9..M2.1 10.X6.6 P3.1 11.P8.5 X8.4 12.X6/1 P3/1 13.P8-5
T7.5 14.X8.7 X8-3 15.X6.1 P3.3 16.C7.1 X3/3 17.C3.1 X1-2 18.X8-9
T3.1 19.X6-5. Đến đây Trắng chơi thế nào cũng thua. Như 19..M7/5
20.X5/1 X3.4 21.M3.5 X3/1 22.X5/2 X2.2 23.X5-4 X2-8 24.S4.5 X3.2
25.M5.6 M5.4 26.X4.2, Trắng khó đỡ. Hoặc như 19..S4.5 20.X5-3
X2.3 21.X3-9 X3.4 22.M3.2 Tg-4 23.X9.2 Tg.1 24.X9/1 Tg/1 25.P5.3
X3.4 26.S4.5 Cs.1 27.P3.4 S5.4 28.P3.3 S6.5 29.X9.1 Tg.1 30.C3.1,
Đen ưu.

(l) Trắng còn hai khả năng khác :

- Một là 12...X8.4 13.M4.3 Tg-6 14.X6-4 P5-6 15.P8.5 T7.5 16.X4.2 X8/3 17.P8.1 X1-2 18.P5-8 X2.1 19.P8-4 X8-7 20.X8.8 P6/1 21.X8/1 C7.1 22.C7.1 P4.2 23.X4.3 P4-5 24.S6.5 Ct-6 25.Tg-6 C6.1 26.X4.2 X7-6 27.P4.6 Tg.1 28.X8/4 C6-7 29.X8-3 Tg/1 30.X3-4 Tg-5 31.X4.3 P5-4 32.X4-3 P4/2 33.M3.5, Đen ưu thế.
- Hai là 12...M1.3 13.X6.5 M3.4 14.M4.3 Tg-6 15.P5-4 X1-2 16.X6/1 Cs.1 17.C3.1 X2.3 18.X6-5 X8.1 19.P8-7 X2.6 20.P7.7 Tg.1 21.X5.2 X8.5 22.P7/1 S5/6 23.X5/3 M4/5 24.M3.4 P4-6 25.X5.2 P6.5 26.M4.3 X8-6 27.X5.2 Tg.1 28.Ma/5, Đen thắng.

(m) Ván cờ tiếp diễn: 17.M4.6 Tg-6 18.X8-3 P6.1 19.C3.1. Đến đây Trắng có 3 cách di :

- Một là 19...S5.4 20.C3.1 X8/2 21.X6.6 P6-4 22.X3-4 P5-6 23.X4.1 Tg-5 24.X4-6 X1-2 25.C3.1 X2.4 26.C3.1 X8.2 27.X6-7 M3.1 28.C3.1 X2-5 29.C3-4 S4.5 30.X7.2 S5/4 31.X7/2 S4.5 32.X7-9, Đen ưu thắng.
- Hai là 19...P6-4 20.X6.6 X8-6 21.X6.1 C5.1 22.Ps/1 X1-2 23.X3.1 X2.7 24.Pt.3 X2-7 25.X3.2 Tg.1 26.Pt-7 S4.5 27.X6/3 S5.6 28.X3/1 Tg/1 29.X6.4 P5/2 30.X6-5. Đen thắng.
- Ba là 19...T7.9 20.M6/7 C5.1 21.Ps/1 C5-6 22.C3.1 X8-7 23.X3/1 T9.7 24.M3.2 C6.1 25.Ps.6 T3.5 26.M7.5 P6.1 27.X6.1 M7.5 28.X6-4 P6/1 29.X4.4 X1-2 30.X4-5 X2.3 31.X5-1 X2-9 32.M2.1, Đen ưu thế thắng.

i - PHƯƠNG ÁN NHẤY MÃ BIÊN TẤN CÔNG P2-3

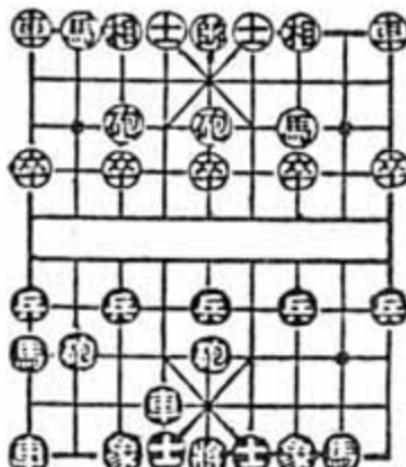
1.P2—5 P8—5

2.X1.1 M8.7

3.X1—6 P2—3

4.M8.9(a) . . .

(H)

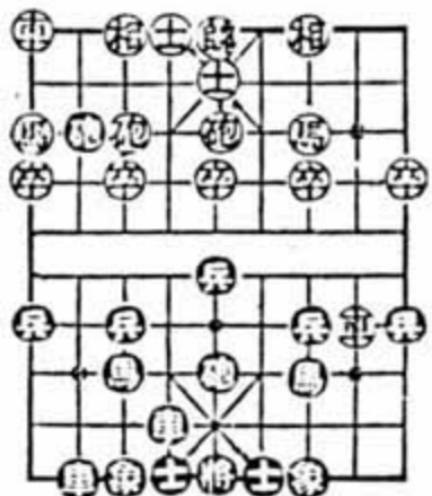
	33	34	35	36
4 . . .				
X9—8.....	M2.1.....			S6.5(i)
5. M2.3	X9—8(c)		C9.1	
M2.1(b)	X1—2			M2.1
6. C9.1	P8.4.....	C9.1		X6.3
X1—2	S6.5(d)	X9—8(f)		P5.4
7. P8.2	M2.3	M2.3		S6.5
X8.5	C7.1	S6.5		T7.5
8. X6.6	C9.1	X6.3		M2.3
P3.4	X9—8	X2.6(g)		P5/2
9. X9—8	X6.4	S6.5		M3.5
S6.5	T7.9	X8.4		X9—6
10. X6/4	X8.4	P5—6		C3.1
P3.1	X8.6	P3.4		X6.6
11. M3/5	P5—6	T3.5		P8.1
P3/3	X8—7	P3.1		P3—4
12. P8—3!	T3.5	X6—8		M9.8
X2.9	X7—6	X8—2!		C3.1
13. M9/8	P6—8	X8.1		X6—5!
M7/9	X6—7	X2/2		M1/3!
14. P5.4	S6.5	P8.2		C7.1
C7.1	X2.1	C7.1		M3.4
15. P3—5	Pt/1	P8—7?		X5.1
X8—6	C1.1	X2.5		C5.1
16. M5.7	Pt.2(e)	M9/8		P8—4
Tg—6	P5—2	C3.1(h)		C5.1(j)
∞	∞	= +		∞

Chú giải :

- (a) Các danh thủ cũng thường chơi 4.C9.1 X9-8 5.M2.3 X8.4 6.M8.9 C1.1
 Bây giờ Đen có 2 cách đi :
- Một là 7.M9.8 C1.1 8.M8.6 X1.4 9.M6/4 X8-6 10.C3.1 M2.1
 11.X9.1 C7.1 12.C3.1 X6-7, cân bằng.

- Hai là 7.X6.7 X8-2 8.P8-6 S6.5 9.X9-8 M2.1 10.C9.1 X2-1 11.X8.4
C7.1 12.C3.1 C7.1 13.X8-3 Xs-2 14.M9.8 X2.4, cân bằng
- (b) Cúng có thể 5...X8.4 6.X9-8 M2.1 7.C9.1 X1-2 8.X6.3 S6.5 9.X6-8
(Nếu 9.M9.8 P3-2 10.P8.5 X2.2 11.P5-8 X2-4 12.X6.3 S5.4, cân
bằng) 9...X2.5 10.M9.8 C1.1 11.C9.1 X8-1 12.C3.1 C7.1 13.C3.1 X1-7,
cân bằng.
- (c) Ván Dương Thanh Phong-Ngô Văn Anh chơi năm 1955 đi : 5.X6.6
X9-8 6.M2.3 P3.4 7.X6/4 X1-2 8.P8-6 P3/2 9.P6.7 X2.5 10.P6/2 P5/1
11.X9.1 X8.5 12.P6-4 X8-4 13.X9-6 X4.1 14.X6.2 C7.1 15.S6.5 M7.6
16.P5.4 T7.5 17.P5-2 M6.4 18.P4.1 P5-3 19.C5.1 Pt-4 20.X6-4 P3.8.
thể cân bằng và ván cờ hòa ở nước 43.
- (d) Đen đã chơi 6.P8.4 nhằm dụ Tráng bắt Chốt đầu sẽ sơ hở để tấn
công. Vì vậy Tráng chơi S6.5 phòng thủ vững là tốt. Ta xét nếu 6...
P5.4 7.S6.5 S6.5 8.P8.1 T7.5 9.X6.7, Đen uy hiếp mạnh.
- (e) Ván Dương Quan Lân - Lưu Úc Tử chơi hồi đầu thập niên 60 đã
đi sai lầm : 16.C9.1? M1.2 17.C9-8? P3-2 18.C8-9 P2.5! 19.X8.4 P2-7
20.X8/4 C7.1 21.Tg-6 P5-4 22.X6-8 T3.5 23.S5.4 C3.1 24.Xs/3 X7-5
25.Xs-3 C7.1 26.M9/7 P4.2 27.X8/1 X5-4 28.Tg-5 P4-5 29.T5/3 X4.1
30.X8-4 X4-2, Tráng uy hiếp và thắng ở nước 44
- (f) Ván Trần Chí - Phạm Tân Hòa tranh giải quận 1 năm 1978 đã đi:
6... X2.6 7.C3.1 S6.5 8.M2.3 X9-8 9.S6.5 X8.4 10.M3.4 X8-6 11.M4.6
P3-4 12.M6.5 T7.5 13.P8-7 X2.3 14.M9.8 X6.1, cân bằng.
- (g) Ván Viên Minh Tử - Thẩm Tử Tiêu chơi ngày 20-12-59 đã đi :
8...X8.4 9.C3.1 C1.1 10.C9.1 X8-1 11.P8.2 X2.4 12.P5-7 P5-4 13.M3.4?
C7.1 14.P7/1 X2-6 15.P7-4 X6-5 16.P4-5 X5-6 17.C3.1 X6-7 18.M4.5
X7.5! 19.X6-4 M7.5 20.P5.5 P4-5 21.C5.1 X7/6 22.P8.2 P3-2! 23.X8-9
M1.2 24.S6.5 M2.3, Tráng phan đòn chiếm ưu.
- (h) Ván Ngôn Mục Giang - Lê Kim Phước chơi ngày 18-12-81 tiếp diễn:
17.P7-4 P3-2 18.P6-7 S5/6 19.P4-5 P5.3 20.C5.1 T3.5 21.M3.2? M7.6
22.M8.9 M6.7 23.P7.1 M7.5 24.P7-9 M5.7 25.P9.3 C5.1 26.P9.3 M7.8.
Tráng phan đòn chiếm ưu.
- (i) Tại giải Vô địch Tp năm 1974, Phạm Tân Hòa gặp Trịnh Mỹ Linh
đã cản thận đi S6.5 sớm và Linh cũng dụ Hòa bắt Chốt đầu để có
cơ uy hiếp. Vài nước sau Tráng đồng ý bắt Chốt đầu, tạo thế đối
công quyết liệt.

- (j) Ván cờ tiếp diễn : 17.M5/7 C3.1 18.M8/9 X1-2 19.P4/1 X2.6 20.X9-8
 X2-4 21.P5-6 C5.4 22.T3.5 M4.5 23.X8.5 P4-3 24.M7/8 C7.1 25.P6-7
 M5.6 26.P7-4 C7.1 27.T5.3 P3.2 28.T7.5 M7.5 29.X8.1 M5.7 30.P4.3
 P3-5. Ván cờ giằng co đến trên 100 nước hai bên đồng ý hòa.

	37	38	39	40
5.	M8.7(b).....	P2—3.....	M2.1	X6.7
6.	X9—8	C7.1?!	C3.1!	M2.1
	X8.6	X8.4	X8.4	C9.1
7.	C5.1	X9.1	M3.4	X8.4(g)
	M2.1	C1.1(e)	P2—4	X6—8(h)
8.	P8.5(H)	X6—2	X9—8	P2.2(i)
	X8—7?!(c)	X8—7	X1—2	C3.1
9.	P8—5	X9—4	P8.4	X1—2!
	T7.5	X7—4	X8—6	X8.1
10.	M3.5	X4—6	X6.3	P2—3
	X7—6	X4.4	C1.1	M8.9
11.	X6.7	X2—6	P8/2	M1/2
	C7.1	P5—4	X2—1?!	C7.1
12.	C5.1	C5.1?!	C7.1	P3—6
	C5.1	P4—5	P4—2	X9—8
				C7.1

J- PHƯƠNG ÁN TẬP TRUNG CÁNH, ĐÁNH XE TUẦN HÀ

1.P2—5 P8—5

2.X1.1 M8.7

3.X1—6 X9—8

4.M2.3 S6.5(a)

13.M5.6	P8.1	X8—9	P8—7
P3—4	P5.3	C3.1	M2.1
14.M6.5	P8—5	P5—4	C7.1
X1—2(d)	P2—5	X6—8	P5—3
15.X8.9	X6—4	T7.5	P7.4
M1/2	X1—2	P5—4	P3.2
16.M5.3	X4.5	C7.1	P7.1
Tg—6	X2.7	X8—3(f)	C7.1
+ —	=	+ —	— +

Chú giải :

- (a) Đầu thập niên 60, Quách Anh Tú từng đề ra phương án chống lại quân Đen chơi hoành Xe phong tỏa cánh bằng : 4...P2-3 5.X6.7 M2.1 6.X6-8 S6.5 7.C9.1 X8.5!? 8.C9.1 C1.1 9.X9.5 X8-4 10.M8.9 P3.4!?
- Bây giờ Đen có 4 cách chơi :
- Một là 11.P8.5 P3-7 12.T3.1 P5-3 13.X9-4 T7.5 14.X4/2 P7/2 15.M3.4, hai bên đổi công cảng thẳng.
  - Hai là 11.X8/4 X4-2 12.M9.8 P3-7 13.T3.1 P5-3 14.T7.9 T7.5 15.X9-2 C7.1 16.X2.1 C3.1 17.M8.6 X1-2 18.P8-6 P3/1 19.M6.7 X2.5 20.M7/5 M7.5 21.P5.4, Đen hơi ưu.
  - Ba là 11.C3.1 P3.1 12.M8.9 P3-7 13.P8-3 X4-7 14.P3-4 P5.4 15.S6.5 X1-2 16.X8.1 M1/2 17.M8.6, hai bên đổi công.
  - Bốn là 11.M9.8 P5-3 12.M8.6 Pt/2 (hoặc 12...Ps-4 13.S4.5 P3/2 14.P8.5 P4.1 15.P5.9 X4/1 16.P9.5 C7.1, đổi công phức tạp) 13.M6.7 P3/2 14.T7.9 T7.5 15.P8.5 C7.1 16.X8-7 P3-4 17.C5.1 X4-5 18.X7-6 M7/6, hai bên đổi công phức tạp.
- (b) Ván Mã Khoan - Lý Nghĩa Định chơi năm 1956 đi : 5.C7.1 X8.4 6.X6.7 M2.1 7.M8.7 P2-4 8.M7.8 X8-4 9.X9.1 X4.2. 10.C7.1! X4-2 11.M8.6 X2.1 12.X9-4 C3.1 13.X4.7 M1 3 14.M6.4 M3/4 15.M4.3! Đen ưu thế.
- (c) Tráng nên chơi 8...P5.3 9.S6.5 (hoặc 9.M3.5 P5.2 10.T3.5 M7/6 11.X6.5 X8-7 12.X6-5 P3-9 đổi công) 9...P3.4 10.X6.3 X8-7 11.M3.5 P5.2 12.T7.5 C7.1 13.X6-7 P3-4 14.X7.2 C5.1 hai bên đổi công phức tạp.
- (d) Ván Vương Gia Lương - Lưu Phong Xuân ngày 12-11-62 đã đi : 14...C7.1? 15.S6.5 C5.1 16.X8.4 C7-6 17.X8.3 C5.1 18.X8-6 S5.4 19.X6.1

Tg.1 20.M5/4 C5.1 21.M4.3 Tg.1 22.X6-5 Tg.6 23.X5-4 Tg.5 24.X4/1
tháng.

- (e) Ván Lâm Quỳnh Ngưu - Dương Khải Xương đổi lại 7..C3.1 8.X6.3
P5-3 9.C5.1 T3.5 10.C5.1 C3.1 11.X6-7 X1-3 12.M7.5 P3.7 13.S6.5
X3.5 14.M5.7 C5.1 15.M7.6 P2-4 16.X9-7, Đen ưu thế.
- (f) Ván Hàn Phúc Đức - Hồ Vinh Hoa ngày 13-8-63 di tiếp : 17.X6.1
X3-4 18.M4.6 P2/1 19.M6.8 P4-2 20.P8.3 P2.2 21.X9-8 P2.1 22.P8/1
C5.1 23.P4-1 C9.1 24.M7.6 X1-2 25.P8-7 P2.2 26.P7/5 P2-9 27.M6.7!
Đen ưu thế và thắng ở nước 51.
- (g) Ván Quý Bán Hầm - Hồ Vinh Hoa ngày 27-4-60 chơi theo lý thuyết
cũ : 6..P2-4 7.X6-8 C3.1 8.C9.1 C1.1!? (Theo lý thuyết, nếu 8..C3.1
9.C9.1 M1.3 10.X8/2 M3.4 11.C7.1 X8.8 12.S6.5 M4.6 13.P5-4 P5.4
14.T7.5 X8-7 15.X9.3 P4-5 16.M8.6 Pt-7 17.X9-4 X7/1 18.P8-9, Đen
ưu thế hơn) 9.X9.5 P5-6 10.P5.4 T7.5 11.P5/2 X8.4 12.X9.1 X8-7
13.T3.5 X7.2 14.S6.5 M7/8 15.M8.9 P6-8 16.X8-6 P8.1 17.X9/2-P8/1
18.P8-6 Tg-6 19.P5.2 X1-2 20.X9-4 M8.6 21.P5.2! S4.5 22.X6-5 P8-6
23.X4-6 P6-8 24.X6-4 P8-6 25.P6.3! M1.3 26.X4-2 X2.1 27.P6-4 P4/2
28.X5-8 M3/2 29.X2.4 X7.1 30.X2-4 Tg-5 31.P4-5 T5.7 32.X4-8, Đen
ưu thế và thắng ở nước 43.
- (h) Nếu theo lý thuyết, có thể chơi 7.M8.9 C1.1 8.X6-8 P2-3 9.M9.8 C1.1
10.X9.4 P3.4 11.C3.1 P3/1 12.X9.2 P3.3 13.P5-7 P5-3 14.X9/5 P3.5
15.M8/7 P3-8 16.M7.8, Đen ưu.
- (i) Do lý thuyết đã chỉ rõ, nếu 7..P2-4 8.M8.9 C1.1 9.M9.8. Bây giờ
Trắng chơi 9..C1.1 hoặc 9..X1-2 đều kém phản. Vì vậy ở đây Mạnh
Lập Quốc gặp Vương Gia Lương ngày 5-10-62 đã sáng tạo nước di
7..P2.2! nhằm phản kích lại đối phương.

CHƯƠNG BA

CHIẾN LƯỢC TRỰC XA ĐỐI HOÀNH XA - THỰC TIỄN PHONG PHÚ ĐA DẠNG

Sau khi Quất trung bí xuất hiện, suốt các thế kỷ 17, 18 và 19 không thấy một quyển kỵ phô nào viết về trận Thuận Pháo đầy đủ, sâu sắc hơn. Sở dĩ có tình trạng này do nhiều nguyên nhân mà chủ yếu là vì từ những thập niên đầu thế kỷ 14, trận Bình Phong Mã đã định hình và bắt đầu phát triển. Đến khoảng 1690, Vương Tái Việt xuất bản quyển *Mai hoa phô* gây chấn động trong làng cờ các giới, vì Vương khẳng định : *Bình Phong Mã mạnh hơn Pháo đầu!* Việc này đã gây nên nhiều cuộc tranh luận sôi nổi về lý thuyết và cả trong thực tiễn thi đấu. Hầu hết danh thủ cờ các nước đều say sưa nghiên cứu và hình thành hai "trường phái" phản bác nhau với một đẳng bênh vực Pháo đầu và một đẳng bênh vực Bình Phong Mã. Do đó quyển Quất trung bí nêu ra trận Thuận Pháo được đông đảo kỳ thủ các nơi hoan nghênh và hầu như chấp nhận hoàn toàn lý thuyết của Chu Tấn Trinh đề ra. Các cao thủ tập trung nghiên cứu trận Pháo đầu đối Bình Phong Mã, không có điều kiện xem lại trận Thuận Pháo để sáng tạo, bổ sung thêm.

Thế nhưng từ đầu thế kỷ 20, Cờ Tướng phát triển ở nhiều nước Châu Á, trận Thuận Pháo được nhiều kỳ thủ trẻ tuổi ưa thích và các cao thủ cũng quan tâm hơn nên nó bộc phát trở lại mạnh mẽ. Những phương án được trình bày trong Quất phô trước kia được người ta hoan nghênh

tiếp nhận nhưng bây giờ người ta không thỏa mãn. Tất cả những chỗ sai lầm được nêu ra, những nước đi thiếu tích cực được sửa đổi lại và bổ sung nhiều phương án mới mẻ, chính xác hơn. Nhờ đó trận Thuận Pháo trong suốt 60 năm qua đã phát triển mạnh mẽ, so với thời trước thì nó phong phú, phức tạp hơn nhiều. Xét về trình độ đấu thủ so với các thế kỷ trước thì rõ ràng thời cận đại và hiện đại là hơn hẳn. Đặc biệt xét về "*chiến lược trực Xa đối hoành Xa*", nếu các quyển "cố phò" tổng kết còn sơ lược, chứng tỏ thời trước nghiên cứu chưa sâu, thì ngày nay các danh thủ khai thác triệt để, làm cho nó trở nên phong phú vô cùng.

Tuy trình độ và bước phát triển cao như vậy nhưng trong mấy thập niên qua, chưa thấy các danh thủ quan tâm tổng kết mới về trận Thuận Pháo. Năm 1957, Dương Quan Lân có tổng kết rất khái quát thế trận này đăng trong **Trung Quốc tượng kỳ phổ** cùng với nhiều thế trận khác. Năm 1960, Hồng Kông lấy tài liệu này in lại thành một tập riêng với tựa đề là **Thuận Pháo đối Xa bối cuộc pháp** được nhiều danh thủ đánh giá là quyển viết tốt nhất. Năm 1960, Chu Kiếm Thu viết **Tượng kỳ toàn bàn chiến thuật** có tổng kết thêm trận Thuận Pháo cũng được làng cờ hoan nghênh. Riêng Lý Chí Hải viết rất nhiều về trận này nhưng chủ yếu dành cho những người mới học. Nay chúng tôi tổng kết "*chiến lược trực Xa đối hoành Xa*" căn cứ vào thực tiễn thi đấu giữa các danh thủ, còn các quyển cờ trên chỉ dùng để tham khảo. Phần này tương đối khó, chủ yếu dành cho các bạn có trình độ trung bình và khá trở lên. Chúng tôi thông tin nhiều ván cờ của các danh thủ ở phần "chú giải" vì đó là phần minh họa cụ thể để các bạn có thể rút kinh nghiệm hoặc tiếp tục nghiên cứu

thêm để khẳng định phương án nào là chính xác, từ đó tâm đắc với lối chơi riêng của mình đồng thời sáng tạo những cái mới.

Sau đây là những phương án chính mà chúng tôi sẽ trình bày :

A - Phương án Xe tuẫn hà chuyển thành Ngũ lục Pháo hoặc Ngũ thất Pháo : (từ 1-4) là kiểu chơi thận trọng của bên tiên nhằm duy trì một ưu thế nhỏ.

B - Phương án S4.5 phối hợp Xe qua hà chống X9-6 (từ 5-8) : đây là phương án hai bên đối công rất căng thẳng. Bên tiên nếu không biết đối phó dễ bị bên hậu trả đòn.

C - Phương án S4.5, Xe qua hà, Mã tiến biên chống X9-4 (từ 9-12) : phương án này được các danh thủ ưa chuộng hơn phương án trên vì tuy cũng đối công nhưng ít nguy hiểm hơn.

D - Phương án S4.5, Mã tiến biên chống X9-4 (từ 13-16) : cũng tương tự phương án trên nhưng ở đây triển khai Mã lên biên sớm, quân hai cánh ra đều để phối hợp tấn công.

E - Phương án Mã tiến biên phối hợp Ngũ thất Pháo (từ 17-20) : đây cơ bản là phương án Ngũ thất Pháo giúp cho tiên duy trì ưu thế khai cuộc mà ít nguy hiểm, rất được làng cờ ưa chuộng.

F - Phương án Xe qua hà chống Mã nhảy trong (từ 21-24) : đây là phương án tạo thế đối công căng thẳng. Trong nhiều trường hợp bên hậu bỏ Pháo đầu chuyển thành

Binh phong Mă, tă hoành Xa, rất lợi hại, được làng cờ ưa chuộng.

G - Phương án Xe qua Hà, Mă tiến biên hoặc P8-i
phá hệ thống "Thiên Mă hành khōng" (từ 25-28) : là
loại măi phát triển mạnh từ thập niên 30 trở đi, được đông
đảo người chơi ưa chuộng vì khả năng đôi công của nó.

*

Như vậy trong chương này chỉ có 7 phương án chính
với 28 ván lý thuyết, nhưng nội dung rất phong phú vì
biến hóa phức tạp đa doan. So với những tổng kết khác
thì ở đây tổng kết đầy đủ và cập nhật hơn. Có nhiều phương
án thể hiện phong cách rất mới, gần gũi với cách chơi hiện
đại. Điều này là cơ sở để các bạn dễ tiếp thu các quan
diểm của trường phái "hiện đại" sẽ được trình bày ở phần
tiếp sau. Tuy nhiên cờ là một môn luôn luôn phát triển vì
người ta sẽ còn sáng tạo, tìm tòi cái mới và tổng kết như
thế vẫn chưa phải là đã đầy đủ hoàn toàn. Chúng ta cần
tiếp tục nghiên cứu, theo dõi những khám phá mới để sau
này tiếp tục bổ sung cho tổng kết hoàn chỉnh hơn.

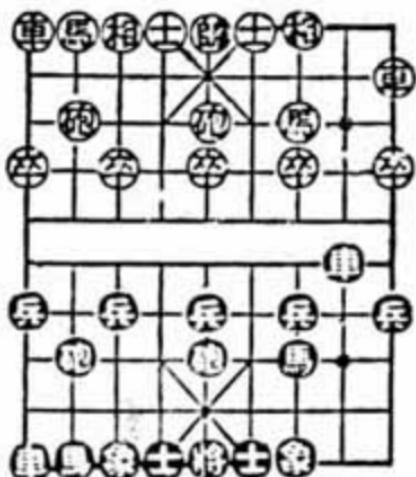
Trước khi di sâu nghiên cứu phần nội dung cụ thể ta
nên ghi nhận ý kiến đánh giá của danh kỳ Dương Quan
Lân về thế trận này :

"Trận này có ưu điểm là hai bên mở đầu đều dùng
Pháo, Xe, theo trung lộ và cánh mặt mà tấn công nên người
ta gọi đây là "trận đôi công", một trong những trận cơ bản
của Cờ Tướng. Tuy nhiên trận này bên tiên cũng có nhược
điểm, đó là con Xe cánh trái ra hơi chậm để ảnh hưởng
đến sự liên lạc giữa hai cánh đưa đến tình trạng phát
triển quân thiếu đồng bộ. Do đó lúc mỗi bên tấn công một
cánh rất dễ bị đối phương đánh trả đòn.

Còn như bên tiên khai thông quân ở cả hai cánh để duy trì nước tiên thi bên hậu sẽ đối phó dễ dàng, trận thế thành bình ổn. Nếu tiên tấn công càng gấp thì hậu cũng phản đạn càng nhanh và ai sai lầm thi thang thua được quyết định ngay. Do đó phải nắm các biến hóa cho thuận thực thi mới công hay thủ được . . . ”

**A- PHƯƠNG ÁN XE TUẦN HÀ,
P8-6 HOẶC P8-7 :**

1. P2—5 P8—5
2. M2.3 M8.7 (a)
3. X1—2 X9.1 (b)

1	2	3	4
4. X2.4(H) X9—4		P8—6 X9—4	P8—7(j) M2.1
5. S4.5(c) C3.1?!	M2.3(e)	S6.5(g) X4.3(h)	C9.1 X9—4
6. C7.1 X4.3	M8.9 C1.1	M8.7 M2.1	M8.9 X4.3
7. P8—6 M2.3	P8—7 P2.2	C7.1 X1—2	X9—8 P2.2
8. M8.7 C3.1	X2.2! X1—2	X2.4 X4.2	X8.4 X1—2
9. X2—7 M3.2	X2—3 M3/5	X2—6 X4/1	X8—4 S4.5

10.C3.1	X9—8	M7.6	M9.8
T3.1	X4.3?!	P2.4	X4.4
11.X7.2	X8.4	C3.1	S4.5
X1.1	P5—2	P2/1	P5—3
12.C9.1	X8—4	M6.4	C3.1
X1—6	T3.5	P2—7	T3.5
13.C9.1	Tg—4	T3.1	X2.7!
C1.1	Pt/1	P7/1	C3.1
14.X9.5	X4.4	M3.2	M3.2
M2.3?!	M5/3	S6.5?!	X2—4
15.X9—6	P7—8	P5—3!	P5—3
M3/4	X4—7	M7/8	X4.5
16.M7.6	X3/1	P6—5	X4—6
M4/6(d)	T5.7(f)	C5.1(i)	X4/3(k)
+ —	+ —	+ =	=

Chú giải :

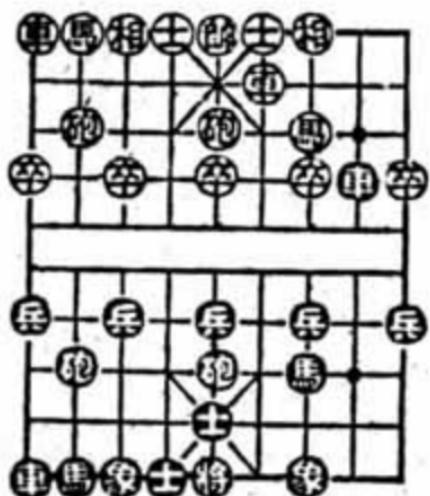
- (a) Để tranh nước hoành Xe, bên Trắng thường di ngay 2...X9.1 mà không sợ đối phương ăn Chốt đầu. Vì nếu Đen chơi 3.P5.4 thì Trắng lên S1, sau đó nhảy Mã để giành quyền chủ động. Ván Tiết Gia Ngữ Điện Gia Thụ chơi ngày 18-12-56 minh họa điều này : 2...X9.1 3.P5.4?! S4.5 4.C5.1? M2.3 5.P5/1 X9-6 6.P8-5 X6.5 7.M8.7 X6-3 8.M7.5 X1-2 9.X9-8 P2.4 10.S4.5 M8.7 11.X1-2 C7.1 12.X2.4 P2/1 13.X2.2 P2-3 14.M5.7 X2.9 Trắng lời chát. Do sau đó di sai làm nên Trắng thua nhưng rõ ràng khai cuộc Trắng giành chủ động.
- (b) Ngoài nước hoành Xe, các danh thủ trước kia cũng sáng tạo nhiều đường hướng mới nhưng chưa thuyết phục nên ít người theo. Như :
- Ván Cung Nhất Vi-Tạ Hiệp Tốn chơi hồi thập niên 40 đã di : 3...C3.1 4.P8-7 M2.3 5.C7.1 M3.4 6.C7.1 M4.5 7.S4.5 P2.6 8.X9.2 X1-2 9.X2.6 P2-3 10.X9-8?P3/4 11.T7.9 X2.7 12.P5-8 P3-2 Trắng hơn quân thắng.
  - Ván Châu Báu Cơ-Tô Kim Liên di 3...M2.3 4.M8.9 C3.1 5.P8-7 M3.4 6.X9-8 P2-4 7.S4.5 S6.5 8.X2.6 M4.5 9.M3.5 P5.4 10.X8.4 C9.1? 11.X2-3 T7.5 12.C1.1 C9.1 13.X8-5 P5-1 14.P5.4 M7.5 15.X5.2 X1-2 16.X5-6. Đen ưu thế.
  - Ván Mã Càn Trần-Vương Liên Giới : 3...P2-4 4.M8.9 M2 3 5.X9-8

X9.1 6.S6.5 X1-2 7.C9.1 X9-6 8.X2.4 X2.6 9.P8-7 X2.3 10.M9/8 X6-2? 11.M8.9 C3.1 12.X2-6 S4.5 13.C3.1 P4/2 14.P7.3 P5.4 15.X6-8! X2/1 16.P5-8 X2-1 17.P7.1, Đen ưu thế.

- (c) Ván Tất Thiết San - Nhiệm Đức Thuần ngày 22-11-58 chơi : 5.P8.2?? C3.1 6.M8.9 M2.3 7.P8-3 M3.2 8.P3.3 P2-7 9.P5.4 S4.5 10.S4.5 M2/3 11.P5/2 X1-2 12.X9-8 X2.9 13.M9/8 X4.7 14.M8.9 C7.1 15.X2.2 C7.1 16.X2-3 C7-6 17.X3.1 C6-5 18.C5.1. Ván cờ kéo dài gần 100 nước Trắng mới thắng. Nếu báv giờ Trắng chơi : 18... M3.5 19.X3/3 C3.1 20.C7.1 P5-3 thi Trắng thắng nhanh hơn. Từ thập niên 70 trở đi người ta thường chơi : 5.M8.7 M2.3 6.C7.1 X1.1 7.S6.5 C7.1 8.P8.2 M7.6 9.X2-4 X4.3 10.M7.6 M6.4 11.P8-6 P2.5 12.P5-6 X4.2 13.T7.5 X1-2 14.C3.1 C3.1 15.C7.1 Xt-3 16.C3.1 X3-7 17.X9-7 X2.1 18.X7.6 P2.2 Tinh thế đối công phức tạp.
- (d) Ván Chu Đức Nguyên - Trương Đông Lộc ngày 7-12-58 chơi tiếp : 17.X7.1 X6-2 18.P6-8 M6/5 19.X7-5 P2-3 20.X5-4 T1.3 21.S5.6 T7.5 22.X4.1 P3/1 23.X4/1 P3.8 24.S6.5 M5.3 25.X4-3 S4.5 26.M3.4 X2.4 27.M6.5 M3.5 28.M4.5 X2-7 29.T3.1 X7.2 30.M5/4 Đen thắng.
- (e) Ván Lý Văn Viêm-Lý Chi Hải chơi hồi thập niên 50 đổi lại : 5...X4.7 6.M8.9 C1.1 7.P8-6 X4-2 8.X2-6 S4.5 9.C3.1 M2.1 10.C9.1?? M1.2 11.X6-7 C1.1 12.X7.2 C1.1 13.X7-8 C1.1 14.X9.2 X1.7 15.P5-9 M2.3! 16.X8/5 M3.2, Trắng hơn quân thắng rõ.
- (f) Ván cờ tiếp diễn : 17.P8.5 X2.2 18.C3.1 T7/9 19.X4-7 T7.5 20.M3.4 S6.5 21.X7/2, Đen ưu thế.
- (g) Ván Ngô Tiên Hiền- Ông Thế Xuân chơi hồi thập niên 50 đổi lại : 5.S4.5 C1.1 6.X2.4 X4.3 7.M8.9 M2.1 8.C9.1 M1.2! 9.C9.1 X1.4 10.M9/7? X1.5 11.M7/9 M2.3 12.M9.8 P5-3! 13.T7.9 T7.5 14.X2-4 P3/1 15.C3.1 P3-2 16.M8/7 M3.2, Trắng ưu thế và thắng σ nước 38.
- (h) Ván Lâm Long Thúy-Lý Khánh Tiên chơi ngày 24-7-73 σ Singapore di : 5...M2.1 6.M8.7 C1.1 7.X9-8 P2.2 8.X2.4 P5-2 9.X8-9 T7.5 10.C7.1 X4.5 11.X2-6 X4-3 12.C3.1 S4.5 13. T7.9 X1.1 14.M3.2 Pt-8 15.X9-8 P2.2 16.X8.2 C3.1 17.P6/2 C3.1 18.T9.7 P2-3 19.M7/8 X3-5. Thế cờ còn căng nhưng do Trắng sai lầm nên đã thua σ nước 42.
- (i) Ván Trần Tùng Thuận- Dương Quan Lân chơi hồi thập niên 50 di : 16... P5-8? 17.P5.4 T7.5 18.X9.2 X2.4 19.X9-4 X2-5 20. P5-1 M8.9 21.C1.1 C1.1 22.X4.1 P8-6 23.X4-2 P7-8 24 X2-3 T5.7 25.P3-5 X5-4 26.M4.6 P6-5 27.C5.1 P5.5 28.T7.5 T7/5 29.X3-4 P8/1 30.M2.4 C7.1

31.T1/3 T5/7 32.C1.1 T3.5 33. X4-2 P8-6 34.X2.3 P6-9 35.C1.1 M9/7
 36.X2-3 M7/9 37.C1.1 T7.9 38.M4.5 X4.2 39.X3-2 T9/7 40.M5/4 M1.2
 41.C7.1 M2.3 42. T5/7, Đen thắng.

- (j) Chơi P8-7 để mở cánh trái là bình ổn. Nếu muốn cảng thắng thì di 4.X2.6 hoặc 4.M8.7 khiến hai bên đối công quyết liệt. Ngoài các nước này, người ta cũng thường chơi : 4.C9.1 X9-4 5.S4.5 X4.7 6.M8.9 X4-2 7.P8.2 M2.3 dẫn về các phương án phần sau sẽ trình bày rõ. Từ thập niên 70 trở đi người ta bắt đầu thử nghiệm 4.C3.1 X9-4 5.M8.7 M2.3 6.C7.1 X1.1 7.S6.5 X1-3, tạo ra thế đối công phức tạp mà ta sẽ xem xét kỹ trong phần "Thuận Pháo hiện đại".
- (k) Ván Viên Mịch Tử-Lý Nghĩa Định ngày 24-5-59 chơi tiếp : 17.M8/9 X4-7 18.T3.5?! X7.1 19.M2.1 T5/3! 20.X2/1 M7.9 21.X2-1 P3-5 22.C7.1 C3.1 23.X1/2 P5.4 24.X1-7 T7.5 25.C1.1 P2-7 26.P3-4 C5.1, cân bằng và ván cờ hòa ở nước 40.

B- PHƯƠNG ÁN S4.5 PHỐI HỢP XE QUA HÀ CHỐNG X9-6 :

1.P2—5	P8—5
2.M2.3	M8.7
3.X1—2	X9.1
4.S4.5	X9—6

5	6	7	8
5. X2.6(a)H.....		.P8—6.....	M8.9
M2.3		M2.1	X6.5(h)
6. C7.1.....	X2—3?!	M8.7	C3.1(i)
X6.3(b)	X6.1	X1-2	X6—7

7. M8.7(c)	M8.9	X9—8	P8—7
C3.1	P2/1	X6—4(f)	M2.1
8. X2/2	P8—7	X2.6	X9—8
P2—1	P2—7	X4.5	X1—2
9. X9.1	X3—2	X2—3	X8.4
X1—2	M7.6	S4.5	P2.2
10.C7.1	X2—3	C7.1	P5—6
X6—3	X6/1!	X4—3	P2—3
11.M7.8	M3/1	T7.9	X8.5
X2—1	M6.4	P5—4	M1/2
12.P5—7	P7/1	C3.1	P7.3
C5.1?!	P5.4	T3.5	X7.1
13.T3.5	X9—8?	X3—4	P7.4
M3.5	X1.1	P2.1	S4.5
14.X9—6	X8.4	C9.1	T3.5
P1.4	X6.6	P4—3	X7/1
15.X6.5	P7.1	C3.1	C9.1
P1/1	M4.3	C3.1	P5.4
16.M8/6	X8—5	X4/2	M9.8
X3.3(d)	P7.5(e)	T5.7(g)	T7.5(j)
+ —	— +	=	+ =

Chú giải :

- (a) Ngoài các phương án P8-6 và M8.9 được trình bày ở các cột bên. Đen cũng thường chơi các phương án khác như :
- Một là 5.X2.4 X6.5 6.X2-3 P5/1 7.P5-6 M2.3 8.C7.1 C7.1 9.X3.1 P5-7 10.X3-6 X6-7 11.T3.5 T3.5 12.P8.1 X7/2 13.X6-3 P7.3 14.M8.7 S4.5 15.P8-7 X1-2 16.C7.1 T5.3 17.X9-8 P2.6 18.P7.1 P7.2 19.P7-8 P2/2 20.P6.1 P2-3 Thế cờ cân bằng và hòa ở nước 41. Đây là ván Viên Minh Tử-Vương Gia Lương ngày 8-11-57.
  - Hai là 5.C7.1?! X6.4 6.P5-7 X6-3 7.X2.4 X3.1 8.X2-8 P2.5 9.X8/2 M2.3 10.C3.1 X1.1 11.T7.5 C5.1 12.P7/2 M3.5 13.M8.7 X3-4 14.M7.8 X4-3 15.M8.6 X3/2 16.M6.5 T7.5 17.X8.2 X1-6 18.X9.2 X3-4 19.M3.4 X4.4 20.M4.3 X6.5 Thế cờ cân bằng nên hòa ở nước 32. Đây là ván Vũ Diên Phúc - Lý Nghĩa Định ngày 21-9-59

Ba là 5.P8-7 M2.3 6M8.9 X1-2 7.X9-8 P2.4 8.C9.1 C3.1 9X2.5 C7.1
10.X2/1 M3.4 11.C7.1 P2-3 12.P7-6 X2.9 13.M9/8 M4.6 14.C7.1 S6.5
15.T7.9 C5.1 16.C3.1 M6.7 17.P6-3 X6.5 18.M8.6 P3.2 19.X2.2 X6-7
20.X2-3 M7/9 21.P3-4 X7.3 22.P4/2 X7/2 23.S5.4! X7.1 24.P5.3? X7-4
25.X3-4 M9.7 26.C3.1 X4/2 27.S6.5 P3/2 28.T9/7 X4-5 29.C3-4 X5-7
Thế cờ giằng co và hòa ở nước 53 Đây là ván Mã Càn Trấn (Thái Lan) gặp Mạc Tu Bang (Singapore) tại giải Châu Á 1970.

(b) Tráng còn 3 khả năng khác :

- Nếu như 6... X6.4 7X2-3 P5/1 8.M8.7 P5-7 9.M7.6 X6/4 10.X3-2 C3.1 11.M7.6 X6-7 12.C7.1 X7-3 13.M6/8 X3.2 14.P8.5 M7.6 15.X2-3 X3-2 16.X3.4 X2/4 17.X3.1, Đen ưu.
- Hoặc nếu 6... X6.5 7X2-3 P5/1 8.M8.7 P5-7 9.M7.6 X6/4 10.X3-2 M7.6 11.M6.4 X6.2 12.X2-3 P7.1 13.P5.4 M3.5 14.X3-5 T3.5 15.X5-3 C3.1 16.C7.1 X6-3 17.T7.5, Đen ưu.
- Ván Tiên Hồng Phát - Mạnh Lập Quốc ngày 19-11-65 đã di :
6... C7.1 7.X3-2 X6.1 8.P8-6 P5/1 9.M8.7 P2.4 10.C5.1 P2-3 11.P6.3 T7.9 12.C5.1 P5.3 13.C3.1 C7.1 14.X3/2 X1-2 15.M7.5 X2.6 16.X3.2 P5.3 17.T3.5 P3-1 18.M5/7 P1-9 19.M3.1 X2-9 20.X9-8 X9-3 21.M7/9 X3-4 22.P6-8 X4-8 23.T5/3 M7/8 24.P8.2 X6.3 25.T7.5 X6/4 26.X3-1 X6-2 27.X1/1 X8-1 28.M9.7 X1-3 29.M7/9 X3-1 30.M9/7 X1/2. Ván cờ hòa ở nước 43.

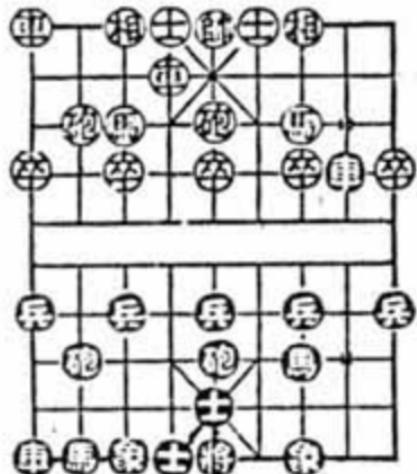
(c) Trường hợp Đen chọn các phương án khác :

- Nếu như 7.X2-3 P5/1 8.M8.7 P5-7 9.X3-2 C3.1 10.C7.1 X6-3 11.M7.6 T3.5 12.X2.1 X3-7 13.P5-6 X7.2 14.T7.5, cân bằng.
- Hoặc nếu 7.P8-7?! C3.1 8.X2-3 M3.2 9.X3/2 S4.5 10.P5-4 (hoặc là 10.M8.9 C3.1 11.X3-7 M2.1 12.X7.3 M1.3 13.X7/5 X6-7 14.P5-6 X7.2 15.T7.5 M7.6, Tráng hơi ưu) 10..., M7.8 11.T7.5 C3.1 12.X3-7 P5-7 13.M3/2 T3.5 14.P7-8 P2.5 15.P4-8 X1-3 16.X7.5 T5/3 17.M8.9 M8.7, Tráng phản đòn chiếm ưu.

(d) Ván Lưu Úc Tử - Thẩm Chí Diệc ngày 25-11-58 di tiếp : 17.X2-9 C1.1 18.X9-2 X3/1 19.P8.4 S4.5 20.X2.2 C5.1 21.C5.1 M5.7 22.X2/2! T3.1 23.C5.1 X1-4 24.P8-3 T7.9 25.X6.3 S5/4 26.C3.1 Mt.5 27.M6.4 X3/2 28.P3-2 P5-2 29.M4.3 T1/3 30.C3.1 M5.3 31.Ms.4, Đen ưu thế và thắng ở nước 55.

(e) Ván cờ kết thúc : 17.X5-6 Ps.1 18.X3/2 X1-6 19.M1.3 Xt-7, Tráng thắng

- (f) Trắng có thể chơi : 7... C1.1 8.C7.1 S4.5 9.X2.6 X6.3 10.X8.6 X6.7 11.M7.6 P2-3 12.X8.3 M1/2 13.X2/2 C3.1 14.M6.5 M7.5 15.P5.4 P3.3 16.T3.5 M2.3 17.P5-1 X7.2, cân bằng.
- (g) Ván Chu Đức Nguyên - Hồ Vinh Hoa ngày 19-7-59 chơi tiếp : 17.C7.1 T7.5 18.X4-3 P2.3 19.M3.4 X3/2 20.M7/9? P2-1 21.X8.9 M1/2 22.M9/7 P3.7 23.T9/7 X3.5 24.M4.6 X3/5! 25.X3-8 X3-4 26.X8.5 S5/4 27.P6-9 X4.2 28.C5.1 X4-7 29.S5/4 X7-9 30.X8/4 X9-5 31.S6.5 M7.8 Ván cờ giang cõi đến nước 46 hai bên đồng ý hòa.
- (h) Ván Triệu Khánh Cát- Vương Gia Lương ngày 7-1-78 di : 5... M2.3 6.X9.1 X6.5 7.X9-6 X6-7 8. C7.1 C5.1 9.X2.2 M3.5 10.P8.1 X7/1 11.P8.3 X7-3 12.X2.2 X3-8 13.M3.2 P2-3 14.P8-5 M7.5 15.S5/4 M5.7 16.S6.5 C5.1 17.C5.1 X1-2 18.C5.1 P5.5 19.T3.5 X2.6 20.X6.5 M7.8 21.X6-3 T3.5 22.C9.1 C3.1 23.X3/2 X2-1 24.M2.3 P3-1 25.C5.1 T5.7 26.M3.4 S4.5 27.M4/2? P1-7 28.X3-6 M8.7 29.Tg-6 P7-4 30.S5.6 T7/5 31.M2/4 Tg-4 32.S4.5 T5/3 33.C5.1 P4/1 34.C5.1 S6.5 35.M4.5 X1-9?? 36.M5/3 X9.3 37.Tg-1 M7/5 38.X6.3 M5/6 39.M9.8! M6.7 40.M8.6 C3.1 41.M3/4, Đen thắng
- (i) Trường hợp Đen chơi : 6.P8-6 M2.1 7.X9-8 X1-2 8.X8.4? P2.2 9.X2.4 P2.3 10.X8.7 P5-3 11.P5.4 M7.5 12.P6-5 Pt.2 13.X7-5 Pt.2 14.X5.2 T7.5 15.S5.6 P3.7 16.S6.5 P3-1 17.M9/7 P2.2, Trắng ưu thế.
- (j) Ván cờ tiếp tục : 17.P7/1 X7/1 18.M8.7 X7.1 19.P7-8 P5/1 20.C7.1 C7.1 21.M7.9 M2.4 22.M9.7 X7-4 23.P6.6 , 4/4 24.X2.6 X4-3 25.P6/1 X3/1 26.P6-3 X3-2 27.X2-5, Đen ưu thế thắng.

C- PHƯƠNG ÁN S4.5, XE QUA HÀ, MÃ TIẾN BIÊN CHỐNG X9-4 :

1.P2—5	P8—5
2.M2.3	M8.7
3.X1—2	X9.1
4.S4.5	X9—4

9	10	11	12
5. X2.6			
M2.3(H).....		M2.1.....	X4.7
6. X2—3.....		C7.1(h)	X2—3 M8.9
P5/1	X4.4(i)	X4.3	C1.1(l)
7. M8.9(a)	X2—3	C9.1	X2—3
C3.1(b)	P5/1	S4.5	M2.1(m)
8. P8—7(c)	X3/2	M8.9	P5—4(n)
X4.1(d)	X4/1	P2—4	X1.1
9. X3—4(c)	M8.7	P8—6	P8—6
M3.2(f)	P5—7	X4—2	P5.4(b)
10.C3.1	X3-6	C3.1	Tg—4
X4.2	X4—8	X1—2	X1—6
11.M3.4	C5.1	P5.4	X9—8
X4—6	T3.5	M7.5	X4.1
12.X4/1	M7.5	X3—5	S5/6
M7.6	M7.6	C9.1	X6.6
13.P5.4	C5.1	T3.5	Tg—5
T3.5	M6.5	P5—9	P2—5
14.P5.2	M3.5	C7.1	X3.1
S4.5	P7.8	P4.4	X6—7
15.P7—4	C5.1	C5.1	P6.2
M6/8	S4.5	T3.5	X7.2
16.T7.5	C5—6	M9/7	Tg.1
C1.1(g)	P2.4(j)	P4—7(k)	X7/1
+ —	— +	+ —	+ —

Chú giải :

a) Các danh thủ cung thường chơi các phương án :

- Ván Lý Nghĩa Định - Dương Quan Lân chơi hồi thập niên 50:
7.C3.1 X4.4 8.C5.1 P5-7 9.X3-4 S4.5 10.M3.4 X4-5 11.P5-3 M7.8
12.C3.1 P7.6 13.M4/3 X5-7 14.C3-2 X7.2 15.T7.5 X7/1 16.C7.1
P2.2 17.P8-7 P2-1 18.M8.9 X1-2 19.C9.1 P1-5 20.X9-8 X7.3
21.X4/6 X7/4 22.X8.9 M3/2 23.P7.4 X7-3 24.P7-1 X3.2 25.M9.8
X3-5. Tráng phản đòn chiếm ưu và thắng cờ tàn ở nước 68.

- Ván Chu Kiếm Thu - Dương Quan Lân : 7.C3.1 X4.4 8.T3.1
X1.1 9.M8.9 C3.1 10.P8.7 P5.7 11.X3-2? T7.5! 12.C9.1 C1.1
13.X9-8 P2.2 14.C9.1 X1.3 15.X8.4 X4-2 16.M9.8 X1.1 17.M8/9?
M7.6 18.X2.2 P7.1 19.C3.1?! M6.4 20.X2/4 C3.1 ! 21.P7.2 M4.5
22.P7.5 T5/3 23.X2-9 M5.7 24.Tg-4 P1-6 25.C3.1 M3.4 26.Tg.1
P2/2 27.S5.6 M4.6 28.Tg-5 M6.7 29.Tg-6 Ms/5 30.Tg-5 P2.2
31.T7.5 P2-8, Trắng thắng.

- Ván Lý Anh Mậu - Quách Anh Tú ngày 15-10-59 đi : 7.C7.1
X4.3 8.C3.1 P5.7 9.X3-4 S4.5 10.P8.7 X4-2 11.M8.9 T3.5 12.M9.7
X2.2 13.M7.5 C5.1 14.M5.3 P2.1 15.X4-7 T5.7 16.X7.1 T7/5
17.X7/1 M7.6 18.X7-3 P2/2 19.P5.3 M6.5 20.M3.5 X2-5 21.P5-2
Đen hơi ưu nhưng sau hơn 10 nước giằng co, hai bên đồng ý hòa.

(b) Nếu Trắng chơi 7. . X4.3 8.C3.1 P5.7 9.X3-4. Bây giờ Trắng có hai cách :

- Một là : 9. . S4.5 10.M3.4 X4.1 11.C3.1 P2.3 12.P5-3 P2-6
13.P3.2 X4/1 14.P3.3 P7-8 15.X4/2 X4-7 16.P3-2 X7.5 17.S5/4
X1-2 18.P8.5 C3.1 19.X9-8, Đen ưu.
- Hai là : 9. . X4-6 10.X4/1 M7.6 11.C3.1 M6.4 12.C5.1 P2.3
13.C7.1 M4.5 14.T3.5 P2-5 15.X9-8 X1-2 16.P8-7 X2.9 17.M9/8
P7.6 18.P7-3 T7.5 19.C3-4, Đen ưu.

(c) Các danh thủ đã từng chơi : 8.C3.1 X4.4 9.T3.1 P5.7 10.X3-4 S4.5
đến đây có các khả năng :

- Ván Quý Bán Hảm - Hồ Vinh Hoa ngày 14-11-62 đi : 11.M3.4
P2.1 12.X4.2 P2/2 13.X4/2 T3.5 14.P5-3 M7.8 15.C3.1 M8.7
16.C3.1?! M7/8 17.M4.2 P7.6 18.M2/4? P2.2 19.X4.2 P7-3!
20.X9.1? C3.1 21.C7.1 P2/2 22.X4/3 P2-3 23.P8.2 X4-3 24.C9.1
Pt-2 25.Tg-4 X1-2 26.X9-8 X2.4 27.X4.1 X3.2 28.T7.5 P2-5
29.M4/5 X3-1, Trắng ưu thế và thắng ở nước 40.

- Ván Lý Húc Anh (Hồng Kông) - Lại Quang Xu (Đài Loan) tại
giải Châu Á ngày 17-6-70 đã đi : 11.P8-7 M3.2 I2.M3.4 T3.5
13.P5-3 C1.1 14.X4.2 M7.8 15.M4.5 X4/2 16.X4-3 X4-5 17.X3-4
T7.9 18.X4/5 X5-6 19.X4-2 X6.1 20.P3-2 M8/6 21.P7-4 C1.1
22.C9.1 X1.5 23.T7.5 M2.3 24.X9-8 M3.1 25.P4-9 P2-4 26.X8.9
S5/4 27.P9-6 S6.5 28.X2.6 T9/7 29.P2-3 X6-8 30.X2/4 M6.8. Sau
khi đổi quân hai bên đã chịu hoà ở nước 35.

(d) Trường hợp Trắng chơi 8... P5.7 9.X3-4 M3.4 10.X4/3 X1.1 11.X9-8, Đến đây có 2 khả năng.

- Một là : 11... P2-5 12.X4.4 M7.8 13.C3.1 X4-6 14.P5.4 P5.4 15.M3.5 X6.1 16.M5.6 Tg.1 17.P7-5 Tg-6 18.Ps-4 Tg-5 19.M6.5 Tg-4 20.X8.4 X6-5 21.X8.6 X5.4 22.P4-6, Đen ưu.
- Hai là : 11... P2-3 12.C5.1 T7.5 13.C3.1. Vậy giờ Trắng có hai cách đi.
  - + Ván Dương Quan Lân- Chu Kiếm Thủ ngày 13-3-62 chơi : 13... X4-2 14.X8.8 X1-2 15.X4-6 M4.3? 16.C3.1! P7.3 17.M3.4 S4.5 18.P5-3 M7.6? (Đang là 18... C3.1 19.P3.5 P3-7 20.M9.7 (hoặc 20.M4.5 M3.1 21.T7.9 X2.6 22.P7-6 Ps-9 23.T9.7) 20... C3.1 21.X6-7 X2.2 22.P7-5 Pt-6. Trong các diễn biến này Đen ưu nhưng Trắng còn chống đỡ được lâu). Do sai lầm sau 18... M7.6? nên Trắng thua : 19.M9.7 X2.5 20.P3.1 P7 1? 21.T3.5 P7-5 22.P7.3 P3.4 23.P7.1 C9.1 24.P3-7 C1.1 25.X6.2, Đen ưu thế và thắng σ nước 49.
  - + Ván Dương Quan Lân : Hồ Vinh Hoa ngày 14-3-62 chơi . 13... X1-2 14.X8.8 X4-2 15.X4-6 M4/6! 16.M3.4 C3.1 17.X6.4 P3/1 18.C3.1 P7.3 19.X6/2 P7-8 20.M4.2 M6.8 21.P7.2 P3-5 22.M9/7 M8.7 23.M7.6 M7/5 24.X6/1 M5/7 25.P5-6 P5-9 26.X6.5 Tg.1 27.P7-3 P9/1 8.X6/4 M7.5 29.P6-3 M5.3 30.X6.1 X2.4. Ván cờ giằng co đến nước 59 hai bên đồng ý hoà.

(e) Ván Tè Yến Tôn Tấn- Dương Quan Lân ngày 9-11-57 di : 9.X9-8? X1.2 10.X8.6 P5-7 11.X3-4 P7-2 12.X8-7 P2-3 13.X7-8 M3.4 14.X4-2 C3.1! 15.X8/1 T3.5 16.X2-3 P3-2 17.X8.2 X1-2 18.X3.1 C3.1 19.P7-6 P2-3 20.P5.4 S4.5 21.T3.5 M4.6 22.M9.7 X4.4 23.M7/9 M6/5 24.X3/1 M5/3 25.C9.1 X2.6 ,Trắng thắng rõ.

(f) Chỗ này, Trắng còn ba khả năng khác là :

- Một là : 9... M3.4 10.X4/3 M4.5 11.M3.5 X4.4 12.X9-8 P2-4 13.X8.4 X4-5 14.X4-5 P5.5 15.X8-5 P4-5 16.X5-3 M7.8 17.X3-2 M8/7 18.X2.2 Ps-4 19.Tg-4, Đen ưu.
- Hai là : 9... C1.1 10.X9-8 X1-2 11.X8.4 P5-3 12.P5-6 S4.5 13.X4-3 P2.1 14.T3.5 C3.1 15.C7.1 P2-7 16.X8.5 P3.4 17.X8/2 P3-6 18.P7.7 P6/3 19.P7-9 X4.5 20.X8-7 X4-2 21.X7.2 S5/4 22.X7/5 X2/7 23.X7-3 X2-1 24.X7.2 M7/9 25.X3-1 X1.1 26.X1-5 P6-5 27.M9.7,

Đen thắng ở nước 37, đây là ván Lý Húc Anh (HK)- Dương Khải Xương (Đài Loan) chơi ngày 25-11-74

- Ba là : 9 . . X1-2 10.C3.1 M3.4 11.X4/3 P2.5 12.C3.1 P5-7 13.Tg-4 P7.3 14.M3.2 P2-5 15.T3.5 S4.5 16.X4-3 X4-6 17.Tg-5 T3.5 18.P7-6 M7.6 19.M2.4 X6.2 20.C9.1 X6.1 21.X9.1 X6-1 22.X9.7 X1-8 23.S5/4 C1.1 24.P6/1 C1.1 25.X7.1 C1.1 26.X7-6 C1.1 27.X6.3 C1-2 28.P6-1 X2.3 29.X6-4 C2-3 30.X4.1 P7-9 , thế lực cân bằng nên ván cờ hoà ở nước 45. Đây là ván giữa Lý Húc Anh (HK) và Tào Duyệt Cường (Đại biểu Mỹ) chơi ngày 30-11-74.

- (g) Ván Tăng Ích Khiêm- Trần La Bình ngày 18-11-70 tại giải Châu Á đã diễn tiếp : 17.X9-7 C1.1 18.C9.1 X1.5 19.M4.6 X1-4 20.M6.4 X4.1? 21.C3.1 X4-5 22.C3.1 X5/3 23.C7.1 C3.1 24.X7.4 S5.6 25.X7-9 T5/3 26.P4.5 P2.1 27.X9-5! X5.2 28.M4/5 M8/7 29.P4.1 C9.1 30.C3.1 M7.9 31.M5.4 M9.7 32.M4.6 Tg.1 33.P4-3 .Đen thắng.
- (h) Đen có thể nhảy Mã biên sớm : 6.M8.9 C3.1 7.P8-6 M3.2 8.X2-3 S4.5 9.C3.1 C1.1 10.X3/1 T3.1 11.P6.3! T7.9 12.P5-6 X4-3 13.X3.1 C3.1 14.C7.1 X3.4 15.T3.5 X3-4 16.Pt-2 P5-3 17.X9.1 T9/7 18.X9-7 T7.5 19.X7.6! M2/3 20.X3.1 S5/4 21.P2.4 S6.5 22.M3.2 X4-6 23.M2.3 X6/3 24.X3.2 X6/2 ? 25.M3.4 X1.1 26.T5/3 X1-4 27.P6-4 S5.6 28.P2-1 P2/1 29.X3-4 Tg-6 30.M4.2, thắng . Đây là ván Châu Thọ Giai - Vượng Gia Lương chơi ngày 20-12-56 nhưng được ghi theo cách phái, vì thực tế họ di P8-5 chờ không phái P2-5.
- (i) Chỗ này các danh thủ cũng thường chọn các khả năng :

- Ván Trần Tùng Thuận- Lê Tử Kiện chơi hồi thập niên 50 đã di : 6. . . P5/1 7.P8-7 X4.3 8.M8.9 P5-2 9.X2-3 X1-2 10.X3-4 M7.8 11.X4/3 T3.5 12.C5.1 Ps-7 13.X9-8 S4.5? 14.C3.1 P2.3 15.X4-5 M8/7 16.C9.1 M7.6 17.M3.4 P2/1 18.C3.1 M6.4 19.X5-6 X4-7 20.T3.1 X2-4 21.P5-6 P7-8 22.M4/2 X7-8 23.M2.4 S5.6 24.P6.2 P8-2 25.X8-9 Pt.3 26.T1/3 Pt-6 27.S5.4 X4.2 28.X9-8 P2-4 29.X8.7 P4.4 30.P7-6 C3.1 31.C7.1 X8-3 32.P6.2 X3.5 33.M9.8 X3/4 34.P6.2. Đen lối quân nên thắng ở nước 41.
- Ván Hà Thuận An- Châu Kiến Hùng ngày 27-2-62 đổi lại : 6. . . C7.1 7.X2-3 P5/1 8.M8.7 X4.5 9.P5-4 P5-7? 10.X3-4 P7-3 11.P7.5 C3.1 12.C7.1 P3.3 13.X4-3 X1.1 14.M7.8 X4-2 15.X9-7 T3.5 16.X3.1 M3.2 17.X3/1 P2-3? 18.X7.5 T5.3 19.M8.6 P3-1 20.X3.3 C5.1 21.C3.1 X1-6 22.X3/4 P1.4 23.P8-9 M2.3 24.X3-5

S4.5 25.M3.4 X6.7 26.M6/7 P1.3 27.X5.7 P3.9 28.M4.6 X7.1
29.P9.2, Đen thắng.

- (j) Ván Tăng Ích Khiêm (HK) và Tử Tuần Kiệt (DL) ngày 22-11-70 tiếp diễn : 17.Tg.4 X1.4 18.C9.1 P2.7 19.P8.6 Pt.9 20.X9.8 P7.2 21.Tg.1 P9.1?? [Dáng lè Tráng nên 21... P7.5! 22.Tg.5 (Như 22.M5.3 X8.4 23.Tg.1 P5.6 24.P5.3 P9.6 25.Tg.5 Ps.4 26.P6.9 P4.5 . Tráng ưu) 22. . . X8.4 23.Tg.1 X8.1 24.Tg.1 P9.4, Tráng bắt song Xe chiếm ưu]

Do sai lầm P9.1 nên Đen thắng như sau : 22.Tg.1 P7.6 23.X6.4 X4.2 24.M5.3 X8.5 25.X4.5 S5.6 26.M3.5, Đen thắng.

- (k) Ván Vương Gia Lương- Dặng Dụ Như ngày 18-12-56 chơi tiếp : 17.X9.3 P9.7 18.X5.1 X2.4 19.C3.1 Xt.3 20.C3.1 P7.2 21.C3.1 X3.4 22.P6.8 P2.4 23.X5.6! X2.7 24.X9.6 X4.2 25.X6.2 X2.3 26.M3.4 X2.6 27.M4.2 C1.1 28.C9.1 X6.1 29.X6.5 X1.8 30.C5.1 C3.1 31.M2.4 X8.5? 32.S5.4 C3.1 33.C5.1 M1.3 34.C3.1 X8.6 35.C3.4 T5.3 36.T5.7 M3.1 37.X5.2 X8.9 38.X2.9 M1.2 39.X9.8 M2.3 40.X8.6 M3.4 41.C5.1, Đen thắng.

- (l) Trường hợp Tráng chơi : 6. . . X4.2 7.X9.8 X2.1 8.M9.8, Bây giờ Tráng có 4 cách chơi :

- Một là : 8. . . M2.3 9.X2.3 P5.1 10.M8.9 (Như 10.P8.7 P5.7 11.X3.4 S4.5 12.C7.1 T3.5 13.M8.9 X1.4 , Cân bằng) 10. . . P5.7 11.X3.4 S4.5 12.C3.1 T3.5 13.M3.4 X1.4 14.P5.3 M7.8 15.C3.1 P7.6 16.M4.3 M8.9 17.M3.4 X4.5 18.P8.3, Đen ưu.
- Hai là : 8. . . M2.1 9.M8.9 P2.3 10.C9.1 X1.2 11.P8.2 X2.4 12.X2.3 P5.4 13.P8.3 T3.5 14.P3.3 P4.7 15.P5.4 S4.5 16.P5.9, Đen ưu.
- Ba là : 8. . . P5.4 9.M8.7 T3.5 10.C5.1 S4.5 11.M7.5 M2.1 12.C5.1 C5.1 13.X2.3 P2.1 14.X3.2 P2.1 15.P5.3 P4.3 16.X3.9, Đen ưu.
- Bốn là : 8. . . P2.7 9.X2.3 M7.8 10.X3.3 M8.9 11.P5.4 S4.5 12.Tg.4 Tg.4 13.P5.2 M2.3 14.P5.1 X1.2 15.X3.4 Tg.1 16.P8.6 M9.7 17.C3.1, Đen ưu.

- (m) Ván Dương Quốc Đống - Trần Thành Quới tại giải Singapore ngày 19-7-73 đã chơi : 7. . . P5.4 8.P5.4 M2.1 9.P8.6 X4.2 10.C3.1 T7.5 11.P4.4 S6.5 12.C3.1 C1.1 13.C9.1 M1.2 14.X3.2 X1.5 15.C3.1 M7.6

16.T3.5 X1-4 17.P6.5 S5.4? 18.C7.1 X4/1? 19.P4/5 X2/1 20.P4.1 X2.1
 21.M3.4 X4-7 22.P4.7 X7-6 23.P4-1 Đen ưu thế thắng ở nước 35.

- (n) Ván Lâm Nhuận Tô - Lữ Thành Chi tháng 2-59 đi : 8.P8-6? M1.2
 9. X3/1 M2.4 10.X9-8 M4.6 11.X3.1 M6.7 12.Tg-4 X1.1 13.X3-4 P2-3
 14.X4/5? (Nên 14.P5-4 Hâm bát Xe trắng hay hơn) 14.. . X1-4!
 15.P6-7 S4.5 16.X4-3 Xt.1! 17.S5/6 X4.8 18.P5/2 P5-6 19.X8.9 P3-4
 20.X8-7 S5/4 21.X7/1 S6.5 22.P7-8 Tg-6 23.C3.1? P4.2 24.X7/1 P6.1!
 25.Tg.1 X4-5, Trắng thắng.

Trường hợp Đen chơi : 8.P8.2 X4/3 9.X3/2 X4/1 10.P8/2? X1.1 11.C9.1
 X4-6 12.C9.1 X6-1 13.X3-4 Xa-4 14.X9.1 S4.5 15.C3.1 T7.9 16.C1.1
 C9.1 17.C1.1 X1-9 18.P8-6 M1.2 19.M9.8 X9.5, hai bên đối công.

- (o) Trắng còn hai khả năng khác :

- Một là : 9.. . X1-6 10.X9-8 P2-4 11.P4.4 C5.1 12.P4-6 X4/1 13.S5.6
 X6.6 14.M3/2 X6.1 15.S6.5 X6-8 16.T7.5 X8.1 17.P6-5 M7.5 18.X3-5
 X8/3 19.X5/1 X8-7 20.X8.4, Đen ưu.
- Hai là : 9.. . X4-2 10.P6.5 X1-7 11.P4-5 M1.2 12.P5.4 M7.5 13.X3.2
 M5.6 14.X9-8 X2.1 15.M9/8 P2.7 16.X3/4 M6.7 17.X3-8 M2/4 18.X8.4
 M7/5 19.T3.5, Đen ưu.

D- PHƯƠNG ÁN S4.5, MÃ TIẾN BIÊN CHỐNG X9-4

1.P2—5 P8—5

2.M2.3 M8.7

3.X1—2 X9.1

4.S4.5 X9—4(a)

13

14

5. M8.9(b)

C1.1.....

M2.3(q)

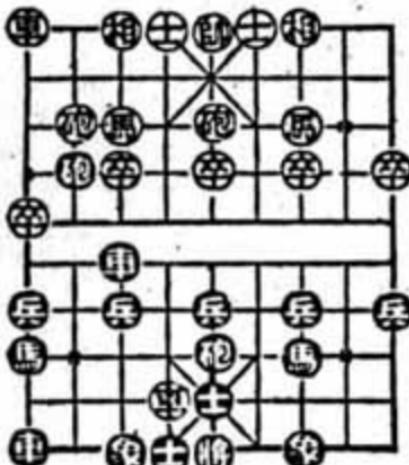
6. X2.6..... P8—7..... X2.4(m) X2.4(r)

M2.1(e)

M2.1

15

16

X4.7(n)

C3.1

7. X2—3	X9—8	P8.4(o)	C7.1
X1.1(d)	P2.2(i)	M2.3	X4.3
8. P8.2(e)	X8.4	X2—7(M)	P5—7
X4.4	X1—2(j)	X1.3	X4.2
9. P8—7	X2.6	X7.2	P8.4
P2.5	P5—3	M3/5	M3.4
10.S5.6(f)	X2—3	P5.4	P8—3!
X4.2(g)	T7.5	M7.5?!	T7.9
11.P5—8(h)	P5—4(k)	X7—5	X9—8
X4—2	C3.1	X4—2	P2.4
12.T3.5	P4.5	P8—7	T3.5
X1—6	P3—6	C7.1	P5—2
13.S6.5	X3.1	C7.1	X8—9
M7/5?!	S4.5	P2.5	C3.1
14.X3—5	C3.1	C7.1	X2—7
X6.5	X2.3	P5—1	T3.5
15.X5—3	M3.4	X5/2	X9.1
M1.2	C5.1	X1—2	Pt—5
16.X9—8	C3.1	P7—5	M3.5
X2.2	T5.7(l)	M5.6(p)	X4-5(s)
∞	=	+ —	+ —

Chú giải :

(a) Đổi khi các danh thủ chậm di 4... X9-4 mà thay đổi bằng các nước khác như :

- Ngô Văn Anh - Lư Hoán Văn chơi hồi thập niên 50 di : 4... C3.1 5.P8-7 M2.3 6.C7.1 M3.4 7.C7.1 M4.5 8.M3.5 P5.4 9.M8.9 P2.5 10.X9-8 X9-6 11.M9.7 T3.1 12.M7.6 X6.5 13.X8.3? X1.1 14.M6.5 T7.5 15.X2.7 X1-6 16.X9.5 Xt-5 17.X2-3 T1.3 18.X3/1 C5.1 19.P7-9 X5-1 20.P9.4 C9.1 21.P9-5 S4.5 22.X3/1 X6.2 23.C3.1 X1-7 24.T3.1 X7-9 25.X3.5 X9.1 26.S5/4 X9-6 27.S6.5 X6/3 , hai bên đồng ý hòa

- Ván Trinh Phước Thần - Hàn Phúc Đức ngày 3-5-79 di: 4... M2.3 5.P8-6 X1-2 6.M8.7 X9-4 7.X9-8 P2.4 8.X2.6 X4.1 9.C3.1 C3.1 10.X2-3 P5/1 11.X3-4 P2/2 12.M3.4 T3.5 13.P5-3 M7.8 14.C3.1 P5-2 15.X8.5 M3.2 16.M4.2 X4.2 17.C3-4 M2.3 18.P3.4

S4.5 19.P3-5 P2-3 20.M2.3 P3/1 21.P6-3 Tg-4 22.X4.2 T7.9
23.P5-2 X2.3 24.P2.3 Tg.1 25.M3.4 P3-5 26.P3-6 X4.3 27.S5.6
T9/7 28.P2/1 X2.4 29.P2/7 C3.1 30.C4-5 X2-3 31.P2-6 C3-4 32.S6/5
C4-3 33.C5-6 C3-4 34.C6.1 Tg/1 35.X4-5 X3-7 36.C6.1 X7.2
37.S5/4, Đen thắng.

(b) Đen cúng thường chọn các khả năng :

- Một là 5.C9.1 X4.7 6.M8.9 X4-2 7.P8.2 M2.3 8.X2.5 C5.1 9.P5.3
S4.5 10.P8-3 M3.5 11.C5.1 C1.1 12.C9.1 C7.1 13.P3.3 M5/7
14.X2.1 P5.1 15.X2-3 T3.5 16.P5-6 X1.4 17.C5.1 X1-4 18.C5.1
X4.2 19.T3.5 X4-7 20.M3/4 C3.1 21.C5-6 M7/8 22.X3-1 C7.1
23.X1-3 M8.9 24.X3/2 X7/1 25.T5.3 X2/5 26.M4.2 X2-4 27.X9-8
P2-3. Hai bên cân bằng và kết thúc hòa. Đây là ván Lý Định
Nghĩa - Hàn Phúc Đức chơi hồi thập niên 60.

- Hai là 5.M8.7 C3.1 6.X2.4. Bây giờ Tráng có 2 cách :

+ Ván Mạc Tu Bang (Singapore)- Trần La Bình (Philippines)
ngày 14-11-70 đi : 6... X4.5 7.P5-4 X4-3 8.T7.5 M2.1 9.P8/1
P5-3! 10.P8-7 X3-2 11.M7.6 C3.1 12.P4.1 X2/2 13.P7.6 C3-4
14.X2-6 C1.1 15.C3.1 X2-8 16.P7-9 X1.2 17.P4-3 T7.5 18.P3.3
S6.5 19.X9-8 P2-4 20.X6-7 P4.2 21.X8.5 P4-3, Đen hơi ưu
nhưng Tráng dù sức chống đỡ. Ván cờ hòa ở nước 36.

+ Ván Mạc Tu Bang - Từ Tuấn Kiệt ngày 16-11-70 đổi lại :
6... M2.3 7.P5-4 S4.5 8.C7.1 X4.3 9.T7.5 C7.1 10.P8/1 T3.1
11.C7.1 T1.3 12.M7.8 X4-6 13.P8.6 P5-2 14.M8/7 T3/5 15.C3.1
M3.2 16.C9.1 X1-3 17.C9.1 C1.1 18.X9.5 M2.4 19.X9.2 M4.3
20.X9-8 M3/5 21.X2.3 M5.7 22.X2-3 C7.1 23.X3/3 M7/9, hai
bên đồng ý hòa.

(c) Ngôn Mục Giang gặp Vương Gia Lương hồi tháng 11-83 đã sáng tạo
nước đi mới : 6... P5/1 7.X2-3 T7.5 8.P8-6 M2.1 9.X9-8 X1-2
10.C3.1 X4.4 11.T3.1 C3.1 12.X8.7 X2.2 13.X3.1 X2.1 14.X3-4 P5-3
15.X4/1 S4.5 16.M3.4 C3.1 17.P5-2 C3.1 18.Tg-4 S5.6 19.P2.7 S6.5
20.M9.7 P3.2 21.X4/1 P3.2 22.T7.9? X2.1? (Đáng lẽ Đen nên 22.M7/5
hoặc là 22.P2/5 không mất quân. Còn Tráng chơi X2.1 cũng đỡ, đáng
lý nên 22... P3-6 ăn quân, hay hơn) 23.X4.1 P3/2 24.M7.8 P3-6
25.M4.5 X4/1 26.M8.9 T3.1 27.P2/2 T1/3 28.C5.1 P6.3 29.P2/5 P6-5
30.M5.3 P5-7 31.P2-3 C9.1 32.T9/7 X4-3 33.T7.5 X3.2 34.M3/2 X3-1?
35.P6.3 X1-6 36.Tg-5 X6/2 37.M2/3 X6-4, Hai bên đồng ý hòa.

- (d) Trường hợp Tráng chơi 7...X4.7, hai bên đổi công phức tạp. Chẳng hạn:
- Ván Lý Chí Hải - Trịnh Lương chơi năm 1954 đã di : 7...X4.7 8.C3.1 P5-4 9.C3.1 T3.5 10.C3-4 P4.1 11.C4.1 S4.5 12.P8-6 X4-2 13.P6.2 C1.1 14.P6-3 C1.1 15.P3.3 P2-7 16.X3.1 M1.2 17.X9-8 M2.3 18.X8.1 M3.2 19.C4-5 P4/1 20.X3/3 C1.1 21.Ct.1 T7.5 22.P5.5 S5.6 23.M3.2 X1.6 24.M2/3 X1-4 25.X3-8 X4.2 26.X8.3! C1.1 27.M3.4 M2/3 28.P5/2 X4/5 29.M4.5 S6.5 30.X8.2 P4/2 31.M5.6, Đen thắng.
  - Ván Lý Nghĩa Định - Lưu Quảng Vinh ngày 1-7-58 rất sôi nổi. Lúc này Lưu Quảng Vinh mới 17 tuổi lại cầm Tráng chống đỡ : 7...X4.7 8.P8.2 X4/3 9.X3.2 X4-7 10.C3.1 T7.9 11.X9.1 P2-3 12.M3.4 X1-2 13.M4.6 X2.4 14.X9-6 P3/1 15.C3.1 S6.5 16.C3.1 P5-4 17.M6.4 X2.1 18.C3.1 P3-4 19.M4.3 Tg-6 20.P5-4 Ps-7 21.C3.1 X2-7 22.T3.5 X7/4 23.X6.4 X7.3 24.X6-4 Tg-5 25.X4.1 X7-5 26.X4-1 T9.7 27.X1.3 T3.5 28.P4.6 X5-6 29.X1-3 S5.6 30.X3/1 S4.5 31.C1.1 P4.2 32.C5.1 M1.2 33.C7.1 C3.1 34.C7.1 T5.3 35.X3.1 T3/5 36. P4-3 X6-7 37.C1.1 P4-9 38.X1/2 X7.3 39.X1/1 X7.3 40.X1.2 C5.1 41.X1-5 C5.1 42.X5/3 M2.1, hòa.
  - Ván Châu Thuận Phát-Hồ Vinh Hoa ngày 3-9-63 đã di : 7...X4.7 8.P8.4 S4.5 9.P8-5 X4/5 10.X9-8 X1-2 11. X8.4 P2-3 12.X8.5 M1/2 13.Pt-4? C3.1 14.P5.5?! T3.5 15.T3.5 M7/8 16.C3.1 M8.9 17.X3-1 P3.1 18.C3.1 P3-6 19.M3.4 M2.3 20. C5.1 X4-1 21. M9/7 P6-3 22. M7.8 P3.3 23. X1-9 M3.1 24.C3.1 P3-1 25.C3.1 P1/1 26. M8.6 M1/3 27.C3-2 M3.4 28.M4.5 M9.8 29.C5.1 M8.6 30.M6/8 M4.3 31.M8.9 P1.4 32.T5.3 M3/1 33.C5-4 M6.4 34.M9.7 M1.2 35.T3/5 M4.3 36.Tg-4 M3/5 37.M7/5 M2.3 . Tráng thắng rõ.
- (e) Ván Lý Chí Hải - Đặng Bình Luân chơi hồi thập niên 50 đã di :
- 8.C3.1 X4.4 9.P8-6 M1.2 10.X3/1 M2.1 11.X9-8 P2-3 12.X8.6 T7.9 13.X3.1 X4/2 14.C3.1 X1-6 15.C3-2 X6.7 16.C2.1 X6-7 17.T3.1 S6.5 18.X8-9 M1/2 19.X9/1 M2/1 20.M9.8 X4.2 21.M8.6 P5-4 22.M6.7 P4.5 23.S5.6 X4/3 24.C2.1 M7/6 25.P5.4 S5.6 26.P5/2 X4-3 27.X9-6 Tg-1 28.X3.2, Đen thắng.
- Ván Hán Tùng Linh - Thẩm Chi Diệc ngày 14-12-61 đổi lại :
- 8.C3.1 X4.7 9.X3-4 T7.9 10.P5-6? X4-2 11.P8-7 X1-8 12.T3.5 X8.3 13.X4-3 P5-4 14.C7.1 T3.5 15.X3-4 S6.5 16.X4/3 C5.1 17.T5/3 T9/7 18.P6-4 X2/2 19.X4.1 X8/1 20.P7-5 X2-5 21.X9-8 P2.2 22.X8.2? X8.3 23.X4.4

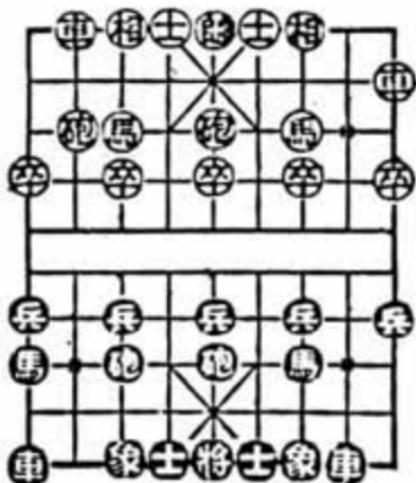
X8-6 24.X4-3 X5-4 25.M3.2 X6/3 26.P4-3 X4-7 27.T3.1 X7-8, Trắng thắng cờ tàn.

- (f) Ván Lý Nghiê Dinh-Trần Tuyển Nguyên ngày 16-4-59 dâ di : 10.X3.1 P2-7 11.X3-4 X1-8 12.X4/5 P7.1 13.X9-8 S4.5 14.P7.5 P7-9 15.P7-9 P5.4? 16.Tg-4 P9.1 17.T3.1 X8.8 18.Tg.1 X8/1 19.Tg/1 Tg-4 20.X8.9 Tg.1 21.X8/1 Tg/1 22.P5-6 X4-8 23.X4.3 P5/2 24.M9/7! X8.1 25.Tg.1 Xt/1 26.Tg/1 P5-3? 27.X4-6 S5.4 28.X6-7 Tg-5 29.X7-4, Đen thắng.
- (g) Ván Thái Phúc Như-Lưu Úc Tử ngày 17-11-62 di : 10 . . . P2-5? 11.P7.5 S4.5 12.T3.5 X1/1 13.P7/2 M7/9 14.X9-8 X4.2 15.S6.5 X4/3 16.P7-8 M1.2 17.P8.1 S5.6 18.X3-5 X1-4 19.X5-7! M9.7 20.C7.1 Xt-8 21.X7/1 X8-3 22.C7.1 M2/3 23.C7.1 M3.5 24.C3.1 M7.6 25.M9.7 X4.6 26.P8-7 M6.5 27.M3.5 P5.4 28.X8.9 Tg.1 29.M7.8 Tg-4 30.C7-6 M5.4 31.M8.7 X4.2 32.P7-9, Đen thắng. Ván Thái Phúc Như-Hồ Vinh Hoa ngày 31-12-64 chơi 14 nước đầu hoàn toàn giống như ván đấu với Lưu Úc Tử, nhưng đến nước 15 thay vì di S6.5, Thái Phúc Như đã sửa lại : 15.P7-8 X4/3 16.C3.1 X1-4 17.S6.5 M1.2 18.X3/1 Xt-7 19.C3.1 X4.4 20.C3.1 X4-7 21.M3.4 M2.4 22.P8-9 X7-6 23.X8.9 S5/4 24.M4/2 P5.4 25.P9.2 Tg.1 26.X8/1 Tg.1 27.X8-6 M4.3 28.X6/6 Tg-6 29.P9-4 X6-8 30.P4-5 P5/6 31.M2/4 P5-6 32.X6-7 X8-7 33.X7-6 X7/1 34.X6.7 M9.7 35.M4.3 X7.1 36.C7.1 X7-8 37.T5/3 T7.5 38.M9.7 P6-7 39.M3/4 C3.1 40.C7.1 X8-3 41.M7.6, Đen thắng ở nước 51.
- (h) Nếu như Đen chơi 11.X3.1 X4/4 12.P7.5 S4.5 13.M3/2 X1-4 14.S6.5 P5.4 15.Tg-4 P5.2 16.X3.2 X4.6 17.Tg.1 P2.1 18.M9/7 Tg-4, Trắng ưu thế có nhiều cơ may chiến thắng.
- (i) Ván Thái Phúc Như - Mạnh Lập Quốc dâ di : 7 . . . X1-2 8.X2.6 X4.3 9.X2-3 M1.2 10.P7-8 P2.5 11.X8.2 P5-2 12.X8-6 X4.3 13.S5.6 T3.5 14.C3.1 S4.5 15.M3.4 X2-4 16.S6/5 X4.5 17.X3-4 M2.1 18.C3.1 P2.3 19.C3.1 P2-6 20.C3.1 M1.3 21.S5.6! M3.1 22.S6.5 M1.3 23.M9/7 X4-1 24.P5.4 P6-2 25.T3.5 P2.4 26.S5/6 X1.3 27.Tg-4 Tg-4 28.P5/2? P2/9 29.X4-6 Tg-5 30.X6-7 P2-4 31.C3-4! Đen thắng rõ. Ván Quý Bân Hàm-Hồ Vinh Hoa ngày 28-10-61 cũng di : 7 . . . X1-2 8.X2.6 P5/1 9.C3.1 X4.4 10.X2-3 T3.5 11.T3.1 P5-4 12.X3-4 S4.5 13.C3.1 P4.2 14.X4/2 X4/1 15.C3.1 P4-7 16.C9.1 P7.3 17.X8.6 M7.8 18.X4-3 C1.1 19.X8-9 C1.1 20.X9.1 C1.1 21.X3-8 P7/4 22.P5-9 X2-4 23.X9/1 M8.7 24.X9-7 Xt-7 25.T1.3 P2-4 26.P9.2 P4.3 27.P9-6 A7.1 28.X7/2 M7.9 29.P7-1 X7.1 30.P1.4 P7.3, Trắng bắt lại Xe có phần ưu nhưng thế cờ giằng co đến nước 57 thì hòa.

- (j) Tráng cung có thể chơi 8 . . X4.3 9.C3.1 P5.2 10.X8-4 C7.1 11.C9.1 C1.1 12.X4-9 C7.1 13.X9-3 T7.5 14.P5-4 X1.1 15.T3.5 P2.4 16.X2-4 M1.2 17.M3.4 X4.1 18.P7.4 X1.4 19.M4.3 X4-7 20.X2-3 X1-7 21.T5.3 M2.4 22.P7/2 T5.7! Tráng nhốt Mã đổi phương có nhiều cơ may chiến thắng nhưng Đen cũng có khả năng chơi hòa.
- (k) Nếu Đen chơi 11.P5.4 thi M7.5 12.X3-5 X4.7, sau đó Tráng di.. P2-3 đổi Xe và phản kích chiếm ưu thế.
- (l) Ván Lưu Phong Xuân- Tướng Trường Hải ngày 7-10-62 tiếp diễn : 17.P7-5 X4.2 18.C5.1 P6-4 19.C5.1 T3.5 20.C5.1 P4-7 21.C5-6 X2-4 22.C9.1 C1.1 23.X8-9 P2/4 24.X9-5 M1.2 25.X5.2 C3.1 26.X5-6 M2/4 27.P5-7 P2-3 28.T3.5 C3-4 29.P7.7 T5/3 30.M4.5 P7-9 31.M5/6 P9.4, hòa.
- (m) Ván Thái Văn Câu (Philippines) - Từ Tuần Kiệt ngày 21-11-70 di : 6.P8-6 M2.1 7.X2.6 C7.1 8.X9-8 X1-2 9.P5.4 M7.5 10.X2-5 P2.6 11.P6-4 X4-6 12.C7.1? P2/1 13.M3/4 X6.5 14.P4-7 S4.5 15.P7.1 P5.4 16.M4.5 P5-1 17.X5/1 C1.1 18.C7.1 C3.1 19.X5-7 T7.5 20.X7-5 X6-5 21.X5-4 X2.6 22.P7.1 X5/1 23.M5/7 X2-7 24.T7.5 P2-3 25.C1.1 P1-5 26.Tg-4 P5-4 27.P7/1 P4/1 28.X8.3 P4-9 29.T3.1 P3-9 30.P7.4 X5-8 31.Tg-5 Pt.2 32.P4.6 X7-2, Tráng thắng.
- (n) Ván Thái Văn Câu - Hoàng Thông Vũ (Đông Môn) ngày 22-11-70 di: 6. . M2.1 7.C9.1 C1.1 8.X2-9 X1.1 9.P8.4 M1.2 10.X9.4 X4-1 11.M9/7 X1.8 12.M7/9 C7.1 13.M9.8 M2.3 14.M8.7 P2-3 15.M7 6 P5-4 16.P5-7 M7.6 17.M6/5 M6.4 18.P7/1 M3/5 19.P7.6 M5.7 20.T7.5 P4-7 21.P8/4 S6.5 22.P7-8 M7/8, Tráng hơi ưu nhưng hai bên giằng co gần 80 nước, Tráng chơi sót nhiều nên thua ván cờ.
- (o) Ván Hầu Ngọc Sơn - Lưu Úc Tử ngày 27-12-56 chơi : 7.P8-6 M2.1 8.C9.1 M1.2 9.M9.8 C1.1 10.M8.6 C1.1 11.P5-4 X4-2 12.X2-3? P2-1 13.X3-9 X1.1 14.C3.1 X1-8 15.T7.5 X8.7 16.X9-7 P5-2 17.M3.4 P2/1 18.X9.2 P2-9 19.X9-7 T7.5 20.Xt-8 P9.5 21.C7.1 X2/2 22.M6.4! X8/7 23.C7.1 M2.3 24.X8-6 X2/1? 25.Ms/6 S6.5 26.X7.3, Đen hơn quân thắng (ghi lại theo cảnh mặt).
- (p) Ván Tất Thiết San - Mạnh Lập Quốc ngày 6-12-58 chơi tiếp: 17.X5.1 P1.4 18.M9/8 C1.1 19.P5-1 M6/5 20.P1/2 P2.2 21.P1-5 T7.5 22.X9.2 X2-6 23.T3.5 M5.3 24.X5-4 X6-5 25.C7.1 X5.2 26.C5.1 M3.1 27.C7-6 M1.2 28.X9-6 S4.5 29.X4.2 P1.3 30.X4-7 M2/1 31.C5.1, Đen thắng ở nước 40.
- (q) Tráng thường thay đổi thứ tự các nước, tạo ra nhiều tình huống mới. Chẳng hạn Tráng thường có thể chơi :

- Một là : 5... X4.3 6.C9.1 X4.7 7.P8.7 M2.1 8.X9.8 X1.2 9.X8.4 X7.2 10.X2.4 C7.1 11.X8.6 S4.5 12.M9.8 P5.4 13.P7.9 P2.2 14.P5.7 T7.5 15.T3.5 C3.1 16.C7.1 M7.6 17.X6.4 P4.3 18.X4.6 M6.4 19.X2.6 C3.1 20.X6.7 X7.6 21.P9.1 X6.3 22.P9.3 C5.1 23.C9.1 X6.2 24.M3.4 X2.2 25.M4/6 Xs.4 26.M6.5 X4.6 27.C9.8 X2.1 28.P7.8 X1.3 29.M5.3 X1.5 30.M3.1 X5.8 31.M1.3 Tg.4 32.M8/7 M1.2 33.X7.8 M2.4 34.P8.9 X8.3 35.P9.7 T3.1 36.M7.9 T5.7 37.X8.5 Tg.1 38.X8/5 X3.8 39.P9.3 M4.5! 40.T5/3 M5.6. Tháng vì 41.Tg.4 X8.6. Đây là ván Đặng Dụ Như - Vương Gia Lương ngày 17-12-56.
- Hai là : 5... X4.7 6.C9.1 X4.2. Bây giờ Đen có hai cách chơi:
  - + Ván Lý Nghĩa Định - Hân Phúc Đức ngày 10-7-62 di : 7.P8.2 M2.3... (xem lại chủ (b) σ phần trước)
  - + Ván Trần Tuyên Nguyên - Lưu Úc Tử ngày 18-6-59 đã di : 7.P8.6 C1.1 8.X2.4 C1.1 9.M9.8 C3.1? 10.M8.6 C1.1 11.X2.3 P5/1 12.X3.2 T3.5 13.C5.1 P5.7 14.X3.4 P7.4 15.C5.1 S4.5 16.C5.1 P4.6 17.C5.1 T7.5? 18.S5.6 M2.4 19.M6.5 Tg.4 20.M3.5 P2/1 21.P5.3 M4.5 22.P3.5 X1.3 23.X9.3 X1.3 24.X4.5, Đen thắng.

- (r) Nếu không chơi Xe tuân hà, Đen có thể đổi lại 6.P8.7 X1.2 7.X9.8 P2.4 8.X2.6. Bây giờ Tráng có thể :
- Ván Diệp Tân Nguyên (Tây Mái) - Trần La Bình ngày 15-11-70 đã di : 8... X4.6 9.C3.1 C3.1 10.P7.6 S6.5 11.M9/7 P2.2 12.M7.6 T3.1 13.C5.1 X6.5 14.M6.4 P5.3 15.X2.3 M3.4 16.X3.1 M4.6, Tráng phản đòn chiếm ưu và thắng σ nước 34.
  - Ván Ngô Huệ Quang (Hồng Kông) - Diệp Tân Nguyên ngày 17-11-70 đổi lại: 8... P5/1 9.X2.1 X4.1 10.C3.1 C3.1 11.P7.3 P2.5 12.P7.1 Pt/2 13.M3.4 Pt.6 14.C7.1 P5.6 15.T3.5 C5.1 16.X8.9 M3/2 17.M9.7 C9.1 18.X2/2 X4.6 19.M4/6! P6/1 20.M6.5 P6.5 21.P7.3, Đen ưu thế nhưng ván cờ giằng co đến nước 67 Đen mới thắng được đối phương.
- (s) Ván Lý Tiểu Thôn - Vương Gia Nguyên ngày 28-10-57 di tiếp : 17.X7.6 M4/3 18.X9.8 X1.2 19.X8.5 X5.7 20.T5.3 X7.8 21.X8.7 M3/2 22.M9.7! P2.6 ? 23.P7.5 X8.3 24.S5/4 P2.9 25.M7.6 T9.7 26.P3.4 M2.4 27.M6.5! X1.5 28.X7.2 M7.6 29.X6.4 P9.1 30.P5.5 X8/6 31.Tg.1! X8.6 32.X7.6 X6/1 33.Tg.6 T7/5 34.X6.1 Tg.1 35.X6/1 Tg/1 36.X4.8 M6.5 37.T3/5, Đen thắng (ghi theo cảnh mặt).

E- PHƯƠNG ÁN MÃ TIẾN
BIÊN PHỐI HỢP P8-7

1.P2—5   P8—5

2.M2.3   M8.7

3.X1—2   X9.1

4.M8.9   . . .

17

18

19

20

4	. . .	C1.1(a).....	X9—4(g).....	M2.3
5.	P8—7(b)	P8—7	P8—7(n)	
	M2.1	M2.1(h)	X1—2(H)	
6.	X9—8	X9—8	C7.1.....	X9—8(t)
	P2.2(c)	X1—2	X9—4	P2.4
7.	X8.4	X2.6(i)	X9—8(δ)	S4.5
	X1.1(d)	X4.6(j)	P2.4(p)	X9.6(u)
8.	C9.1(e)	P7/1(k)	C7.1	X2.6(v)
	C1.1	P5—4(l)	X4.6	C7.1
9.	X8—9	S4.5	P7.4!(q)	X2—3
	X9—8	X4/3	C7.1	X6.1
10.	X2.8	X2—3	X2.4(r)	C3.1
	X1—8	C1.1	T3.1	C3.1(x)
11.	X9—3	C3.1	X2—7	C3.1
	P2—7	T3.5	P2.1	P2/3
12.	M9.8	M3.4(m)	X7/2	P5.4
	X8—4	X4—6	X4—3	M3.5
13.	X3—4	X8.4	P7/4	X3—5
	M1.2	M1.2	P2—5	X6.7

14.C3.1	C3.1	P7.5	Tg—4
P7.3	T5.7	X2.9	M7.5
15.P7—3	P5—4	M9/8	X8.4(y)
X4.4	X6—5	M7/5	X2.1
16.X4—6	X8—5	P7—8	C3—4
M2.4(f)	X5.1	P5—2(s)	X2—7
+ —	+ —	+ —	+ =

Chú giải :

(a) Tráng còn các khả năng khác như :

- Ván Lý Tiêu Thôn- Quản Tất Trọng chơi ngày 8-11-57 di : 4... M2.1 5.C9.1 X9.4 6.S4.5 X4.4 7.X2.6 C7.1 8.X2-3 T7.9 9.P8-7 X1-2 10.X9-8 P2-3? 11.X8.9 M1/2 12.P7.4 T3.1 13.P5-6 C5.1? 14.P6-5 X4/1 15.C5.1 S4.5 16.M9.8 X4-2 17.M8/6 X2-4 18.C5.1 P5.5 19.T3.5 X4.2 20.X3.1 X4/3 21.P7/2 S5.4 22.X3.1 S6.5 23.P7-5 Tg-4 24.C3.1 X4.2 25.P5-4, Den ưu và thắng ở nước 52.
- Lý thuyết có nêu trường hợp Tráng di : 4... C3.1 5.P8-7 M2.3 6.X9-8 X1-2 7.C7.1 M3.4 8.C7.1 M4.5 9.M3.5 P5.4 10.S6.5 P2.6? 11.X2.4 T3.5 12.X2-5 P5-9 13.C9.1, Den ưu thế.

(b) Den cung thường chọn các phương án khác như :

- Ván Đông Ban Nguyên - Cao Nhuận Kỳ ngày 11-4-62 chơi : 5.X2.6 X9-4 6.X2-3 M2.1 7.S4.5 X1.1 8.P8.2 X4.4 9.P8-7 P2.5 10.S5.6 X4.2 11.P5-8 X4-2 12.T3.5 X1-6 13.S6.5 X2.1 14.X9-8 X2-4 15.X3.1 X6.7 16.X8.4 P5.4 17.P7.5 S4.5 18.X3/3 X6/1 19.X3-4 X6-7 20.Tg-4 X4-5 21.M9/7 X7.1, Tráng thắng. Diện biến ván này rất giống ván trong cột 13 ở phần trước nhưng ở nước 13 Tráng không chơi...M7/5 mà di 13...X2.1 để Den không thể đổi Xe.
- Ván Chu Kiếm Thu- Thẩm Chi Diệc ngày 20-10-578 di : 5.X2.4 M2.1 6.S4.5 X9-4 7.C9.1 C1.1 8.X2-9 X1.1 9.P5-6 C5.1 10.T3.5 M7.5 11.P8.4 M5.3 12.X9-4 C5.1? 13.C5.1 X4-6 14.X4.4 X1-6 15.C5.1 M3.5 16.C5.1 P5/1 17.P6.2 C3.1 18.C3.1 M1.2 19.P6.4 X6.3 20.P8-3 C3.1? (Đang lè 20.. M2/3? 21.X9-8 M3.5 22.X8.7 Ms/4 23.X8-6 M5.6 24.Tg-4 M6/7 25.Tg-5 M7.6 26.Tg-4 P5.5, Tráng thắng rõ) Do sai lầm trên nên ván cờ hoà sau khi : 21.C7.1 M2.4 22.M9.7 M4/5 23.M7.5 P5.4 24.P6/5 M5.4 25.X9.6 P5/4 26.X9-6 M4.6 27.M3.5 X6-5 28.P6-4 X5.2 29.P3-5 T3.5

30.P5.2 S6.5 31.P4.5 X5-9 32.C7.1 C9.1 33.C7.1 C9.1 34.X6-4
C9-8 35.C3.1 X9.3 36.S5/4 X9/8! 37.C7.1 P2.2 38.C3.1 X9-7
39.X4/1 P2/1 40.C3-2 Tg-6! 41.P4/2 P2-8 42.C7.1 S5.4, sau đó
hai bên đổi quân hoà cờ.

(c) Trường hợp Tráng đi 6... X1-2 có một số khả năng đáng chú ý :

- Một là : 6... X1-2 7.S4.5 X9-4 8.X2.5 X4.4 9.X2-9 P2.2 10.C9.1
P5-2 11.X8.5 M1.2 12.X9-8 X4-1 13.P7-8 P2.5 14.X8.4 P2-7
15.X8-7, đến đây so ra Đen dễ chơi hơn Tráng.
- Hai là : 6... X1-2 7.X2.5 X9-4 8.C7.1 X4.4 9.X8.3 P2.2 10.X2-4
S4.5 11.S4.5 P5-3 12.P5-4 T7.5 13.T7.5 C7.1 14.X4.1 P3-2 15.X8-7
Pt/1 16.C5.1 M1.2 17.X7-5 C3.1, Tráng có phần chủ động hơn.
- Ba là ván Lý Chi Hải - Trần Hồng Quân chơi hồi thập niên 50
đã di : 6... X1-2 7.X2.6 X9-4 8.S4.5 X4.3 9.X2-3 M1.2 10.P3-8
P2.5 11.X8.2 P5-2 12.X8-6 X4.3 13.S5.6 T3.5 14.C3.1 S4.5 15.S6/5
X2-4 16.M3.4 M2.4 17.P5-3 M4.6 18.X3-4 X4.8 19.C3.1 C3.1
20.C3.1 P2.1 21.X4.2 C3.1 22.C3.1 T7.9 23.M4/2 M6.8 24.P3/1
X4/2 25.X4/6 M8.9 26.X4.1 C3.1 27.P3.3 C9.1 28.M2.4 X4.2
29.M9.7 X4-3 30. M4.6 M9/7 31.X4/2 P2.6 32.P3-7, Đen thắng.
- Bốn là ván Phó Quang Minh - Chu Học Tang ngày 28-7-63 di:
6... X1-2 7.X2.6 X9-4 8.X2-3 X4.1 9.C3.1 P5/1 10.X8.4 P5-2
11.X8-4 M1.2 12.S4.5 M2.1 13.P7-6 Ps-7 14.X3-4 S4.5 15.C5.1
T7.5 16.C5.1 C5.1 17.M3.5 P2.1 18.Xt-7 X4.4 19.M9/7 X4-5
20.P6-8 M1/2 21.P8.4 X5-3 22.X4.2 P7.4? 23.X7/3 M2.3 24.P5-8
X2-1 25.T3.5?! P7-4 26.X4-6 C5.1 27.M7.8 S5/4 28.X6-3 P4/3
29.Pt.1 C1.1 30.M8.7 T5.3 31.Pt-3 C1-2. Hai bên còn giằng co
nhưng Tráng ưu thế và thắng ở nước 56.

(d) Cũng có thể chơi 7... X9-4 dẫn đến các khả năng như :

- Ván Trần Bá Tường - Trần Hồng Quân ngày 16-8-59 di : 7...
X9-4 8.X2.6 P5-2 9.X8-4 X4.6 10.P7/1 P2-7 11.S4.5 X4-2 12.X4/2
M1.2 13.X2-3 P7.3 14.X4-3 T3.5 15.X3.1 X2-5 16.Xt-5 T7.5
17.X3-5 C1.1 18.C9.1 X1.5 19.X5-6 X1-4 20.P7.5 C9.1 21.T3.5
X4.2 22.S5.6 M2.4 23.M9.8 T5/3 24.P7.1 M4/6 25.C3.1 T3.5
26.P7/3! M6.5 27.P7-5 M5.7 28.M8.7 M7/9 29.M7.5, Đen ưu và
thắng ván cờ ở nước 61.
- Ván Quách Anh Tu - Lý Anh Mậu ngày 15-10-59 di : 7... X9-4
8.S4.5 P5-2 9.X8-4 X4.3 10.C9.1 Pt/1 11.C9.1 X4-1 12.X2.6 C7.1

13.C3.1 T7.5 14.X2/2 Xs.1 15.C3.1 Vt.7 16.X2-3 X7.1 17.X4-3
X1-4 18.M3.2 M1.2 19.P5-1 X4 20.X3-6 M2.4 21.P7-3 C3.1
22.C5.1 Pt.3 23.T3.5 M4/2 24.P3.4 P3.3 25.P1.4, Hai bên giằng
cợ đến nước 43 thì hòa.

(e) Nếu như Đen chơi 8.X2.6 thi P5.2. Bây giờ Đen có thể :

- Ván Chu Kiếm Thu-Châu Kiến Hùng ngày 25-2-62 di : 9.X8-4
T7.5 10.C9.1 C1.1 11.X4-9 X9-4 12.S4.5 Ps.3 13.P5-4 C7.1 14.X2-3
P2-3! 15.T3.5 P3.3 16.P4-7 M1.2 17.X9-8? M2.4 18.P7-6 M4.5
19.T7.5 X1.6 20.X8.2 C3.1, Trắng lời Tượng nhưng thế lực cân
bằng nên Đen dù sức chống đỡ. Ván cờ hòa ở nước 61.
- Rút kinh nghiệm từ ván Kiếm Thu-Kiến Hùng nên khi Hồ Vinh
Hoa gặp Lưu Úc Từ ngày 1-9-63, đã sửa lại : 9.X8-5! Pt/1
10.X5-7 X9-3? 11.P5-6 M1.2 12.P7/1 T7.5 13.C3.1 M2.1 14.X7-6
X3-8 15.X2.2 X1-8 16.X6.3 X8-2?! 17.M3.4 M1/2 18.M4.6 S6.5
19.X6.1 X2-4 20.P6.6 T5.3 21.C7.1 S5/6 22.P6-3 T3.5 23.P3/2
C1.1 24.C7.1 T5.3 25.P7.5, Đen ưu thế nhưng phải đến nước
66 mới thắng được đối phương.

(f) Ván *Hồ Vinh Hoa - Lưu Úc Từ ngày 10-11-62 tiếp diễn : 17.C3.1
P5.4 18.S4.5 T7.5 19.C3.1 M7/8 20.Tg-4 M8.6 21.C3-4 P5-6 22.M8.6
C3.1 23.P5.9 P6-4 24.M6/4 P4-6 25.P9.4 C5.1 26.M4.2 C9.1 27.P3.6
M6.4 28.P9-6 T5/7 29.P3/6 P6/2 30.Tg-5 S4.5?! 31.T3.5 T3.5 32.M2.3
Đen ưu thế và thắng ván cờ ở nước 46.

(g) Nếu Trắng vội chơi 4... C1.1 5.X2.6 X9-4 6.S4.5 M2.1 7.X2-3 S4.5
... dẫn về phương án đá nêu ở trên.

(h) Trắng còn các khả năng :

- Nếu như 5... X4.3 6.X9-8 P2.2 7.C7.1 M2.1 8.M9.7 X4.2 9.X8.5
X4-3 10.P7-6 X3-4 11.S4.5 X1-2 12.X8.4 M1/2 13.X2.6 P5-3
14.X2-3 T3.5 15.P5.4 M7.5 16.X3-5 C3.1 17.T7.9, Đen hơi ưu.
- Hoặc nếu 5... X4.6 6.P7.4 M2.1 7.X9-8 P2-4 8.P7-3 T7.9 9.S4.5
X4/3 10.X2.4 X1-2 11.X8.9 M1/2 12.P5-7 P4-3 13.P7.5 M2.3
14.T3.5, Đen hơi ưu.

(i) Đen cũng có thể chơi :

- Ván Dương Khai Xương(DL) - Lê Huệ Đông(HK) chơi năm 1972
di: 7.X8.6?! X4.4 8.P7.4 C7.1 9.P7.1 X4/3 10.P7-9 T3.1 11.X2.4
P5/1 12.X8/2 C7.1 13.X2-3 P5-7 14.X3-4 M7.8 15.X4-2 P7-2

P5/1 12.X8/2 C7.1 13.X2-3 P5-7 14.X3-4 M7.8 15.X4-2 P7-2
16.X8-6 X4.3 17.X2-6 Pa-7 18.M3/5 P2-5 19.P5-3 P5.4 20.M5.7
P5/2 21.P3.6 X2.7 22.P3-7 T1.3 23.C9.1 X2-3 24.M9.8 X3-2
25.M8.7 M8.7 26.M7/5 C5.1 27.X6.1 T3/5 28.X6-5 X2/2 29.S6.5
X2-1 30.X5.1 C9.1, hòa.

- Ván Ngô Huệ Quang(HK) - Vương Liên Giới (Đông Mâ) chơi ngày 14-11-73 đã đi : 7.C9.1 X4.6 8.X8.2 P2-3 9.X8.7 M1/2
10.P7.4 T3.1 11.X2.4 M2.4 12.S4.5 X4/4 13.P7/2 C7.1 14.P5-6
M4.6 15.C3.5 M6.5? 16.X2-4 P3.2 17.P7-6 P5-3? 18.Tg.4 X4-2
19.X4.3 Pt.5 20.T5/7 P3.7 21.Tg.1 M7/8 22.X4.2 Tg.1 23.Pt.2,
Đen hơn quân chiếm ưu và thắng ván cờ.

- (j) Ván Châu Báu Cơ-Tô Chí Cường tại Singapore ngày 19-7-70 đi : 7. . .
C1.1 8.X2-3 X4.3 9.S4.5 P5-4 10.C3.1 T3.5 11.P5.4 M7.5 12.X3-5 P2.1
13.X5/2 M1.2 14.P7-8 P2.4 15.X8.2 P4-2 16.X8-4 S4.5 17.C9.1 C1.1
18.X5-9 X4.4 19.C5.1 X2-4 20.C5.1, Đen ưu thế và thắng ở nước 41.
- (k) Nếu Đen chơi 8.Xs.2 P2-4 9.X8.7 M1/2 10.P7/1 C7.1 11.S4.5 X4/2
12.X2-3 T7.9 13.P5.4 M7.5 14.X3-5 C7.1 15.C3.1 X4-7 16.M3/1, Đen
hơi ưu thế.
- (l) Ván Phó Quang Minh-Châu Kiến Hùng ngày 8-12-64 đi : 8. . . P2.5
9.X2-3 P5-2 10.X8.2!? X4-2 11.X3.1 T3.5 12.X3/3 S4.5 13.C9.1 P2-3
14.P7-2 Xs.4 15.P2.8 X2-7 16.X3-4 X7-8 17.P2-1 P3/1! 18.X4.2 X8/4
19.X4-1 C3.1 20.C5.1 C3.1 21.M3.5 C3-4 22.S6.5 P3.2 23.X1/1 P3.6
24.M5.3 P3-1 25.Tg.6 X2.2 26.Tg.1 X2/6 27.T3.1 T5.7 28.C5.1 T7.9
29.X1-2 X8-9 30.X2.2 M1/3 31.X2-7 P1-3 32.M9/7 X2.5 33.P5.4 S5.4?!
34.X7-6 X2-3 35.Tg.1 X3/2, Đen lỗ quân thua cờ tàn.
- (m) Nếu Đen tham lời Chốt, đổi lại 12.P5.4? M7.5 13.X3-5 P2.6, bây giờ
Đen có mấy cách :
- Một là 14.M3.4 X4.4 15.P7.1 X2.7 16.P7-3 P4.7 17.S5/6 X2-6
18.X5/2 S4.5 19.P3-1 Tg.4 20.M4/5 X6-7 21.X5-4 X7.2 22.X4/4
X7/2, Trắng thắng.
  - Hai là : 14.P7.1 P4.7 15.S5/6 X2.7 16.P7-5 X4.4 17.S6.5 X2-1
18.P5-4 P2-5 19.T7.9 P5/5 20.P4-5 P5-8 21.M5.1 X4/4, Trắng
thắng.
  - Ba là 14.T7.5 X4.4 15.P7.5 M1.3 16.X5-7 X2.7 17.X8-9 X2-1,
Trắng thắng.

(n) Các danh thủ cung thường đổi lại :

- Ván Dương Quán Lân - Mạnh Lập Quốc : 5.P8.2 C7.1 6.X2.4 X9.6 7.S6.5 C3.1 8.C7.1 X6.3 9.P5.7 M3.4 10.T7.5 C3.1 11.X2.7 T3.1 12.C3.1 M4.2 13.X7.8 X1.3 14.X9.7 P2.4 15.P7.6 S4.5 16.X7.3 C7.1 17.X8.3 X6.3 18.X7.2 T1.3 19.P7.9 X3.2 20.C9.1 M7.6 21.X3.4 M6/4 22.X4.8 X2.5 23.M9.8 C5.1 24.M8.9 T3/1 25.P9.6 P4.2 26.M9/8 P2/1 27.M8.7 P5.3 28.M3.4 Tg.4 29.M4.5 P2.3 30.M7.9 Pt.2 31.C9.1 T7.5 32.C9.8 P3.2 33.C8.1 P3.5 34.C8.1 P5.3 35.M9.8 P5.2 36.P6.8 P2/5 37.C8.1 M4.2 38.C1.1 T5/3 39.C8 .7 C5.1, hoà.
- Ván Đổi Vinh Quang - Hồ Vinh Hoa ngày 14-1-79 đổi lại : 5.X9.1 X9.4 6.X2.4 X1.1 7.P7.8 C7.1 8.X9.8 X4.6 ! 9.X8.1 X1.4 10.S4.5 Xt/2 11.X8.2 Xt.8 12.X8.2 M7.6 13.C9.1 X4.4 14.X2.6 M6.4 15.P7/1 P5.7 16.C5.1 T3.5 17.M3.5 C3.1 18.C7.1 M4.5 19.T3.5 M3.4 20.M5/7 C3.1 21.P7.3 P7.4 22.M7.8 M4/6 23.M9.7 P7.4 24.P7.2 M6.5 25.M7.6 P4.6 26.P7.1 C7.1 Tráng có hơi ưu, chơi cờ tàn Tráng tháng ở nước 45.

(6) Trường hợp Đen chơi 7.C7.1 C5.1, bây giờ có 3 cách chơi :

- Một là 8.C7.6 X4.3 9.P7.5 M7.5 10.P7.1 P2.5 (như 10..X4/3 ? 11.X2.6 X4.3 12.X2.3 M5.3 13.P5.3 S4.5 14.X9.8, Đen ưu) 11.X9.8 X2.4 12.X2.4 P2.7 13.X8.5 X4.2 14.M9.7 X2/3 15.P7.2 X2.4 16.P2/2 C7.1, hai bên còn đối công. Ván Từ Hoà Lương - Mạnh Lập Quốc ngày 26-11-62 chơi giống như trên nhưng ở nước 11, Đen di : 11.P7.1? P2.7 12.X2.2 P7.1 13.X9.2 M5.3 14.S4.5 X2.1 15.P1.1 X2.6 16.P5.4 P5.4 17.Tg.4 T3.5 18.P4/1 X4.2 19.C3.1 P5.1 20.X9.4 X6.6 21.X2.4 S4.5 22.P4.8 P1.9 23.X4.4 X4.7 24.T7.5 C5.1 25.P1/6 X7.9 26.P4/1 C5.1 27.Tg.5 C5.1 28.T3.5 X9.3 29.S5/4 M3.5 30.X4/5 X9/2 31.S4.5 X9.5 32.X4.3 M5/3 33.P4.1 X5.8 34.Tg.4 X8.2 35.Tg.1 X8/8 36.P1.1 X8/1 37.P1/1 C7.1, Tráng thắng.
- Hai là ván Dư Vận Xương- Dương Quốc Đống chơi tại Singapore ngày 23-7-70 đã di : 8.C7.1 M3.5 9.X2.4 X4.6 10.P7.2? P2.5 11.X9.8 C5.1 12.S4.5 X4.3 13.P5.8 X3/2 14.C5.1 X3.2 15.C5.1 X3.7 16.T3.5 X7/1 17.P8.4 P5.2 18.X2.5 X7/2 19.C7.6 M5/4 20.M9.7 X2.2 21.M7.6 S6.5 22.S5/4 P5.3 23.M6.4 P5.9 24.C6.1 P9.2 25.Tg.1 X7.6 26.M4.5! S4.5 27.C6.1 X2.5 28.X5.3 T7.5 29.P8.3 T3.1 30.P8.9 Tg.6 31.X8.9 Tg.1 32.X8.3 X6.4 33.Tg.1 -

M7.5 34.X3/1 Tg.1 35.C6-5 M5.4??(nên T5/!!) 36.Tg.6 M4.2
37.Tg.5, Den thắng vì Trắng không thể chiếu li , tục.

- Ba là ván Tào Duyệt Cường - Thi Thu Văn chơi hồi những năm
70 đã di : 8.X9-8 X4.6 9.P7.1 P2.5 10.C7.1 M3.5 11.X2.4 S4.5
12.X2-7 P2.1 13.P7/1 C5.1 14.C5.1 M5.4 15.P5.5 T7.5 16.M3/5
X2.7 17.P7/1 M7.5! 18.M5.4 X4/1 19.M4.6 X4/1 20.T7.5 X4.3
21.T5.7 M5.7 22.P7-4 M7.5 23.S6.5 M5.3 24.C1.1 C1.1 25.C3.1
C7.1 26.C3.1 T5.7 27.C7-6 T7/5 28.C6-5 S5/4 29.C5-4 T5/7 30.P4-1
M3/5 31.T3.5 M5.3 32.C4-3 T7.5 33.C3.2 S6.5 34.C2-1 Tg.6
35.C1-2, Den lời Chốt thắng cờ tàn ở nước 49.

- (p) Ván Thái Phúc Như - Mạnh Lập Quốc ngày 13-5-63 đổi lại : 7...
X4.4 8.X8.6 X4-3 9.P7.1 P2-1 10.X8.3 M3/2 11.X2.1 X3-2 12.C9.1
X2/2 13.P7.6 S4.5 14.M9.7 C3.1 15.M7.6 P5-4 16.C3.1 P1.3 17.X2-7
X2-4 18.M6.4 P4-6 19.X7-8 M2.3 20.P5-7 M3/1! 21.Pt/2 M1.3 22.P7.5
C5.1 23.X8.8 S5/4 24.P7.2 S4.5 25.P7/1 S5/4 26.P7.1 S4.5 đáng lẽ
Den chơi P7-4 phá S1 có nhiều cơ may chiến thắng nhưng do muốn
đổi Xe nên sau khi 27.P7/1 S5/4 28.X8/3 X4-2 29.M4.6 Tg.1 30.M6/8,
ván cờ giằng co và hòa ở nước 50.
- (q) Nếu như 9.P7/1 P2.2 10.M9.7 X4-3 11.M7.6 X3.1 12.M6.7 X2.5 13.M7/5
M7.5 14.P5.4 S4.5 15.C7-6 X2-4 16.X2.5 Tg.4, Thế trận cân bằng.
- (r) Sai lầm nếu Den di : 10.P7.3? S4.5 11.S4.5 X4/2 12.P5-6 P5-6 13.T3.5
C5.1 , Trắng dễ chơi hơn.
- (s) Ván Dương Quan Lân-Mạnh Lập Quốc ngày 28-11-62 chơi tiếp :
17.C7.1 C5.1 18.P8/2 T7.9 19.T7.9 M5.7 20.C7-6 S6.5 21.S4.5 P2/1
22.M8.7 P2-7 23.T3.1 P5-6 24.M7.6 P7-1 25.P8.2 M7.8 26.M6.8 P1/1
27.M3.4 M8.7 28.M8.9 Tg.6 29.P8.2 Tg.1 30.P8/1 S5.4 31.M4.5 P6-5
32.M9.7 S4.5 33.M7/8 Tg.1 34.M8/9 C5.1 35.M9.8 C5-4 36.S5.6 C4.1
37.M8.7 T9/7 38.M7/5 T7.5 39.M5/4, Den thắng.
- (t) Ván Hà Thuận An - Mạnh Lập Quốc ngày 11-7-62 đổi lại : 6.X2.4
P2.5 7.X9-8 X9-2 8.C9.1(như 8.X2-3 C5.1 9.X3.2 M7.5 10.P5-8 X2.6
11.X8.2 X2.7 12.P7-5 C5.1, hai bên đổi công phức tạp) 8...C5.1 9.X8.2
Xt.6 10.P5-8 X2.7 11.P7-5 M7.5 12.M9.8 C3.1 13.M8.7 S4.5 14.S4.5
X2/1 15.M7.5 X2-3 16.M5.3 C3.1 17.M3/5 X3.3 18.M5/7 M5.3 19.M7/6
X5/3 20.X2-7 X3/1 21.P5.5 T3.5 22.M6.7 Ms.5 23.C3.1 M5/7 24.C9.1
C1.1 25.M7.9 M7.8 26.M9/7 C9.1, ván cờ hòa ở nước 44.

(u) Trường hợp Trắng chơi 7... C7.1 8.X2.4, bây giờ có 2 cách chơi :

- Ván Dương Quan Lân - Triệu Khánh Các ngày 18-4-75 đi : 8 X9-2 9.C9.1 Xt.3 10.X8.1 P2-5 11.X8-6 Pt/1 12.X6.5 Xs 3 13.X2 2 Xt-6 14.X2-3 X2.4 15.P7-6 M3/5 16.X6/2 C3.1 17.X5.3 18.C3.1 X6.2 19.C3.1 X6-7 20.X3-4 X2-4 21.X6/5 X..1 22.T3.1 X7/3 23.M9.8 M5.3 24.X6.5 M3.2 25.X6.2? Pt-3 26.C7.1 X7-4 27.C7.1 P6.5 28.T7.5 X4-3, Trắng lời quân chiếm ưu và thắng ở nước 49.
- Ván Lương Khánh Toàn (HK) - Diệp Phụng Nam (DL) Hội thập niên 70 đi : 8...X9-4 9.C9.1 M7.6 10.X2-4 X4.3 11.M9.8! X4.1 12.X4.1 X2.5 13.X4-3 C3.1! 14.X3-7 M3.4 15.P5.4 P5-7 16.T7.5 P2.1 17.C3.1 T3.1 18.X7/1 X4-3 19.P7.2 Tg.1 20.P7-5 Tg-4 21.C7.1 X2/2 22.Ps-6! Tg-5 23.M3.2 P7-3 24.P5-7 M4/5 25.P7-5 Tg-6 26.S5.4 X2-5 27.X8.2 X5.3 28.P6/3 X5-8 29.X8.6 P3/1 30.M2.3, Đen thắng.

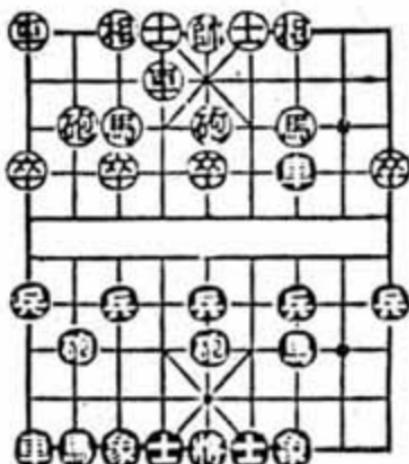
(v) Nếu như Đen chơi 8.X2.4 thì Trắng có 2 cách chơi :

- Một là 8... X6.5 9.C9.1 X6-7 10.M9.8 P2-1, bây giờ các danh thủ chọn các phương án khác nhau :
  - + Ván Trần Bá Tường - Vương Gia Lương ngày 12-5-63 đi tiếp: 11.P7-8 P1-2 12.P8-7 P2-5 13.P7-8 P5/2 14.P8.7 X7.1 15.X2/4 M3/2 16.M8.6 M2.1 17.X8.4 Ps-4 18.M6/5 X7/3 19.X8-3 P5.3 20.T3.5 M1/3 21.X3.1 C7.1 22.X2.4 M3.4 23.X2-8 C3.1 24.C7.1 M4.5, thế trận căng thẳng, sau Trắng thắng ở nước 71.
  - + Ván Hồ Vinh Hoa - Hàn Phúc Đức ngày 22-5-63 đổi lại : 11.X8.3 C7.1 12.X2-7 M7.6 13.X8-9 M6.5 14.M3.5 P5.4 15.T3.1 X7-8 16.Tg-4 X8-6 17.S5.4 T3.5 18.X9/2 C3.1 19.X7-2 S4.5 20.X9-6 P5-9 21.P7-8 X2-4 22.X6.8 S5/4 23.P5-7 X6-3 24.T7.5 C3.1 25.X2-7 X3/1 26.T5.7 P9-6 27.S4/5 P6/1 28.T7/9, hai bên giằng co và Đen thắng ở nước 47.
- Hai là 8... C3.1! có hai ván cờ đáng chú ý chơi theo phương án này, đó là :
  - + Ván Chu Kiếm Thu - Mạnh Lập Quốc ngày 23-5-63 đi : 8... C3.1 9.X2-6 X6.3 10.C9.1 M3.4 11.C3.1 T3.1 12.C7.1?! P2-3 13.X8-9 P3-1 14.X9-8 X2.9 15.M9/8 P1.3 16.M8.9 C3.1 17.X6-7 M4/2 18.X7.2 M2.1 19.M9.7 M1.3 20.X7/3 C7.1 21.C3.1 X6-7 22.P5-6 X7-2 23.X7.1 M7.6 24.X7-4 P5-6 25.X4-7 P6-5 26.X7-4

P5-6 27.X4-7 X2.2 28.M3.4 X2-5 29.P6-4 P6.3, Trắng phản đòn và thắng ở nước 76.

+ Ván Lý Nghĩa Định - Mạnh Lập Quốc số : 8..C3.1 9.C9.1 X6.5 10.C7.1 X6/2 11.C7.1 X6-3 12.P7.5 X3/2 13.M9.8 X3.4 14.M8.6 X3/2 15. M6.5 T3.5 16.X2.3 M7/5 Cân bằng và cuối cùng hòa.

- (x) Nếu như 10... C7.1 11.X3/2 M7.6 12.P7-6 M6.5 13.X3.5 C3.1 14.C9.1 C3.1 (Ván Thái Phúc Như - Hàn Phúc Đức đã di 14... M3.4? 15.P5.4 S4.5 16.T3.5 P2.1 17.M3.5 M4.5 18.X3/6 M5/4 19.P6.2 X2.3 20.P6-3 X6-7 21.P5/1 M4/3 22.X3-2 P2.1? 23.X2.4 X7/1 24.X2/3 Tg-4 25.P3-5, Đen thắng ở nước 36) 15.C7.1 M5/3 16.X3/6 Mt.4 17.S5.6 P5.5 18.T3.5 P2/2, Cân bằng.
- (y) Ván Trần Bá Tường - Mạnh Lập Quốc ngày 11-05-63 đã di : 15.C3.1? P2.4 16.C3-4 M5.4 17.P7-4 X2.1 18.T7.5 P2/1 19.X8.2 X2-7 20.M3.2? X7-8 21.M2/3 X8.5 22.X8-6 M4/6 23.M3.4 X8-6 24.M4.6 P5-8 25.Tg-5 M6.7 26.P4/2 X6.2 27.T5/7 M7.8 28.X6-2? P8-5 29.T7.5 P2.1 30.X2.2 P5.5 31.S5.6 P2.1 32.M6/4 X6.1 33.Tg.1 P5-1. Trắng thắng.

F- PHƯƠNG ÁN XE QUA HÀ CHỐNG M3.2 :

1.P2—5	P8—5
2.M2.3	M8.7
3.X1—2	X9.1
4.X2.6	X9—4

21	22	23	24
5. X2—3.....			M8.9
M2.3(a) H			M2.3(p)
6. P8.2..... S4.5(h)..... C7.1			P8—7

C3.1(b)	P5/1	P5/1(m)	C3.1
7. P8—3(c) M3.4	M8.9(i) C3.1(j)	P8—7 X4.3(n)	X9—8 X1—2
8. P3.3(d) M4.6	P8—7(k) X4.1	M8.9 P5—7	S4.5 P2.1
9. X3/2(e) P2—7	X3—4 X1—2	X3—4 X1—2(δ)	X2/2 X4.3
10. X3.3(f) M6.7	X9—8 M3.4	C3.1 S4.5	P5—6 P2.3
11. P5.4 S4.5	X4/3 P5—2	M3.4 X4.3	C7.1 C5.1
12. S4.5 Tg—4	X8—9 T3.5	P7/1 T3.5	C7.1 X4—3
13. M8.7 X4.2	C5.1 S4.5	C7.1 T5.3	P7.5 X3/2
14. P5—3 S5.6!	P7—6 M4/3	S4.5 X4/2	T3.5 P2.1
15. P3/4 P5—7	M9/7 X4.2	C3.1 P7.3	C9.1 X3—2
16. P3.5 X4—7(g) =	C9.1 Ps—3(l) + —	P5—3 T7.9 + —	X2—4 M7.5 (r) — +

Chú giải :

(a) Đây là nước đi chính xác nhất của Trắng. Trong quyển "Quát trung bí" Chu Tấn Trinh đã từng phân tích 3 khả năng 5...M2.1; 5.X4.6; và 5...X4.7, Trắng đều thất bại. Dưới đây xin minh họa một số ván của một số đấu thủ muốn kiểm tra lại các khả năng này.

– Với khả năng 5...M2.1 : Ván Lý Khánh - Ngô Tuyên Thành ngày 18/07/73 tại Singapore đi : 5...M2.1 6.S4.5 S4.5 7.C9.1 X4.3? 8.M8.9 P2-3 9.M9.8 X4.1 10.X3/2 X4/2 11.C9.1 C1.1 12.X9.5 P5-4 13.C5.1 T7.5 14.C5.1 C5.1 15.X9-5 C3.1 16.M3.5 M1.3 17.M8.7 X4-3 18.M5.6 P3-2 19.X5/2 X3-4 20.M6/4 X1.5 21.X3.2 X1/2 22.X3-6 X1-4 Z3.X5.1 P4-3 24.X5-9 . Đen ưu thế, thắng ở nước 86. Trong "Quát trung lạc" Lý Chi Hải có nêu: 5...M2.1? 6.C9.1 S4.5 7.M8.9 X1.1 8.S4.5 X4.4 9.P8-6 P2-3 10.X9-8 X4-1 11.P6/1

C3.1 12.X8.6 C1.1 13.P6-6 X1-8 14.M9.8 X8/3 15.Ps-1 X1-4
16.X3/1 X8.2 17.C3.1 X4.4 18.X3.1 C1.1 19.M8.9 X4/4 20.P9-6
X4-3 21.X8-6 X8/2 22.M9.7 X3.1 23.C3.1. Den chiếm ưu thế,
thắng.

- Với khả năng 5...X4.6 : Ván Hứa Bật Đức - Cố Chính Dũng chơi : 5..X4.6 6.P8-7 M2/1 7.S6.5 X4/3 8.M8.9 C1.1 9.C3.1 T7.9
10.C7.1 M1.2 11.P7-6 C1.1 12.C9.1 X1.5 13.X3-4 X1-3 14.M3.4
X4-6 15.X4/1 M7.6 16.M4.6 M6.5 17.M6.5 T3.5 18.P5.4 S6.5
19.T7.5 X3.2 20.P5/2 X3-2 21.P6.6 M2.3 22.P6-8 P2-3 23.P8.1
X2/7 24.M1.3 P3.4 . Trắng lối quân ưu, thắng. Còn ván Đào
Thanh Nguyên - Đường Thọ Tùng ngày 21/01/50 chơi : 5...X4.6
6.P8.2! X4/2 7.C7.1 X4-3 8.P8-9 T3.1 9.T7.9 X3-4 10.M8.7 X4.2
11.P9-3 X4-3 12.P3.3 M2.4 13.P3-8 M4.2 14.P5.4 S4.5 15.T3.5
M2.3 16.T9.7 X1-4. ? 17.P5/1 X4.4 18.C5.1 X4.2 19.X9-8 M3.5
20.X8.9 X4/6 21.X8-6 Tg-4 22.X3-6 Tg-5 23.M3.5 X3-2 24.X6/2
M5/7 25.C3.1 X2/3 26.M5.6 M7/5 27.M6.5 T7.5 28.P5.2 S5.6
29.X6.2 T1/3 30.X6-5 T3.5 31.X5.1 S6/5 32.X5/1 C9.1 33.X5-7.
Den thắng cờ tàn.
- Với khả năng 5...X4.7 : Den đối phó chính xác phải : 6.M8.7 còn nếu như 6.M8.9? thi sẽ bị Trắng phản đòn. Chúng ta xem một số diễn biến qua các ván cờ sau đây :
  - + Ván 1 : 5..X4.7 6.M8.7 M2.1 7.C5.1 P2-4 8.X9-8 X1-2 9.P8.6
X4/2 10.S4.5 X4-3 11.M7.5 C3.1 12.C5.1 C5.1 13.P5.3 S4.5
14.T7.5, Den ưu thế rõ.
  - + Ván 2 : 5..X4.7 6.M8.7 M2.3 7.C5.1 P5/1 8.M7.5 P5-7 9.X3-4
S4.5 10.C5.1 M7.8 11.X4-3 M8.9 12.X3/2 X4/1 13.X9.2 C5.1
14.S4.5 X4/4 15.P5.3 T3.5 16.P8-5 M9.7 17.X3-8 X1-2 18.C3.1
Den hơi ưu thế.
  - + Ván 3 : 5..X4.7 6.M8.7 C3.1 7.C5.1 S4.5 8.M7.5 M2.1 9.C5.1
X4/1 10.P8.2 C5.1 11.P8-3 M7.9 12.X9-8 X1-2 13.M5.4 P2.3
14.S4.5 X4/1 15.M4.2 P5.5 16.T3.5 T7.5 17.M2.1 Tg-4 18.Tg-4
X4-6 19.Tg-5 X6-4 20.M3.5 X4-5 21.X3-6 S5.4 22.X6.1 Tg-5
23.X6.1 X5-6 24.P3-2 S6.5 25.P2.5, Den thắng. Đây là ván
cờ giữa Ngô Văn Anh - Lư Hoàn Ván chơi hồi thập niên 50.
  - + Ván 4 : 5..X4.7 6.M8.9? C1.1 7.P8.2 P5-4 8.S4.5 M2.1 9.P8.3
T3.5 10.X9-8 X1-2 11.P3.3 P4-7 12.C3.1 X4/4 13.X8.6 S4.5
14.P5.4 X4-5 15.T3.5 X2-4 16.X8-9 P7-6 17.X9.1 P2.1 18.X9/1

P2-5 19.X9-7, Cân bằng và hòa ở nước 36. Đây là ván Hà Thuận An - Tống Nghia Sơn chơi ngày 03/09/49.

- (b) Tráng có thể chơi 6... X4.4 7.P8-9 X1-2 8.X3.1 X4-2 9.M8.7 C1.1 10.C7.1 X2-3 11.P9-8 P2-1 12.T7.9 X3.2 13.P8-3 P5.4 14.M3.5 X3-5 15.T3.5 P1-7 16.P3.5 S6.5 17.X9.1, Đen ưu thế. Hồi thập niên 40, Tạ Hiệp Tốn cầm Tráng đã thắng Đới Trung Kỳ một danh thủ Malaysia như sau : 6...X4.4 7.P8-7 M3/5 8.X3/2? M7.6! 9.P5.4 X4-7 10.C3.1 M6.4 11.P5/2? P2.3! 12.T3.5 C3.1 13.P7.5 X1-3 14.P5-8 X3-2 15.P8-9 C1.1, Tráng lối quân, thắng.
- (c) Đen không thể chơi : 7.X3.1? P5.4 8.P5.4 M3.5 9.X3-8 P5/2 10.X9.2 X4.7 11.X9-4 M5/4 12.X8.1 X1.2, Tráng ưu thế hơn.
- (d) Ván Hà Tin- Dương Quốc Đống ngày 18-7-73 tại Singapore đổi lại: 8.M8.9 M4.6 9.X3-4 M6.7? (nên 9...M7.8 10.X4/1 P2.2 11.X4-7 P2.3 12.X7-2 P5.4 13.S4.5 P2-7 14.X2-4 M6.5 15.T3.5 P7/2 16.C3.1) 10.P3/2 P5.4 11.S4.5 T7.5 12.X9-8 P2-3 13.Tg-4 X1.1? 14.P3.5 P3-7 15.X4.3 Tg.1 16.X4/1 Tg/1 17.P5.4 T5.7, Đen ưu thế thắng.
- (e) Ván Hà Thuận An- Trần Vinh Đường ngày 27-8-49 đổi lại : 9.X3-4 M6.5 10.T3.5 P2-7 11.X4-3 X1.2 12.S4.5 P5/1 13.C3.1 X1-6 14.M3.2 C5.1 15.C3.1 X4.4 16.X3-2 X6.6 17.M2.4 P7-3 18.M8.9 X4-6 19.X2/3 T3.5 20.X9-8 T5.7 21.M4.3 P3-6 22.X8.6 P5.5 23.X2/3 S6.5 24.X8-2 C3.1 25.C9.1 P6/1 26.X2/2 X6/3 27.M3/1 T7/9 28.X2-7 Tg-6 29.M1/2 P6-7 30.M2/3 X6/1 31.X7.1 X6.2 32.M9.8 X6-7 33.M8.6 P5/1 34.X7.1 X7/1, Tráng thắng.
- (f) Nếu như 10.X3-4 P7.5 11.P5.4 P5.4 12.X4-5 P5/3 13.X5.2 X4-5 14.X5.2 S4.5 15.X9.2 X1-2 16.X9-3 X2.9 17.X3-7, Cân bằng.
- (g) Ván Trần La Bình- Vương Thiêm Sinh tranh tại Manila hồi thập niên 70 đi tiếp : 17.P3-2 X1-2 18.T7.5 X7.3 19.P2/5 X7.1 20.P2-1 X2.3 21.S5/4 X7/1 22.S6.5 X7-9 23.C7.1 C3.1 24.X9-6 Tg-5 25.T5.7 X9-7 26.M7.6 X7.3. Ván cờ giằng co hơn 60 nước thì Tráng thắng.
- (h) Ván Bạch Quốc Đống-Lý Chi Hải ngày 27-9-53 đổi lại : 6.S6.5? P5/1 7.X3-4 P5-7 8.C3.1 X1.1 9.C5.1 T7.5 10.M8.9 X4.3 11.P8-7 X4-2 12.T3.1 M7.6 13.C5.1 X2-5 14.X9-8 P2.2 15.C3.1 P7-2 16.X8-9 M6.7 17.X4/3 X5-7 18.P5-4 M7.9 19.P4-1 X7.3 20.S5.4 X7/4 21.T7.5 Pt-5 22.S4/5 P2-8 23.P1-2 C1.1 24.X9-8 X1-4 25.X8-6 X4-2 26.X6-8 X2.8 27.M9/8 X7.2 28.X4-6 X7-5, Tráng ưu thế thắng.

(i) Còn 3 khả năng khác :

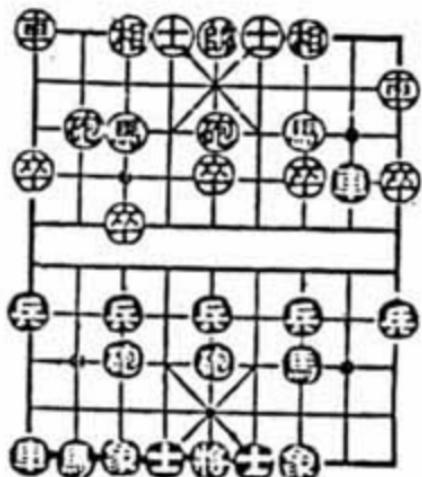
- Một là : 7.P8.2 P5-7 8.P8.5 S4.5 9.X3-4 X4.4 10.M8.7 X1-2 11.X9-8 M7.8 12.X4-3 M8/9 13.X3/1 P2.4 14.X3.2 C9.1 15.C3.1 C5.1 16.P5-4 T3.5 17.P4.4 P2/4 18.P5.3 X4/2 19.P5/1 C3.1 20.C3.1 Tg.4 21.C3-4 X4-7 22.X3/1 M9.7 23.P4/1?! P2.4? 24.P4-7 P7.6 25.S5/4 P2.2 26.M7/5 P7-2! 27.X8-9 M7.6 28.M5.4 X2.2 29.X9.2 Pt.3 30.P7/1 M6.8 31.S4.5 M8.7 32.M4.3 P3-7 33.C9.1 X2.1 34.P7-4, Đen hơi ưu và thắng cờ tàn. Đây là ván Liêu Thiên Tử-Bạch Cầm Tường chơi tại Đài Loan hồi thập niên 50.
- Hai là : 7.C5.1 X4.5 8.M8.7 P5-7 9.X3-4 M7.8 10.X4-3 M8/7 11.X3-4 X4-7 12.M7.5 S4.5 13.C5.1 C5.1 14.M5.6 M3.5 15.P5.4 M7.5 16.X4-5 X7.1 17.T7.5 X7/5 18.X5/1 P2-5 19.P8.2 X1-2 20.X9.2 C3.1 21.P8.4 X2.3 22.X9-6 X2-4 23.X6.1 P7.8 24.P4-6 P7-9 25.X5.2 X7.7 26.S5/4 X7/5 27.T5/3 X4.1 28.X5/4 X7.1 29.P6-9 X4.2 30.X5-6 X7-2 31.X6.2 C1.1 32.X6.7 X2-5 33.S6.5 C1.1 34.C9.1 S5/4 35.X7-2 X5.3 36.Tg.6 X5-6, Trắng thắng. Đây là ván Ngô Văn Anh (Ma Cao)-Lý Chí Hải chơi hồi thập niên 50.
- Ba là : 7.C3.1 X4.4, bây giờ Đen có 2 cách tấn công :
  - + Cách một : 8.C5.1 P5-7 9.X3-4 S4.5 10.M8.7, bây giờ Trắng di :
    - a) Nếu 10... M7.8 11.C3.1 P7.6 12.P5.4 M3.5 13.P8-5 T3.5 14.X4-5 M8.9 15.P3-5 C3.1 16.X9-8 P2-4 17.C5.1 X4-7 18.T3.1 X7/1 19.M7.5, Đen ưu.
    - b) Nếu 10... T3.5 11.M3.5 P2.4 12.X4.2 P2/5 13.X4/2 P2.5 14.P8-9 P2-5 15.M7.5 X4.1 16.X4.2 X4-5 17.X4-3 M8.9 18.X9-8, cân bằng
  - + Cách hai : 8.T3.1, bây giờ Trắng di :
    - a) Nếu 8... C3.1 9.M8.9 P5-7 10.X3-4 S4.5 11.M3.4 T3.5 12.P5-3 M7.8 13.C3.1 P7.6 14.M4/3 M8/9 15.M3.4 P2.3 16.P8-3 P2-6 17.P3.2 X4/1 18.X4/2 X4-7 19.X9-8, Đen hơi ưu.
    - b) Nếu 8... X1.1 9.M8.9 C3.1, bây giờ Đen kém phản, có hai ván thế hiện điều này :
- Ván 1 : 10.P8-6 P5-7 11.X3-4 T7.5 12.C9.1 P2.2 13.P5-4 P7-2 14.X4-3 M7/9 15.P4-5 S4.5 16.P5.4 Pt.3! 17.M3/2 X4/2 18.P6-5 Ps.2 19.X3.2 M9.8 20.X3/2 Ps-5 21.P5.4 X4-5 22.X3-5 M3.5 23.X9-8 X1-2, Trắng thắng.

- Ván 2 : 10.P8-7 P5-7 11.X3-4 T7.5 12.X9-8 P2.2 13.C7.1 P7-2
14.X8-9 X4-3 15.P7-6 Ps.2 16.X4/2 X3-6 17.M3.4 X1-6 18.P6.5
X6.4 19.P6-3 M3.4 20.P5.4 S6.5 21.P3/2 Tg-6 22.P3-5 C1.1
23.M9.7? M4.3 24.P5-8 M3/2 25.X9.2 P2-3 26.S5.4 M2.3 27.X9-6
X6.1 28.X6.1 X6.1 29.C5.1 X6.2 30.Tg.1 M3.2 31.P5-6 P3.6
32.X6-2 P3-1 33.P6/5 X6-5, Trắng thắng. Đây là ván Trịnh
Lương-Lý Chi Hải chơi hồi thập niên 50.

- (j) Trường hợp Trắng chơi : 7... X4.3 thi Đen có hai cách đối phó:
- Một là : 8.P8-7 P5-7 9.X3-4 S4.5 10.X9-8 X1-2 11.X8.6 M7.8
12.X4-3 M8/9? 13.X3/2 P7.2 14.P7.4, Đen ưu thế.
  - Hai là : 8.C3.1 P5-7 9.X3-4 S4.5 10.M3.4, bây giờ Trắng có 2
khả năng chơi tiếp :
    - + Như 10... X4-8 11.P5-3! P7-9 12.P8-7 P9.5 13.X9-8 X1-2 14.X8.6
P9.3 15.S5/4 X8-5 16.X8-7 X5.2 17.T7.5 P2.7 18.M9/8 X2.9
19.X7.1, Đen ưu.
    - + Như 10... X4-6 11.X4/1 M7.6 12.M4.6 M6/4 13.P8-6 C3.1
14.P6.4 M3.4 15.P5.4 T3.5 16.X9-8 P2-3 17.C5.1 X1-4 18.C5.1
X4.3 19.X8.9 X4/3 20.X8-6 Tg-4 21.C5-6, Đen ưu thế.
- (k) Nếu như Đen di : 8.P8-6 X4.1 9.X9-8 X1.2 10.C9.1? P5-2! 11.X8-9
C1.1 12.C9.1 X1.2 13.P5.4 X4.1 14.P5/1 X4-7 15.P5-9, X7.3 16.T7.5
M7.5 17.C5.1 M3.2 18.P9.4 M5.7 19.M9/7 M7.5 20.M3.5 Ps-5 21.X9.6?
P5.5 22.T3.1 M2.3, Trắng ưu thế, thắng.
- (l) Ván Dương Quan Lân-Quách Phúc Nhơn ngày 18-9-77 chơi tiếp :
17.X9-8 C3.1 18.C7.1 X4.2 19.X8-9 X2.4 20.M7.6 M3.2 21.Tg-4 P2-3
22.C7.1 P3.7 23.Tg.1 Pt.1 24.Tg/1 Pt.1 25.Tg.1 Pt.3 26.M6.4 Pt.2
27.Tg/1 Pt.1 28.Tg.1 M2.3? 29.X9-7 M3.5 30.C7-6 Xs.7 31.Tg/1 P3-4
32.T3.5 P4.6 33.S5.6 Xs-4 34.X4/2 X2/2 35.C5.1 X2-7 36.S6.5, sau đó
Đen phòng thu vững và thắng cờ tàn ở nước 50.
- (m) Nếu đổi lại 6... X4.3 7.X3.1, Bây giờ Trắng di :
- Nếu như 7... X4.3 8.P8-9(như 8.P8-7 P5.4 9.M3.5 P2-7, phức tạp)
8... X4-2 9.M8.7 X2-3 10.X9-8 X1-2 11.P9.4 S4.5 12.X8.6
X3.2, Đen ưu.
  - Nếu như 7... X4.4 8.X3-2 X4-2 9.P8-7 P2.7 10.C7.1 X1-2 11.C7-6
X2.2 12.S4.5 S4.5 13.C6.1 C3.1 14.P7.5 Xs-3 15.P5.4, Đen ưu.

- (n) Ván Lý Kỳ Lân- Trịnh Đức Phong đấu tại Philippines di : 7...P5-7
8.X3-4 T7.5 9.C3.1 S4.5 10.C7.1 T5.3 11.T3.1 X4.7 12.M8.9 M7.8
13.C3.1 M8.7 14.X4/3 T3.5 15.T1.3 P2.4 16.P7.1 T5.7 17.X4-3 T7/5
18.T3/1 P7.6 19.X3/1 P2-5 20.S4.5 X1-4 21.Tg-5 P5.2 22.P7-2 Xt.1
23.Tg.1 Xt-8 24.P5-6 P5.1 25.X9.1 X8/3 26.Tg/1 X8.3 27.T1/3 P5-7
28.X9-1 P7-3 29.Tg.1 P3/2, Trắng thắng.
- (o) Trắng còn hai cách di khác là :
- Cách một : 9..S4.5 10.X9-8 X1-2 11.X8.6 M7.8 12.X4/4 T3.5
13.S4.5 P7.2 14.C3.1 C3.1 15.X8/3 P2-1 16.X8.6 M3/2 17.M3.4
X4-6 18.C3.1 X6-7 19.M4.2 X7-8, cân bằng.
  - Cách hai : 9..M7.8 10.X4.2 X4-7 11.C7.1 X7-3 12.X4-3 X3.3
13.X9-8 X1-2 14.X3-7 M3/5 15.M3/5 X3/3 16.P5.4 M5.7 17.P5/2,
Đen ưu.
- (p) Nước nhảy Mã biên làm chậm sức tấn công của Đen đồng thời cũng
giảm áp lực uy hiếp của Đen ở trung lộ. Do đó cách chơi hiện đại
thường di 5.M8.7 tăng cường sức mạnh hướng vào trung lộ. Ngoài
các nước nhảy Mã này, nếu Đen chơi : 5.S4.5 M2.3 6.M8.9 C3.1
7.P8-7 M3.2 8.X2-3 S4.5 9.P7.3 X4.3 10.P7/1 X4.1 11.X3/1 M2.1
12.P7.3 P2.5 13.S5.6 X4.2 14.P7-3 X4.1 15.P5.4? M1.3! Trắng chiếm
ưu.
- (q) Ván Nguyễn Cự - Hồ Thông hai danh thủ miền Trung chơi khoảng
1905 dá di : 5..X4.6 6.P8.2 X4/2 7.C9.1 M2.3 8.P8-7 P2.5 9.P7.3
P2-7 10.P7-3 P5.4 11.S4.5 X1.2 12.P3.1 X1-6 13.X2/6 X4-6 14.T3.1
S6.5 15.P3-2 Tg-6, Trắng thắng.
- (r) Ván Vương Hán Viêm - Lý Chí Hải chơi hồi thập niên 50, di tiếp
: 17.X4-7 C5.1 18.C3.1 C7.1 19.X7.2 Xt.1 20.X7/3 C5-4 21.M3.2 M5.6
22.C5.1 M6.5 23.T7.5 P2-5 24.Tg-4 X2-6 25.S5.4 Pt-1, Trắng thắng.

**G- PHƯƠNG ÁN XE QUA HÀ,
MÃ TIẾN BIÊN HOẶC P8-7
PHÁ HIỆU THỐNG “THIÊN
MÃ HÀNH KHÔNG” :**

25	26	27	28
5. X2—3.....	P8—7 (f) M2.3	M2.3(H)	
6. M8.9(a)	C7.1(g) M3.4		
7. C3.1	C7.1 M4.5(b)	M4.6..... M4.5	
8. C3.1	C3.1(h) X9—6(c)	X2—3..... M3.5(s) X9—6(i)	P5.4
9. S6.5	S6.5 M5/7(d)	S4.5(n) X1—2(j)	S4.5(t) M5/6(6)
10. M3.2	M8.9 X6—8	M8.9 X4.5(p)	P7.2!(v) X6.4(x)
11. M2.1	P7—3 M7.9	X9—8 P2.4	M8.7 P2—5
12. X3—5	X9—8!?	P7—6	T7.9
S4.5	X6—3	P2—7	S6.5
13. X5—1	P5—6	X8.4	X2/6
X8.8	P5.4	X4—6	Tg—6
14. T3.1	T7.5	P5.5(q)	T3.1
M7/5	P2.5	T3.5	C7.1(y)

15.P8.1	X2/3(l)	T3.1	X9—8
M5/6	X2.6	X1—3	M7.8
16.X1—4	P6/2	P6—4	M7.5
X1.1(e)	X3—2	T5.7(r)	P5.4(z)
∞	+ =	∞	+ —

Chú giải :

(a) Đen còn 3 khả năng khác :

- Một là : 6.P8.2 M3.4 7.P8-3 M4.6 8.X3-4 M7.8 9.X4/1 P2.2! 10.P5.4 S6.5 11.X4-7 M6/5 12.X7-8 M5.4 13.X8-5 M4.6 14.X5.2 M6.7 15.Tg.1 X1-2 16.T7.5 X2.8 17.M8.6 T7.5 18.X9-8 X9-6 19.X8.1 Tg-6 20.M3/1 X6.7 21.Tg/1 X6.1 22.Tg.1 X6-5, Trắng thắng. Đây là ván Châu Kim Trù (Indonesia) đấu với Tạ Hiệp Tốn hồi thập niên 40.
- Hai là : Ván Hoàng Thông Vũ - Diệp Tân Nguyên ngày 19-11-70 đổi lại : 6.S4.5 M3.4 7.C3.1 X9-6 8.P5.4 M7.5 9.X3-5 X6.5 10.X5/1 P2.2 11.C7.1 T3.1 12.C7.1 T1.3 13.M8.7 X6-7 14.T7.5 M4.3 15.X5-7 X7.1 16.X7/2 P2-8 17.X9-8 P8.5 18.S5/4 X1-2 19.S6.5 P5-7 20.C5.1 X7.2, Trắng có thể tấn công. Ván cờ giằng co trên 80 nước thì Trắng thắng.
- Ba là : 6.X3/1? T3.1 7.P8.4 X9-4 8.X3-7 M3.4 9.X7.1 M4.6 10.P8-5 M7.5 11.P5.4 S4.5 12.X9.2 X1-3, Trắng chủ động hơn.

(b) Trắng cũng có thể chơi :

- Một là : 7... M4.3 8.C3.1 X9-4 9.S4.5, bây giờ Trắng đi :
  - + Như 9...M4.3 10.P8-6 C3.1 11.X3-4 S4.5 12.X4/2 X4-3 13.C3.1 M7/9 14.P5.4 X3.2 15.X4.2 M4/2 16.X9.1 X1-2 17.P6.6 P2/1 18.X9-7 X3-4 19.P6-1 P2-9 20.T3.5 C9.1 21.P5/2, Đen ưu.
  - + Như 9...X4.7 10.X3-4 M3.5 11.T3.5 P5-3 12.C3.1 P3.1 13.X4/2 M7/8 14.X4-2 M8.9 15.C3-2 M9/7 16.C2.1 M7.5 17.C2.1 P2-3 18.Tg-4 Pt.6 19.Tg.1 X1.1 20.X2-4 X1-8 21.M3.2 M5.7 22.X4.5 Tg.1 23.M2.3 X8.7 24.Tg.1 Pt/2 25.T5/3 X4/1 26.T3.5 X4.2 27.T5/7 X8-5, Trắng thắng. Đây là ván Hồ Thông- Trương Quang Phùng đấu tại Quảng Ngãi năm 1922.
- Hai là : 7...X9-6 8.P8-6 M4.6 9.M3.4 X6.4 10.X9-8 P2-4 11.S6.5 X1.1 12.C9.1 C3.1 13.X8.6 X1-6 14.X8-6 P4-1 15.P6-7 S4.5 16.P5-4

P5.4 17.T75 P5.718.X3-2 M7.6 19:P4.3 Xs.3 20.X2-5 P1-5 21.C7.1 T3.1 22.M9.7 X6-2 23.X6-8 X2/1 24.X5-8 X6-4 25.C7.1 S5/4 26.C7.1 S6.5 27.C3.1? X4.1 28.M7.8 X4.1 29.P7.1 X4-5! Den từ ưu thế trở thành bị động, ván cờ giằng co đến nước 54 thì hòa. Đây là ván cờ giữa hai chủ bé 14 tuổi tại giải thiếu niên ngày 12-8-63, đó là Liêu Đại Hoa và Lý Quảng Lưu.

- (c) Trưởng hợp Tráng chơi : 8..P2-3 9.M3.4 X1-2 10.P8-6 X2.3 11.X9-8 X2-4 12.S6.5 X9-6 13.M4.2 X6.1 14.X8.8 S6.5 15.X8-7 P3.1 16.X7.1, Den ưu thế.
- (d) Nếu như Tráng di : 9..M5/4 10.P8-6 X6.5 11.X9-8 P2-3 12.C3-2 X1.1 13.C2.1 X1-8 14.X8.6 X6/2 15.C9.1 S6.5 16.X8-7 P5.5 17.T3.5 T7.5 18.P6-8 C3.1 19.C7.1 P3-4 20.P8-7 X6-8 21.C2-1 Xs-6 22.C7.1 M4.6 23.M3.4 X6.4 24.M9.7, Den ưu.
- (e) Ván Dương Quan Lân- Tầng Như Ý ngày 22-7-83 chơi tiếp : 17.P5.1 X8/2 18.T1/3 X8-7 19.C3-4 X7-2 20.T7.5 X1-4 21.C9.1? (Nên 21.X4-7 T3.1 22.C4.1 M6.8 23.X7.1 P2/2 24.C4-3 M8/9 25.X7-9, Den ưu) 21...X4.4 22.X4-7 T3.1 23.P8.1 Tg-4, 24.X7-9? M6.5 25.P5.1 P5.3 26.P8-5 P2-5 27.X9-5 X4-5 28.X5/1 X5-1. Ván cờ giằng co đến nước 52 thì hòa.
- (f) Nếu như Den chơi 5.M8.9 M2.3 6.P8-7, bây giờ Tráng di :
- Như 6... M3.4 7.X9-8 P2-4 8.X8.4 X9-6 9.S6.5 M4.5 10.M3.5 P5.4 11.X2-3 T3.5 12.X8-6 S6.5 13.P7-6 P4-3, thế cờ cân bằng nhưng còn phức tạp.
  - Như 6... M3.2 7.X2-3 X9-4 8.S4.5 S4.5 9.C3.1(như 9.P7.3 X4.3 10.P7/1 M2.4 11.X9-8 P2-3, cân bằng) 9... X4.4 10.T3.1 C1.1 11.C3.1 P5-4 12.P5.4 M7.5 13.X3-5 M2.1 14.X9-8 M1.3 15.X8.7 C1.1 16.X8/5 C1.1 17.X8-7 C1.1 18.T7.9, Den hơi ưu.
- (g) Ván Viên Minh Tư - Trần Hồng Quân ngày 12 - 11 - 57 đổi lại : 6.M8.9 M3.2 7.X2-3 X9-4 8.S4.5 X4.4 9.P7.3 X4.1 10.P7/1 X4.1 11.X3/1 M2.3 12.M9.7 X4-3 13.M7.5 P5.3 14.P5.2 T3.5 15.X3.1 X1-3 16.X9-8 P2-4 17.T3.5 Xt/2 18.X8.5 S4.5 19.P5-7 C5.1 20.P7.5? X3-7 21.P7-9 X7.3! 22.X8.4 P4/2 23.M3/4 M7.6 24.C5.1 C5.1 25.M4.2 X7-3 26.X8/5 T5.3 27.P9-6 Tg-4 28.X8-5 X3-1 29.X5-4, hòa.
- (h) Ván Triệu Tùng Khoan - Triệu Văn Tuyên chơi hồi thập niên 50 đã di : 8.X9.1 X9-4 9.C3.1 M6.4 10.C7.1 M4/2 11.C7-8 P2-3 12.X2-3 X4.2 13.C8-7! M2.3 14.M8.7 X4-3 15.M7.6 X3.2 16.M6.4 P3.7 17.S6.5

X1-2 18.X9/1?! P3-2 19.M4.3 X3.4 20.S5/6 X2 8 21.X9-8 X2.1 22.S4.5
X3/6 23.P5.4 S4.5 24.M3.5 Tg-4 25.X3.3 Tg-1 26.M5/3 S6.5 27.T3.5
P5-1, Ván cờ giằng co đến nước 49 thì hoà.

(i) Trắng còn hai khả năng khác :

- Một là 8. . M6.4 9.M8.9 M4/3 10.X9-8, bây giờ Trắng di :
  - + Như 10. . P5/1 11.X8.6 T3.5 12.P7.2 X9-6 13.P5.7 P5-2 14.X8-6 X6.3 15.X6.2 X1-2 16.X2-3, Đen ưu.
  - + Như 10. . X9-6 11.M9.7 P2-3 12.P7.3 P3.4 13.P7.2 P3.1 14.P7-3 P3-7 15.P5.4 S6.5 16.X2.3 X6/1 17.X8.2! P7.1 18.P3.1! T7.9? 19.X8-2 X1-2 20.Xs.6 X2.3 21.P3.1 X6.3 22.P3-6 X6/3 23.Xs-5 Tg-4 24.X2-4, Đen thắng.
- Hai là 8. . M6.7 9.P7-3, bây giờ Trắng di :
  - + Nếu 9. . P5.4 10.S6.5 X9-4 11.M8.7 P5/1 12.X9-8 X1.2 13.X8.4 P2-5 14.X2-3 S4.5 15.X3.1 X1-4 16.X3-5 T7.5 17.X8-5, Đen ưu.
  - + Nếu 9. . X9-3 10.P3.4 P5.4 11.S4.5 X3.3 12.P3.3 S6.5 13.T7.9 X3-8 14.X2/1 M7.8 15.M8.6 P2-5 16.X9-8 Pt-7 17.P3-1 P5.5 18.T3.5 X1.2 19.X8.5, Đen ưu.

(j) Trắng còn hai khả năng khác :

- Một là 9. . M6.7 10.P7-3 X6.3 11.M8.7 X6-3 12.X9-8 P2-3 13.X2-3 P3.5 14.P3-7 X3.3 15.X3.1 P5.4 16.X3-6, Đen ưu.
- Hai là 9. . P2.6 10.M3.4 X6.4, bây giờ Đen có hai cách chơi :
  - + Có thể là 11.P5-3 X6-3 12.T7.5 X3/1 13.X2-3 P2.6 14.M8.6 X3-4 15.X9-8 P2-4 16.M6.7 X4.2 17.M7.9, Đen ưu.
  - + Hoặc là 11.X2-3 X6-3 12.X9.2 P5-3 13.X3.1 T7.5 14.P5.4 S4.5 15.X3/2 X3.2 16.X9.7 P3.5 17.T7.5 X1-2 18.X3-6 X2.3 19.P5/2 P3-1 20.Tg-6 Pt-1 21.Tg.1 X2-5 22.C7.1, Đen ưu.

(k) Nếu như 11. . P5.4 12.X9-8 X2.1 13.X2.3 P2-5 14.C3.1, Đen ưu.

(l) Ván Dương Quan Lân - Trương Đông Lộc ngày 26 - 11 - 58 di : 15.X2-3?! P5-7 16.X3-4 X2.4 17.P3-4 T3.5 18.C9.1 X2.2 19.P6.2 P7-5 20.X4/3? P2.1 21.C3.1 C5.1 22.P6-3 M7.5 23.C3-4 C5.1 24.C4.1 P2-4 25.X8-6 P4/2 26.X4-5 C5.1 27.C4-5 C5-6 28.P4-1 P4-5 29.X6.4 X3.5 30.X6/4 X3-4 31.Tg-6 X2-4, Trắng ưu thế và thắng ván cờ.

(m) Tráng còn 5 khà nòng khác :

- Một là 8. . P2.6? 9.X9.2 M5/6 10.X9.8 P2.7 11.C3.1 X9.4 12.P5.5 T7.5 13.T7.5, Den ưu.
- Hai là 8. . M5.3 9.M8.7 X9.3 10.X9.8 P2.4 11.X8.5 T3.1 12.M3.5 T1.3 13.M5.4 P5.5 14.T3.5 T3/5 15.M7.6 M7/9 16.X3.5, Den ưu.
- Ba là 8. . M5.7 9.P7.3 X9.3, bây giờ Den có thể di :
  - + Như 10.X9.2 X3.3 11.X9.7 X3.3 12.M8.7 P5.5 13.T3.5 T3.5 14.M7.6 X1.3 15.M6.4 M7/8 16.X3.5, Den ưu.
  - + Hoặc là 10.X3/1 T3.1 11.M8.7 X3.3 12.X9.8 P2.3 13.X3.7 T1.3 14.M7.6 X1.1 15.X8.6, Den ưu.
- Bốn là 8. . M5/3, bây giờ Den có thể chơi :
  - + Như 9.S4.5 X9.6 10.C7.6 X6.7? 11:P5.5 T3.5 12.X3/2 M3/2 13.C6.7 M2/4 14.X3.3 M4.3 15.X3/3 M3.4 16.X8.1, Den ưu.
  - + Ván Nhiệm Đức Thuần - Mạnh Lập Quốc ngày 2 - 12 - 58 di : 9.S6.5? X9.4 10.M8.9 M3/5 11.X3.4 X4.5 12.X9.8?(nên 12.P5.2) . . P2.4 13.P7.1? X1.2 14.P5.7?? P2.1 15.Pt.6 S4.5 16.T7.5 M5.6 17.Ps/1 X2.6 18.M3/2 M7.8 19.X4/1 M8.7 20.X4.6 X4/2 21.C7.6 M6/4! 22.X8.6 M7.5 23.T3.5 P5.5 24.S5.4 M4.6 25.M9/8 P5/2 26.M8.7 P2.6 27.Tg.1 P6.5!! 28.Tg.1 X2.5 29.Tg.6 X5.2, thắng.
  - + Ván Lưu Văn Triết - Vương Hữu Thạnh ngày 10 - 2 - 63 đổi lại : 9.X9.1 X9.4 10.C3.1 M3/5 11.X3.4 M5.4 12.X9.6 M4.6 13.X6.4 M6/5 14.X4/3 X1.2 15.M3.5 P2.4! 16.Xs.8 X4.5 17.S4.5? P2.3 18.P7.8 X2.6 19.P5.3 P3.5, Tráng thắng rõ.
  - + Ván Thành Tô - Lý Anh Mậu ngày 17 - 5 - 64 dá di : 9.X9.1 X9.4 10.S4.5 X4.5 11.M8.9 M3/5 12.X3.4 X4.7 13.X9.8 P2.4 14.X8.6 T3.1 15.X6.4 X1.2 16.C7.1 X2.5 17.C7.6 M5.4 18.C6.5 P5.5 19.T3.5 M6/4, Tráng ưu thế và thắng ván cờ.
- Năm là 8. . M5/6, bây giờ Den có hai cách :
  - + Thông dụng nhất là 9.C3.1 P2/1 10.X9.1 P2.7 11.X3.4 X1.2 12.M8.9 P7.4 (Tráng nên 12. . M6.4 13.P7.1 M7.6 14.X4.3 M4.5 15.T3.5 P5.7 16.X3.4 P7.5 17.X4/1 T3.5 18.X9.2 X2.6 19.X2.2 Pt.1 20.T7.9 P7.1, Den hơi ưu) 13.M3.4 M6.4 14.P7.1

M7.8 15.X4-3 M8.6 16.X3/2 M4.5 17.T3.5 X9-6 18.X3.5, Đen ưu.

+ Ván Chúc Tam Thúy - Vương Gia Lương, ngày 17-12-56 đi :
9.M8.9 M6.4 10.X9-8 P2-4 11.P7/1 X9-6 12.S4.5 X6.3 13.X8.6
X6-3 14.X8-6 M4.5 15.T3.5 S4.5 16.P7.3 T7.9 17.P7-1 X1-2
18.P1.3 X3-8! 19.P1-5 T3.5 20.M3.5 X2.6 21.M5.7 X8-3 22.X6-9
P4-3 23.C9.1 X2-4 24.M7/6 X3-8 25.T5/3 P3.2 26.X9.3 S5/4
27.X9/4 P3-5 28.X9-5?? X8-5 29.X3.1 X4.1 30.T3.5 X4.1
31.M9.7 X4/2 32.M7/8 S4.5 33.M8.6 X5-8 34.X3-5 X8.5 35.S5/4
X8/6! 36.S6.5 X4/4, Trắng thắng.

- (n) Trường hợp Đen chơi 9.M3.5 P5.4 10.S4.5 T7.5 11.P7.2 X4.4 12.P7-9
X1-2 13.M8.7 P5-3 14.M7.5 C1.1 15.M5.4 X4-6 16.M4.3 P2-7 17.X3.1
C1.1 18.C9.1 P3-9 19.X3/1?? P9.3 20.T3.1 C5.1 21.C9.1 X2.6 22.C9-8
X2-6 23.P5-4 Xs-8 24.Tg-4 X8.4 25.Tg.1 P9-4 26.X9.2 P4/1 27.S5/6
X8/1 28.Tg/1 P4-7 29.X3-1 P7/1, Trắng thắng.
- (o) Ván Huỳnh Quán Trung - Lâm Minh Ngạn ngày 15-11-70 đổi lại :
9.. .M5/3 10.M8.9 M3/5 11.X3-4 X4.5 12.X9-8 P2-4 13.C7-6 M5.6
14.P5.5 T3.5 15.P7-4 M6/7 16.M9/7 X4-7 17.X8.3 X7.1 18.X4-3? X7.2
19.P4/2 M7/8 20.M7.6 M8.9 21.X3-4 X7/3 22.X4.3?? Tg-6 23.M6/4
M7.6 24.P4.3 M9.7 25.P4-6 M7.6 26.P6-4 M6/4 27.X8-6 Tg-5 28.M4/2
M4.6 29.X6-5 X7-8 30.M2.4 X8-9 31.P4-3 X1.1 32.T7.5 M6.5, Trắng thắng.
- (p) Trắng cũng kém phần nêu như 10.. . M6.4 11.X9-8 P2-1 12.P7/1
M4.5 13.T3.5 X4.7 14.P7.3 P5.5 15.Tg-4 T3.5 16.M9.7 X4/2 17.T7-
X4-3 18.X8.7, Đen ưu.
- (q) Nếu như 14.T3.1 P5.5 15.T7.5 T3.5 16.C7.1 X1-3 17.X8-7, Đen hơi
ưu.
- (r) Ván Dương Quan Lân- Lưu Úc từ ngày 24-11-58 chơi tiếp : 17.X3/1
X3.4 18.T7.5 X3-5 19.M9/7 X6-3 20.X8-7?? X3/1 21.T5.7 X5.1 22.T7/5
T7.5 23.X3/1 X5-7 24.T5.3 M6.5 25.P4.1 M7.6 26.M7.5 P7-8 27.M3.4
M6.4 28.P4-3 C1.1 29.M4.3 M4/6 30.P3-4 S4.5, Trắng thắng.
- (s) Nhiều danh thủ thế giới hiện nay còn cho rằng đây là nước sai lầm
của Đen nhưng ngay từ những năm đầu thế kỷ 20 một số danh thủ
Việt Nam khẳng định đây là nước đi chính xác. Một số người nghĩ
ngờ, đề thêm cho Đen hai khả năng khác :

- Một là : 8.C7 1 X9-4 9.S4.5 M5/6 10.X2-3 X4.5 11.M8.9 P2 12.X9-8 P2-7 13.X3-4 M6.4 14.X8.8 S4.5 15.X4.2 M4/3 16.X8.7 P5.5 17.T3.5 M3/5 18.C3.1 C1.1 19.X8/1 X4-7 20.X8-7 C5.1 21.X7-5 M7.6 22.C3.1 M6/7 23.M3.5 X7/2 24.X5-3 P7.3 25.X4/2 X1.2 26.P7.2 T7.9 27.P7-5 X1-4. Ván cờ giằng co đến nước 60 thì hòa. Đây là ván Dương Khải Xương- Lư Chí Cầm chơi hồi thập niên 70
- Hai là : 8.X9.1 X1-2 9.X2-3 P2-1 10.M3.5 P5.4 11.S4.5 T7.5 12.M8.9 X2.7 13.P7.7 T5/3 14.X3.1 X9-6 15.X9-6 T3.5! 16.X6.6 S6.5 17.X3.2 X6/1 18.X3-4 Tg-6 19.X6/4 P1-3 20.C7-6 T5.3, Trắng thắng. Đây là ván Trần Thành Tựu- Huỳnh Quận Trung chơi tại Singapore năm 1968.

(t) Nếu như Đen chơi 9.S6.5? X9-4 10.X2-3 S4.5 11.P7.2 P2.6 12.X3/1 X4.4 13.P7/2 T3.5 14.X3-6 X1-4, Trắng ưu thế.

(u) Trắng còn hai khả năng khác :

- Một là : 9... T3.5. Bây giờ Đen có 4 nước biến :
  - + Biến một : 10.C9.1 X1-2 11.P7/1 X9-4 12.M8.7 X4.6 13.M7.8 X4.1 14.X9.3 P5/1 15.P7.1 P2-4 16.X9-6 X4/2 17.M8/6 X2.6 18.M6.4, phức tạp.
  - + Biến hai : 10.P7/1 X9-4 11.M8.7 X4.6 12.M7.8 P2-4 13.X9.2 X4.1 14.P7.2 T5.3, Trắng dễ chơi hơn.
  - + Biến ba : 10.P7.2 P2.6 11.C9.1 X1-2 12.X9.3 P2/2 13.X9/1 P2-3 14.M8.7 P3/2 15.X2-3 X2.5, Trắng ưu thế. Ở nước thứ 11, nếu Đen đổi lại : 11.X2-3 X9-6 12.X3.1 X6.7 13.C9.1 X1.1 14.X9.3? P5-9, Trắng ưu lớn.
  - + Biến bốn : 10.P7.2 X1.1 11.M8.7 P5-9 12.X9-8 P2-4 13.X8.7 P4.4 14.P5.5, Đen ưu.
- Hai là : 9... X1-2. Bây giờ có 3 nước biến diễn ra :
  - + Biến một : 10.C9.1 X9-6 11.X9.3 P2-5 12.M8.9 S6.5 13.T3.1 Tg-6 14.X2/6 T3.1 15.X9-6 X6.3 16.P7.1 Pt/1 17.C3.1 T1.3 18.X6-2 X2.6 19.M9/7 X2.2 20.M7.6 X2-4 21.P7-8 T3/1 22.V6/8 X4/1 23.C3.1 C7.1 24.P8-3, hai bên còn đối công phức tạp.
  - + Biến hai : 10.P7.2! X9-6? 11.M8.7 P2-5 12.X9-8 X2.9 13.M7/8 T3.1 14.X2-3, Đen ưu thế.

- + Biển ba : 10.P7.2! P2.6 11.C9.1 X2.6 12.P7.2! P5/1 13.C3.1 P5.1 14.C9.1 X9.6 15.P2/1 X2/1 16.X9.3 X2.7 17.T3.1 P5/1 18.P2.5 X7.6 19.X9.8, Đen ưu.

(v) Đây là nước đổi phó chính xác nhất. Đen còn 3 khả năng khác đều kém phần hoặc nguy hiểm :

- Một là : 10.M8.9? S6.5 11.X2/4 X1.2 12.X9.8 P2.3 13.C7.8 T3.5 14.X2.4 X2.4 15.X4.6 X2.5 16.P7.6 X2.3, Trắng ưu thế thắng.
- Hai là : 10.X9.1? S6.5 11.X2/4 P2.3! 12.T3.1 Tg.6 13.X2/2 X1.2 14.P7.5 X2.9 15.X9.7 C5.1 16.X7.2 C5.1 17.C7.6 X6.7 18.C3.1 X2/6 19.P7/1 X2/1 20.P7.1 M7.5, Trắng ưu thế thắng.
- Ba là : 10.C9.1 S6.5 11.X9.3 P2.5 12.T3.1 Tg.6 13.X2/6 T3.1 14.X9.7?! C7.1 15.X7.1 X1.2 16.M8.9 X2.7 17.M9.8 X6.5 18.P7.1 X6.2 19.C3.1 P5/1 20.P7/2 X6/3 21.C3.1, thế còn phức tạp.

(x) Nếu Trắng chơi : 10. . S6.5 11.M8.7 P2.5 12.T3.1 C5.1 13.X9.8 Tg.6 14.X2/6 C5.1 15.X8.3 C7.1 16.C7.6 M7.8 17.C6.5! M8.7 18.M7.5 M7.5 19.T7.5 C5.1 20.C5.1, Đen ưu. Hoặc nếu Trắng đổi lại : 10. . P2.6 11.C9.1 X1.2 12.X9.3 S6.5 13.X9.6 T3.5 14.P7/1 X2.6 15.X2.3, Đen ưu.

(y) Trắng còn 2 khả năng khác đáng chú ý :

- Một là : 14. . X1.2 15.X9.8 X2.9 16.P7.5 Tg.1 17.X2.8 Tg.1 18.P7/2 S5.4 19.M7.5! X2/4 20.T1.3! P5.3 21.M5.6, bảy giờ có 2 biến :
  - + Biển một : 21. . X6.1 22.M6.7 S4.5 23.P5.4! X6.7 24.T3/5! X2.5 25.T9/7 M7/6 26.P7/2, Đen ưu thế, thắng.
  - + Biển hai : 21. . P3.2 22.C7.1! X2.4 23.M6/4 X4.6 24.C7.1 P2.7 25.T9/7 X6.3 26.X2/8! X6.3 27.C7.6, Đen ưu thế, thắng.
- Hai là : 14. . Pt.2 15.T1.3, Bảy giờ Trắng đi :
  - + Nếu như : 15. . Pt.4? 16.X9.8 C7.1 17.P7.9 P3.1 18.P5.5 T7.5 19.M7.8 X6/1 20.M8.6 T5.3 21.X8.7 X6.4 22.X8.3 Tg.5 23.P9.5 X4.5 24.P5/3 X1.2 25.X2.6 X2.3 26.X2.4 S5/6 27.Tg.4 S4.5 28.P5.2 Tg.4 29.X3.9 X2.6 30.P2.8 Tg.1 31.P2/1 S5.6 32.X9.1 Tg.1 33.X4.1 T3/5 34.X9/1 Tg/1 35.X4.1 S6.5 36.X9.1 Tg.1 37.P2/1 T5.3 38.X9.5, Đen thắng. Đây là ván Trương Quang Phùng - Vương Quang chơi hồi đầu thế kỷ 20 tại Thừa Thiên - Huế.

+ Nếu như 15. . Pt-2 16.X9-8 X1-2 17.X8.1! X2.8 18.P7.5 Tg.1
19.P5.5 C7.1?? 20.S6.5 X6.3 21.P5-9 M7.8 22.Tg-6 M8.7
23.X2.8 Tg.1 24.P7/1 X6-8 25.X2-4 Tg-5 26.C7.1 X8.1 27.S5/4
M7.6 28.X4/7 S5.6 29.C7.1 Tg/1 30.C7-6 X2/8 31.X4.6 X8/2
32.X4-3 X8-4 33.Tg-5 X4-3 34.X3.1 Tg/1 35.X3.1 Tg.1 36.P9.1
X2.1 37.X3/1 Tg/1 38.P7.1 S4.5 39.X3-5 Tg-6 40.P9.1 X2/1
41.X5/2 X3-6 42.C6.1 X2-1 43.X5.3 Tg.1 44.P7/1 Tg.1 45.X5/2,
Đen thắng. Đây là ván Trương Quang Phùng - Cà Soạn đấu
tại Huế 1917.

- (z) Ván Vương Nghệ - Nguyễn Cự chơi hồi những năm đầu thế kỷ 20
tại Thừa Thiên - Huế di tiếp : 17.X8.3 X6.1 18.P7-2 X6-7 19.P2-9
T3.1 20.X2.5 X7-6 21.P9-4 T1.3 22.X2-3 T3/5 23.X3-4 Tg-5 24.P4-9
X6/2 25.P9.5 T5/3 26.X8-5, Đen thắng.

Những ván cờ của các lão tiễn hối được trích từ các tài liệu của cụ Lê Hồng Long, cho thấy các danh kỳ Việt Nam nghiên cứu rất sâu “Thiên Mã hành không” từ những năm đầu thế kỷ. Trong khi đó làng cờ nhiều nước khác đến thập niên 30 mới chơi và cho đến thập niên 70 còn tranh luận nhiều phương án phức tạp.

MỤC LỤC

	Trang
- Lời nói đầu	5
- Qui ước và ký hiệu	7
PHẦN THỨ NHẤT : THẾ TRẬN THUẬN PHÁO CỔ ĐIỂN	9
CHƯƠNG MỘT : "Quất trung bí" Quyền kỳ pháo tiêu biểu của trường phái cổ điển	11
I. CHIẾN LƯỢC HOÀN HẢI XA PHẢI TRỰC XA :	20
A. Phương án bờ Mã đánh trung lộ :	20
B. Phương án bờ Mã đánh hai gọng kèm :	22
C. Phương án sử dụng Mã phôi hợp Xe, Pháo tấn công cánh	25
D. Phương án X6.5 tấn công Mã nhảy trong	30
E. Phương án tiến Mã biển và Pháo oa tâm công Pháo tai Sí	32
II. CHIẾN LƯỢC HOÀN HẢI XA BỊ TRỰC XA PHẢI :	34
A. Phương án nhảy Mã trong chống X6.5	34
B. Phương án tiến Mã biển và Xe tuần hà	36
C. Phương án " Phản mai hoa " chống X6.7	38
III. CHIẾN LƯỢC TRỰC XA PHẢI HOÀN HẢI XA :	41
A. Phương án Xe qua hà phôi hợp Pháo tuần hà phá X4.6	41
B. Phương án Xe qua hà hoặc Xe tuần hà, nhảy Mã trong phá X4.5 hoặc X4.7	44
IV. CHIẾN LƯỢC TRỰC XA BỊ HOÀN HẢI XA PHẢI :	46
A. Phương án song hành Xa chống Xe qua hà.	46

B-	Phương án chuyển thành Bình Phong Mā, chống X2.6	49
C-	Phương án nhảy Mā trong chống Xe qua hà.	51

**CHƯƠNG HAI : "Tượng kỳ trung phong" một kỳ thư
còn đầy bí mật !**

CHIẾN LƯỢC HOÀNH XA PHÁ TRỰC XA		63
A-	Phương án phong tòa cánh, đánh Xe qua hà	63
B-	Phương án phong tòa cánh, đánh P4.5 hoặc X8.4	67
C-	Phương án song hoành Xa, tiến Chốt biên phá Xe qua hà.	70
D-	Phương án tiến Chốt biên, Pháo tuần hà phá Pháo tai Sí và X1-2	74
E-	Phương án Xe sườn thọc bát Pháo phá Xe kỵ hà.	77
F-	Phương án Xe sườn thọc bát Pháo phá chậm ra Xe.	81
G-	Phương án nhảy Mā trong, P8.5 công lên Sí trái.	83
H-	Phương án nhảy Mā trong, X9-8 công bình Pháo tiến Chốt 3	86
I-	Phương án nhảy Mā biên tấn công P2-3	90
J-	Phương án tập trung cánh, đánh Xe tuần hà.	93

**CHƯƠNG BA : Chiến lược trực Xa đối hoành Xa
thực tiễn phong phú đa dạng.**

A-	Phương án Xe qua hà, P8-6 hoặc P8-7	96
B-	Phương án S4.5 phối hợp Xe qua hà chống X9-6	103
C-	Phương án S4.5, Xe qua hà, Mā tiến biên chống X9-4	106
D-	Phương án S4.5, Mā tiến biên chống X9-4	112
E-	Phương án Mā tiến biên phối hợp P8-7	119
F-	Phương án Xe qua hà chống M2.3	127
G-	Phương án Xe qua hà, Mā tiến biên hoặc P8-7 phá hệ thống "Thiên Mā hành không"	134